

813
ก ๒๗๒ ก
ธ ๒

สัจนิยมแนวสังคมนิยมในนโยบายของ แจ็ค ลอนดอน

ปริญญานิพนธ์

ของ

จันทรเพ็ญ กล้ายมูข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน ๒๕๓๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

164878

IP 7 S.B. 2530

ฉันทนิมิตแนวสังคณียมนวนวนิยายของแจ๊ค ลอนดอน

บทกวีย่อ

ของ

จันทร์เพ็ญ กล้ายมข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2530

การศึกษาทศวรรษนี้ มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์สัจนิยมแนวสังคมนิยมในนวนิยาย
ของ แจ็ค ลอนดอน วิธีดำเนินการศึกษาทศวรรษนี้เริ่มจากการศึกษาแนวการประพันธ์สัจนิยม
แนวสังคมนิยม และศึกษานวนิยายสองเรื่องของ แจ็ค ลอนดอน คือ The Iron Heel
(1908) และ Martin Eden (1909) อย่างละเอียด แล้ววิเคราะห์นวนิยายทั้งสอง
เรื่องตามแก่นเรื่อง เนื้อเรื่อง และตัวละครเอก ความเกื้อหนุนของการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยม

ผลการศึกษานี้ปรากฏว่า เรื่อง The Iron Heel นี้มีลักษณะ
การประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยมออกมาครบทุกลักษณะทั้งในแก่นเรื่อง เนื้อเรื่อง และ
ตัวละครเอก ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น สะท้อนลักษณะการประพันธ์ประเภทนี้น้อยกว่า
เรื่อง The Iron Heel โดยเน้นที่ลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม ในแง่ของความ
อยู่ดีชั่วร้ายที่เกิดขึ้นกับชนยากจน และการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลง รวมทั้งเรื่อง
ความแตกต่างระหว่างชนชั้นด้วย

SOCIALIST REALISM IN JACK LONDON 'S NOVELS

AN ABSTRACT

BY

CHANPEN CLAIYUKH

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1987

The purpose of this study was to analyse socialist realism in Jack London's novels. Two of London's novels, The Iron Heel (1908) and Martin Eden (1909) were chosen for the research. Their themes, plots and major characters were thoroughly investigated in accordance with the socialist realism criteria.

The findings were that the two chosen novels reflected the characteristics of socialist realism in various ways. Every feature of socialist realism was presented in The Iron Heel in the theme, plot and the major character while in Martin Eden the socialist realism idea was less emphasized. The main focus was on the decline of capitalism, the injustice done to the poor and the alienation of human beings including the idea of class differences

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยกรีนครินทรวีโรจน์ได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถจากท่าน รองศาสตราจารย์ เสาวณี อินทรภักดี และท่านรองศาสตราจารย์ นันทา โชติกะพุกคณะ ที่ได้กรุณาสละเวลา ในการให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจแก้ไขอย่างค้ำใจ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ไข ฅ ฝั

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลศักดิ์ จิรไกรศิริ ที่กรุณาสละเวลา ให้คำแนะนำ อภิปรายถกเถียงปัญหา และตรวจแก้ไขในบางส่วนของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ลุทสี่ สมุทรโกจร ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ขอบพระคุณ อาจารย์อัยยา ภากานุงค์ และอาจารย์ Martin Grose แห่งภาควิชาภาษาตะวันตก อาจารย์เนือทิพย์ ลืออำรุง ภาควิชาประวัติศาสตร์ และอาจารย์สุภา ปานเจริญ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีส่วนช่วยเหลือจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ห้องสมุดสถาบันสอนภาษา A.U.A. และสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เอื้อเฟื้อบริการระหว่างการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณบรรดาเพื่อน พี่ น้องทุกคน โดยเฉพาะคุณจักรพงษ์ กล้ายมุข และ คุณจรรณี มณีกุล ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจจนงานนี้สำเร็จ

และบุคคลที่เป็นพลังใจ เป็นที่พึ่งอันอบอุ่นตลอดจนเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยมุ่งมั่น ฝ่าฟันอุปสรรคทำงานนี้จนสำเร็จ คือ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ความดีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขออุทิศแด่เพื่อนมนุษย์ผู้ยากไร้ทั้งมวล

จันทร์เพ็ญ กล้ายมุข

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	ค่านิยมหลักเฉพาะ	5
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2	สภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันในช่วง ค.ศ. 1865 - 1920	
	ชีวประวัติ ผลงาน และเรื่องย่อนวนิยายของแจ็ก ลอนดอน	31
	สภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันช่วง ค.ศ. 1865 - 1920 .	31
	ชีวประวัติของ แจ็ก ลอนดอน	40
	ผลงานของ แจ็ก ลอนดอน	52
	เรื่องย่อนวนิยายที่นำมาวิเคราะห์	
	<u>The Iron Heel</u>	55
	<u>Martin Eden</u>	58
3	สังคมนิยมแนวสังคมนิยม	61
	ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม	61
	ประวัติความเป็นมาของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม	64
	อิทธิพลของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา	73
	ลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม	79

บทที่	หน้า
4 วิเคราะห์สัจนิยมแนวสังคมนิยมในนวนิยายของ แจ็ค ลอนดอน	111
แก่นเรื่อง	111
เนื้อเรื่อง	113
ตัวละครเอก	145
5 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า และข้อเสนอแนะ	156
ผลของการศึกษาค้นคว้า	156
ข้อเสนอแนะ	164
บรรณานุกรม	166

ภูมิหลัง

ในสหรัฐอเมริกาช่วงทศวรรษที่ 19 จัดว่าเป็นยุคแห่งความตื่นตัวทางการเมือง โดยเฉพาะในช่วงปลายทศวรรษ วรรณกรรมปีนี้อาจแสดงออกอย่างชัดเจนว่าต่อต้านระบบทุนนิยม (Capitalism) สะท้อนสภาพที่ยากจนข้นแค้นของกรรมกรและชาวนา ตลอดจนการแสดงความสำคัญของชนชั้นกรรมาชีพ และความจำเป็นที่ต้องปลดปล่อยผู้ใช้แรงงานตามแนวทางสังคมนิยม (Socialism) ซึ่งวรรณกรรมในแนวนี้นี้เรียกว่า วรรณกรรมสังคมนิยม (Socialist Realism) นักประพันธ์อเมริกันหลายคนจัดว่าเป็นพวกหัวก้าวหน้าที่สำคัญ ได้แก่ แจ็ก ลอนดอน (Jack London. 1876 - 1916) จอห์น สไตน์เบ็ค (John Steinbeck. 1902 - 1968) จอห์น ดอส ปาสซอส (John Dos Passos. 1869 - 1970) และอัฟตัน ซินแคลร์ (Upton Sinclair. 1878 -) (Gilbert. 1967 : 153 - 155) ซึ่ง แจ็ก ลอนดอน เป็นผู้หนึ่งที่มีผลงานสะท้อนแนวการประพันธ์แบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยม โดยเฉพาะงานประพันธ์ประเภทนวนิยายและบทความ เช่น The People of the Abyss (1903) The War of the Classes (1905) The Iron Heel (1908) Martin Eden (1909) และ "Revolution" (1910) เป็นต้น (Gottosman. 1979 : 955)

แจ็ก ลอนดอน นั้น นอกจากจะเป็นนักประพันธ์อาชีพแล้ว ยังเป็นนักคิดและมีอุดมการณ์ เขาเป็นคนอ่านมากและสนใจเรื่องต่าง ๆ เช่น สนใจความคิดของคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx. 1818 - 1883) โชเพินฮาว์เออร์ (Arthur Schopenhauer. 1788 - 1860) ชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin. 1809 - 1882) นิเช่ (Friedrich Nietzsche 1844 - 1900) และสเปนเซอร์ (Herbert Spencer. 1820 - 1903) เป็นต้น สำหรับผลงานในส่วนที่คนนิยมศึกษาและเป็นที่สนใจของผู้อ่านทั่วไป รวมทั้งทำชื่อเสียง และรายได้ อย่างมหาศาลให้แก่ลอนดอน คือ ผลงานที่สะท้อนทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน เช่น เรื่อง

The Call of the Wild (1903) White Fang (1906) The Sea - Wolf (1900) อย่างไรก็ตาม งานประพันธ์ของลอนดอน ทั้งนวนิยาย และบทความ ส่วนหนึ่งสะท้อนประสบการณ์และความรู้โดยเฉพาะเรื่องการเมืองและเศรษฐกิจ ดังที่ บรุคส์ (Brooks. 1969 : 223) นักวิจารณ์ชาวอเมริกัน กล่าวว่า "ถ้าพูดถึงแจ๊ค ลอนดอน ในส่วนหนึ่งไม่ต้องสงสัยเลยว่า เขาเป็นผู้มีแนวคิดทางสังคมอย่างรุนแรง" ลีออน หรือตสกี (Leon Trotsky. 1879 - 1940) สมาชิกคนสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต ก็ประทับใจในผลงานประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยมของลอนดอน เรื่อง The Iron Heel ซึ่งจัดเป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด และดีที่สุดในงานประพันธ์ประเภทนี้ของเขา

งานประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมของลอนดอน มีทั้งผู้นิยมซึ่งเป็นผู้สังคมนิยมในสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศ และผู้ที่ไม่เห็นด้วย กันนี้ เฟรนช์ (French. 1974 : 246 - 247) กล่าวว่า ลอนดอน เป็นนักประพันธ์นวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพคนแรกของสหรัฐอเมริกา และเรื่อง The Iron Heel นับเป็นเรื่องเด่นที่สุดในแนวการประพันธ์นี้ ฮาร์ทมันน์ (Hartmann. 1952 : 603) กล่าวถึง ลอนดอนและงานประพันธ์ในแนวนี้ว่าเป็นที่นิยมมากกว่านักประพันธ์คนอื่น ๆ โดยเฉพาะในสหภาพโซเวียต เช่นเรื่อง The People of the Abyss The War of the Classes และ The Iron Heel เป็นต้น

ฟอนเนอร์ (Phillips Foner) นักวิจารณ์ผู้นิยมลัทธิสังคมนิยมชาวอเมริกัน กล่าวถึง แจ๊ค ลอนดอน ว่าเป็นนักประพันธ์ผู้บุกเบิกให้กับการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมของสหรัฐอเมริกา (Daniel. 1952 : 295 citing Foner 1947 : 64 - 65) ส่วนสปีลเลอร์ และคนอื่น ๆ (Spiller and others) ซึ่งเป็นนักวิจารณ์อเมริกัน กล่าวถึง ชื่อเสียงของลอนดอน ในสหภาพโซเวียตว่า ลอนดอน เป็นนักประพันธ์อเมริกันที่มีชื่อเสียงที่สุดในสหภาพโซเวียต หลังการปฏิวัติครั้งใหญ่ใน ค.ศ. 1917 โดยได้รับความนิยมากที่สุดในช่วง ค.ศ. 1918 - 1929 มีผลงานประพันธ์ในประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยมพิมพ์ถึง 567 ครั้ง ขายได้ระหว่าง ค.ศ. 1918 - 1943 คือ หลังจากการปฏิวัติสังคมนิยมสำเร็จ แม้ครุพสกาย่า ภรรยาของเลนิน ก็ยังชื่นชมในผลงานของลอนดอน อย่างไรก็ตาม สปีลเลอร์ ก็ได้วิจารณ์ผลงานเรื่อง The War of the Classes "Revolution"

และ The Human Drift ของลอนดอนว่า แม้เขาจะเขียนด้วยความต้องการแบบนักปฏิวัติ และความเลื่อมใสในผู้ใช้แรงงาน แต่เขาก็ไม่มีความลึกซึ้งในปรัชญามาร์กซิสต์ มีเพียงเรื่อง The Iron Heel เท่านั้น ที่ลอนดอนเขียนได้ดีกว่าทุกเรื่องในผลงานประเภทนี้

ส่วนในประเทศสวีเดนนั้น ตามปกติแล้วไม่ค่อยมีผลงานของนักประพันธ์อเมริกัน แต่นายเวสเซลเกรน (O.H. Wieselgren) นักประพันธ์สวีเดนผู้หนึ่ง ได้กล่าวยกย่อง แจ็ค ลอนดอน ว่า เป็นนักประพันธ์อเมริกันที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านในประเทศสวีเดนมากที่สุดคนหนึ่ง โดยเฉพาะผลงานสังคมนิยมแนวสังคมนิยม มีอิทธิพลต่อผู้ใช้แรงงานในประเทศนั้นมาก และสำหรับประเทศเยอรมันนั้น ผลงานในแนวนี้ของลอนดอนก็ได้รับความนิยมมากกว่าในสหรัฐอเมริกา (Spiller and others. 1963 : 1385 - 1387)

เคซิน (Alfred Kazin) นักวิจารณ์ชาวอเมริกัน ได้กล่าวถึงลอนดอนว่า ในช่วง ค.ศ. 1904 - 1917 นั้น สหรัฐอเมริกาจัดเป็นยุค "ก้าวหน้า" นักประพันธ์อเมริกันหลายคนมีแนวคิดไปทางสังคมนิยม แต่ที่เด่นชัด คือ แจ็ค ลอนดอน และอัปตัน ซินแคลร์ สำหรับลอนดอนนั้นเป็นนักประพันธ์ที่เป็นนักโฆษณาชวนเชื่อระดับผู้นำให้กับลัทธิสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา โดยประพันธ์ในแนวสังคมนิยมแนวสังคมนิยม และสะท้อนทฤษฎีวิวัฒนาการของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน ในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตามลอนดอนก็ยังได้รับการวิจารณ์ว่าเขียนในแนวโรแมนติกมากกว่า และมีแนวคิดย้อนหลังไปสู่บุพกาล และยังกล่าวถึงนักวิจารณ์สังคมนิยมอเมริกัน เช่น บรุคส์ (Van Wyck Brooks) และลิปพมันน์ (Walter Lippmann) ว่า ลอนดอนและซินแคลร์ เป็นที่ภาคภูมิใจของบรรดานักสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็นนักประพันธ์เพื่อพวกเขาโดยเฉพาะ ซึ่งลอนดอนจัดเป็นผู้นำคนหนึ่งในการเคลื่อนไหวของลัทธิสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา

ส่วนเบอร์ทอฟ (Berthoff. 1965 : 244) ซึ่งเป็นนักวิจารณ์ชาวอเมริกัน กล่าวยกย่องลอนดอนว่าเป็นนักประพันธ์ผู้เชี่ยวชาญแนวการประพันธ์แบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ในฐานะนักประพันธ์อเมริกันผู้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในสหภาพโซเวียต มาร์ติน (Jay Martin) นักวิจารณ์อเมริกันก็เห็นด้วยกับเบอร์ทอฟ และกล่าวว่า ลอนดอนนับเป็นนักประพันธ์อเมริกันคนแรก และอาจเป็นคนสุดท้ายที่เขียนแนวสังคมนิยมแนวสังคมนิยมได้ดีที่สุด และกล่าวถึงเจตหมายของลอนดอนที่เขียนไปยังซินแคลร์ (Upton Sinclair) เพื่อนนักเขียน

ของเขา ใน ค.ศ. 1911 ว่า "หากผมเลือกได้ ผมจะไม่จับปากกาอีกเลย เว้นเสียแต่จะเขียนบทความสังคมนิยม เพื่อประกาศให้ชนชั้นกรรมกรรู้ว่า ผมซึ่งซึ่งพวกเขาขนาดไหน"

(Martin. 1967 : 235 citing London, 1947 : 110) ส่วนในเรื่อง

Martin Eden นั้น ตัวละครเอก คือ มาร์ติน อีเค็น เป็นตัวละครที่เกิดความรู้สึกแปลกแยกอันเป็นผลมาจากสังคมทุนนิยม ซึ่งในที่สุดก็ตัดสินใจฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ ลอนดอนยังเขียนบทความไว้หลายเรื่องที่สนับสนุนลัทธิสังคมนิยม เช่น "The Dream of Debs" (1909) ซึ่งบรรยายถึงผลสำเร็จจากการนัดหยุดงานโดยกระทันหัน เพื่อสร้างสังคมที่ให้ความเป็นธรรมแก่คนจำนวนมาก (Martin. 1967 : 236 - 237)

บรูคส์ (Van Wyck Brooks) นักวิจารณ์ผู้นิยมลัทธิสังคมนิยมชาวอเมริกัน กล่าวถึง แจ็ค ลอนดอน ว่าผลงานสะท้อนแนวคิดผสมผสานระหว่างนิชเช่ (Nietzsche) และมาร์กซ์ (Marx) เขาชื่นชมและใฝ่ฝันถึงการปฏิวัติสังคมนิยม ขณะเดียวกันก็ชอบการที่คนงานต้องทำงานหนัก แต่เขาก็ต่อสู้เพื่อสวัสดิการของคนงาน และเป็นเวลาหลายปีที่เขาเป็นหัวหน้าของพวกสังคมนิยม และกล่าวถึง แมกซิม กอร์กี้ (Maxim Gorky) นักประพันธ์ชาวโซเวียตผู้ที่ได้รับยกย่องว่าเป็น "บิดาแห่งสังคมนิยมแนวสังคมนิยม" ว่า แมกซิม กอร์กี้ (Maxim Gorky) กล่าวยกย่องลอนดอนว่าเป็นผู้บุกเบิกให้กับวรรณกรรมสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา (Brooks. 1955 : 257)

ส่วนฮิกส์ (Hicks. 1982 : 260) นั้น วิจารณ์ว่าถึงแม้ลอนดอนจะยืนยันว่าตัวเองเป็นนักสังคมนิยม แต่ผลงานประพันธ์ที่ปรากฏออกมานั้น ไม่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจความต้องการของลอนดอนตามลัทธิสังคมนิยมได้อย่างแท้จริง เช่นในเรื่อง The Iron Heel หรือ Martin Eden ที่ลอนดอนกล่าวว่า เป็นแบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยมนั้น ฮิกส์ไม่เห็นด้วยและยังกล่าวว่า ตัวละครเอกนั้นไม่มีลักษณะเป็นนักต่อสู้เพื่อสังคมนิยมอย่างแท้จริง และว่าลอนดอนเป็นนักประพันธ์ประเภทนี้ได้ไม่ดี เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงผู้อ่านที่เป็นผู้ใช้แรงงานได้

จากความคิดเห็นของนักประพันธ์และนักวิจารณ์หลายคนดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบว่า ลอนดอนนั้นถึงแม้จะมีผลงานเด่นในแนวสะท้อนทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปแล้ว ยังเด่นในผลงานประพันธ์ประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยมอีกด้วย เนื่องจากลอนดอนสนใจในลัทธิสังคมนิยม จึงสะท้อนผลงานส่วนหนึ่งออกมาในแนวสังคมนิยมแนวสังคมนิยม จนเป็นที่ยอมรับทั้งในสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพโซเวียต อย่างไรก็ตามยังมีผู้คัดค้านและไม่คิดว่าผลงานของแจ็ค ลอนดอน จะสะท้อนออกมาในแนวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ

จะวิเคราะห์แนวการประพันธ์สำนึกนิยมแนวสังคมนิยมที่ปรากฏในนวนิยายของแจ็ก ลอนดอน ซึ่งนับเป็นการศึกษาวิจัยในอีกแง่มุมหนึ่งของงานประพันธ์ของลอนดอน ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวรรณคดีต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์สำนึกนิยมแนวสังคมนิยม (Socialist realism) ในนวนิยายของแจ็ก ลอนดอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบสำนึกนิยมแนวสังคมนิยมที่ปรากฏในนวนิยายของแจ็ก ลอนดอน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวรรณคดีที่มีแนวการประพันธ์แบบสำนึกนิยมแนวสังคมนิยมเรื่องอื่น ๆ ต่อไป
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบกับแนวการประพันธ์อื่น ๆ อันจะพึงมีประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษานวนิยายของแจ็ก ลอนดอน ที่จะใช้ในการศึกษารั้งนี้ 2 เรื่อง คือ

1. The Iron Heel (1908)
2. Martin Eden (1909)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

สำนึกนิยมแนวสังคมนิยม (Socialist Realism) หมายถึง แนวการประพันธ์ที่มุ่งสะท้อนความเลื่อมโทรมของสังคมทุนนิยม การดัดแปลงระบบทุนนิยม และอุดมคติสังคมนิยม โดยมีลักษณะดังนี้

1. แก่นเรื่อง สะท้อนแนวคิดสังคมนิยม กล่าวคือ มีการต่อสู้ระหว่างชนชั้น การล้มล้างระบบทุนนิยม และสถาปนาเผด็จการชนชั้นกรรมาชีพ นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบสังคมนิยม

2. เนื้อเรื่อง

2.1 ความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม

- การขูดรีดเอารัดเอาเปรียบกรรมกร
- ระบบทุนนิยมผูกขาด
- การเพิ่มจำนวนของคนว่างงาน
- ความอยู่ยงวัถรรพณ์ที่เกิดขึ้นกับชนยากจน
- ความไม่เท่าเทียมกันของศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

2.2 การปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม

- จิตสำนึกในการปฏิวัติ
- การต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพ

2.3 อุดมคติสังคมนิยม

- สังคมที่ปราศจากการขูดรีด
- มนุษย์ได้รับรางวัลเสมอภาคกัน
- มนุษย์มีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์อย่างเท่าเทียมกัน

2.4 ชัยชนะทางชนชั้นกรรมาชีพ

- ความสำเร็จในการปฏิวัติ

การตายของตัวละครเอก แต่ความวิไลในการปฏิวัติยังคงดำรงอยู่

3. ตัวละคร มีตัวละครที่เรียกว่า "พลซี้ตส์ ดีโร่" (Positive hero)

สังคมนิยม (Realism) หมายถึง แนวการประพันธ์ที่สะท้อนความเป็นจริงในสังคม ในลักษณะเหมือนจริงโดยไม่มีการปรุงแต่ง สะท้อนถึงด้านทั้งงาม และด้านอัปมงคลในสังคม

สังคมนิยม (Socialism) หมายถึง ระบบการเมืองและเศรษฐกิจตามแนวคิด มาร์กซิสม์ - เลนินนิสม์ (Marxism - Leninism) ที่รัฐเข้าควบคุมทางการเมืองและ เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต รวมทั้งควบคุมการกระจายการผลิต โฆษณาสื่อประตงค์เพื่อขัดขวาง

แตกต่างกันระหว่างชนชั้นของสังคมทุนนิยม ให้รัฐให้สวัสดิการและแบ่งปันผลผลิตอย่างทั่วถึงตามผลงาน

ทุนนิยม (Capitalism) หมายถึง ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เปิดโอกาสให้เอกชนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต มีการลงทุนและการแข่งขันอย่างเสรี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหากำไรให้เสรีภาพในการผลิตและการบริโภค รวมทั้งมีการเลือกงานทำ

การขูดรีด (Exploitation) หมายถึง การที่นายทุนยึดเอามูลค่าส่วนเกินที่กรรมกรหามาเป็นของตน

มูลค่าส่วนเกิน (Surplus Value) หมายถึง ในการทำงานแต่ละครั้งกรรมกรจะได้รับค่าจ้างไม่ครบตามแรงงานที่ตนทำ แรงงานส่วนที่ไม่ได้รับค่าจ้าง เรียกว่า แรงงานส่วนเกินหรือมูลค่าส่วนเกิน

ระบบทุนนิยมผูกขาด (Monopoly Capitalism) หมายถึง ระบบการผลิตที่มีการรวมสะสมทุนหรือปัจจัยการผลิตจำกัดอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย โดยมีการตกลงเงื่อนไขการขาย การชำระ มีการแบ่งตลาดกัน มีการกำหนดจำนวนการผลิต กำหนดราคาวัตถุดิบ และราคาสินค้า ซึ่งทำให้ผู้ผลิตรายย่อยอื่น ๆ แข่งขันไม่ได้ และต้องล้มเลิกกิจการไป

ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (Dignity of Human Being) หมายถึง การที่มนุษย์สามารถตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเองโดยไม่ถูกบังคับ สามารถควบคุมสิ่งที่ตนผลิตหรือสิ่งที่ตามมาจกสิ่งที่ผลิต รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ด้วยกันอย่างเท่าเทียมกัน

การต่อสู้ระหว่างชนชั้น (Class Struggle) หมายถึง การต่อสู้ระหว่างนายทุนกับผู้ใช้แรงงาน โดยชนชั้นกรรมาชีพทั่วโลกจะรวมตัวกันต่อสู้เพื่อโค่นล้มชนชั้นนายทุนและก่อตั้งระบบสังคมใหม่ คือ ระบบสังคมนิยม

การปฏิวัติ (Revolution) หมายถึง การล้มล้างเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบทุนนิยมทั้งหมดด้วยวิธีการรุนแรงโดยชนชั้นกรรมาชีพ เพื่อเปลี่ยนเป็นระบบสังคมนิยม

อุดมคติสังคมนิยม (Socialist Ideal) หมายถึง ระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมตามแนวคิดของมาร์กซ์ ที่ถือเป็นขั้นสูงสุดของพัฒนาการของสังคมมนุษย์ กล่าวคือ เป็นรูปแบบของสังคมที่ปราศจากรัฐ ไม่มีทรัพย์สินเอกชน ทุกคนทำงานด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังผล

ตอบสนองและไม่มีการเลือกงานทำ โดยในระยะแรก สมาชิกในสังคมจะทำงานตามความสามารถ และได้รับผลตอบแทนตามความจำเป็น ต่อมาเมื่อหลังการผลิตได้รับการพัฒนาจนถึงขั้นสมบูรณ์ ทั่วไปแล้ว มนุษย์ก็จะได้ผลตอบแทนตามความต้องการ นั่นคือ สังคมในระบุนี้ มนุษย์สามารถควบคุมธรรมชาติและสังคมมารับใช้ตนตามต้องการ ไม่ถูกขูดรีดโดยมนุษย์ด้วยกันเอง ทุกคนได้รับความสะดวกและมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน

ความเสมอภาค (equality) หมายถึง ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการล้มเลิกชนชั้นนายทุน ทำให้ประชาชนทุกคนอยู่ในระดับเดียวกันหมด โดยโอนปัจจัยการผลิตมาเป็นของสังคมส่วนรวม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนเท่าเทียมกันในการทำงานตามความสามารถด้วยการใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นของสาธารณะ

'พอสซีทีฟ ฮอโร' (positive homo) หมายถึง ตัวละครเอกชายหรือหญิงก็ได้ ที่มีความสำคัญในการดำเนินเรื่องในงานประพันธ์ประเภทนิยายแนวสังคมนิยม มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. มีจิตสำนึก และเป็นผู้นำในกรรหม์ต่อสู้กับฝ่ายทุนนิยม เพื่อชัยชนะของฝ่ายสังคมนิยม
2. มีการตัดสินใจอย่างมีอุดมการณ์ ความมีไหวพริบ รักชาติ เสียสละเพื่อส่วนรวม และสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้สำเร็จ
3. ได้รับการยกย่องจากผู้ประพันธ์และตัวละครอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตัวละครฝ่ายทุนนิยม
4. ถือกำเนิดจากผู้ใช้แรงงาน หรือกระบวนการใช้แรงงาน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาแนวคิดสังคมนิยมแบบมาร์กซ์ - เลนินิสต์
2. ศึกษาแนวการประพันธ์แบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยมจากเอกสารต่าง ๆ
3. ศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันในสมัยของแจ็ก ลอนดอน
4. ศึกษาชีวประวัติและผลงาน ของ แจ็ก ลอนดอน
5. วิเคราะห์นวนิยายสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 5.1 ความเลื่อมใสของระบบทุนนิยม
 - 5.2 การปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม

5.3 อุดมคติสังคมนิยม

5.4 ชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพ

โดยวิเคราะห์ตามแนวการวิเคราะห์นวนิยาย

6. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปของการพรรณนาวิเคราะห์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ส่วน ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกัน รวมทั้งผลกระทบต่อวรรณกรรมในสมัยของแจ๊ค ลอนดอน
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมนิยมแนวสังคมนิยม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลอนดอนและงานประพันธ์แนวสังคมนิยม

ส่วนที่หนึ่ง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกัน และผลกระทบต่อวรรณกรรมในสมัยของแจ๊ค ลอนดอน

ในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงศตวรรษที่ 19 เป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทางอุตสาหกรรม ประกอบกับระบบเศรษฐกิจแบบเสรีที่มีความเชื่อว่า หากปล่อยให้บุคคลแสวงหาประโยชน์โดยเสรีในระบบเศรษฐกิจที่มีการแลกเปลี่ยน และแบ่งแยกการทำงานแล้ว สังคมส่วนรวมจะได้รับประโยชน์ด้วย และจากความเชื่อที่ว่ามนุษย์เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่ต้องพยายามหาทางอย่างมีเหตุผลในอันที่จะลดต้นทุนการผลิตให้น้อย และแสวงหากำไรให้มาก และจากลัทธิฐานที่ว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่รักตัวเอง อีกทั้งแนวคิดเรื่องความต้องการแสวงหาความมั่งคั่งของมนุษย์เป็นสัญชาตญาณที่เกิดมากับมนุษย์ที่ไม่สามารถจัดให้หมดไปได้ (นันทา โชติกะพุกกะ 2527 : 111 - 115) จากแนวคิดและความเชื่อดังกล่าว ทำให้กลุ่มนายทุนแข่งขันการค้าอย่างเอาเป็นเอาตาย เพื่อแสวงหาความมั่งคั่งให้กับตนเองอย่างเสรี ซึ่งถึงแม้ว่าจะช่วยให้การอุตสาหกรรมเจริญก้าวหน้า แต่ก็เป็นการทำประโยชน์และความมั่งคั่งให้แก่คนส่วนน้อย เพราะการแข่งขันการค้าอย่างเสรีนี้ก่อให้เกิดระบบทุนนิยมผูกขาด จะสังเกตจากจำนวนโรงงานที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบช่วง

ค.ศ. 1870 และ ค.ศ. 1905 แม้ว่าผลผลิตเหล็กกล้าจะเพิ่มขึ้นถึง 10 เท่าตัว แต่จำนวนโรงงานได้ลดลงจาก 1,808 โรง เหลือเพียง 606 โรง เท่านั้น ซึ่งหมายถึง ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของชนกลุ่มน้อย และเครื่องจักรได้เข้ามาแทนที่กรรมกร ทำให้กรรมกรลดความสำคัญลงไป เพราะเครื่องจักรสามารถผลิตสินค้าได้เร็วกว่า และมีต้นทุนถูกกว่า รวมทั้งมีการกดค่าแรงเนื่องจากกรรมกรว่างงานมีมาก ส่วนกรรมกรที่ไ้ทำงานก็ต้องทำงานอย่างหนัก แต่ได้รับผลตอบแทนน้อย สวัสดิการกรรมกรถูกละเลย กรรมกรต้องทำงานหนักถึงวันละ 12 ชั่วโมง ในสภาพโรงงานที่ร้อนอบอ้าว ไม่ปลอดจากเชื้อโรคโรคม ระบบการระบายอากาศไม่ดี จำนวนผู้ประสบอุบัติเหตุในโรงงาน และความเจ็บป่วยของกรรมกรมีมากขึ้นทุกปี สภาพความเย็นอยู่ เช่น ที่อยู่อาศัยก็แออัดในแหล่งเสื่อมโทรมตามเมืองใหญ่ ๆ (ลูรีย์ พงษ์จันทร์ 2523 : 138)

ในช่วงเวลาเดียวกันนี้ ข้อเสนอแนะทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนั้นมาจากทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) ซึ่งนำไปประยุกต์กับทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคมของสเปนเซอร์ (Herbert Spencer) โดยเชื่อว่าภาวะการต่อสู้กันระหว่างกลุ่มที่ขัดแย้งกัน และผู้ที่เหมาะสมที่สุดจึงจะอยู่รอด (the survival of the fittest) สังคมก็จะเหลือแต่คนฉลาด และคนแข็งแรงเท่านั้น แนวคิดดังกล่าวทำให้มีการต่อต้านโครงการสวัสดิการสังคมเพื่อช่วยเหลือคนยากจน ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยนักธุรกิจใหญ่ เช่น ร็อคกี้เฟลเลอร์ (Rockefeller) (ธัมมิกพิพงศ์ ธรรมาคม 2520 : 123) ประกอบกับประเทศสหรัฐอเมริกาต้องเบียดเบียนอย่างยากแค้นเนื่องจากสงครามโลก ครั้งที่ 1 ซึ่งรัฐบาลเร่งรัดปริมาณการผลิตอาหาร และยุทธภัณฑ์กระเหิงใจไปให้พันธมิตรในยุโรป และสัญญากับกรรมกรว่าจะปรับปรุงฐานะของกรรมกรให้อยู่ดีขึ้น แต่เมื่อสงครามยุติลงแล้ว รัฐบาลก็ปล่อยให้เอกชนดำเนินกิจการทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ เป้าหมายชนชั้นน้อยปฏิบัติตามสัญญา และยังคงขูดรีดกรรมกรอีกด้วย จึงก่อให้เกิดการนัดหยุดงาน เช่น ในปี ค.ศ. 1919 มีการนัดหยุดงานถึง 3,630 ครั้ง

ในช่วงเวลาแห่งความยุ่งยากดังกล่าวนี้อัฒนิมาร์กซิสต์เริ่มมีอิทธิพลมากขึ้นในยุโรปและเข้ามาในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะหลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติรัสเซียครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 1905 เริ่มตั้งแต่ ในช่วง ค.ศ. 1904 - 191, นี้ เริ่มกว่าเป็นยุค "ก้าวหน้า" ของสหรัฐอเมริกา

ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศ ทำให้เกิดความกีดขวางปฏิรูปและปฏิวัติสังคม
ขึ้นในวงการวรรณกรรม นักประพันธ์ผู้เลื่อมใสในลัทธิสังคมนิยม ได้แก่ ชาวเวลส์
(William Dean Howells) ลอนดอน (Jack London) ซินแคลร์ (Upton Sinclair)
และพูล (Ernest Poole) เป็นต้น (Egbert. 1952 : 705 - 706)

ส่วนที่สอง เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมนิยมแนวสังคมนิยม

มีผู้กล่าวถึงสังคมนิยมแนวสังคมนิยมทั้งในแง่ความหมาย ลักษณะและผลงานประพันธ์
สังคมนิยมแนวสังคมนิยมไว้มากพอสมควรดังนี้

สังคมนิยมแนวสังคมนิยมนั้น กวางจริงมานาน และเกิดขึ้นในหลายประเทศ แต่ถือว่า
สหภาพโซเวียตเป็นต้นกำเนิดที่แท้จริง แนวคิดนี้มีต้นตอหลักทฤษฎีศาสตร์ของมาร์กซ์และเอนเงิลส์
(Karl Marx 1818 - 1883 and Friedrich Engels. 1820 - 1895) ที่ว่า
ความงามที่แท้ คือ ผู้ใช้แรงงาน ผู้ถูกกดขี่การทำงาน การสร้างสรรค์ และการปฏิบัติ วรรณกรรม
แนวสังคมนิยมแนวสังคมนิยมมีลักษณะเฉพาะ คือ เป็นการพยายามเอาชนะความทุกข์ทั้งมวล โดย
การกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้กดขี่และเป็นการต่อสู้เพื่อการปฏิบัติ และเป็นพลังหลักในการพัฒนา
สังคม ดังในงานนิพนธ์ของมาร์กซ์และเอนเงิลส์ ที่ว่า "ปฏิบัติการจรรยาของชนชั้นกรรมาชน
ต้องคือการผู้กดขี่ที่ต่อสู้ทั่วไป ความพยายามอันปวดร้าวในการนำมาซึ่งความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง
เป็นสิ่งที่ประวัติศาสตร์ต้องจารึกไว้และนับเป็นสิ่งที่แน่นอนแท้จริง" (Kagan. 1971 :
158 - 162 citing Marx and Engels. 1970 : 479) สำหรับในสหภาพโซเวียตนั้น
สังคมนิยมแนวสังคมนิยมปรากฏเด่นชัดเป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 1895 ในบทเพลงแห่งการปฏิบัติ
ของคองงานรัสเซีย แต่ไม่มีชื่ออย่างเป็นทางการ จนกระทั่ง ค.ศ. 1934 เมื่อซดานอฟ
(Zhdanov) ได้แถลงในที่ประชุมสภานักเขียนกรุงมอสโกว่า "สังคมนิยมแนวสังคมนิยม เป็น
วิธีการอันเป็นรากฐานทางวรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ที่นักประพันธ์ต้องผลิตผลงานที่แสดงถึง
พัฒนาการของการปฏิบัติที่เป็นจริงในประวัติศาสตร์ ความเป็นจริงและความละเอียดลออถูกต้อง
แห่งอำนาจประวัติศาสตร์ ที่ให้แสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพนี้ เพื่อจะก้าวรื้อถอนไปกับการสร้างสรรค์
ทางอุดมคติ และการให้การแก้ไขแก่ชนชั้นกรรมาชนให้มีวิญญานสังคมนิยม" (Holthuser.
1972 : 156 - 157 citing First All Union Congress of Soviet Writers.
1934 : 716)

สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเน้นเป็นความก้าวหน้าที่โดดเด่นของศิลปะร่วมสมัย ดังที่ เลนิน (V.I. Lenin) ให้กำนิยามว่า "สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นวรรณคดีเสรีที่ทุกถ้อยคำเต็มไปด้วยความกึกก้องชีวิตของมนุษยชาติ จากประสบการณ์ และการทำงานของชนชั้นกรรมาชีพจะนำมาซึ่งการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างประสบการณ์ในอดีต (พัฒนาการของสังคมแต่เริ่มแรก) และประสบการณ์ในปัจจุบัน (การต่อสู้ในปัจจุบันของชนชั้นกรรมาชีพ)" (Ivashchenko. 1971 : 220 - 221 citing Lenin. 1963 : 26 - 27)

สตรูฟ (Gleb Struve) ได้กล่าวถึง ชคานอฟ ว่า เขาได้กล่าวถึงสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่าการที่นักประพันธ์เป็นผู้สร้างวิญญาณมนุษย์ (engineer of human souls) ตามที่สตาลินกล่าวไว้ นั้น หมายถึง การรู้จักหิบบอกความจริงในชีวิตมาใส่ในงานศิลปะ ซึ่งต้องเป็นชีวิตจริงในพัฒนาการของการปฏิบัติ การกระทำได้กล่าวไว้ว่า เชื่อมโยงกับอุดมการณ์สังคมนิยมและการให้การศึกษาแก่ประชาชนผู้ทุกข์ยาก วิธีการที่มอญไฉนเหิงคี้ และวรรณคดีวิจารณ์ดังกล่าวนี้ เรียกว่า "สังคมนิยมแนวสังคมนิยม" (Struve. 1971 : 262)

เลนิน (V.I. Lenin. 1971 : 23 - 27) กล่าวว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นวรรณคดีของระบบสังคมนิยม ซึ่งต้องเป็นวรรณคดีของพรรค อันตรงข้ามกับวรรณคดีชนชั้นกรรมกร ซึ่งทำเพื่อหาเงินกำไรและการค้า ส่วนแม็กซิม กอร์กี้ (Maxim Gorky) กล่าวถึงลักษณะสังคมนิยมแนวสังคมนิยมไว้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. หน้าที่ของนักประพันธ์ ควรเป็นผู้พัฒนาความรู้ความสามารถในการทำ ความเข้าใจ และทักทายวิถีการมองรูปแบบที่สำคัญของการปฏิบัติ มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์และสังคม นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการต่อสู้ไม่ว่าจะเป็นระหว่างชนชั้น กลุ่ม หรือปัจเจกชน โดยต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพื่อสื่อความหมายแก่มวลชน

2. ลักษณะที่สำคัญของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม คือ ต้องมีตัวละครเอกที่เรียกว่า "ฮีโร่" (positive hero) ซึ่งต้องมีลักษณะดังนี้

2.1 เป็นผู้มาจากผู้ใช้แรงงาน หรือหมายถึง ถือกำเนิดจากกระบวนการของการใช้แรงงาน

2.2 ตัวละครเอกนี้มีลักษณะตรงข้ามกับตัวละครแผนเก่า คือ เป็นตัวละครที่วิพากษ์ ในการต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต สามารถกำหนดชะตาชีวิตตนเองได้

2.3 เป็นตัวละครที่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนไปในทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ เช่น มีน้ำใจ คุณธรรม มีเมตตา ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ฉลาดเฉลียว เป็นต้น

2.4 เป็นตัวละครที่เป็นผู้นำในการปฏิวัติ ถือว่าเป็นดอกไม้ของมวลชนผู้ใช้แรงงาน เป็นผู้นำในการปลดปล่อยผู้ใช้แรงงานทั่วโลกให้เป็นอิสระจากอำนาจของระบบทุนนิยม กอร์กี้ สรุปว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมถือว่าชีวิต คือ กิจกรรมการสร้างสรรค์ ซึ่งมีจุดหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของมนุษย์โดยไม่จำกัดขอบเขต เพื่อเอาชนะธรรมชาติ ในอันที่จะอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข (Gorky. 1971 : 32 - 52)

สวิงวูด (Swingewood. 1975 : 64 - 65, 216 - 217) กล่าวถึง กอร์กี้ และแนวคิดสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า กอร์กี้ให้ความเห็นว่าวรรณคดีร่วมสมัยจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีส่วนเสริมสร้างแกชีวิต และชีวิตก็จะเสริมสร้างตัวเอง คือ ประชาชนจะพัฒนาตนเองต่อไป กอร์กี้ ผู้ที่ได้รับยกย่องให้เป็นบิดาแห่งสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ผลงานทางทฤษฎีทางนิยายเรื่องเล่า และบทละครที่ต่อต้านธรรมชาตินิยม โดยให้แนวคิดที่ว่า ชีวิตคนเราต้องเผชิญกับการกดขี่ขูดรีด ความทุกข์ทรมานมากมาย ชีวิตคนเราต้องการความหวังที่ดีกว่าในชีวิต จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องเสนอภาพอันน่ารังเกียจ หรือเสนอแต่สิ่งเลวร้าย แต่ตรงข้าม วรรณคดีควรสะท้อนความจริงใน "การสร้างสรรคสังคมนิยม" รวมทั้งความสำเร็จในการสร้างสรรค์นั้น นักประพันธ์แนวสังคมนิยมแนวสังคมนิยมจึงเขียนเพื่อเราให้ชนชั้นกรรมาชีพทั่วโลกมีจิตสำนึกในการปฏิวัติ นักประพันธ์เป็นเสมือน "ผู้สร้างวิญญาณมนุษย์" ต้องสร้างจิตสำนึกทางชนชั้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ที่เป็นเอกภาพทางจิตสำนึกได้ปรากฏขึ้นแล้วในนานาชาติ หน้าที่ของนักประพันธ์ไม่มีอะไรสำคัญไปกว่าความจริงใจ แต่ก็ยังน้อยกว่าหน้าที่ที่ต้องทำให้เป้าหมายในประวัติศาสตร์ที่รัฐกำหนดบรรลุผล

สรุปเงื่อนไขทางวรรณคดีสังคมนิยมแนวสังคมนิยมของกอร์กี้ คือ วรรณคดีต้องเสนอแก่ผู้รับทั้งด้านสังคมและศิลปะ นักประพันธ์เป็นเพียงผู้เพิ่มเติมความสำนึกทางด้านการเมืองเข้าไปเพื่อสัมผัสสร้างระบบทุนนิยม และสร้างสังคมแบบสังคมนิยมเข้าแทนที่

สวิงวูด ยังกล่าวถึงลักษณะของวรรณกรรมสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่ามีลักษณะดังนี้

1. ก่อให้เกิดความคิดเปลี่ยนแปลงสังคมและนำสังคมไปสู่ความก้าวหน้า ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ คือ

1.1 ลดความขัดแย้งระหว่างปัจเจกชนกับส่วนรวม

1.2 ชีวิตที่เป็นอยู่ควรผสมกลมกลืนกับชีวิตที่ควรจะเป็น

2 แนวเรื่องที่มีตัวละครแบบ "ซูเฟอฟลวซ แมน" (Superfluous man)

ซึ่งมีลักษณะขัดแย้งกับสังคม ไม่ช่วยสร้างสรรค์สังคมจะหมดไป

3 จะมีตัวละครเอกที่เรียกว่า "พอสิทีฟ ฮีโร่" (positive hero) ที่อุทิศตนเพื่อสังคมในอนาคตขึ้นมาแทน

4. แนวเรื่องตรงข้ามกับโศกนาฏกรรม โดยมีลักษณะมองโลกในแง่ดี กล่าวคือ เป็นโศกนาฏกรรมแบบสุขนิยม (optimistic tragedy) คือ ในตอนจบของเรื่องมักลงท้ายด้วยชัยชนะของชนชั้นกรมาชีพ หรือความสำเร็จในการพยายามสร้างสังคมใหม่ แม้ว่าตัวละครเอกต้องตาย แต่ก็ถือเป็นการตายเพื่อให้งานเรต่อสู้ต่อไป

ฟาเดเยฟ (Alexander Fadeyev. 1971 : 65 - 70) นักประพันธ์โซเวียตให้ลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม สรุปได้ดังนี้

1. สะท้อนชีวิตในทุกรูปแบบของมนุษย์
2. สะท้อนประสบการณ์ในประวัติศาสตร์ทั้งหมดของมนุษย์
3. สะท้อนปัญหาต่าง ๆ ที่เร้าเร้าให้เกิดผลกระทบใหม่ในอนาคต
4. สะท้อนการต่อสู้ของผู้ใช้แรงงานนานาชาติ
5. สะท้อนระบบพรรคคอมมิวนิสต์
6. สะท้อนการเสื่อมสลายของระบบทุนนิยมและชัยชนะของระบบสังคมนิยมของ

มวลชนนับล้าน

7. สะท้อนเสรีภาพของมวลชนที่เป็นอิสระจากการกดขี่ขูดรีดภายใต้ระบบทุนนิยม

8. สะท้อนระบบการทำงานใหม่แบบสังคมนิยมซึ่งตรงข้ามกับระบบการทำงานใช้แรงของระบบทุนนิยม และแนววิถีที่มุ่งอยู่ในรูปของการกดขี่ขูดรีด เช่น เผด็จการ ลัทธิปัจเจกชนนิยม การเหยียดผิว เป็นต้น

9. การถือกำเนิดของปัจเจกชนแบบสังคมนิยมและลัทธิกรรมสิทธิ์ร่วม

โชโลคอฟ (Mikhail Sholokhov. 1971 : 86 - 87) กล่าวถึงหน้าที่ของสถาบันนักประพันธ์ว่า "มนุษย์ไม่ได้อยู่นิ่งเฉยแล้วลำพัง แต่อยู่ในสังคมที่มีกฎเกณฑ์ เราต้องการชีวิตที่ดีกว่าในอนาคตในการอยู่ร่วมกัน คนจำนวนหนึ่งเคลื่อนไหวเพื่อจุดหมายเดียวกัน พวกเขาถือ

ผู้ใช้แรงงาน ผู้สร้างทุกอย่างทุกอย่างด้วยมือและสมอง ชาวเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่สำคัญในมนุษย และ
ตระหนักถึงเกียรติและเสรีอันยิ่งใหญ่ในการสร้างผลงานประพันธ์ เพื่อปกป้องผู้ใช้แรงงาน
เหล่านั้น" การประพันธ์แบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยม จึงต้องเสนอเนื้อหาในรูปแบบของนวนิยาย
ที่มีพื้นฐานมาจากความจริงในอดีต และพัฒนาการในปัจจุบัน เพื่อไปสู่อนาคตที่หวังไว้

บูคาริน (Nikolai Bukharin. 1974 : 967 - 969) ก็เสนอลักษณะการ
ประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมที่สอดคล้องกับคนอื่น ๆ คือ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมนี้ต่างจากสังคมนิยม
(Realism) ตรงที่เป็นการสร้างแบบสังคมนิยม การต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพของชนชั้นใหม่
ซึ่งเป็นแนวการประพันธ์ที่ต่อต้านพวกโรแมนติค (Romantic) และคลาสสิก (Classic)
และแม้ว่าสังคมนิยมแนวสังคมนิยม จะต่อต้านลัทธิปัจเจกชนนิยม แต่ไม่ได้หมายความว่าจะไม่บรรยาย
ลักษณะของมนุษย์ เป็นแต่เพียงปัจเจกชนตามแบบสังคมนิยม ซึ่งสามารถพัฒนาตัวเองได้คือเมื่อ
อยู่ร่วมกันตามแบบสังคมนิยมเท่านั้น

เบอร์ลิงสกี (Belingski) และเพลคานอฟ (Plekhanov) กล่าวว่า สังคมนิยม
แนวสังคมนิยมควร "สะท้อน" และ "จำลอง" ภาพความเป็นจริงในสังคมอย่างตรงไป
ตรงมา ซึ่ง ลูคัส (George Lukacs) ได้เขียนไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ใน The Meaning
of Contemporary Realism ว่า วรรณคดีควรทำหน้าที่มากกว่าการ "สะท้อน" และ
"จำลอง" ภาพความจริง เช่น ภาพความผิดหวัง ความเปราะบางในสังคม แต่ต้องแสวงหา
ออกจากปัญหาที่ประสบด้วย วรรณคดีสังคมนิยมแนวสังคมนิยม จึงเป็นมากกว่ากระจกสะท้อนสังคม
(Eagleton. 1976 : 48 - 52 citing Lukacs. 1958 : 78)

สเวย์ซี (Harold Swayze. 1962 : 17 - 18) กล่าวว่า ศุนทรีศาสตร์แบบ
สังคมนิยมแนวสังคมนิยมของโซเวียตนั้นทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ มีรากฐานมาจากทฤษฎีมาร์กซิสม์
ซึ่งทำให้มนุษย์มองโลกอย่างเป็นกลางวิสัย (objective) ซึ่งเกี่ยวข้องกับชนชั้นกรรมาชีพ
และในที่สุดสังคมจะปราศจากซึ่งชนชั้น ในการประพันธ์แนวนี้มองประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1 ความจริงหรือหัวใจของพรรค
- 2 การแสดงความจริงแบบมีการสั่งสอน และ
3. ความฉลาดรอบรู้ที่ให้แก่มวลชน (Swayze. 1962 : 2 - 3 citing

Marx and Engels. 1947 : 69)

เทพส์ (Abram Tertz. 1960 : 10 - 26, 48 - 55) ให้ทัศนะเกี่ยวกับ
สังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า ไม่ได้เป็นเพียงการประพันธ์ผลงานทางวรรณคดีหรือศิลปะเท่านั้น
แต่ยังเป็นปรัชญาและหลักการสำคัญในการบริหารประเทศสมัยสตาลิน (Joseph Stalin)
อีกด้วย แนวคิดสังคมนิยมแนวสังคมนิยมเกิดจากหลักการ 2 ประการใหญ่ คือ

1. ความเชื่อในการเผยแพร่เกียรติภูมิของสหภาพโซเวียต และ
2. ความเชื่อในการขยายตัวของผู้ใช้แรงงานทั่วโลก

สำหรับหัวใจของทฤษฎีว่า "การเล็งเห็นว่าความเป็นจริงในประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
พัฒนาการของการปฏิวัติ" ตามความหมายที่สหภาพโซเวียตได้ให้ไว้ใน ค.ศ. 1934 นั้น
เทพส์ กล่าวว่า เป็นรากฐานที่เกิดจากจุดประสงค์หนึ่งซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่ต้องการแสดงความ
จริงอันถูกต้องเที่ยงตรงของความเคลื่อนไหวในการปฏิวัติ และการที่จะนำการปฏิวัติให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ได้ก็โดยการช่วยให้ผู้ว่านมีจิตสำนึกที่แท้จริงคือการปฏิวัติและนี่คือ จุดประสงค์ของ
สังคมนิยมแนวสังคมนิยม อันเป็นทั้งปรัชญาและศิลปะแห่งเจตนารมณ์ในสมัยนั้น ซึ่งครุชเชฟ
(N. S. Khrushchev) ก็ได้กล่าวถึงสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า วรรณคดีในเวลานั้นเป็นจำนวนหนึ่ง
ของการต่อสู้เพื่อสังคมคอมมิวนิสต์ของประชาชนทั้งมวล เจตนารมณ์สูงสุดของศิลปะวรรณคดี คือ
การกระตุ้นให้ประชาชนต่อสู้เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างใหม่ นั่นคือ การสร้างสังคมคอมมิวนิสต์
(Tertz 1960 : 40 citing Khrushchev, 1957 : No. 2, no page)

นอกจากนี้ เทพส์ ยังกล่าวถึงลักษณะตัวละครเอก หรือที่เรียกว่า "พอสิทีฟฮีโร่"
(positive hero) ว่าเป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นด้วยจุดประสงค์ให้เป็นผู้นำในการปฏิวัติ
กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดจิตสำนึกในการปฏิวัติ และเป็นแบบฉบับที่ดีของคนในอนาคต โดยมีลักษณะ
ดังนี้

1. เป็นตัวละครที่มีจิตสำนึกในการปฏิวัติตลอดเวลา ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
ที่สุด
2. ไม่ไขว่คว้าโดยทั่วไป เพราะถือเป็นตัวละครที่มีจิตสำนึกและเป็นตัวแทนของ
อุดมการณ์อันสูงสุด
3. ไม่กระทำความผิดเลย หรืออาจจำแต่เป็นเรื่องเล็กน้อยมาก ซึ่งข้อบกพร่องนี้
จะช่วยให้ตัวละครมีลักษณะสมจริง

4. เป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจอย่างมีอุดมการณ์ มีความกล้าหาญ ฉลาด มีไหวพริบ รักชาติ เสียสละ แต่ที่สำคัญที่สุด คือ ความแจ่มชัดของตัวละครและการกระทำที่ตรงไปตรงมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

สำหรับผลงานที่สะท้อนการประชันอินเนอร์วอร์ เช่น นวนิยายเรื่อง Russian Forest ของ เลโอนิด เลโอนอฟ (Leonid Leonov) ที่ได้รับรางวัล สตาลิน ไพร์ม (Stalin Prize) ซึ่งนับเป็นผลงานที่ดีที่สุดในช่วง 5 ปีสุดท้ายก่อนจะสิ้นสุดยุคแห่งการประชันอินเนอร์วอร์ เรื่องนี้คือแก่นทางการสร้างตัวละคร 'พอซซิทีฟ ฮีโร่' (positive hero) ที่เป็นหญิงสาวที่พร้อมจะตายเพื่ออีกครึ่งครึ่งของปาวโลวเวียต

เจมส์ (Vaughan James. 1973 : 93, 123 - 128) ได้ให้ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า คำว่า 'สังคมนิยม' หมายถึง ระบบสังคมที่เป็นนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ ดังนั้น สังคมนิยมแนวสังคมนิยมจึงมีกำเนิดจากความต้องการที่จะประสานความสัมพันธ์ระหว่างศิลปินและนักประพันธ์กับกระบวนการสร้างสังคมใหม่ เป็นศิลปะวรรณคดีที่แตกต่างด้วยประสบการณ์และผู้ใช้แรงงานในการ 'ต่อสู้' เพื่อไปให้มาซึ่งระบบสังคมนิยม ในประเด็นนี้ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมจึงแตกต่างไปจากสังคมนิยม คือ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมใหม่ ซึ่งสะท้อนภาพชีวิตจริงแบบภาววิสัย (objectively) และช่วยให้มวลชนเข้าใจกระบวนการทางประวัติศาสตร์และบทบาทของเขาเอง ดังนั้น สังคมนิยมแนวสังคมนิยมก็เป็นเหมือนวิถีทางหนึ่งในการพัฒนาความรู้ทางสังคมนิยมแก่ประชาชน และเจมส์ ยังกล่าวถึงลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่าเป็น วิธีการทางศิลปะที่มีความซับซ้อนแสดงถึงวิวัฒนาการทางศิลปะ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างอดีตกับปัจจุบันและอนาคต แสดงถึงการที่ศิลปะมีความสัมพันธ์กับสังคมและหน้าที่ของศิลปะในสังคม มีหลักใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ

1. สะท้อนความสัมพันธ์ของศิลปะกับมวลชน (Peopleness)
2. สะท้อนความสัมพันธ์ของศิลปะกับ 'ชนชั้นกรรมมาธิ์' (Classness)
3. สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะกับพรรค (Partyness) กล่าวคือ สนับสนุนนโยบายของพรรค

เจมส์ ยังกล่าวถึงหลักการที่สำคัญของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม 6 ประการ คือ

1. กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสู่การประพันธ์และศิลปะอย่างอิสระ
2. สุนทรียศาสตร์ทางสังคมนิยมแนวสังคมนิยม มีพื้นฐานมาจากอุดมการณ์มาร์กซิสต์

ซึ่งถือว่าความงามนั้นอยู่ที่ความสัมพันธ์ของมนุษย์ต่อมนุษย์โดยปราศจากการชู้ต

3. เนื้อหาสาระเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ทั้งชีวิต
4. รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศ ส่วนเนื้อหาเป็นสังคมนิยม
5. สนับสนุนนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์
6. ถือว่าประชาชนเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ และกำหนดชะตาชีวิตตนเอง รับผิดชอบ

ทุกสิ่งบนโลก

ราเดก (Karl Radek) ให้ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า ไม่ได้หมายถึงแต่ศิลปะและวรรณคดีที่มีการกล่าวถึงการปฏิวัติเท่านั้น แต่หมายถึงความเป็นจริงทั้งหมดของทั้งระบบทุนนิยมและระบบสังคมนิยม สังคมนิยมแนวสังคมนิยมจึงไม่ได้หมายความว่าความ เป็นจริงคืออะไร แต่รวมถึงว่าความเป็นจริงนั้นจะคลี่คลายขยายตัวไปทางใดด้วย ซึ่งก็คือ การไปสู่ระบบสังคมนิยม ไปสู่ชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพทั่วโลก

วรรณกรรมสังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นจิตสำนึกแห่งมนุษยชาติ ความเข้าใจว่ามนุษย์ เป็นผู้กำหนดโชคชะตาตนเอง เป็นวรรณคดีที่มีส่วนร่วมในการต่อสู้อันยิ่งใหญ่ เพื่อยุคศิลปวิทยาการ ใหม่ (The new Renaissance) ของมนุษยชาติ เป็นวรรณคดีที่มีแต่ความเกลียดชังระบบ ทุนนิยมอันเป็นระบบที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังในหมู่มนุษยชาติเป็นวรรณคดีที่ให้ความรักอันยิ่งใหญ่ แก่มวลชนผู้ทุกข์ยาก (Radek. 1974 : 964 - 965)

เรวี (George Reavey) กล่าวถึง ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในความ เห็นที่สอดคล้องกันว่า หมายถึง รูปแบบศิลปะรูปแบบหนึ่งของงานศิลปะ คือ เป็นการสะท้อนภาพ เหตุการณ์ความจริงและกระบวนการสร้างสังคมนิยมอย่างไม่ผิดเพี้ยน รวมทั้งรากฐานของชีวิต และการต่อสู้เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีกว่าของชาวโซเวียต นักประพันธ์ต้องมีจิตสำนึกในกระบวนการนี้ และเห็นความสำคัญในการนำสังคมไปสู่ระบบสังคมนิยม เป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างปัจจุบันกับการ เปลี่ยนแปลงตามอุดมการณ์ไปสู่อนาคต ซึ่งต้องให้การศึกษาแก่ผู้ใช้แรงงาน ให้มีวิถีสังคมนิยม สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นการสนับสนุนการทำนายของตนเองเกลส์ (Freidrick Engels)

ที่ว่า ศิลปะในอนาคต "จะเป็นการหลอมรวมตัวกันของอุดมการณ์ของความหมายทางประวัติศาสตร์...อย่างมีชีวิตชีวา และมีประสิทธิภาพตามแบบฉบับของเซกส์เปียร์" (Reavey. 1974 : 19 - 24 citing Engels. 1859 : no page)"

วิลเลียมส์ (Raymond Williams. 1977 : 102) มีความเห็นว่า องค์ประกอบเดียวที่จะมาเสริมศิลปะแบบมาร์กซิสต์ได้ คือ ความเป็นจริงทางสังคมที่เป็นความกลืนกลายขยายตัวไปสู่ระบบสังคมนิยม ดังนั้นแนวโน้มหนึ่งใน "สังคมนิยมแนวสังคมนิยม" จึงมุ่งไปที่คนในอนาคตซึ่งมีลักษณะเป็นแบบฉบับ กล่าวคือ มีการสร้างตัวละครที่มีลักษณะเด่นเป็นแบบฉบับของวีรบุรุษนักต่อสู้ มีพฤติกรรมง่ายต่อการเข้าใจ และมักได้รับยกย่องให้เห็นเด่นชัดจากตัวละครฝ่ายทุนนิยม

จีเบียน (Gibian. 1960 : 4) กล่าวถึง ลักษณะที่ไม่ควรจะมีในการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยม ดังนี้

1. นักประพันธ์ควรเลี่ยงการประพันธ์ที่อยู่ใต้อิทธิพลของแนวคิดอื่น
2. แนวการประพันธ์ที่เน้นแนวจิตวิทยา เช่น เจาะลึกไปถึงบุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละคร
3. การทดลองเขียนในรูปแบบอื่น ไม่ว่าจะเป็นการคิดค้นขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นบทบาทปัจเจกชนมากกว่ามวลชน ส่วนลักษณะที่ควรเขียน คือ

เรื่องราวที่เป็นส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และเสนอตรงความจริงโดยไม่บิดเบือน

เคเกิน (Moisei Kagan. 1971 : 158 - 170) กล่าวถึง ทักษะของกามูส (Albert Camus) ที่มีต่อสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ว่าเขาเห็นว่าการประพันธ์แนวนี้ เป็นการเสนอความจริงที่เป็นไปได้จากปราชญ์ การเล็งดูสรรพ เขาเชื่อว่าวัตถุดิบเกี่ยวกับชีวิตมีความจำเป็นต่องานศิลปะ แต่เขายืนยันว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็น "หลักการแห่งการเลือกสรร" ไม่ใช่ความจริงที่เรารู้ แต่เป็นความจริงในอนาคต ที่จริงแล้ว สังคมนิยมแนวสังคมนิยมไม่ได้สร้าง "สิ่งที่กำลังจะมาถึง" ขึ้นใหม่ แต่พูดถึง "สิ่งที่เป็" ใน "สิ่งที่กำลังจะมาถึง"

เคเกิน ยังกล่าวถึงผลงานสำคัญ ๆ ในยุคนั้นว่า มีในหลายประเทศ เช่น เยอรมันนี ฝรั่งเศส รัสเซีย คิวบา เป็นต้น ซึ่งครั้งแรกมีในบทเพลงคนงานรัสเซียเพลง The International ของ ฮันส์ ไอซ์เลอร์ (Hans Eisler) รวมทั้งเพลงแห่งการปฏิวัติคิวบาที่ชื่อ March of July 26

ส่วนผลงานประเภทนวนิยายซึ่งถือเป็นแบบฉบับของนวนิยายประเภทนี้ ได้แก่ เรื่อง Mother ของ แม็กซิม กอร์กี้

อเล็กซานโดรอฟ (Vera Alexandrova. 1964 : 32 - 51) ได้เขียนเกี่ยวกับนักประพันธ์และผลงานสังคมนิยมแนวสังคมนิยมของโซเวียตไว้ ที่สำคัญมีดังนี้ เรื่องที่ได้รับยกย่องว่าเป็นต้นแบบของการประพันธ์นวนิยายสังคมนิยมแนวสังคมนิยม คือเรื่อง Mother (1909) ของแม็กซิม กอร์กี้ ซึ่งเป็นเรื่องดีเด่นในแง่ของการสร้างตัวละคร "พอสตีล ีโร" และการผสมผสานระหว่างการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมกับแนวโรแมนติก ซึ่งหาได้ยากในงานของกอร์กี้ ส่วนนวนิยายสังคมนิยมแนวสังคมนิยมที่ได้รับการยกย่องมากอีกเรื่องหนึ่งคือ The Iron Flood (1924) ของเซราฟิมอวิช (Alexander Serafimovich) ซึ่งเป็นเรื่องราวของสมาชิกพรรคบอลเชวิค ที่โดรรมกับพวกปฏิวัติล้มล้างระบบการใช้อำนาจของฝ่ายตรงข้ามได้สำเร็จ เป็นเรื่องที่แสดง " บทบาทของพรรคคอมมิวนิสต์ ในการนำและต่อสู้เพื่อประชาชน " เรื่อง Virgin Soil Upturned (1935) ของโซโลคอฟ (Mikhail Sholokhov) ดีเด่นในแง่ของการแสดงถึงระบบกรรมสิทธิ์ร่วมในสังคมนิยม และเรื่องที่ได้รับการประสบความสำเร็จมากในการสร้างตัวละครแบบ "พอสตีล ีโร" ได้แก่เรื่อง Chapayev (1922) ของเฟอร์มานอฟ (Dimitry Furmanov) อันเป็นเรื่องราวของตัวละครเอกคือ Chapayev ที่เสียสละชีวิตเพื่อการปฏิวัติ เรื่อง The Rout (1925) ของฟาเดเยฟ (Alexander Fadeyev) เรื่อง Cement (1928) ของเกลดตโนฟ (Fyodor Gladnov) และเรื่อง How the Steel was Tempered (1935) ของออสโตรอฟสกี (Nikolai Ostrovsky)

ส่วนบทละครที่สำคัญ เช่น The Man With the Gun (1937) และ The Kremlin Chimes (1941) โดย ปโปโกดิน (Nikolai Pogodin)

กวีนิพนธ์ที่สำคัญ ได้แก่ About What? About This? (1923), Vladimir Ilych Lenin (1924) ของ มายาคอฟสกี (Mayakovsky) เป็นกวี (Simmons. 1963 : 79 - 86)

ส่วนนักประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยมที่ไม่ใช่ชาวโซเวียต ที่สำคัญได้แก่ โรมาง โรลลงค์ (Romain Rolland) ซึ่งเป็นนักประพันธ์ชาวฝรั่งเศส แต่งนิยายเรื่อง Les Precurseurs (1919) และบทละครเรื่อง Le 14 Juillet (1902) หลุยส์ อะรากง (Louis Aragon) แต่งนิยายเรื่อง Les Communistes ซึ่งสร้างตัวละครแบบ "พอสซีทีฟ ฮีโร่" และมีแนวเรื่องเกี่ยวกับขบวนการสังคมนิยม (C. Harvey and Hasselino. 1959 : 89, 675) เบร์ทอลท์ เบรคฮต์ (Bertolt Brecht) นักการละครชาวเยอรมัน ผลงานส่วนหนึ่งในแนวนี้ เช่น ละครเรื่อง Mother โดยใช้เค้าจากนิยายเรื่องเกี่ยวกับของแม็กมิม กอร์กีและเน็กซ์ (Martin Anderson Nexo) นักประพันธ์ชาวเดนมาร์กผู้ตีผลงานและชีวิตกับระบบสังคมนิยม เรื่องที่สำคัญได้แก่ Pelle the Conqueror (1906) Pelle และ Ditte (1921) De Tomma Plodders Passagerer (1921) (Kunitz and Haycraft. 1942 : 134, 1020)

ส่วนนักประพันธ์ชาวอังกฤษอีกคนหนึ่งคือ เบอร์เนต (Johnnie W. Burns. 1975 : 2213 - 2214) ทำการปกขาวจับ ก่อ เอเลน ซิลลิโธ (Alan Sillitoe) จากการศึกษาวินิจฉัยว่า งานประเภทนวนิยายได้แก่ Saturday Night and Sunday Morning, Key to the Door, The Death of William Postors, A Tree on Fire และ A Startin Line วรรณกรรมสังคมนิยมแนวสังคมนิยมออกมาโดยมีลักษณะของการสนับสนุนพรรคและกรรมกร

ส่วนในสหรัฐอเมริกาเน้น เอ็กเบิร์ต และเพอร์สัน (Egbert and Person. 1952 : 237, 475 - 476) ไข่กล่าวถึง นักประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า สหรัฐอเมริกาในช่วง 50 ปีตั้งแต่ในศตวรรษที่ 19 มีนักประพันธ์ที่ผลิตผลงานละตินอเมริกาออกมาถึง 50 คน สังคมอุตสาหกรรม ได้แก่ เบลามี (Edward Bellamy) ในเรื่อง Looking Backward, 2000 - 1887 (1888) ลอยด์ (H.D. Lloyd) เรื่อง Wealth Against Common Wealth (1894) กรอนลันด์ (Laurence Gronlund) เรื่อง The New Economy (1898) ซินแคลร์ (Upton Sinclair) เรื่อง The Jungle (1906) ซึ่งเป็นเรื่องโจมตีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม พูล (Ernest Poole) เรื่อง The Harbor (1915) ซึ่งนับเป็นเรื่องราวแรงที่สุด ซึ่งแนวคิดที่ว่า ความยุติธรรมในสังคมต้องแก้ปัญหาโดย

การปฏิวัติสังคม และแจ็ก ลอนดอน (Jack London) จากเรื่อง The Iron Heel (1908) ซึ่งสะท้อนการปะทะกันระหว่างนายทุนกับกรรมกรปฏิวัติ และเรื่อง The War of the Classes (1905) ซึ่งเป็นการผสมกันระหว่างทฤษฎีทางสังคมของสเปนเซอร์ และคาร์วิน เป็นหลัก ลัทธิมาร์กซิสม์เป็นรอง

ส่วนที่สาม เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลอนดอน และผลงานแนวสังคมนิยม

แจ็ก ลอนดอน เป็นนักประพันธ์ในศตวรรษที่ 19 ที่ได้รับการกล่าวถึงมากพอสมควร เนื่องจากเป็นผู้ผลิตผลงานออกมาเยอะและสะท้อนออกมาหลายแนว รวมทั้งแนวการประพันธ์ประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ซึ่งมีผู้เขียนเกี่ยวกับผลงานและตัวเขาเองไว้พอสมควร ดังนี้

มาร์ติน (Jay Martin. 1967 : 234 - 238) เขียนเกี่ยวกับลอนดอน ไว้ว่า ลอนดอนนับเป็นนักประพันธ์อเมริกันคนแรก และอาจเป็นคนสุดท้ายที่มีผลงานสะท้อนแนวคิดสังคมนิยมสุดโต่งที่สุดในศตวรรษที่ 19 ผลงานของลอนดอนมักได้รับความสนใจ และวิพากษ์วิจารณ์ควบคู่กันไปกับงานของเกรน (Stephen Crane) และนอร์ริส (Frank Norris) ถึงแม้ว่าผลงานของลอนดอนจะมีส่วนคล้ายคลึงกับของ เกรน ในความรู้สึกและชีวิตส่วนตัวที่เจ็บปวด ลำบากยากแค้นอยู่บ้าง หรือคล้ายกับงานประพันธ์ของนอร์ริสในแง่การผสมผสานระหว่างหลังสิ่งแวดล้อมภายนอกกับหลังของมนุษย์ก็ตาม แต่ผลงานของลอนดอนไม่ได้รับอิทธิพลจากนักเขียนทั้งสองเลย ยิ่งไปกว่านั้น ลอนดอนยังผลิตผลงานของเขาโดยเสนอปรัชญาหรือแนวคิดที่เขาถกซามากกว่าเขียนเพื่องานวรรณศิลป์

งานประพันธ์ของลอนดอนนั้น เสนอภาพชีวิตทั้งในแนวจินตนาการ และความเป็นจริง ในส่วนของปัจเจกชนและส่วนรวม รวมทั้งการปะทะกันของทั้งสองฝ่าย ซึ่งนับว่าลอนดอนโชคไม่ดีที่ผลงานของเขามักได้รับการตีความอย่างผิด ๆ เช่น เรื่อง The Iron Heel เมื่อเอวิส เอ.เวเวอร์ยาร์ด บรรยายบุคลิกลักษณะของลามิเธอว่า "a blonde beast such as Nietzsche has described..." ซึ่งนักวิจารณ์หรือผู้อ่านลงความเห็นว่าลอนดอนนั้นชื่นชมคุณลักษณะแบบวีรบุรุษตามแนวคิดของนิเช่ ซึ่งความจริงแล้ว ลอนดอนไม่ได้กินเช่นนั้น

ดั่งที่เขาเขียนไว้ข้างท้ายลงหนังสือว่า "พรีตริกซ์ นิยเซ่ นักปราชญ์ผู้บัลลังก์ในศตวรรษที่ 19 ของพวกคริสเตียน..."

นวนิยายประเภทสังคมนิยมนวนิยายของลอนดอนนั้น สะท้อนแนวคิดที่ว่า สังคมนิยมนั้นเป็นสิ่งจำเป็นของรัฐ และสำหรับการเยียวยารักษาความรู้สึกไร้ค่าของปัจเจกชน เช่น เรื่อง Martin Eden นั้น ลอนดอนได้เขียนจดหมายไปถึงซินแคลร์ (Upton Sinclair) ว่าเป็นการโจมตีลัทธิปัจเจกชนนิยม ในใบแนบท้ายหนังสือ เขาเขียนเพิ่มเติมลงใน ค.ศ. 1910 ว่า นักวิจารณ์ส่วนใหญ่พลาดประเด็นสำคัญในหนังสือเล่มนี้ และยังกล่าวว่า หากมาร์ติน อีเคิน ซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่องนี้เป็นพวกสังคมนิยม เขาคงจะไม่ต้องตาย (Martin. 1967 : 235 - 236 citing Foner. 1947 : 420 - 421)

เป็นเวลากว่าทศวรรษที่ลอนดอนยังคงมีจิตใจผูกพันอยู่กับความคิดปฏิวัติ บทความเรื่อง "The Dream of Debs" (1909) บรรยายถึงผลสำเร็จของการหยุดงานของกรรมกรในการสร้างสังคมอุดมคติ เรื่อง The Scarlet Plaque (1913) เสนอภาพชีวิตมนุษย์ที่กลับไปเป็นแบบยุคดั้งเดิมอีกครั้ง หลังจากการทำลายความเจริญก้าวหน้าแบบปัจจุบันลงสำหรับเรื่อง The Iron Heel (1908) ลอนดอนนำเรื่องราวการปะทะกันระหว่างความเห็นแก่ตัวและเห็นแก่สังคมของตัวเองออกมาเป็นสงครามระหว่างชนชั้น คล้ายกับเรื่องสังคมนิยมในนวนิยายของเบลลามี่ (Bellamy) และฮาวเวลล์ (Howells) นวนิยายเรื่องนี้ของลอนดอนมีแก่นเรื่องอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงและก่อร่างขึ้นใหม่ของตัวผู้บรรยาย ผู้ที่ลดความเห็นแก่ตัวมาเป็นเห็นแก่สังคม เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงความคิดของลอนดอนที่เห็นด้วยกับวิภาษวิธีของมาร์กซ์ เขาเห็นว่าสงครามระหว่างชนชั้น เป็นเรื่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เขามีความเชื่อมั่นในเหตุการณ์ในอนาคตของสังคมตามแนวคิดมาร์กซิสต์ ลอนดอนจึงไม่เพียงแต่มีความคิดแบบคาร์วินเท่านั้น แต่ยังเห็นด้วยกับทฤษฎีการปฏิวัติตามลัทธิมาร์กซิสต์ด้วย

เวเกนเนคท์ (Edward Wagenknecht. 1952 : 222 - 228) กล่าวถึงลอนดอนว่า เป็นนักประพันธ์อเมริกันในจำนวนไม่กี่คนที่มียิทธิพลต่อผู้อ่านทั่วโลก อิทธิพลต่องานประพันธ์ของลอนดอนที่มากที่สุดอาจจะเป็น กิปปลิง (R. Kipling) ลอนดอนให้คุณค่าแก่ "พลังในคำพูด" มากกว่า "ความถูกต้องแม่นยำในคำพูด" ตัวละครจะบอกเรื่องราวโดยคำพูด และลบทบทนาในกวีบรรยายจากผู้ที่เขียนลงให้มากที่สุด แนวการประพันธ์ของลอนดอนมักใช้คำซ้ำ ๆ และไม่กระชับ

เขียนเองวิจารณ์งานประพันธ์แนวสังคมนิยมของลอนดอนว่า เนื่องจาก ลอนดอนไม่เคยลิ้ม
ความยากลำบากเมื่อครั้งเป็นเด็ก ความกตัญญูสังคมนิยมจึงเกิดกับเขาอย่างไม่รู้ตัว เขาได้ถ่ายทอด
ความคิดนี้ไปสู่มวลชน โดยการเขียนเรื่อง The Iron Heel นอกจากนั้น เรื่องที่ลอนดอน
ได้ถ่ายทอดแนวความคิดแบบสังคมนิยม คือเรื่อง The People of the Abyss ซึ่งเป็นเรื่อง
ที่เขาเขียนขึ้น เมื่อครั้งที่เขาไปใช้ชีวิตอยู่ในกรุงลอนดอน ในหนังสือเล่มนี้ แจ็ค ลอนดอน
พูดถึงความสงสาร เห็นใจคนยากไร้ทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นครมกร ได้เขียน
ถึงคนยากจนที่เขาไปมาค้าขายอยู่ทั่วว่า "สัตว์โลกที่ต้องตายอย่างน่าสมเพชในมรณะที่เรียกกันว่า
กรุงลอนดอน" และประเทศอังกฤษก็ "สวรรค์ของคนรวย ที่ชำระบาปของปราชญ์ และ
นรกของคนจน" จากการที่เขาได้บอกเห็นใจคนยากจนนี้เอง ลอนดอนจึงกลายเป็น
"นักประพันธ์เพื่อชนชั้นกรรมาชีพคนแรกของสหรัฐฯ" (Kazin. 1942 : 101 - 111)

ไชนี่ (Donald Heiney. 1958 : 18, 66) วิจารณ์แนวการประพันธ์ของ
ลอนดอนว่า เขาได้รับอิทธิพลจากปรัชญาของนิเช่ (Nietzsche) กองก์ (Compte)
แบร์ชอง (Bergson) คิมปลิง (Kipling) และมาร์กซ์ (Marx) แนวคิดของมาร์กซ์
มีอิทธิพลในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งออกมาในนวนิยายเรื่อง The Iron
Heel (1908) บทความเรื่อง The War of the Classes (1905) และเรื่องสั้น
เรื่อง The Human Drift (1907) เป็นต้น ส่วนลีลาการประพันธ์นั้นก็เป็นแบบใช้นิพจน์
ให้จับใจ ว่าคื่นเกินมากกว่าสิบ ๆ กระซิบ เขามักเสวนาเรื่องโดยผ่านการกระทำของตัวละคร
มากกว่าการบรรยาย

สวันซินเคลร์ (Andrew Sinclair. 1972 : 33, 130) กล่าวถึง ลอนดอน
และผลงานในอีกแง่หนึ่งว่า ลอนดอนถือว่าปัญหาทางการเมืองและเชื้อชาติเป็นสิ่งที่กำหนด
พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์ ซึ่งแนวคิดสังคมนิยมดังกล่าวไม่ใช่เรื่องจิตสำนึกทางชนชั้นของมาร์กซ์
นั่นคือเขามีแนวคิดสังคมนิยมแบบตัวเขาเอง สำหรับนวนิยายเรื่อง The Iron Heel นั้น
ลงมือเขียนเมื่อ ค.ศ. 1906 เสร็จใน ค.ศ. 1908 เป็นเรื่องที่ทำนายเหตุการณ์ในแนว
สังคมนิยม ซึ่งนับเป็นเรื่องที่เกรี้ยวกราดมากกว่า Brave New World ของฮักซ์เลย์
(Aldous Huxley) และ 1984 ของ ออร์เวลล์ (George Orwell) เรื่อง
The Iron Heel นับว่าประสบความสำเร็จ ขายดีมากโดยเฉพาะในโซเวียต ฝรั่งเศส
และสหรัฐอเมริกาเอง

สวิงวูด (Alan Swingewood 1975 : 145 - 150) ได้วิจารณ์เรื่อง The Iron Heel โดยเปรียบเทียบกับนวนิยายเรื่องอื่น ดังนี้

เรื่อง The Iron Heel เป็นนวนิยายที่อ่อนไหวทั้งด้านวรรณศิลป์และความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ แต่ก็ยังเป็นสิ่งนิยมมากกว่าเรื่อง The Sleeper Awakes ของเวลส์ (H.G. Wells) เรื่อง The Iron Heel นี้เป็นเรื่องที่ทำนายเกี่ยวกับโครงสร้างสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของพวกฟาสซิสต์ เป็นการบรรยายความโกลาหลวุ่นวาย ซึ่งเป็นผลมาจากวิกฤติการณ์ในสังคมอเมริกัน การต่อสู้อย่างป่าเถื่อนของฝ่ายนายทุนกับกรรมกร ซึ่งก่อให้เกิดการรวมตัวอย่างรวดเร็วของพวกนายทุน นายธนาคารกับชนชั้นปกครอง เพื่อทำลายองค์กรแรงงานเสีย และผลคือการที่รัฐบาลฟาสซิสต์มีอำนาจเฟื่องฟู นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นแนวคิดตามแบบมาร์กซิสม์ ที่ต้องมีการต่อสู้เพื่อล้มล้างระบบทุนนิยม และยังแสดงให้เห็นความเข้าใจของลอนดอนที่มีต่อการปฏิวัติรัสเซียที่จำเป็นต้องใช้กลุ่มผู้ก่อการปฏิวัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น

เมื่อเปรียบเทียบกับลอนดอนกับเวลส์แล้ว เวลส์เป็นนักปฏิรูปที่อยู่ในชนชั้นกลาง เป็นนักสังคมนิยมเพี้ยนที่ไม่มีควมสัมพันธ์ลึกซึ้งกับความเคลื่อนไหวของพรรคกรรมกร และรู้ทฤษฎีเพียงผิวเผินเท่านั้น แต่ลอนดอนนั้นตรงกันข้าม เขาเป็นกรรมกรมาก่อนที่จะเป็นนักประพันธ์ และเมื่อเขียนเรื่อง The Iron Heel เขาก็มีส่วนสำคัญในพรรคคอมมิวนิสต์ในสหรัฐอเมริกา ลอนดอนก็เหมือนนักปฏิวัติร่วมสมัยคนอื่น ๆ เช่น เลนิน (V.I. Lenin) หรือตสกี (Leon Trotsky) และลักเซมเบิร์ก (Rosa Luxemburg) ที่ปฏิเสธแนวคิดปฏิรูปที่ว่าจะสังคมนิยมจะเปลี่ยนแปลงจากระบบทุนนิยมไปสู่สังคมนิยมได้อย่างสันติ

สวิงวูด ยังเปรียบเทียบลอนดอนกับซามยาติน (Zamyatin) นักประพันธ์ปฏิวัติ เช่นเดียวกันว่า นักประพันธ์ทั้งสองต่างได้รับอิทธิพลจากการปฏิวัติรัสเซียปี ค.ศ. 1905 ซามยาติน เป็นนักปฏิวัติอาชีพของบอลเชวิค ส่วนลอนดอนเป็นผู้ลี้ภัยในสหภาพโซเวียตสำหรับลอนดอนแล้ว การปฏิวัติในปี ค.ศ. 1905 เป็นการแสดงพลังปฏิวัติของมวลชน ซึ่งแม้ต้องเสียชีวิตและใช้วิธีรุนแรง แต่ก็ถือเป็นวิถีทางไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบสังคมนิยมพัฒนาการอย่างรวดเร็วของการปลุกฝังให้มีจิตสำนึกในการปฏิวัติในครั้งนั้น ทำให้ลอนดอนมีความคิดเกี่ยวกับการปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพและสะท้อนออกมาในเรื่อง The Iron Heel ส่วนซามยาตินนั้น เหมือน

ลอนดอนตรงที่เห็นว่าวรรณคดีควรทำหน้าที่ทางสังคม นักประพันธ์ควรวิพากษ์วิจารณ์สังคมและ
ลัทธิปัจเจกชนนิยม อย่างไรก็ตาม เขาก็ไม่ใช่นักปฏิวัติอย่าง กอร์กี หรือลอนดอน

สำหรับทรอตสกีแล้ว (Leon Trotsky. 1983 : 260 - 261) ได้กล่าวถึง
นวนิยายเรื่อง The Iron Heel ว่าเขามีความประทับใจมาก ไม่ใช่เพราะคุณภาพทาง
วรรณศิลป์ซึ่งดีอยู่แล้วยังห้อยอยู่ แต่เรื่องนี้ทำให้เขาตั้งในความกลัวของ **ลอนดอนที่จะทำนาย**
เหตุการณ์ในอนาคต -ทรอตสกีให้ทัศนะว่า ลอนดอนไม่เพียงประทับใจในเหตุการณ์ปฏิวัติ
ครั้งแรกของรัสเซียเท่านั้น แต่เขายังคิดไปถึงถึงชะตากรรมของสังคมทุนนิยมด้วยว่าจะมีปัญห
อะไรจากระบบนี้บ้าง ลอนดอนชี้ให้เห็นรากเหง้าของระบบทุนนิยมถึงการกดขี่ การทารุณโหดร้าย
การทรยศหักหลัง ความป่าเถื่อนออกมาในเรื่องนี้ เขาชี้ให้เห็นความต้องการที่ในสันตสุขของ
ผู้ขูดรีด และบทบาทที่หลอกลวงต่อสาธารณชนขององค์กรกรรมกร ซึ่งในอนาคตจะไม่ล้มล้างภาพ
และร่องรอยประชาธิปไตยให้เห็น หากไม่มีการปฏิวัติเป็นระบบสังคมนิยม

สไตน์ (Paul Stein. 1983 : 278 - 279) ให้คำวิจารณ์ที่สอดคล้องกับ
ของทรอตสกีว่า The Iron Heel นั้นเป็นเรื่องราวที่ประพันธ์อย่างมีศิลปะ โดยเป็นแก่นเรื่อง
ทางการเมืองและเศรษฐกิจ รวมทั้งแนวคิดปฏิวัติแบบมาร์กซิสต์ เรื่องนี้นับเป็นเรื่องราวที่รวบรวม
อุดมการณ์ของมาร์กซ์ไว้อย่างมีศิลปะ ถึงที่ฟอนเนอร์ (Phillip S. Foner) กล่าวไว้
ว่าเรื่อง The Iron Heel นี้วิจารณ์ระบอบทุนนิยมมาร์กซิสต์ให้เข้ากับสังคมอเมริกัน

ตัวละครเอกเรื่องนี้ ก็คือ เฮอร์เนสท์ เอฟเวอร์ฮาร์ด (Ernest Everhard)
ซึ่งเป็นตัวละครที่มีลักษณะตามแบบแนวคิดมาร์กซิสต์ที่ว่า "คน" คือ สัตว์สังคมที่สามารถพัฒนา
บุคลิกภาพได้คือเมื่อเขาอยู่ในสังคมเท่านั้น สำหรับลอนดอน คนจะมีพฤติกรรมเช่นไรนั้น ถูก
กำหนดโดยสภาพทางชีววิทยา และสภาพแวดล้อมทางสังคม ดังนั้นระบบสังคมนิยมจึงมีความสำคัญ
เรื่อง The Iron Heel นี้เกิดความหิยาตล่มสลาย ความทารุณโหดร้ายในสังคมเพราะการ
ปกครองในสังคมไม่ดี ทำให้คนจำนวนมากคือผู้ไม่แรงงานถูกกดขี่โดยนายทุนซึ่งเป็นคนจำนวนน้อย

ฟาร์เรลล์ (James T. Farrell) นักประพันธ์อเมริกันที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่ง ให้
ทัศนะเกี่ยวกับเรื่อง The Iron Heel ว่า เป็นเรื่องที่เขาเองชอบมากเรื่องหนึ่ง เป็น
เรื่องที่กล่าวถึงลัทธิฟาสซิสต์ (Fascism) หรือนาซีสม์ (Nazism) ที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา

ซึ่งเป็นผลมาจากระบบทุนนิยมและการปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพที่ไม่สำเร็จ เรื่อง The Iron Heel เป็นเหมือนการปฏิวัติซ้อนเหมือนอย่างที่เกิดขึ้นในสหภาพโซเวียตด้วย แม้รายละเอียดจะไม่เหมือนกัน แต่ก็นับเป็นการทำนายที่น่าทึ่งในศตวรรษที่ 20 เรื่องนี้ไม่เหมือนผลงานประพันธ์ประเภทนวนิยายสมัยใหม่ทั่วไป แต่เป็นการประพันธ์ในรูปของเอกสารประวัติส่วนตัวทางการเมืองของผู้ดำเนินการปฏิวัติ ซึ่งบุคลิกของตัวละครเอกมีลักษณะเด่นในการเป็นนักการเมืองและนักประวัติศาสตร์ ฟาร์เรลล์ ยังยกย่องลอนดอนว่า สามารถเขียนเรื่องราวที่มีแก่นเรื่องทางสังคมนิยมและการปฏิวัติได้อย่างมีชีวิตชีวามากกว่า (Farrell. 1983 : 262)

สปินเนอร์ (Spinner. 1983 : 256) กล่าวถึงเรื่อง Martin Eden ว่าจัดเป็นเรื่องที่ประสบความสำเร็จเรื่องหนึ่งในวรรณคดีอเมริกัน ตัวเอกในเรื่องนี้ คือ มาร์ติน อีเด็น (Martin Eden) ซึ่งเหมือนกับเด็กหนุ่มอเมริกันทั่วไปที่ฝันถึงความสำเร็จหลังจากการทำงานหนัก ต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต อีเด็นเองในตอนแรกหลงในค่านิยมและการดำเนินชีวิตของพวกชนชั้นกลาง เช่น ความรู้ การศึกษาสูง ทำให้เขาแสวงหามันพร้อมกับความรู้สึกต่ำต้อยของตัวเอง ในที่สุดแทนที่เขาจะหลงใหลในสิ่งเหล่านั้น เขากลับต้องการหันกลับมาสู่ชีวิตในชนชั้นเดิม คือ ชนชั้นกรรมาชีพของเขาอีก แต่ก็ไม่สามารถยอมรับสภาพเดิมได้ จึงหาทางออกโดยคิดจะเข้าเป็นพวกสังคมนิยม แต่เพราะความรู้สึกว่าเหวและสิ้นหวังที่ประกำงเข้ามาในตัวเขามากเกินไป การที่ไม่มีใครยอมรับเขาว่าอยู่ในชนชั้นไหน ทำให้เขาตัดสินใจฆ่าตัวตายในที่สุด เรื่อง Martin Eden นับเป็นเรื่องราวที่สร้างความตกตะลึงให้ผู้อ่านอย่างมาก เนื่องจากในสมัยศตวรรษที่ 19 นั้น นวนิยายอเมริกันยุคนั้นไม่มีเรื่องแสดงความรู้สึกและความโศกเศร้าของสังคมได้มากนัก

บาร์ทรอป (Barltrop. 1983 : 261) ผู้เป็นสมาชิกพรรคสังคมนิยมในอังกฤษ และเป็นบรรณาธิการบทความของลอนดอน รวมทั้งเรื่อง Martin Eden และเรื่องอื่น ๆ กล่าวถึงเรื่อง Martin Eden ว่า ผู้อ่านไม่ค่อยชอบเรื่องนี้เท่าใดนัก เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีแนวความคิดมองโลกในแง่ร้าย โดยเสนอภาพตัวละครที่ถูกสังคมทำให้ต้องจบชีวิตตนเอง ซึ่งเรื่องในทำนองนี้ ก่อน ค.ศ. 1914 ยังไม่เป็นที่ยอมรับในสหรัฐอเมริกา จนกระทั่งช่วงหลังจากนั้นจึงเป็นที่ยอมรับและนิยมกัน เรื่องนี้มีแก่นเรื่องที่ได้อาจมาจากการประสบการณ์ชีวิตของลอนดอนเอง

ซินเคอร์ (Upton Sinclair) นักประพันธ์สมัยเดียวกับลอนดอน กล่าวถึงเรื่อง Martin Eden ว่า เป็นนวนิยายเชิงอัตชีวประวัติของลอนดอนมากที่สุด โดยที่ตัวละครเอกเป็นผู้ใช้แรงงาน ผู้ที่ต่อสู้ชีวิตเพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจน แต่หญิงสาวซึ่งเป็นชนชั้นกลางกลับทำให้เขารู้สึกว่าเขาเป็นคนไร้ค่า และหมดศักดิ์ศรีของความเป็นคน

เรื่อง Martin Eden นับเป็นเรื่องที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่งของลอนดอน เนื่องจากเขาทุ่มเทชีวิตจิตใจในการเขียนเรื่องนี้ และว่านักวิจารณ์หลายคนพลาดประเด็นสำคัญไป เนื่องจากลอนดอนตั้งใจเขียนเรื่องนี้เพื่อปฏิเสธลัทธิปัจเจกชนนิยมโดยเน้นถึงการที่ชายคนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จ แต่พบว่าความสำเร็จที่เขาได้มานั้น ไม่ใช่สิ่งที่มีค่าที่แท้จริง แต่สิ่งที่ลอนดอนพลาดไปคือ การสร้างตัวละครให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่เขาต้องการ คือ ลอนดอนเน้นการต่อสู้เพื่อความหวังใหม่ในชีวิตของตัวละครมากเกินไป จนทำให้ไม่คิดว่าเขาต้องการจะชี้ให้เห็นผลเสียของเรื่องนี้ (Sinclair. 1983 : 256 - 257)

ส่วนเจสมาร์ (Gelsmar. 1983 : 263 - 264) กล่าววิจารณ์เรื่อง Martin Eden ว่า เป็นเรื่องที่สมบูรณ์แบบที่สุดเรื่องหนึ่งของลอนดอน เรื่องนี้ให้อารมณ์ ความรู้สึกแก่ผู้อ่านแตกต่างไปจากเรื่อง The Iron Heel เพราะเรื่องนี้มีคามโกรธแค้นและผิดหวังและยังเน้นเรื่องชนชั้นในสังคมด้วย ซึ่งอาจเปรียบเทียบได้กับเรื่อง Black Boy ของริชาร์ด ไรท์ (Richard Wright) ที่เป็นเรื่องที่แสดงความโกรธแค้นที่สุดเรื่องหนึ่งของวรรณกรรมอเมริกัน และเรื่อง Martin Eden นี้ก็มีแนวคิดเรื่องชนชั้นทางสังคมหรืออาจก้าวไปถึงการต่อสู้ทางชนชั้นด้วย

เจสมาร์ ยังกล่าวถึงนวนิยายของลอนดอนอีกว่า นวนิยายที่เด่นของแจ๊ค ลอนดอน นอกเหนือจากเรื่องที่ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีของคาร์วิน และนิซเซ่ คือ เรื่อง The Iron Heel (1908) และ Martin Eden (1909) ซึ่งเป็นผลผลิตจากความคิดในแนวสังคมนิยม ซึ่งลอนดอนเลื่อมใสในสมัยที่เขายังเป็นนักเขียนนวนิยายที่มีรายได้สูงสุดในสมัยนั้น

ส่วนเอกเบิร์ท และเพอร์ซันส์ (Egbert and Persons. 1952 : 475) กล่าวถึง นวนิยายอเมริกันที่สะท้อนแนวคิดมาร์กซิสต์ว่าได้แก่เรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden ของลอนดอน เรื่อง The Jungle ของอัฟตัน ซินเคอร์ เป็นต้น

โดยกล่าวถึงเรื่อง Martin Eden ว่าเป็นนวนิยายเชิงอัตชีวประวัติซึ่งตั้งใจจะให้เป็นการ
 โจมตีลัทธิปัจเจกชนนิยม และเป็นเรื่องที่ตั้งใจจะให้เป็นที่เรียนว่าการที่ชนชั้นกรรมาชีพรวม
 ตัวเพื่อเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะต้องต่อสู้เพื่อให้ได้มา อย่างไรก็ตาม
 นักวิจารณ์หลายคนกล่าวว่า ลอนดอนไม่ประสบความสำเร็จในการสื่อความหมายนี้แก่ผู้อ่านมากนัก
 ซึ่งเรื่องที่ประสบความสำเร็จมากกว่าคือเรื่อง The Iron Heel

สปิลเลอร์ (Spiller and others. 1963 : 1034 - 1035) กล่าวถึง
 เรื่อง Martin Eden ว่าเป็นเรื่องซึ่งแสดงถึงแนวคิดวิวัฒนาการของสังคมของสเปนเซอร์ ลัทธิ
 สังคมนิยมมาร์กซิสต์ และความขัดแย้งทางจิตใจที่มีอยู่ในความพยายามให้ได้มาซึ่งชื่อเสียง โชค
 และความรักของตัวเอง คือ มาร์ติน อีเด็น ส่วนวัตถุ癖ในการสร้างตัวละครหญิง รูธ มอร์ส
 (Ruth Morse) ในเรื่องนี้ได้มาจากบุคลิกของ เมเบิล แอปเปิลการ์ธ (Mabel Applegarth)
 เพื่อร่วมวิพากษ์เกี่ยวกับลอนดอน ซึ่งเป็นเหมือนตัวแทนของชนชั้นกลาง ซึ่งมีอิทธิพลต่อแนวคิด
 ในเรื่อง ส่วนฮิกส์ (Hicks. 1969 : 192) ซึ่งเป็นนักวิจารณ์สังคมนิยมชาวอเมริกัน
 กล่าวถึงเรื่อง Martin Eden ว่าเป็นเรื่องซึ่งลอนดอนเคยกล่าวยืนยันว่าเรื่อง Martin Eden นี้
 เป็นเรื่องที่แสดงลักษณะต่อต้านปรัชญาของนิชเช่ และตัวละครเอก คือ มาร์ติน อีเด็น เป็น
 ปัจเจกชนที่ต้องการมุ่งไปสู่ความรุ่งเรืองของระบบสังคมนิยม

แทนเนอร์ (Tanner. 1983 : 270) มีความเห็นเรื่อง Martin Eden
 เช่นเดียวกับสปิลเลอร์ และว่าตัวละครเอกคือ มาร์ติน อีเด็น เป็นผู้ที่ถูกลดค่าความเป็นมนุษย์
 อย่างแท้จริงในสังคมชนชั้นกลางของระบบทุนนิยม เรื่องนี้เป็นกรณีของผู้ที่ให้ความรู้สึกแปลกแยก
 ในสังคมได้อย่างชัดเจนมาก

สำหรับวอล์คเกอร์ (Walker. : 97 - 104, no date) กล่าวถึงเรื่อง
Martin Eden ว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สุดในเรื่องหนึ่งของลอนดอนเท่านั้น ยังเป็นเรื่องที่สร้าง
 ความประทับใจที่สุดเล่มหนึ่งด้วยเช่นกัน เรื่องนี้พิมพ์จำหน่ายเมื่อ ค.ศ. 1908 โดยขณะนั้นลอนดอน
 อายุได้ 32 ปี อันเป็นเวลาที่เขาทำกำลังใจจดจ่อได้แก่เรื่อง The Call of the
Wild, The Sea Wolf, The Iron Heel และเรื่อง Martin Eden ซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
 ที่น่าสนใจในแง่ที่มันปลายชีวิตของลอนดอนเหมือนกับตัวละครเอกในเรื่องนี้ Martin Eden
 เป็นเรื่องราวของชายหนุ่มซึ่งอยู่ในชนชั้นต่ำ ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ ซึ่งเขาสามารถทำได้

เขาได้เรียนและมีชีวิตอยู่อย่างชนชั้นกลาง โดยลอนดอนเสนอในรูปของการที่ชนชั้นกรรมาชีพหลงใหลในค่านิยมและวิถีชีวิตของชนชั้นกลาง เพื่อพิสูจน์ว่าแท้ที่จริงแล้ว ค่านิยมและวิถีชีวิตของชนชั้นกลางเป็นสิ่งที่ล่อลวง และไม่มีคุณค่าที่แท้จริง

ส่วนหนึ่งของนวนิยายเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของลอนดอนในการใช้ประสบการณ์จริงของตนมาถ่ายทอดให้อยู่ในรูปของนวนิยาย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องของฟิตซ์เจอรัลด์ (F. Scott Fitzgerald) แล้ว เรื่องของลอนดอนมีความสมจริงมากกว่า เพราะลอนดอนเคยมีชีวิตอย่างยากลำบากมาก่อน ถึงแม้ว่าในชีวิตจริงของลอนดอนจะไม่ย้อนกลับไปสู่ชีวิตของชนชั้นกรรมาชีพแบบที่มาร์ตินทำ มาร์ติน พบว่า ชีวิตของชนชั้นกลางมีแต่ความล่อลวง จึงคิดกลับไปสู่โลกของ "คนของเขา" อีก ความผิดหวังในเรื่องนี้สะท้อนออกมาในเมื่อมาร์ตินหันมาทำงานเป็นกนงาน และตั้งใจว่าจะทำงานโดย "ใช้แรงงานแทนการใช้สมองแต่อย่างเดียว" แต่เขาก็ทนไม่ได้ และยังถูกตัดขาดจากทั้งชนชั้นเดิมของเขาเอง และชนชั้นกลางที่เขาเคยสัมผัสชีวิตเช่นนั้นแล้ว ความหวังสุดท้ายของเขา คือ การสร้างโลกใหม่ของเขาเอง โดยไม่อยู่ภายใต้ชนชั้นใด ๆ

วอลค์เกอร์ ยังสรุปว่า เรื่อง Martin Eden นี้ สะท้อนภาพชีวิตในเมืองในแคลิฟอร์เนีย ได้อย่างน่าเชื่อถือ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกของเด็กหนุ่มที่ปรารถนาจะมีชีวิตเยี่ยงชนชั้นกลาง ค่านิยมและความเป็นจริงที่ขัดแย้งกันระหว่างชนชั้นกรรมาชีพและชนชั้นกลาง โดยการเสนอผ่านตัวละครเอกและตัวละครรองที่มีลักษณะสมจริงและมีชีวิตชีวา

บทที่ 2

สภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันในช่วง ค.ศ. 1865 - 1920

ชีวประวัติ ผลงานของแจ๊ค ลอนดอน และเรื่องย่อนวนิยายที่นำมาวิเคราะห์

สภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันในช่วง ค.ศ. 1865 - 1920

การศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ในช่วง ค.ศ. 1865 - 1920 นั้น เป็นช่วงเวลาแจ๊ค ลอนดอน มีชีวิตอยู่ครอบคลุมตลอดจนถึงสิ้นชีวิต ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลัง สงครามกลางเมืองและช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 อันเป็นยุคแห่งการเฟื่องฟูทางอุตสาหกรรม และระบบทุนนิยม ตลอดจนความเคลื่อนไหวทางการเมืองของฝ่ายสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา เพื่อต่อต้านระบบทุนนิยมดังกล่าว การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันในช่วงนี้เน้นว่ามีความจำเป็นในการทำความเข้าใจงานประพันธ์ของเขา เพราะโดยทั่วไปนักประพันธ์ย่อม สะท้อนสภาพและเหตุการณ์ที่ตนประสบ ทิศนคติ และความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ดังกล่าวออกมา ในงานประพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานที่สะท้อนสังคมนิยมแนวสังคมนิยมของลอนดอน ซึ่งเป็นผลสะท้อนอย่างสำคัญจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในสมัยนั้น สภาพเศรษฐกิจและสังคมช่วงนี้ของสหรัฐอเมริกาสามารถแบ่ง ได้เป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยปรากฏให้เห็นในรูปของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และสภาพสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าทางการอุตสาหกรรม มีความมั่งคั่งแต่กับเฉพาะชนกลุ่มน้อยเท่านั้น

2. ผลกระทบเนื่องมาจากข้อ 1 ที่มีต่อกรรมกร และสังคมส่วนรวมโดยทั่วไป รวมทั้งการต่อสู้ของกรรมกรในหลายรูปแบบ เช่น การนัดหยุดงาน การก่อกวนอันธพาลกรรมกร และพรรคการเมือง

3. ความพยายามที่จะช่วยเหลือและปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้นโดยกลุ่ม "ก้าวหน้า" (The progressivists)

1. สภาพเศรษฐกิจและสังคมอเมริกันโดยทั่วไป ค.ศ. 1865 - 1920

สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของสหรัฐนับว่าเจริญอย่างมั่งคั่งมาจากการเพิ่มอย่าง

รวดเร็วของประชากรซึ่งเป็นผลต่อการขยายกำลังแรงงาน และตลาดโดยเฉพาะในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1861 - 1910 มีผู้อพยพเข้ามายังสหรัฐประมาณ 23 ล้านคน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากยุโรป โดยเฉพาะจากอังกฤษ ไอร์แลนด์ สแกนดิเนเวีย เยอรมัน และจีน แม้ว่าผู้อพยพส่วนใหญ่จะมาจากชุมชนชนบทในยุโรป แต่กลับมาตั้งถิ่นฐานตามเมืองในสหรัฐ ในช่วง ค.ศ. 1890 - 1900 รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายจำกัดการอพยพตามการเรียกร้องของสหพันธ์แรงงาน เพื่อกันไม่ให้แรงงานราคาถูก เพราะต้องแข่งขันโดยเฉพาะกับชาวจีนที่เรียกค่าแรงต่ำ สาเหตุที่ 2 ที่ทำให้เศรษฐกิจสหรัฐพัฒนาอย่างรวดเร็วก็คือ ความเจริญของเขตเมือง ซึ่งได้แก่ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของเขตเมือง สหรัฐได้เปลี่ยนจากชาติที่เป็นสังคมเกษตรกรรมชนบทเป็นส่วนมากมาเป็นสังคมเมือง สิ่งจูงใจที่ทำให้ผู้คนหลั่งไหลเข้ามาอาศัยในเมือง ก็คือความก้าวหน้าในการผลิตที่มีแนวโน้มว่าจะอยู่ในเขตเมืองมากกว่าในชนบท ส่วนสาเหตุที่ 3 ซึ่งเป็นสาเหตุหลักและสำคัญที่สุด ก็คือการปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐ ช่วงเวลาหลังสงครามกลางเมืองและก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 นั้น สหรัฐได้สร้างความเจริญเติบโตและพัฒนาการในการอุตสาหกรรม กล่าวคือ ใน ค.ศ. 1860 ถือว่าสหรัฐเป็นชาติอุตสาหกรรมอันดับ 4 ของโลก แต่ในราว ค.ศ. 1894 สหรัฐได้ก้าวขึ้นมาเป็นอันดับ 1 โดยใน ค.ศ. 1859 นั้นสหรัฐมีอุตสาหกรรมเพียง 140, 433 กิจกรรมเท่านั้น ส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้มือหรือเครื่องมืออย่างง่าย ๆ แต่อีก 40 ปีต่อมา โรงงานอุตสาหกรรมมีเพิ่มขึ้นเป็น 207, 514 และยังไม่มียักษ์ใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้มือหรือเครื่องมืออย่างง่ายอีกต่อไป แต่เป็นโรงงานที่มีเครื่องจักรทันสมัย จำนวนคนงานก็เพิ่มขึ้นด้วย คือใน ค.ศ. 1859 มีงานงานอุตสาหกรรมเพียง 1,311,246 คน แต่ในปี ค.ศ. 1914 มีถึงประมาณ 7,000,000 คน

ปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมนั้นพอจะแบ่งออกเป็นสาเหตุสำคัญ ๆ ดังนี้

1. สงครามกลางเมือง ความจำเป็นที่ต้องเพิ่มผลผลิตเพื่อสนองความต้องการของกองทหาร ทำให้มีโรงงาน มีนายทุน ระบบธนาคารซึ่งทำกำไรสูงในยามสงครามเกิดขึ้น และดำเนินกิจการต่อมาจนมีส่วนผลักดันทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในอุตสาหกรรม

2. การมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรที่ก่อให้เกิดพลังงาน อันได้แก่ ถ่านหิน และน้ำรั่วปิโตรเลียม ซึ่งในปี ค.ศ. 1899 นั้นสหรัฐสามารถผลิต

ถ่านหินได้มากกว่าชาติอื่นในโลก (32 % ของผลผลิตของโลก) นอกจากนี้ยังมีแร่เหล็ก ทองแดง ตะกั่ว ดีบุก และป่าไม้ขนาดใหญ่ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมหาศาล

3. การขยายตัวของการคมนาคมขนส่งโดยใน ค.ศ. 1873 มีเส้นทางรถไฟไปตะวันตกยาวถึง 70,000 ไมล์ และก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 สหรัฐมีเส้นทางรถไฟยาวถึง 256,000 ไมล์ ซึ่งรถไฟนับเป็นกิจการการคมนาคมอย่างแรกที่ได้รับการพัฒนาในสหรัฐอเมริกา เส้นทางรถไฟนี้อำนวยความสะดวกให้การอุตสาหกรรมในเรื่องของการขนส่ง และความสะดวกรวดเร็วเป็นอย่างมาก

4. แรงงาน ส่วนมากแล้วจะเป็นแรงงานที่อพยพมาจากไอร์แลนด์ อพยพจากต่างประเทศ ซึ่งปรากฏว่าประชาชนในสหรัฐเพิ่มขึ้นถึงเกือบ 3 เท่าตัวใน ค.ศ. 1860 - 1910 ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมขยายตัวออกไปด้วย

5. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีผลทำให้มีการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมากมาย ทั้งเครื่องจักรกลทางอุตสาหกรรม เครื่องมือติดต่อสื่อสาร เช่น เครื่องพิมพ์ดีด โทรศัพท์ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งสิ้น

อาจกล่าวได้ว่าการอุตสาหกรรมในสหรัฐยุคนี้มีอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ 3 ชนิด คือ

1. อุตสาหกรรมน้ำมัน เจ้าของกิจการที่ใหญ่ที่สุด คือ รัอคกี้เฟลเลอร์ (John D. Rockefeller)

2. อุตสาหกรรมรถไฟ เจ้าของกิจการคนสำคัญ ได้แก่ ฮันติงตัน (Rollis P. Huntington) ฮิลล์ (James J. Hill) กูลด์ (Jay Gould) และแวนเดอบิลท์ (Carnelius Vanderbilt)

3. อุตสาหกรรมเหล็กกล้า เจ้าของกิจการเหล็กกล้าใหญ่ที่สุด ได้แก่ คาร์เนกี (Andrew Carnegie) (อสังกิตพงศ์ จัตุราคม 2520 : 112 - 116)

สาเหตุสำคัญที่ควรกล่าวเป็นสาเหตุที่ 6 ที่เป็นส่วนผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางอุตสาหกรรม คือ แนวคิดการคัดเลือก ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีของชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) นักชีววิทยาชาวอังกฤษที่ได้ค้นพบทฤษฎีการเลือกสรรตามธรรมชาติ ทฤษฎีนี้ได้รับการยอมรับมากในสหรัฐในยุคนั้น เช่น มีต่อ เฮอริเบิร์ต สเปนเซอร์ (Herbert Spencer) นักสังคมวิทยาที่เชื่อว่า การต่อสู้เพื่อความอยู่รอดเป็นเรื่องของกฎธรรมชาติและ

เป็นสิ่งดีงาม ส่วนข้อบังคับและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีการต่อสู้กันถือว่าเป็นเรื่องผิดธรรมชาติ และเป็นเรื่องเลวร้าย ทฤษฎีผู้ที่เข้มแข็งที่สุดจึงจะอยู่รอด จึงเป็นทฤษฎีที่นำมาประยุกต์เข้ากับหลักการทางธุรกิจในชีวิตประจำวันของชาวอเมริกัน ทฤษฎีการวิวัฒนาการสังคม (Social Darwinism) จึงเป็นทฤษฎีที่ปฏิเสธคำสอนของศาสนาคริสต์ในขณะเดียวกัน (Nye and Morpurgo. 1965 : 566 - 568) ทฤษฎีได้ถูกนำมาใช้สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบแข่งขันเสรี การแสวงหาความมั่งคั่งและอาณานิคม แต่ด้านการจัดสวัสดิการสังคม โดยผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด ได้แก่ วิลเลียม ซัมเนอร์ (William G. Sumner) นักสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยเยล (Yale University) เขายกย่องพวกเสรีชนที่ถือศาสนาและนายทุนทั้งหลายว่า เป็นผลผลิตของการเลือกสรรตามธรรมชาติ (สมร นิติทัศน์ประภาศ 2525 : 120 - 121 อ้างอิงมาจาก Kennedy. 1949 : 85) และยังคัดค้านการเข้ามามีมือของรัฐที่แทรกแซงธุรกิจการค้า และเห็นว่าการจัดบริการสังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือคนอ่อนแอ คือการหมิ่นหมิ่นเขินอาย เพราะโลกนี้เป็นโลกของคนที่แข็งแกร่งที่สุดเท่านั้น และยังต่อต้านการตั้งกำแพงภาษีเพื่อพยุงราคาสินค้าในประเทศว่าเป็นการก้าวก่ายผู้อ่อนแออย่างไรประโยชน์

นอกจากซัมเนอร์แล้ว ยังมีคนอีกจำนวนหนึ่งที่นิยมชมชอบความคิดดังกล่าวว่าเป็นลัทธิที่เหมาะสมกับสังคมอุตสาหกรรมที่สุด เช่น สารุคณ วิลเลียม ลอร์เรนซ์ (Bishop William Lawrence) แห่งโบสถ์เอนิสโกนัล ในมลรัฐแมสซาชูเซตส์ กล่าวทำนองว่า คุณธรรมความเป็นของคู่กันไปกับความมั่งคั่ง ทำยที่สุดคนที่มั่งคั่งธรรมจึงจะเป็นเกรตริได้ ความมั่งคั่งนี้เองทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้าและมีความเป็นพระเจ้าในตัวเองยิ่งขึ้น ร็อดกีเฟลเลอร์ มหาเศรษฐีก็เห็นด้วยว่าความเจริญเติบโตของธุรกิจใหญ่ ๆ เนื่องมาจากการดำรงอยู่ของผู้ที่เหมาะสมที่สุด ถือว่าเป็นผลงานของธรรมชาติและพระเจ้าร่วมกัน

ในตอนแรกนี้นักธุรกิจอเมริกันพอใจที่จะแข่งขันกันอย่างราวกับจะเขมือบเพื่อนอกกัน แต่หลังจากแข่งขันกันจนเกือบจะล้มจม ก็กลับคิดว่าควรประนีประนอมรวมหุ้นรวมบริษัท เพื่อเป็นการประหยัดทุน ลดค่าต่อการกำหนดราคาสินค้า และแบ่งตลาดกัน ลดค่าโฆษณา ลดค่าขนส่ง เพราะมีอำนาจต่อรองมากขึ้น เพราะตนเป็นลูกค้ารายใหญ่ อีกทั้งการรวมทุนผลิตมากจะผลิตได้สินค้าคุณภาพดีกว่าบริษัทย่อย ๆ ที่ต่างกันต่างผลิต จึงเป็นยุคที่นักธุรกิจนายทุนอเมริกันมีการรวมหุ้นรวมบริษัทที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันไว้ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการของ

ทรัสต์นั้น ทรัสต์จะเป็นผู้จ่ายกำไรให้แก่บรรดาผู้ถือหุ้นของบริษัทสมาชิกเอง เมื่อทรัสต์กำหนด ส่วนใหญ่ของแต่ละบริษัทสมาชิกไว้ในมือก็สามารถบริหารงานดุษฎีบริษัทใหญ่

ในปลายทศวรรษที่ 19 นั้นมีทรัสต์ที่เป็นยักษ์ใหญ่มากมาย เช่น ทรัสต์น้ำมัน เหล็ก ถ่านหิน น้ำตาล สุรา ตะกั่ว เนื้อวัว ยาสูบ เกลือ ขนบั้งกรอบ ลูกกวาด เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า สิ่งจำเป็นในการครองชีพของชาวอเมริกันในสมัยนั้น ซื้อขายจากบริษัทห้างร้านในเครือทรัสต์ เกือบทั้งสิ้น บริษัทธุรกิจที่ดำเนินการอย่างอิสระต้องล่มจมหรือถูกกลืนไปกับทรัสต์ อุตสาหกรรม ที่องถึนเกือบตั้งตัวไม่ติดเช่นเดียวกัน ประชาชนคนงานก็ไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม เพราะ ทรัสต์นอกจากจะระงับการแข่งขันอย่างเสรีอันจะนำประโยชน์มาสู่ประชาชนแล้วนั้นยังเห็นแก่ตัว ไม่คำนึงถึงผู้บริโภค ทรัสต์จะบังคับให้บริษัทขายส่งสินค้าและวัตถุดิบในราคาที่ทรัสต์กำหนด การขนส่งก็เช่นกันไม่ว่าจะเป็นรถไฟหรือ เรือก็ต้องยอมรับราคาที่ทรัสต์เสนอ นอกจากนี้ระบบผูกขาดเช่นนี้ยังทำให้มีการกดค่าแรงในการจ้างงานในโรงงานได้ตามใจชอบ และยังก่อให้เกิด ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอย่างมากอีกด้วย (สมร นิติศัพท์ประภาส 2525 : 42 - 44, 121 - 122)

บริษัทสแตนคาร์ดอยล์ นับเป็นทรัสต์ที่ใหญ่ที่สุดแห่งแรก ร้อยก็เพลเดอร์จัดคู่แข่งชั้น ส่วนใหญ่และสร้างสมทรัพย์สินจำนวนมหาศาล พร้อมกับตั้งระบบผูกขาดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของประเทศ ส่วนทรัสต์และระบบผูกขาดอื่น ๆ ก็ได้ติดตามมาอย่างรวดเร็ว เช่น ทรัสต์ของน้ำมันที่ผลิตได้จากเม็กซิโก ใน ค.ศ. 1884 ตะกั่ว และสุรา ใน ค.ศ. 1889 ยาสูบ ใน ค.ศ. 1890 ผลการสำรวจ ใน ค.ศ. 1904 ปรากฏว่า ทรัสต์อุตสาหกรรม 319 แห่ง มีเงินลงทุนมากกว่า 7 พันล้านดอลลาร์ กลืนธุรกิจที่ดำเนินการอย่างอิสระมาก่อนถึง 5,300 แห่งเข้าด้วยกัน กิจการ สาธารณูปโภค (รวมทั้งกิจการรถไฟ) 127 แห่ง ซึ่งมีเงินทุนมากมาย ได้รวมธุรกิจย่อย ๆ 2,400 แห่งเข้าด้วยกัน

ชีวิตของประชาชนโดยทั่วไปโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากอันเป็นผลมาจากการพัฒนาอย่างใหญ่หลวง ผลกระทบของทรัสต์ที่มีต่อธุรกิจชุมชน ทำให้ อุตสาหกรรมท้องถิ่นเกือบหยุดชะงักไป ความเจริญก้าวหน้าของการรวมกันในวงการธุรกิจและ อุตสาหกรรมดังกล่าว มีผลสำคัญคือ ก่อให้เกิดระบบการที่เจ้าของมิได้เป็นผู้ดำเนินการเอง แต่จะมีบุคคลเพียงไม่กี่คนที่ทำหน้าที่บริหารที่มีอำนาจและ เงินเหนือประชาชนนับล้าน ๆ อำนาจทางเศรษฐกิจของประเทศศูนย์กลางชนกลุ่มเล็กๆทางตะวันออกเฉียงเหนือ

จากสภาพการณ์ดังกล่าวผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงมากที่สุด โดยเป็นผู้ที่อยู่ในวงการอุตสาหกรรม แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนอย่างเหมาะสม ก็คือผู้ใช้แรงงาน

ผลกระทบต่อผู้ใช้แรงงาน

ผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจของระบบการทำงานในระบบทุนนิยมผูกขาด และสภาพการณ์โดยทั่ว ๆ ไป ต่อผู้ใช้แรงงานนั้น เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการดังนี้

1. ความเจริญเติบโตของบริษัทยักษ์ใหญ่ในฐานะนายจ้างมีส่วนทำให้คนงานต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เนื่องจากอุตสาหกรรมในวงการเล็ก ๆ สร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างคนงานกับชุมชนของตน คนงานมีสิทธิต่อรองค่าจ้างกับนายจ้างในท้องถิ่นของตนได้ดีกว่าองค์กรที่ไม่มีตัวตนและอยู่ห่างไกล ซึ่งในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จะไม่ปรากฏความสัมพันธ์ดังกล่าวระหว่างคนงานกับนายจ้างอีกต่อไป กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อระบบการทำงานขยายวงกว้างออกไป คนงานก็เหมือนเครื่องจักรแต่ละชิ้นที่ทำงานโดยไม่มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ว่าจ้าง เนื่องจากระบบการทำงานมีขั้นตอนและซับซ้อนมากมายนั่นเอง

2. ความเชื่อที่ว่าธุรกิจควรมีส่วนร่วมกับการเมือง โดยที่พรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นขึ้นเป็นพรรคการเมืองที่ก่อตั้งโดยนายทุน เมื่อกรรมกรคิดรวมตัวกันเป็นกลุ่มการเมืองบ้าง ก็ถือว่า เป็นลักษณะของสังคมนิยมไม่ใช่แบบอเมริกัน ซึ่งทำให้กรรมกรไม่มีกลุ่มการเมืองสนับสนุนตนในการต่อรองค่าจ้างแรงงาน ซึ่งนายทุนอเมริกันถือว่า พวกเขามีสิทธิโดยธรรมชาติที่จะได้ผลตอบแทนจากการลงทุนไป และถือว่าคนงานไม่มีสิทธิเรียกร้องผลตอบแทนในแรงงานของตน นอกจากจะคาดคั้นเอาจากนายจ้างอย่างเสียไม่ได้ ส่วนปัญหาการว่างงานนั้นก็เป็นภาระทำของพระเจ้า หักศนคติเช่นนี้ แม้ว่าจะเปลี่ยนไปแล้วแต่ก็ได้ฝังแน่นอยู่เป็นเวลานานจนเป็นอุปสรรคสำคัญในการรวมตัวเป็นกลุ่มของผู้ใช้แรงงาน

3. ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้ใช้แรงงานอเมริกันคือ การอพยพอย่างไม่ขาดสาย โดยไม่มีการควบคุมในระยะ ค.ศ. 1870 - 1910 มีคนมากกว่า 20 ล้านคนอพยพเข้ามายังสหรัฐอเมริกา ซึ่งคนเหล่านี้เต็มใจทำงานทุกประเภทโดยไม่เกี่ยงค่าจ้าง ทำให้เกิดการแย่งงานและค่าแรงต่ำลง สภาพการทำงานเลวลง กรรมกรที่ไม่สามารถรวมกันเป็นปึกแผ่นได้ เนื่องจากแข่งขันกันเสมอ

4. ที่ดินเพาะปลูกในการเกษตรกรรมมีราคาแพงมาก เนื่องจากการกว้านซื้อเพื่อสร้างโรงงาน ดังนั้นการทำให้ทำนาจึงมีใช้ทางออกสำหรับการไม่มีงานทำ หรือการไม่ทำงานตามโรงงาน (เนวินส์ และคอมเมเจอร์ 2516 : 111 - 142, 174 - 179)

สภาวะที่บีบคั้นดังกล่าวทำให้กรรมกรตกอยู่ในสภาพย่ำแย่ เมื่อระบบทุนนิยมผูกขาดเข้ามามีบทบาทในสังคม รวมทั้งการที่โรงงานขยายกิจการใหญ่ขึ้น ทำให้ค่าและความสำคัญของคนงานเฉพาะบุคคลลดน้อยลง คนงานไม่มีความหวังที่จะมีสิทธิเป็นเจ้าของกิจการอย่างแต่ก่อน ในกรณีที่น่าเครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิตระดับสูงมาใช้ คนงานจะถูกปลดออกจากรางาน ทำให้คนงานต้องลำบากที่ต้องอยู่ในสภาวะไร้งาน และยากที่จะหางานใหม่จนกระทั่งถึงขั้นเรียนรู้งานนั้นจนชำนาญ นอกจากนี้เมื่อเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน คนงานจะถูกตำหนิซ้ำอีก จนกระทั่ง ก.ศ. 1910 จึงได้มีมาตรการคุ้มครองป้องกันคนงานจากอุบัติเหตุที่อาจเกิดได้จากเครื่องจักร ปัญหาของอุบัติเหตุอันเกิดจากการใช้เครื่องจักรในโรงงานสร้างความขมขื่นให้แก่คนงานระหว่างปี 1900 - 1910 อย่างมาก เพราะปรากฏว่า 3 % ของคนงานในโรงงานถูกฆ่า หรือได้รับอันตรายอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจากเครื่องจักรโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด นอกจากนี้กรรมกรยังเดือดร้อนจากการที่นายทุนแข่งขันทางตลาดด้วย วิธีลดราคาสินค้าให้ต่ำ ซึ่งมีผลให้ต้องลดค่าจ้างผู้ใช้แรงงานเป็นเงาตามตัว

กรรมกรมีการนัดหยุดงานหลายครั้งเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม แต่บรรดานายทุนแม้แต่รัฐบาลกลางก็สนับสนุนพวกนายทุนอุตสาหกรรม และต่อต้านพฤติกรรมของผู้ใช้แรงงานจากการที่ประธานาธิบดีคลีฟแลนด์ (Cleveland) ให้การสนับสนุนการต่อต้านการรวมตัวของผู้ใช้แรงงาน (อรพินธ์ พงษ์ภักดี 2522 : 91 - 108)

เรื่องราวของกรรมกรอเมริกันเต็มไปด้วยการนัดหยุดงานและการใช้กำลังรุนแรง นับแต่เริ่มแรกกรรมกรต้องต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ได้แก่ สิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธุรกิจนั้น ๆ การนัดหยุดงานเพื่อเป็นการต่อสู้ให้ได้ทำงานในเวลาและค่าจ้างที่เหมาะสม เพื่อสภาพการทำงานที่ปลอดภัย และได้รับเงินชดเชยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ยกเลิกการใช้แรงงานเด็ก ยกเลิกคำสั่งศาลและสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ระบบการยืดหยุ่นเวลาทำงาน และการบังคับให้ซื้อสินค้าจากร้านของบริษัทเท่านั้น เรียกร้องให้มีการควบคุมการอพยพเข้าในสหรัฐ การต่อสู้ส่วนใหญ่อยู่ในขอบข่ายของอุตสาหกรรม บางครั้งก็จะเกี่ยวกับการเมืองด้วยเช่นกัน

ในการต่อสู้อันยาวนานและขมขื่นนี้ กรรมกรต้องต่อสู้ตามลำพังเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่นักธุรกิจได้รับการสนับสนุนจากมหาชน จากตำรวจและศาล เมื่อต้องเผชิญกับการกีดกันอย่างน่าเกรงขาม เช่นนี้ กรรมกรมักเป็นฝ่ายยอมจำนน หรือประนีประนอมมากกว่าเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ ในช่วงระยะเวลาระหว่าง ค.ศ. 1881 - ค.ศ. 1905 ได้มีการนัดหยุดงานไม่น้อยกว่า 37,000 ครั้ง (เนวินส์และคอมเมเจอร์ 2516 : 188 - 189)

กรรมกรต่อสู้ในหลายรูปแบบ เช่น ค.ศ. 1866 ได้มีการจัดตั้งสหพันธ์กรรมกรแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกรรมกรจากหลายท้องถิ่นเป็นสมาชิก โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงสวัสดิการของกรรมกรให้ดีขึ้น และใน ค.ศ. 1872 ได้จัดตั้งพรรคการเมืองชื่อ พรรคปฏิรูปแรงงาน (The Labor Reform Party) ในขณะที่ ค.ศ. 1869 สหพันธ์กรรมกรอีกแห่งหนึ่งชื่อ สหพันธ์อันสูงส่งของอัศวินแห่งกรรมกร (The Noble Order of the Knights of Labor) มีหลักการรวมกรรมกรทั้งประเทศ มีนโยบายตกลงค่าแรงโดยเจรจาอย่างสันติและไม่นิยมวิธีการรุนแรง สหพันธ์ที่ 2 คือสหพันธ์กรรมกรอเมริกันนั้น เกิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1886 ในขณะที่สหพันธ์อันสูงส่งของอัศวินแห่งกรรมกรกำลังรุ่งโรจน์ สหพันธ์กรรมกรอเมริกันมีนโยบายเข้มแข็งและแน่นอน โดยรับสมาชิกเป็นบุคคลทั่วไป (สมร นิติทัศน์ประกาศ 2525 : 49 - 55)

สำหรับสหพันธ์กรรมกรที่มีแนวกีดฝ่ายซ้ายนั้นไม่ใคร่จะประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สหพันธ์ที่มีลักษณะเป็นสังคมนิยมมากที่สุดในสหรัฐก็คือ การรวมกันของมอร์มอนที่มลรัฐยูทาห์ ใน ค.ศ. 1870 องค์การลับซึ่งรู้จักกันในนาม มอลลี มาโกเวอร์ ได้ใช้วิธีรุนแรงในเมืองถ่านหินในระยะเดียวกัน ชาวเยอรมันผู้ซึ่งคุ้นเคยกับทฤษฎีของมาร์กซ์ ได้พยายามจัดตั้งระบบสังคมนิยมแบบเยอรมันขึ้น แต่ไม่ได้รับความสำเร็จเท่าใดนัก ต่อมา โจฮันน์ มอลต์ มาถึงสหรัฐใน ค.ศ. 1882 เขาได้ให้แนวคิดในการปฏิบัติแก่พวกกรรมกรที่มีหัวเอียงซ้ายซึ่งไม่ไร้ผลเท่าใดนัก ในที่สุดการรวมกลุ่มกรรมกรเป็นเรื่องของชาวอเมริกันโดยแท้ เช่น องค์การ I. W. W. ได้รับความสำเร็จบ้างแต่ปาไปและเหมือนแร่แถบตะวันตก รวมทั้งบริเวณศูนย์กลางแหล่งท่อฟ้าทางตะวันออก แต่ก็ไม่สามารถกำลังเป็นึกแก่มันได้อย่างแท้จริง (เนวินส์ และคอมเมเจอร์ 2516 : 186 - 188)

การปรับปรุงสังคมโดยกลุ่ม "ก้าวหน้า"

ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศด้านอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางจิตใจอย่างเห็นได้ชัด แม้ว่าจะเกิดผลดีในด้านเศรษฐกิจอย่างมหาศาลก็ตาม

ปัญหาสังคมในสหรัฐอเมริกาในปลายศตวรรษที่ 19 นั้น เกิดจากความเจริญด้านวัตถุเป็นสำคัญ สหรัฐนั้นมีความล้ำหน้ากว่าประเทศในยุโรปหลายอย่าง เช่น มีรถไฟใต้ดิน อาหารสำเร็จรูป เครื่องบำรุงความสุขทั้งวันทั้งคืน ชีวิตคนในเมืองใหญ่ขึ้นอยู่กับเงินเป็นสำคัญ เงินกลายเป็นเครื่องวัดคุณค่าของคน ขณะที่เศรษฐกิจอเมริกันแสดงความฟุ้งเฟ้อหรูหราด้วยการมีคฤหาสน์ มีเรือยอร์ชนั้น คนยากจนจำนวนมากกลับมีชีวิตที่แร้นแค้น อยู่อย่างแออัดในแหล่งเสื่อมโทรม และมีจำนวนประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็ว ที่อยู่อาศัยก็สกปรกเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคและความชั่วร้ายต่าง ๆ ใน ค.ศ. 1890 ปรากฏว่าชาวอเมริกันประมาณครึ่งล้านคนอาศัยตามแหล่งเสื่อมโทรม และมีอัตราการตายสูงกว่าที่อื่นถึง 4 เท่า (สุริย์ พงษ์จันทร์ 2522 : 185 - 186)

แม้ว่าจะเกิดปัญหาสังคมดังกล่าว รัฐบาลก็มิได้เข้าช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด จึงเกิดกลุ่มบุคคลที่ต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รู้จักกันในนามของพวกเขา "ก้าวหน้า" (The Progressivists) ซึ่งเป็นกระแสคัดค้านนอกเหนือจากกลุ่มกรรมกร ประกอบด้วยนักสังคมสงเคราะห์ นักหนังสือพิมพ์ พระ นักกวี และนักเขียน นักเขียนกลุ่มที่กล้าเอาความจริงที่ชั่วร้ายในสังคมมาเปิดเผยเรียกว่า นักแกะกรเกอร์ (Muckrackers) ซึ่งได้แก่ เบลลามี (Edward Bellamy) ลอยด์ (Lloyd) เลสเตอร์เวิร์ด (Lesterward) ลอนดอน (London) จอร์จ (George) เป็นต้น แนวคิดหลักของกลุ่มก้าวหน้า คือ การเปลี่ยนแปลงสังคมจากที่เป็นอยู่ เช่น ปัญหาการเมือง และสังคมที่ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนส่วนใหญ่ โดยต้องการให้มีการแก้ปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวางเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่และปฏิเสธแนวคิดทฤษฎีเก่า ๆ โดยสิ้นเชิง

ในขณะที่พวกหัวก้าวหน้า พยายามแก้ไขปัญหานั้น พวกสังคมนิยมก้าวไปไกลกว่าโดยเสนอปัญหาและก่อตั้งระบบกรรมสิทธิ์ร่วม สังคมนิยมอเมริกันนั้นเริ่มจากสังคมนิยมยุโรป ในศตวรรษที่ 18 - 19 จากนักสังคมนิยม กอสเปลเลอร์ส (Gospellers) และเบลลามี

(Bellamy) จนถึงสังคมนิยมมาร์กซิสต์ ซึ่งเข้ามาพร้อมกับชาวเยอรมันใน ค.ศ. 1260 และเข้าก่อตั้งเป็นพรรคกรรมกรที่มีชื่อว่า พรรค เดอะ โซเชียล เดมอคราติก เวิร์กิ้งเมนส์ (The Social Democratic Workingmen's Party) ในปี 1874 ซึ่งในปีต่อมาก็กลายเป็นพรรค เดอะ โซเชียลิสต์ เลเบอร์ (The Socialist Labor party) อย่างไรก็ตามพรรคนี้ไม่ประสบความสำเร็จในการทำให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ประชาชน ความแข็งแกร่งและทฤษฎีการปฏิวัติของมาร์กซิสต์ ทำให้นักสังคมนิยมอเมริกันห่างเหินไป จนกระทั่งใน ค.ศ. 1898 ลีออน (Daniel De Leon) นักมาร์กซิสต์เป็นผู้นำในการสร้างพรรคโซเชียล เดมอคราติก (Social Democratic) ภายใต้แนวทางของ เดบส์ (Eugene Debs) แห่งอินเดียนา (Indiana) เบอร์เจอร์ (Victor Berger) แห่งวิสกันซิน (Wisconsin) และธอมัส (Norman Thomas) แห่งนิวยอร์ก (New York) ความเคลื่อนไหวในช่วงเวลา "ก้าวหน้า" และ "ปฏิกริยา" นี้ มีความเคลื่อนไหวที่สำคัญ 3 กระแส คือ สังคมนิยม มาร์กซิสต์ และพวกไม่นิยม มาร์กซิสต์ โดยมีแนวทางร่วมกันอยู่ คือความเคลื่อนไหวที่คัดค้านกระแสแห่งความชั่วร้ายของระบบทุนนิยม

ส่วนทางรัฐบาลเองก็มีนโยบาย "ยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย" (The Square Deal) ของรูสเวลต์ ในช่วง ค.ศ. 1901 - 1909 โดยมุ่งที่จะทำให้กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจทั้งหลาย ซึ่งได้แก่ กลุ่มนายทุน กลุ่มแรงงาน กลุ่มทาสกร และกลุ่มผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมตามสมควร (Nye and Morpurgo 1965 : 606 - 610)

ชีวประวัติและผลงานของแจ็ก ลอนดอน

จากการศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมในสมัยแจ็ก ลอนดอนนี้พอจะทำให้เข้าใจงานประพันธ์ของเขาได้ถูกต้องในระดับหนึ่งแล้ว ข้อมูลด้านชีวประวัติของลอนดอน จะช่วยให้เข้าใจและตีความ มายงานของเขาให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการศึกษาชีวประวัติของนักประพันธ์ใดทั่วไปนั้นจะทำให้เราทราบสิ่งที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของเขา ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และชีวิตในวัยเด็ก การศึกษา กลุ่มเพื่อนหรือบุคคลต่าง ๆ ที่นักเขียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องด้วย รวมทั้งประสบการณ์ในชีวิตต่าง ๆ ส่วนเป็นที่มาของแรงบันดาลใจที่ให้นักประพันธ์สร้างสรรค์ผลงานออกมา ดังนั้น การศึกษาชีวประวัติของลอนดอนจึงจำเป็นต่อการทำความเข้าใจงานประพันธ์ของเขา โดยผู้วิจัย จะทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และบทความที่ลอนดอนเองเป็นผู้เขียนไว้

แจ๊ค ลอนดอน (Jack London) เดิมมีชื่อว่า จอห์น แชนนี (John Chaney) เกิดเมื่อวันที่ 12 มกราคม ค.ศ. 1876 บ้านเลขที่ 615 ถนนสายที่ 3 เมืองซานฟรานซิสโก (San Francisco) รัฐแคลิฟอร์เนีย (California) เป็นบุตรนอกสมรสของนางฟลอรา เวลล์มัน (Flora Wellman) (เกิดเมื่อ ค.ศ. 1843 รัฐโอไฮโอ (Ohio)) กับ นายวิลเลียม เฮนรี แชนนี (William Henry Chaney) (เกิดเมื่อ ค.ศ. 1821 รัฐเมน (Maine)) สองสามีภรรยาที่อยู่ด้วยกัน 2 ปี ก็ตั้งแต่ ค.ศ. 1874 - 1875 ก็หย่าร้างกันไป โดยหลังจากนั้นเพียง 8 เดือน นางฟลอรา ก็แต่งงานใหม่กับนายจอห์น ลอนดอน ซึ่งเป็นพ่อทนายลูกติด จอห์น ลอนดอน ยอมรับบุตรชายนางฟลอราเป็นบุตร และตั้งชื่อให้ว่า จอห์น กริฟฟิธ ลอนดอน (John Griffith London) โดยชื่อกลางนั้นได้มาจากชื่อหลานชายคนโปรดของนางฟลอราที่ชื่อ กริฟฟิธ เอฟเวอร์ฮาร์ด (Griffith Everhard) (Walker. 1979 : 193)

ชีวิตในวัยเด็กของลอนดอนเป็นชีวิตที่ต้องทนทุกข์และขมขื่น เนื่องจากผู้เป็นแม่ไม่สนใจดูแลและเอาใจใส่ในตัวบุตรชาย ตรงข้ามนางฟลอรา กลับสนใจเรื่องการทรงเจ้า ทำให้ลอนดอนมีความเกลียดชังหมั้นหมั่น และรักภักดีของเขามากกว่า เธอคือ เวอร์จิเนีย เพรนต์ิส (Virginia Prentiss) ผู้ซึ่งดูแลเอาใจใส่เขาแทนมารดา ลอนดอนเล่าว่ามารดาว่ากลัวเสียงของเขาเป็นคนที่ใจดี และเอ็นดูเขามาก แต่นายจอห์น ลอนดอนเป็นผู้ที่มีสุขภาพไม่ดี เนื่องจากเป็นโรคปอดตั้งแต่เกิดสงครามกลางเมือง เขาเคยเป็นชาวนา เป็นนักต่อสู้กับพวกอินเดียนเป็นช่างไม้ เป็นพนักงานขายจักรเย็บผ้าในซานฟรานซิสโก เขามีลูกติดจากภรรยาเก่าและอยู่ด้วยกัน 2 คน คือ เอลิซ่า (Eliza) และไดา (Ida) ต่อมาครอบครัวของลอนดอนต้องย้ายจากซานฟรานซิสโกมายังโอ๊คแลนด์ (Oakland) เนื่องจากมีโรคภัยไข้เจ็บระบอบละแวกนั้น และหนีจากการข่มขืนฉ้อโกงของชาวบ้านด้วย เนื่องจากฐานะของครอบครัวที่ตกต่ำ ลอนดอนจึงต้องเผชิญกับความหิวโหยมาตั้งแต่ยังเด็ก เขาเคยขโมยเนื้อจากกล่องอาหารกลางวันของเด็กหญิงที่โรงเรียน และต้องทำงานอย่างหนักเกินวัย เพื่อรับค่าเล็ก ๆ ที่พอทำกิจการอยู่ได้ ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ ลอนดอนต้องทำงานทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัว เมื่อเขาอายุได้ 7 ขวบ เขาเคยขนเบียร์ไปส่งพวกคนงานและพวกอินเดียนซึ่งเขาถูกบังคับให้ดื่มด้วยทุกครั้ง ต่อมา 30 ปีให้หลังลอนดอนเขียนยอมรับว่าเมื่อครั้งเป็นเด็กนั้นเขาเป็นเด็กมีปัญหา

ชีวิตในวัยเยาว์ต้องพบกับสิ่งเลวร้าย มีแต่ความขมขื่นในชีวิตตลอดมา ลอนดอนต้องจมดิ่งอยู่ในความบ้าคลั่ง ไม่ลืมหลืมตาในชีวิตที่แสนจะขมขื่น "... I continually relapsed into the madness of delirium ..." แม้กระทั่งกับช่วงเวลาผ่านมานานแสนนาน เขาก็ยังไม่เคยที่จะลืมและหวาดกลัวต่อชีวิตเหล่านั้นอยู่เลย (Sinclair. 1977 : 1 - 5 citing London. 1964 : 45 - 46)

ในที่สุดครอบครัวของลอนดอนก็ย้ายไปอยู่ที่ ลิเวอร์มอร์ แวลเลย์ (Livermore Valley) ที่นี่เองที่ลอนดอนเริ่มแยกตัวจากผู้อื่น และเริ่มมีชีวิตอยู่ในโลกแห่งจินตนาการ นวนิยายเล่มแรกที่สร้างความหวังให้แก่เขาก็เรื่อง Sigma ของกิดา (Gida) ซึ่งกล่าวถึงเด็กธิดาเลียนนอกสมรสที่ฝืนจะหนีชีวิตยากจนในสลัม และด้วยความสามารถทางดนตรี เด็กคนนี้ก็สามารเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในที่สุด

ลอนดอนเป็นเด็กที่เรียกได้ว่าหัวแข็งและก้าวร้าว โรงเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อสำหรับเขา เขาชอบอ่านหนังสือด้วยตัวเองในห้องสมุดเมืองไอล์แลนด์ เนื่องจากฐานะทางครอบครัวอยู่ในสภาพที่แย่ ลอนดอนจึงต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานช่วยครอบครัวเมื่ออายุเพียง 14 ปี เขาต้องทำงานตามโรงงานอาหารกระป๋อง โดยได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 10 เซนต์เท่านั้น ลอนดอนรู้สึกสิ้นหวัง เขาคิดว่าชีวิตเขาคงต้องจมปลักอยู่ในสภาพที่น่าเบื่อหน่าย กิจวัตรประจำวันที่เขาจำเจ มองไม่เห็นอนาคต การทำงานหนักเกินตัวเกินวัยในโรงงานที่มีสภาพราวขุมนรก

"... I have worked in that hell hole for thirty-six straight hours, at machine, and I was only a child ..." (Sinclair. 1977 : 6 - 7 citing London. 1898 : 4 - 5) แม้ว่าจะต้องทำงานหนักเพียงไร ลอนดอนก็ได้รับค่าตอบแทนน้อยมาก ลอนดอนมีความกับแค้นใจมากที่ชีวิตในวัยเด็กของเขาช่างลำบากยากแค้น ดังที่เขาเขียนว่า ระยะเวลา 1 ปีในขุมนรกนั้น ความสนุกสนานรื่นเริงในวัยเด็กของเขาถูกขโมยไปหมดสิ้น (Sinclair. 1977 : 7 - 8 citing London. 1898 : 6)

ในที่สุดลอนดอนก็ตัดสินใจออกจากโรงงานอาหารกระป๋อง และออกผจญภัยในทะเล โดยเดินทางไปกับเรือโซฟี ซูเธอร์แลนด์ (Sophie Sutherland) ในอ่าวซานฟรานซิสโก ไปในทะเลเบริง (Bering) และแปซิฟิกเหนือ (North Pacific) การใช้ชีวิตเป็นกลาสีเรือทำให้ลอนดอนได้สัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด จนเขาเริ่มมองเห็นและเข้าใจกระบวนการ

ต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของมนุษย์และสัตว์ จากการที่พบเห็นว่ากลาสีเรือจน ๆ ที่ไม่ยอมออกหาง มาทำงานเสี่ยงอันตรายในทะเลเพียงเพื่อเงินเล็กน้อยเพื่อการประทังชีวิต ส่วนกับตันเรือก็ขายสินค้าที่ตนหาได้จากทะเล เช่น แมวน้ำ ปลาวาฬ ถึงแม้ว่าจะต้องเสี่ยงชีวิตอยู่ในทะเล แต่ก็ต้องทำเพื่อความอยู่รอด สิ่งเหล่านี้ทำให้ลอนดอนเริ่มเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติก่อนที่จะศึกษาทฤษฎีของชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) หรือทฤษฎีของ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Mark)

ในปี ค.ศ. 1893 ลอนดอนเริ่มเขียนหนังสือโดยเริ่มจากการเล่าประสบการณ์ทางทะเลที่เขาเคยไปเรื่อง Call's ซึ่งขณะการประกวตรางวัลที่ 1 ประเภทบรรยายก็เยี่ยม อย่างไรก็ตาม ครอบครัวของเขามีหนี้สินมาก เงินที่หามาได้มักหมดโดยที่ลอนดอนไม่มีโอกาสได้ใช้ ต่อมาลอนดอนเข้าทำงานในโรงงานทำกระดาดโดยหวังจะเป็นคนงานที่ดีมีฝีมือ แต่เมื่อทำงานไปเขาก็พบว่าทางโรงงานไม่ขึ้นค่าจ้างให้ตามที่ตกลงกันไว้ จึงเปลี่ยนมาทำงานพวกอีเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนายจ้างก็ให้เป็นคนทำความสะอาดห้องเครื่อง ในที่สุดเขาก็รู้ว่าเขากลายเป็นคนงานแบบพวกสกแน็บ (Scab) คือเป็นคนงานชั้นต่ำที่สุดที่ทำงานโดยไม่ยอมหยุดงาน ได้ค่าจ้างเท่าไรก็รับเท่านั้น ลอนดอนได้ค่าจ้างเพียงเดือนละ 30 ดอลลาร์ ทั้ง ๆ ที่เขาทำงานมากเท่ากับคนงาน 2 คนทำ ในขณะที่คนอื่นที่ทำงานน้อยกว่าเขากลับได้ค่าจ้างถึง 40 ดอลลาร์ต่อเดือน และนี่เป็นครั้งแรกที่ทำให้ลอนดอนรู้สึกช้ำใจของการกดขี่ขูดรีดกรรมกรของนายทุน ที่จริงลอนดอนตั้งใจจะทำงานอีเล็กทรอนิกส์ แต่เขากลับได้งานทำความสะอาดห้องเครื่องเท่านั้น ทำให้เขารู้สึกเหนื่อยหน่ายและเลิกทำงานนี้ไป

ใน ค.ศ. 1894 คนงานตกงานจำนวน 2,000 คน ที่ไฮคแลนด์ โดยมีค็อกซี (Coxey) และเคลลี (Kelly) เป็นผู้นำให้เดินขบวนประท้วงไปยังกรุงวอชิงตันดีซี (Washington D.C) ซึ่งลอนดอนได้เข้าร่วมด้วยระยะเวลาหนึ่งและแยกตัวไปผจญภัยแต่ลำพัง โดยเดินทางไปทั่วประเทศ ลอนดอนถูกจับในฐานะคนจรจัดครั้งแรกที่น้ำตกไนแอกการ่า (Niagara Falls) ที่นิวยอร์กและถูกจับอีกหลายครั้งในเวลาต่อมา ระยะเวลาที่ต้องผจญภัยร่วมกับกลุ่มคนงานว่างงาน และระยะเวลาที่เป็นคนจรจัดนั้นทำให้เขาได้พบเห็นความอยู่ดีศรีธรรมของกฎหมายที่มีต่อคนจน เพราะเมื่อลอนดอนถูกจับนั้นเขาไม่มีโอกาสให้อุทธรณ์ใด ๆ ตามสิทธิที่พลเมืองอเมริกันควรได้รับเลย (Sinclair. 1977 : 17 - 31)

ต่อมาลอนดอนตัดสินใจเรียนต่อขณะนั้นมีอายุ 19 ปี เขาสามารถเรียนจบไฮสกูลที่เมืองไอ้คแลนด์ภายในเวลาเพียง 3 เดือนก็เรียนจบใน ค.ศ. 1895 ระหว่างที่เรียนในโรงเรียนลอนดอนเขียนเรื่องต่าง ๆ ส่งลงในวารสารโรงเรียนโดยยึดแบบการเขียนของ รัคยาร์ด คิปลิง (Rudyard Kipling) และโรเบิร์ต หลุยส์ สตีเฟนสัน (Robert Louis Stevenson) นอกเหนือจากที่ในโรงเรียนแล้ว ลอนดอนยังเป็นคนอ่านหนังสือมาก เขาสนใจวิชาการอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะทางสังคมวิทยาและวิทยาศาสตร์ เฮอร์เบิร์ต สเปนเซอร์ (Herbert Spencer) และคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อลอนดอนมาก ลอนดอนกลายเป็นนักสังคมนิยม และเดินทางไปปราศรัยในที่ต่าง ๆ โดยเป็นนักพูดให้ฝ่ายสังคมนิยม ต่อมาในปี ค.ศ. 1896 ลอนดอนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เรียนที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California) ที่เบิร์กลีย์ (Berkeley) (Marlowe. 1933 : 370) เขาใช้เวลาศึกษาหาความรู้อย่างหนัก บางครั้งใช้เวลามากกว่า 19 ชั่วโมงใน 1 วัน เขาย่านเรื่องของนักประพันธ์มากมายหลายคน อาทิเช่น รัคยาร์ด คิปลิง (Rudyard Kipling) โรเบิร์ต หลุยส์ สตีเฟนสัน (Robert Louis Stevenson) เฮอร์แมน เมลวิลล์ (Herman Melville) จอร์จ เบอร์นาร์ด ชอว์ (George Bernard Shaw) เอมีล โซล่า (Emile Zola) ลีโอ ตอลสตอย (Leo Tolstoy) โฟรแบร์ต (Flaubert) ทัมัส ฮาร์ดี้ (Thomas Hardy) และโจเซฟ คอนราด (Joseph Conrad) และผลงานทางวิชาการ ซึ่งได้แก่ ผลงานเรื่อง The Origin of Species ของชาร์ลส์ ดาร์วิน เรื่อง Riddle of the Universe ของเฮคเกิล (Haeckel) Philosophy of Style ของเฮอร์เบิร์ต สเปนเซอร์ Capital ฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษของคาร์ล มาร์กซ์ และผลงานของนักคิด นักปรัชญาที่มีชื่อเสียงอีกหลายคน อาทิ ผลงานของมัลธัส (Malthus) ริคาร์โด (Ricardo) อริสโตเติล (Aristotle) ฮอบส์ (Hobbes) ล็อก (Locke) ไบบนิทซ์ (Leibnitz) และนิเชเช่ (Nietzsche) เป็นต้น (Martin. 1967 : 234)

ในเดือนเมษายนปีเดียวกัน ลอนดอนได้เข้าร่วมกับพรรคสังคมนิยมที่ชื่อพรรคโซเชี่ยลลิสต์-เลเบอร์พาร์ตี้ (Socialist Labor Party) ในไอ้คแลนด์ ลอนดอนกลายเป็นนักสังคมนิยม เนื่องจากเขารู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของชนชั้นกรรมาชีพ และปรารถนาจะร่วมต่อสู้กับเขาเหล่านั้น

แต่ขณะเดียวกันสิ่งที่เขาต้องการก็คือ ความสำเร็จในอาชีพส่วนตัวและการปฏิบัติ ซึ่งเป็นหนทางหลักเลี่ยงความยากจนและการถูกกดขี่ ซึ่งลอนดอนยอมรับหลักการทั้งสองข้อนั้นพร้อมกัน ลอนดอนมักเชียนึกภาพผลงานของคาร์ล มาร์กซ์ เรื่อง คำประกาศคอมมิวนิสต์ (Communist Manifesto) ผลงานของพรูโดง (Proudhon) ของแซงต์ ปีมอง (Saint - Simon) และของฟูรีเยร์ (Fourier) ซึ่งเป็นนักคิดสังคมนิยมและเห็นด้วยกับแนวคิดของพวกเขาที่ว่า การมีกรรมสิทธิ์ส่วนตัวก็คือ การขโมยของผู้อื่นมานั่นเอง ลอนดอนเรียนรู้การต่อสู้ระหว่างชนชั้นและการปฏิบัติสังคมนิยมซึ่งจะทำให้ทุกคนมีโอกาสและสิทธิเท่าเทียมกัน นอกจากนี้เขายังเสาะแสวงหาผลงานชิ้นอื่น ๆ ของคาร์ล มาร์กซ์ ซึ่งเป็นเสมือนตัวแบบของลัทธิสังคมนิยมที่เขาเลื่อมใสมาศึกษา ผลงานของยูจีน วี เด็บส์ (Eugene V. Debs) ซึ่งเป็นผู้นำสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา หรือชื่อเขียนของ ซี. แอล. เจมส์ (C.L. James) หัวหน้านักกลุ่มหัวรุนแรง เรื่อง A History of the French Revolution และเรื่อง Instead of a Book ของ เบ็นจามิน เทคเคอร์ (Benjamin Theker) (O' Connor. 1964 : 121) หลังจากทีลอนดอนเข้าร่วมกับพรรคสังคมนิยม เขาก็เปลี่ยนความเชื่อจากมนุษย์ต้องแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอดมาเป็นมนุษย์ควรช่วยเหลือกันฉันพี่น้อง สมาชิกคนอื่น ๆ ในพรรคสอนให้ลอนดอนเข้าใจลัทธิสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์ และวิลเลียม มอริส (William Morris) ซึ่งเป็นผู้นำสังคมนิยมคนหนึ่งในสหรัฐ จนในที่สุดลอนดอนก็คือนักโฆษณาชวนเชื่อระดับผู้นำให้ฝ่ายสังคมนิยม โดยเริ่มพูดในชุมชนเล็ก ๆ ก่อน แต่ถูกตำรวจจับ เมื่อได้รับอิสระเขาก็ทำหายด้วยการให้สัมภาษณ์ลงหนังสือพิมพ์ว่าทุกคนควรได้อ่านเรื่อง Capital ของการล มาร์กซ์ (Sinclair. 1977 : 31 - 38) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชื่อ Chronicle ในย่านฟรานซิสโกถึงกับตีพิมพ์เรื่องราวของลอนดอนที่เป็นนักพูดให้กับฝ่ายสังคมนิยม ลอนดอนเป็นนักพูดที่เก่งกาจดังที่โอคอนเนอร์นักประพันธ์อเมริกันกล่าวว่าชมเชยลอนดอนว่า ลอนดอนเป็นนักสังคมนิยมหนุ่มแห่งเมืองไฮคแลนด์ ที่ออกพูดที่สวนสาธารณะซิตีฮอลล์ (City Hall) เป็นประจำ แม้ว่าเขาจะเป็นคนหนุ่มที่มีอายุเพียง 20 ปี แต่จากประสบการณ์ที่เขาพบเห็นทั่วโลก ทำให้ลอนดอนเป็นนักพูดที่พูดจับใจคนฟังยิ่งนัก (O' Connor. 1964 : 71)

ลอนดอนเองยอมรับว่าเขาเป็นทั้งนักสังคมนิยมและนักปฏิบัติ และสารภาพว่าชีวิตในวัยเด็กของเขามีส่วนผลักดันให้เขาเลื่อมใสลัทธิสังคมนิยม เนื่องจากเป็นชีวิตที่เกิดในชนชั้น

กรรมอาชีพ สภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยความโหดร้ายป่าเถื่อนเกินกว่าเด็กทั่วไปจะทนได้ ลอนดอนมีความชื่นชมและประทับใจในชีวิตของกลุ่มนักสังคมนิยมที่เขาเข้าร่วมด้วยว่ามีอุดมการณ์มั่นคง และมีมนุษยธรรมไม่เห็นแก่ตัว ดังในบทความเรื่อง "What Life Means to Me" ว่าที่เขาพบความอบอุ่นอย่างแท้จริงที่พึงหาได้ อุดมการณ์อันมั่นคงและความหอมหวานของความไม่เห็นแก่ตัวของมนุษย์ ชีวิตของผู้คนที่นั่นสะอาด สูงส่งและมีชีวิตชีวา ทุกสิ่งทุกอย่างเต็มไปด้วยความมุ่งมั่นสู่อุดมการณ์อันสูงส่ง และความพยายามที่เด็ดเดี่ยว (London. 1979 : 87 - 90)

ต่อมาใน ค.ศ. 1897 ลอนดอนลาออกจากมหาวิทยาลัยและหันมาเขียนแต่ไม่มีสำนักพิมพ์ใดรับเรื่องของเขา จึงต้องมาทำงานชั่วคราวที่ร้านเบลมอนท์ อคาเดมี (Belmont Academy) ซึ่งอยู่ทางใต้ของซานฟรานซิสโก ต่อมาในฤดูร้อนปีเดียวกันเกิดการพบทองในกลอนไคด์ (Klondike) รัฐอลาสกา (Alaska) ทำให้ผู้คนมากมายเดินทางไปเพื่อชุกทองรวมทั้งลอนดอนด้วย โดยไปที่ยูคอน (Yukon) และอยู่ที่นี่มาเป็นเวลาหนึ่งปีเต็มโดยไม่ได้อะไรเลย กระทั่งเดินทางกลับมาโอ๊คแลนด์ใน ค.ศ. 1898 และได้อุทิศแรงกายแรงใจเพื่องานเขียนอีกครั้ง โดยใน ค.ศ. 1898 นิตยสาร Overland Monthly ยอมรับเรื่อง "To the Man on Trail" โดยได้รับค่าตอบแทน 5 ดอลลาร์ ซึ่งนับเป็นเรื่องแรกของการเป็นนักเขียนอาชีพ ต่อมาในปี ค.ศ. 1899 นิตยสาร Atlantic Monthly รับลงเรื่อง "An Odyssey of the North" และสำนักพิมพ์ฮิวจ์ตัน มิฟฟลิน (Houghton Mifflin) ก็พิมพ์นวนิยายเรื่องแรกของเขา คือ The Son of the Wolf ในปี 1900 ต่อจากนั้นมาเขาก็ได้รับข้อเสนอจากสำนักพิมพ์และนิตยสารอื่นที่จะรับเรื่องของเขา ถึงแม้ว่าลอนดอนจะทำเงินได้จากการเขียนหนังสือ แต่ลอนดอนก็ยังคงทำงานให้กับฝ่ายสังคมนิยม เขายังคงเข้าร่วมเป็นประจำ โดยมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างลอนดอนกับแอนนา สตรันสกี (Anna Strunsky) ซึ่งเป็นนักสังคมนิยมชาวโปแลนด์ที่มีความคิดรุนแรงผู้หนึ่ง

เรื่อง The Son of the Wolf ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี จนลอนดอนได้รับสมญาว่าเป็น "คิปลิงแห่งกลอนไคด์" (Kipling of the Klondike) หรือเบรท ฮาร์ตแห่งยูคอน (Bret Harte of the Yukon) ลอนดอนได้รับกำลังในการเป็นนักเขียนประจำให้สำนักพิมพ์ เอส. เอส. แม็กกรูว์ (S.S. McClure) เดือนละ 125 ดอลลาร์

เป็นเวลา 1 ปี และในเดือนเมษายนปีเดียวกันนี้ ลอนดอนแต่งงานกับเบสซี แมดเดอร์น (Bessie Maddern) และมีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ โจน (Joan) และเบส (Bess) ต่อมาในปี ค.ศ. 1920 ลอนดอนได้เดินทางไปยังกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษเป็นเวลาประมาณ 6 สัปดาห์ และพักในแหล่งเสื่อมโทรมที่เรียกว่า East End ต่อมาได้ผลิตผลงานจากประสบการณ์ในกรุงนี้คือเรื่อง The People of the Abyss ซึ่งเป็นเรื่องที่กล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ของชนยากจนกลุ่มหนึ่งที่ใช้ชีวิตในแหล่งเสื่อมโทรมในกรุงลอนดอน โดยเขาได้บรรยายภาพที่เห็นและความคิดของชนเหล่านั้น (Marlowe. 1933 : 370 - 372) ซึ่งเป็นเรื่องที่ลอนดอนรักที่สุด หนังสือเล่มนี้มีมียอดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์แมคมิลแลน (Macmillan) ให้ประมาณ 21,550 ฉบับ

ในช่วงปี ค.ศ. 1902 - 1903 ลอนดอนได้ทำสัญญากับสำนักพิมพ์แมคมิลแลนโดยจะส่งเรื่องให้อย่างน้อย 6 เรื่อง ต่อมาใน ค.ศ. 1903 เรื่อง The Call of the Wild ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายให้เขาเป็นอย่างมากจนเป็นที่รู้จักกันทั่วโลก ก็ได้รับการตีพิมพ์ โดย ลอนดอนได้รับค่าตอบแทนถึง 2,000 ดอลลาร์ จากสำนักพิมพ์แมคมิลแลน โดยจำหน่ายในสหรัฐได้สูงถึง 2,019,918 ฉบับ นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการแปลออกมามากมายหลายภาษา จนลอนดอนเป็นที่ยอมรับ และเป็นนักประพันธ์ระดับโลก โดยที่ในสหรัฐอเมริกานั้นมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่า นวนิยายเรื่องนี้เขียนได้ดีถึงขนาดเรื่องของกบปิ้ง หลังจากเรื่อง The Call of the Wild แล้วเขาเริ่มลงมือเขียนเรื่อง The Mercy of the Sea หรือที่รู้จักกันในนามของเรื่อง The Sea Wolf ซึ่งใช้เวลา 6 เดือนในการเขียน และเป็นหนังสือที่มีมียอดจำหน่ายสูงสุดถึง 40,000 ฉบับ ใน ค.ศ. 1904 และได้เขียนนวนิยายขนาดสั้น เรื่อง The Game ที่มีตัวเอกเป็นนักต่อสู้ล่าเงินรางวัล ซึ่งออกสู่สายตาประชาชนใน ค.ศ. 1905 แต่ในนิตยสาร Saturday Times ได้หัวงมาว่าไม่ลงจริงเท่าที่ควร (O' Connor. 1964 : 169 - 175)

ในปีเดียวกันนี้เอง ลอนดอนได้ไปเป็นผู้สื่อข่าวสงครามระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่นให้กับ นิตยสาร San Francisco Examiner แต่ก็กลับมาก่อนที่สงครามจะเลิกและได้หย่าร้างกับเบสซี แมดเดอร์น (Bessie Maddern) และแต่งงานใหม่กับ ชาร์เมียน คิตเทดจ์ (Charmian Kittredge) ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1905 ที่ชิคาโก ซึ่งเป็นเวลาระหว่างที่ลอนดอนเดินทางไปบรรยายให้ฝ่ายสังคมนิยม เขาทั้งสองเดินทางไปเกาะแคริบเบียน

(Caribbean) และปีเดียวกันนั้นลอนดอนก็ได้สร้างคฤหาสน์ที่ เกลน เอลเลน (Glen Ellen) ในรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นที่อาศัยของเขาจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต ในปีนั้น ลอนดอนเริ่มเขียนเรื่องที่สะท้อนแนวคิดสังคมนิยมด้วย เช่น War of the Classes "The Class Struggle" "The Scab" "The Tramp" และ "How I Became a Socialist" ซึ่งบทความต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เขามีชื่อเสียงในพรรคสังคมนิยมมากขึ้น และให้นำลงในวารสารสังคมนิยม International Socialist Review โดยมีการกล่าวยกย่องลอนดอนว่าเป็นนักเขียนและนักสังคมนิยมที่เก่งกาจ เป็นผู้ต่อสู้เพื่อชนชั้นกรรมาชีพ และมีจิตสำนึกในเรื่องการต่อสู้ระหว่างชนชั้นอย่างแท้จริง

สำหรับแนวคิดสังคมนิยมของลอนดอนนั้น เชื่อว่าได้รับอิทธิพลจากการปฏิวัติสังคมนิยมในรัสเซีย เมื่อ ค.ศ. 1905 ลอนดอนทำงานให้กับพรรคสังคมนิยมอย่างขมุกขมัว เขาเป็นผู้เรียกร้องให้ฝ่ายสังคมนิยมอเมริกันสนับสนุนการปฏิวัติ ซึ่งนำโดย ยูจีน วี. เด็บส์ (Eugene V. Debs) วิคเตอร์ เบอร์เชอร์ (Victor Berger) และมอร์ริส ฮิลควิท (Morris Hillquit) ลอนดอนเคยกล่าวว่า "ประวัติศาสตร์ที่อัปยศของชนชั้นกรรมาชีพก็คือ การที่พวกเขาต้องอยู่ในช่วงเวลาของระบบทุนนิยมที่มีแต่ความสกปรก ความเลวทราม คำสาป และความตาย" เขากล่าวว่า "การปฏิวัติเป็นสิ่งที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ นักปฏิวัติ 7 ล้านคน กำลังทำงานนี้อย่างทรมานรู้เท่าไร (Sinclair. 1977 : 126 citing London. 1910 : 11 - 14)

ต้นเดือนมกราคม ค.ศ. 1906 ลอนดอนได้รับเชิญให้ไปบรรยายที่มหาวิทยาลัยเยล (Yale University) ในหัวข้อ "การปฏิวัติ" โดยสมาคมนักศึกษาทางการเมืองเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกและต่อมาสมาชิกของอินเตอร์คอลเลจ โซเชียลิสต์ โซไซตี้ (Intercollegiate Socialist Society) ซึ่งประกอบด้วย อัปตัน ซินแคลร์ (Upton Sinclair) ทัมัส แวนท์เวิร์ธ ฮิกกินสัน (Thomas Wentworth Higginson) วิลเลียม วอลลิง (William Walling) เจ. จี. สโตกส์ (J. G. Stokes) และคลาเรนซ์ แดร์โรว์ (Clarence Darrow) ได้เลือกลอนดอนเป็นประธานองค์การแห่งนี้เป็นคนแรก

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1906 ลอนดอนได้เซ็นสัญญากับบริษัทคอลลิเยอร์ส (Collier's) โดยส่งเรื่องไปลง อาทิเรื่องเกี่ยวกับอลาสก้า เช่น A Day's Lodging,

A Wit of Porportuk, When God Langhs และ Just Meat เช่นเดียวกับเรื่อง
 แนวอื่น ๆ เช่น Moon Face, Love of Life, Before Adam และ The Iron Heel
 ซึ่งเป็นเรื่องที่ลอนดอนเขียนอยู่ในรูปของบันทึกของเอวิส เอฟเวอร์ฮาร์ด (Avis Everhard)
 ภรรยาของตัวละครเอกในเรื่องซึ่งเป็นผู้นำในการปฏิวัติของฝ่ายสังคมนิยม อันเป็นยุคสมัยของ
 พวกนายทุนร่วมมือกับชนชั้นปกครองทำลายการปฏิวัติของมวลชน โดยลอนดอนได้แก่นำเรื่องนี้
 จากเรื่อง Our Benevolent Feudalism ของดับเบิลยู. เจ. เกนท์ (W.J. Ghent)
 เรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1908 และได้รับความนิยมมากในสหภาพโซเวียต สำหรับ
 สหรัฐอเมริกานั้นได้มีการพิมพ์จำหน่ายถึง 66,928 ฉบับ ส่วนสหภาพโซเวียต บุคาริน
 (Bukharin) ผู้นำคนหนึ่งในพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต ได้บันทึกชื่อของลอนดอนในฐานะเป็น
 ปัญญาชนอเมริกันที่สำคัญในสหภาพโซเวียต ส่วนในประเพณีอังกฤษ บีแวน (Bevan) เด็กหนุ่มที่เป็น
 กรรมการเหมืองถ่านหินในแคว้นเวลส์ ได้บันทึกไว้ว่า กรรมกรนับพันคนในเหมืองถ่านหินได้
 เรียนรู้ลัทธิมาร์กซิสต์จากเรื่อง The Iron Heel นี้เอง อนาโตล ฟรวงซ์ (Anatole
 France) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศส ก็ได้ชมเชยลอนดอนและผลงานชิ้นนี้ว่าทำนองว่าเหตุการณ์
 ที่ลอนดอนทำนายไว้ในนวนิยายดังกล่าวเป็นจริงสักวัน อย่างไรก็ตามในสหรัฐอเมริกาเองนอกเหนือ
 จากฝ่ายสังคมนิยมแล้ว ดูเหมือนจะไม่ค่อยมีนักวิจารณ์หรือนักหนังสือพิมพ์ชื่นชอบเรื่องนี้เท่าใดนัก
 (O' Connor. 1964 : 232 - 250)

ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1907 ลอนดอนและชาร์เมียน ออกเดินทางทางทะเลโดย
 เรือยอร์ชขนาดเล็กที่ชื่อ สนาร์ก (Snark) โดยแวะที่ฮอนโนลูลู (Honolulu) และ
 หมู่เกาะแปซิฟิกใต้ การเดินทางเป็นระยะเวลายาวนานนี้ทำให้ทุกคนบนเรือป่วย รวมทั้งลอนดอน
 ด้วยซึ่งป่วยและพักรักษาตัวที่ฮอสเตลเป็นเวลา 6 เดือน หลังจากนั้นก็เดินทางกลับแคลิฟอร์เนีย
 ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1909 ในระหว่างการเดินทางในทะเล ลอนดอนใช้เวลาดังกล่าว
 เขียนเรื่อง Martin Eden ซึ่งในตอนแรกตั้งชื่อว่า Success เป็นการประชดประชัน
 เนื่องจากในเรื่องนั้นเป็นการกล่าวถึงความล้มเหลวของตัวละคร ซึ่งเข้าใจว่าเป็นความสำเร็จ
 ในตอนต้น นอกจากนี้ลอนดอนยังเขียนเรื่องสั้นหลายเรื่อง ได้แก่ Lost Face, South Sea Tales
 และ On the Makaloa Mat ซึ่งเป็นเรื่องราวสะท้อนภาพชีวิตที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ รวมทั้ง
 เรื่อง The Strength of the Strong และเรื่อง The Abysmal Brute ซึ่งสะท้อน

แนวคิดการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดที่ออกมาจากสันดานดิบของมนุษย์ เรื่องสุดท้ายนั้นเป็นเรื่องที่ได้จากแก่นเรื่องที่ลอนดอนซื้อมาจากซินแคลร์ ลูอิส (Sinclair Lewis)

ใน ค.ศ. 1912 ลอนดอนและชาร์เมียนออกทะเลกันอีกครั้งกับเรือดิริโก้ (Dirigo) ไปยังเซี่ยทเทิล (Seattle) หลังจากที่อยู่เสียมุตรสาวไป ลอนดอนใช้เวลา 148 วันในการเดินทางและได้เขียนนวนิยายเรื่อง The Valley of the Moon ช่วงเวลาระยะหลังนี้ ลอนดอนมีความสนใจเรื่องการทำศัลยกรรม แต่ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1913 ได้เกิดไฟไหม้โดยไม่ทราบสาเหตุที่บ้านและที่ดินที่เตรียมไว้ทำปศุสัตว์นั้นเสียหายประมาณ 70,000 ดอลลาร์ ทำให้ ลอนดอนเสียใจมาก ต่อมาใน ค.ศ. 1914 ลอนดอนไปเป็นผู้สื่อข่าวสงครามให้สำนักพิมพ์ คอลลิเยอร์ส (Collier's) ที่เมืองวีรา กูซ (Vera Cruz) ประเทศเม็กซิโก และเดินทางออกทะเลไปยังฮอนโนลูลูหลายครั้ง เนื่องจากผิดหวังในชีวิตและผลงานที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เขาเริ่มดื่มจัดมากขึ้นอีก ต่อมาลอนดอนเขียนเรื่อง The Star Rover เสร็จและตีพิมพ์ใน ค.ศ. 1915

ต่อมาในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1916 ลอนดอนได้เขียนจดหมายไปยังเกลน เอลเลน (Glen Ellen) ที่พรรคสังคมนิยม โดยคัดลอกใจลาออกจากพรรค และให้เหตุผลว่าเนื่องจากเขามองไม่เห็นความกระตือรือร้น หรือพลังในการต่อสู้หรือแม้แต่อุดมการณ์สังคมนิยมตั้งแต่ก่อนและยังไม่เห็นด้วยกับนโยบายของพรรคที่ประนีประนอมกับฝ่ายนายทุน เขาเชื่อว่าชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพต้องได้มาด้วยการต่อสู้ ไม่ใช่การยอมขอม (O' Connor. 1964 : 316, 383 - 384 citing London. 1916 : no page) สำหรับในปีนี้ ลอนดอนสร้างสรรค์ผลงานหลายชิ้น อาทินวนิยายขนาดสั้นเรื่อง The Scarlet Plague เรื่อง The Little Lady of a Big House บทละครเรื่อง The Acorn Planter ซึ่งไม่ได้รับความสำเร็จ และรวมเรื่องสั้นชุด The Turtles of Tasman

ในคืนวันที่ 22 พฤศจิกายน ค.ศ. 1916 เวลาประมาณ 7.45 น. แจ็ก ลอนดอนได้ถึงแก่กรรมเนื่องจากกินยาเกินขนาดซึ่งเชื่อว่าเป็นการฆ่าตัวตาย โดยแพทย์พบส่วนผสมของมอร์فينและกรกามะดันมากเกินไป รวมอายุของลอนดอนได้ 40 ปี

แม้ว่า แจ็ก ลอนดอน จะเป็นนักประพันธ์ที่มีอายุไม่ยืนยาว แต่ในช่วงระยะเวลา 16 ปีของการสร้างสรรค์ผลงานนั้นเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า ลอนดอนเป็นนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก

ผู้คนทั่วโลกรู้จักเขาในนามของนักประพันธ์นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทความ และเป็น
 นักหนังสือพิมพ์ ผลงานของเขาสะท้อนแนวคิดหลายอย่าง เป็นการผสมผสานระหว่างการผจญภัย
 ทางทะเล ความลึกลับตื่นเต้น แนวคิดสังคมนิยม ทฤษฎีการเลือกสรรตามธรรมชาติของชาร์ลส์
 ดาร์วิน หรือทฤษฎีแห่งชาติพันธุ์ของนิเช่ (Fredrick Nietzsche) ไบรอนดาเรื่อง
 ทั้งหมดประมาณ 50 เรื่อง นวนิยายเรื่อง The Call of the Wild เป็นนวนิยายที่ได้รับความ
 ความสำเร็จสูงสุด และเรื่อง The Call of the Wild, The Iron Heel, The Sea
wolf และเรื่องสั้น Love of Life, To Build a Fire และ Bâtard ได้รับความ
 การจัดเป็นวรรณกรรมคลาสสิกของสหรัฐอเมริกา และมักได้รับการเปรียบเทียบกับเรื่องของ
 โจเซฟ คอนราด (Joseph Conrad) และ รัคยาร์ด คิปลิง (Rudyard Kipling)
 (Poupard. 1983 : 253) เมนเชน (H.L. Menchen) นักวิจารณ์อเมริกันเคย
 กล่าวชมเชยลอนดอนในปี ค.ศ. 1919 ว่าไม่มีนักเขียนคนใดในสมัยเดียวกับลอนดอนที่สามารถ
 เขียนได้ดีเกินกว่าเขา ไม่ว่าจะเป็นน้ำเสียง ภาพพจน์ที่ชัดเจน ความรู้สึกและสัญชาตญาณของ
 มนุษย์ที่สะท้อนออกมาจากตัวละคร รวมทั้งการใช้คำที่มีเสน่ห์อย่างยิ่ง (Sinclair. 1977 :
 284 citing Menchen. 1919 : 236 - 237) แม้แต่ยูจีน โอนีล (Eugene O'
 Neill) นักการละครชื่อดังชาวอเมริกัน ก็ยอมรับว่า ลอนดอนเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญใน
 งานเขียนของเขา แม้ในสหภาพโซเวียต ครุพสกาย่า (Krupskaya) ภรรยาของเลนิน
 ก็ได้เล่าว่า 2 วันก่อนการมรณกรรมของเลนิน เขาให้เธอนำหนังสือของแจ๊ค ลอนดอนมาอ่าน
 ให้เขาฟังหลายเรื่อง (O' Connor. 1964 : 385 citing Krupskaya.
Memories of Lenin : no page, no date) ผลงานของลอนดอนเป็นที่แพร่หลายใน
 สหภาพโซเวียต โดยได้รับการตีพิมพ์ถึง 13,000,000 ฉบับ เขาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จาก
 นักวิจารณ์โซเวียตว่าเป็นนักประพันธ์และนักปฏิกิริยา เรื่องที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่
 เรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden เมื่อราว ค.ศ. 1955 เฉพาะนวนิยาย
 ทั้ง 2 เรื่องนี้ ก็ได้รับการตีพิมพ์จำหน่ายถึง 600,000 ฉบับ โดยเฉพาะเรื่อง The Iron Heel
 นั้นถือว่าเป็นเรื่องสะท้อนภาพพจน์ของสหรัฐในยุคนั้นได้ดีที่สุด (O' Connor. 1964 : 386)

ผลงานประพันธ์ของแจ๊ค ลอนดอน

ตลอดเวลา 16 ปี ของการสร้างสรรค์ผลงานของลอนดอนนั้น เขาได้ผลิตผลงานออกมามากมาย โดยผู้วิจัยจะเสนอผลงานของเขาตามประเภทและลำดับปีที่พิมพ์ ดังนี้

เรื่องสั้น

The Son of the Wolf (1900)

The God of His Fathers, and Other Stories (1901)

Children of the Frost (1902)

The Faith of Men, and Other Stories (1904)

Tales of the Fish Patrol (1905)

Moon Face, and Other Stories (1906)

Love of Life, and Other Stories (1907)

Lost Face (1910)

When God Laughs, and Other Stories (1911)

South Sea Tales (1911)

The House of Pride and Other Tales of Hawaii (1911)

A Son of the Sun (1912)

An Abysmal Brute (1913)

The Might - Born (1913)

The Strength of the Strong (1914)

The Mutiny of the Elsinore (1914)

The Turtles of Tasman (1916)

The Human Drift (1917)

The Red One (1918)

On the Makaloa Mat (1919)

Island Tales (1920)

Dutch Courage and Other Stories (1922)

The Best Short Stories of Jack London (1962) ซึ่งเป็นหนังสือ

รวมเรื่องสั้นดีเด่นของลอนดอน ซึ่งได้แก่

To Build a Fire

The Law of Life

An Odyssey of the North

The Pearls of Parley

The Heathen

นวนิยาย

A Daughter of the Snows (1902)

The Cruise of the Dazzler (1902)

The Call of the Wild (1903)

The Kempton - Wace Letters (1903)

The Sea Wolf (1904)

The Game (1905)

White Fang (1906)

Before Adam (1907)

The Iron Heel (1908)

Martin Eden (1909)

Burning Daylight (1910)

Adventure (1911)

Smoke Bellow (1912)

John Barleycorn (1913)

The Valley of the Moon (1913)

The Scarlet Plaque (1915)

The Star Rover (1915)

The Little Lady of the Big House (1916)

Jerry of the Islands (1917)

Michael, Brother of Jerry (1917)

Hearts of Three (1920)

บทละคร

Scorn of Women (1906)

The Acorn Planter (1916)

บทความ

บทความประเภทเป็นทางการ (Formal essay)

"Revolution, and Other Essays" (1910)

บทความประเภทไม่เป็นทางการ (Informal essay)

The People of the Abyss (1903)

War of the Classes (1905)

The Road (1907)

The Cruise of the "Snark" (1911)

จดหมาย

เป็นจดหมายที่เขียนไปยังนักเขียนต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์รวมเป็นเล่ม

Letters (1965)

เรื่องย่อ The Iron Heel

นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เขียนในรูปของบันทึกของ เอวิส เอฟเวอร์ฮาร์ด (Avis Everhard) ซึ่งเป็นภรรยาของตัวละครเอกในเรื่อง โดยเริ่มต้นจากการพบกันครั้งแรกของเธอกับเออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด เมื่อคราวที่บิดาของเธอคือ ศาสตราจารย์จอห์น คันนิงแฮม (Professor John Cunningham) ซึ่งสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยเบิร์กลีย์ (Berkeley University) รัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ได้เชิญบรรดาผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีเกียรติในสังคมมาทานอาหารที่บ้านกันหลายคนรวมทั้งเออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ดด้วย ที่เออร์เนสต์ ได้พบปะกับบรรดานักปรัชญาหัวอนุรักษนิยม และพวกนายทุน พวกเขาคุยกันถึงหลักการที่ตนยึดมั่น โดยที่เออร์เนสต์เป็นผู้โต้แย้งความคิดต่าง ๆ เหล่านั้น เริ่มตั้งแต่ศาสนาคริสต์ที่ละเลยในการช่วยเหลือผู้ตกยาก เขาโจมตีระบบทุนนิยม การใช้แรงงานเด็กและผู้หญิงอย่างทารุณ การกดขี่ขูดรีดแรงงานเพียงเพื่อให้ได้ผลผลิตและกำไรให้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงมนุษยธรรม เออร์เนสต์เป็นนักพูดและเป็นหัวหน้าของฝ่ายสังคมนิยมที่เก่งคนหนึ่ง เขาได้รับเชิญให้ไปพูดร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิหลายครั้ง ครั้งหนึ่งเขาถึงกับประกาศอย่างท้าทายว่าเขาและพรรคพวกประมาณ 1 ล้าน 5 แสน คนจะล้มล้างสังคมนิยมนี้ให้ได้ ในขณะที่นายวิกสัน (Mr. Wickson) นายทุนใหญ่ที่ประกาศต่อต้านพวกเขาเหมือนกัน

เออร์เนสต์ได้ขออนุญาตบิดาของเอวิสในการใช้บ้านคันนิงแฮมเป็นที่ประชุมวางแผนของพวกสังคมนิยมซึ่งศาสตราจารย์ คันนิงแฮม ก็ตกลง เมื่อข่าวนี้ล่วงรู้ไปถึงมหาวิทยาลัย เขาถูกตำหนิจนเขาคิดสั่นใจเข้าร่วมเป็นพวกเดียวกับเออร์เนสต์ ในขณะเดียวกัน บิชอปมอร์เฮาส์ (Bishop Morehouse) ซึ่งเคยโต้แย้งกับเออร์เนสต์ในเรื่องศาสนากับปัญหาสังคมนั้น ก็ได้หันมาอยู่ฝ่ายเดียวกับเออร์เนสต์ เนื่องจากเออร์เนสต์ได้พาเขาไปพบสภาพความอดอยากยากจนของผู้คนมากมายด้วยตนเอง

ต่อมากลุ่มที่ต่อต้านพวกสังคมนิยมซึ่งประกอบด้วยนายทุนและชนชั้นสูงได้เคลื่อนไหวเพื่อล้มล้างพวกสังคมนิยมโดยมีกลุ่มที่ชื่อว่า "เดอะ แบล็ค ฮันเดรดส์" (The Black Hundreds) ซึ่งก่อตั้งโดยขุนนางรัสเซียที่ถูกล้มล้างอำนาจสมัยพระเจ้าซาร์ มารวมกลุ่มกันในสหรัฐ และพยายามสร้างสถานการณ์โดยสร้างฝูงชนเพื่อทำลายความสงบ และป้ายความผิดว่าเป็นการกระทำของ

พวกสังคมนิยม การนัดหยุดงานโดยกรรมกรตามโรงงานต่าง ๆ ก็ถูกทำลายลงโดยกลุ่มนี้ ในช่วงเวลานี้เองทำให้เออร์เนสต์มีสิทธิได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรคสังคมนิยมมากขึ้น

สภาพการณ์เลวร้ายลงทุกที เมื่อมีการนัดหยุดงานเกิดขึ้น ต้องเกิดการต่อสู้แย่งชิงของเล็ดระหว่างฝ่ายกรรมกรและพวก เออะ แบล็ค ยันเตอร์ส โดยที่เบื้องหลังนั้นเป็นการกระทำเพื่อลดผลผลิตของพวกนายทุน โดยแก๊งสร้างสถานการณ์ ก่อการจลาจล ทำลายข้าวของ และถือโอกาสปราบปรามพวกกรรมกรหัวรุนแรง และใส่ร้ายป้ายสีฝ่ายสังคมนิยม จนทำให้เออร์เนสต์ คิดว่าต่อไปคงเป็นยุคแห่งพวกไอร์เอ็น ฮีล (Iron Heel) หรือยุคของพวกข้าอำนาจโดยชนชั้นปกครอง

ใน ค.ศ. 1912 เออร์เนสต์ก็ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนของพรรคสังคมนิยมในปีเดียวกันนี้มีเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย เช่น สภาพคนว่างงานเพิ่มขึ้นมาก ชาวนาชาวไร่ตกอยู่ในสภาวะแร้นแค้นยากจน และพรรคสังคมนิยม ได้รับชัยชนะเหนือพรรคเดโมเครต ซึ่งเป็นพรรคของชนชั้นกลาง ในขณะที่เดียวกันสหรัฐก็ตัดสินใจประกาศสงครามกับเยอรมัน การตัดสินใจครั้งนี้สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากแรงผลักดันของกลุ่มนายทุนและชนชั้นสูง ที่ต้องการนำคนว่างงานไปเป็นทหาร รวมทั้งกำจัดผลผลิตที่ล้นตลาดโดยขายส่งเป็นเสปียง รวมทั้งทำให้มีโรงงานขายยุทธโฆปกรณ์อีกด้วย และเหตุการณ์นี้นำไปสู่การรวมตัวกันของฝ่ายสังคมนิยมนานาชาติ ซึ่งมาประชุมต่อต้านสงครามครั้งนี้ที่สหรัฐ และในที่สุดฝ่ายสังคมนิยมในเยอรมันสามารถขับไล่พวกผู้นำกระหายสงครามในประเทศตนได้ สงครามครั้งนี้จึงยุติลง

ในสัปดาห์ปลายเดือนมกราคม ค.ศ. 1913 พวกนายทุนประกาศขึ้นราคาค่าจ้างพนักงานรถไฟ คนงานโรงงานถลุงเหล็ก วิศวกร และช่างเครื่อง แต่การขึ้นค่าจ้างครั้งนี้ทำอย่างไร้ทั่วถึงทุกคน และยังใช้เงินค่าจ้างของคนงานส่วนหนึ่งมาเพิ่มให้คนงานอีกส่วนหนึ่ง ทำให้เกิดความไม่พอใจต่อบรรดาคนงานที่ถูกเบียดบังค่าจ้าง และเกิดการปะทะกันมีการทำร้ายกันโดยทั่วไป เหตุการณ์วุ่นวายนี้ทำให้กลุ่มไอร์เอ็น ฮีล ฉวยโอกาสและได้คนงานส่วนหนึ่งมาเป็นพวก

หลายครั้งหลายคราที่พวก ไอร์เอ็น ฮีล นำโดยนายแกรนเจอร์ส (Grangers) ทำการปลุกระดมให้ชาวนาและกรรมกรรวมตัวกันประท้วงและก่อความไม่สงบ และพวกนี้ก็สั่งทหารเข้าปราบ ในขณะที่พวกของแกรนเจอร์สทำการปราบปรามประชาชนอยู่นั้น พวกสังคมนิยมก็ได้ตั้งองค์กรลับขึ้นรวมทั้งตั้งกลุ่มนักต่อสู้กับพวกไอร์เอ็น ฮีล

วันหนึ่งในขณะที่ เฮอร์เนสต์ พุคต่อสมาชิกพรรครีพับลิกัน (Republican) และ เดโมแครต (Democrat) เรื่องร่างพระราชบัญญัติช่วยเหลือคนว่างงานอยู่นั้น ก็ได้มีคน ปาระเบิดเข้ามาในที่ประชุม หลังจากนั้นเฮอร์เนสต์ก็ถูกจับพร้อมสมาชิกพรรคสังคมนิยม ทั้งหมด ในที่นั้นรวม 52 คน โดยตั้งข้อสงสัยว่าเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการปะระเบิด และการจลาจล ที่มีภายนอก เฮอร์เนสต์ถูกสั่งจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งต่อมาภายหลังทราบว่า เป็นการกระทำของ พวกไอร์เอ็น ฮิล อีกไม่นานหลังจากนั้น เฮอร์เนสต์ถูกจำคุกเป็นเวลา 6 เดือนในฐานะผู้ต้องสงสัย

เมื่อเฮอร์เนสต์ได้รับอิสระ เขาก็เขียนหายไปจากสังคม เธอคำเนิการเตรียมที่ปลอดภัย ไว้ให้เฮอร์เนสต์ แต่เขาก็ถูกพวกไอร์เอ็น ฮิล สะกดรอยตามอยู่ตลอด ทำให้เธอผ่าตัดเปลี่ยน รูปร่างทั้งหมดของเธอ โดยใช้ชื่อใหม่ว่า แมรี่ (Mary) และหลบอยู่ที่บ้านพักล่าสัตว์ของ นายวิกสัน ซึ่งเป็นผู้นำคนหนึ่งของพวกไอร์ฮอน ฮิล ซึ่งอยู่ในเทือกเขา โซโนมา (Sonoma Mountain) เฮอร์เนสต์และพวกได้ร่วมกันช่วยเหลือเฮอร์เนสต์และพวกสังคมนิยมที่ติดถูกออกมาได้ เป็นจำนวนมาก และเฮอร์เนสต์ต้องเข้ารับการผ่าตัดเปลี่ยนรูปร่างตนเองเพื่อให้ฝ่ายตรงข้าม จำได้ ว่าเขาเป็นผู้นำในการปฏิวัติ

ในขณะที่ฝ่ายสังคมนิยมได้จัดตั้งองค์กรลับเพื่อการปฏิวัตินั้น ฝ่ายไอร์เอ็น ฮิล ก็ตั้ง กลุ่ม เดอะ เมอร์เซเนเรสส์ (The Mercenaries) ซึ่งเป็นฝ่ายทหารคอยปราบปรามพวก สังคมนิยมโดยตรง เป็นกลุ่มที่มีอภิสิทธิ์ และได้รับผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ทุกคนได้รับการ ศึกษามากหลายสาขาเป็นอย่างดี และในที่สุดการปฏิวัติโดยฝ่ายสังคมนิยมก็เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1918 โดยฝ่ายสังคมนิยมวางแผนจะโจมตีการสื่อสาร การขนส่ง สะพาน อุโมงค์ รถไฟและจับพวก เมอร์เซเนเรสส์ไว้ การปฏิวัตินี้จะเริ่มจากเมืองชิคาโกก่อน เนื่องจากเป็นเมืองอุตสาหกรรม มีการนัดหยุดงานบ่อย มีการปะทะกันถึงขั้นนองเลือด และที่สำคัญชาวเมืองชิคาโก ไม่เคยลืม ความแค้นแค้นที่มีต่อพวกอภิสิทธิ์ชน

อย่างไรก็ตามพวกไอร์เอ็น ฮิล รู้ตัวล่วงหน้า เนื่องจากในกลุ่มปฏิวัติมีคนทรยศ ในที่สุด ก็เกิดการต่อสู้ถึงขั้นนองเลือดระหว่าง 2 ฝ่าย เฮอร์เนสต์และพรรคพวกหลบหนีออกมาได้ ต่อมา เฮอร์เนสต์ถูกจับและถูกตัดสินประหารชีวิต แต่กลุ่มปฏิวัติยังคงดำเนินการเตรียมการปฏิวัติ ครั้งที่ 2 ต่อไป

เรื่องย่อ Martin Eden

มาร์ติน อีเด็น เป็นกลาสีเรือจน ๆ คนหนึ่ง ได้รับเชิญให้มาทานอาหารเย็นที่บ้านครอบครัวมอร์ส (Morse) เนื่องจากเขาได้ช่วยชีวิตลูกชายของบ้านนี้ไว้ คือ อาร์เธอร์ (Arthur) จากการถูกชกต่อยโดยพวกอันธพาลที่ทำเรือที่มาร์ตินทำงานอยู่ การได้เข้ามาในบ้านของครอบครัวชั้นกลางฐานะดีเป็นครั้งแรกนี้ ทำให้เขารู้สึกว่าตัวเองเป็นคนโง่เขลา คำห้อย และไม่มีวัฒนธรรม แต่เขาก็พยายามทำทุกอย่าง เพื่อให้เข้ากับพวกนี้ได้ โดยไม่รู้ว่าคนเหล่านั้นกำลังดูถูกเขาอยู่ และที่นี้เองที่มาร์ตินได้รับการแนะนำให้พบกับ รูธ (Ruth) บุตรสาวครอบครัวมอร์ส มาร์ตินรู้สึกรักรูธขึ้นมาในขณะนั้น แต่พร้อมกันนั้นเขาก็มีความรู้สึกคำห้อยในฐานะ สภาพความเป็นอยู่ และการขาดการศึกษา ทำให้มาร์ตินต้องการปรับปรุงตัวเองให้อยู่ในฐานะที่ทัดเทียมกับเธอ สำหรับรูธนั้น เธอเริ่มให้ความสนใจเขาเนื่องจากเขาเป็นคนแข็งแรง ในขณะที่เธออ่อนแอ เขาเป็นคน "ป่าเถื่อน" ตามสายตาของเธอ ซึ่งเธอก็คิดว่าเธอต้องขัดเกลานิสัยเขา ช่วยเขาให้มีวัฒนธรรมเช่นเดียวกับชนชั้นกลางที่มีการศึกษาดีอย่างเธอ

มาร์ติน อีเด็น เป็นคนที่มาจากครอบครัวยากจน ไม่มีการศึกษาตั้งแต่พ่อแม่ พี่น้องเขาทุกคนล้วนต้องทำงานหนักตลอดชีวิต มาร์ติน คัดสินใจจะเข้าเรียนหนังสือ หากแต่เขาไม่มีเงินพอ จึงต้องหาความรู้ด้วยตัวเองด้วยการเข้าห้องสมุด มาร์ติน ชอบอ่านหนังสือโดยเฉพาะทางศิลปะวรรณคดี เช่น กวีนิพนธ์และดนตรี หลังจากที่เขาได้พบกับรูธที่บ้านของเธอแล้ว เขาก็ข้มักเขม้นอ่านกำรับตำรา และเผ้าดูเธอห่าง ๆ เสมอ มาร์ติน และรูธสนิทสนมกันกว่าแต่ก่อนเนื่องจากรูธ ทำหน้าที่เหมือนพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือมาร์ตินเรื่องการไ้ภาษา เวลาพูด และการเข้าสังคม รวมทั้งเรื่องราวต่าง ๆ ทางวรรณคดี เมื่อรูธสนิทสนมกับมาร์ตินมากขึ้น เธอพบว่า มาร์ตินเป็นคนมีความคิดกว้างไกล รู้จักคิดในสิ่งที่เธอไม่เคยคิดมาก่อน

ต่อมามาร์ตินตัดสินใจบิดาขึ้นนักเขียน หลังจากที่ได้เดินทางท่องเที่ยวไปออสเตรเลีย เขาเขียนบทความลงในนิตยสาร 2 ฉบับ หลังจากนั้นมาร์ตินคบกับรูธโดยเปิดเผย โดยบิดามารดาของเธอยินยอม โดยคิดว่า รูธจะได้สนใจเพศตรงข้ามมากขึ้น และไม่คิดว่ารูธจะชอบหรือรักมาร์ตินจริงจัง เพราะเธอมีอายุแก่กว่าเขถึง 3 ปี นั่นคือบิดามารดาของรูธคิดใช้

มาร์ตินเป็นเครื่องมือ ส่วนรูธเองนั้นสนใจและชอบมาร์ตินเพราะทุกครั้งที่อยู่กับเขา เธอจะรู้สึกภูมิใจในตัวเองที่สามารถทำให้เขาเป็นกบฏจากดี มีการศึกษา มีสถานภาพใกล้เคียงกับชนชั้นกลางอย่างเธอ เธอมักลงเฝ้าลาลาติน และวัฒนธรรมของชนชั้นกลางและชนชั้นสูง รูธไม่เข้าใจและไม่ยอมรับชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบากของคนยากจน เนื่องจากเธอไม่เคยรับรู้สภาพเช่นนั้นมาก่อน และยังถูกครอบงำด้วยสภาพแวดล้อมและความคิดของคนชั้นกลาง แต่มาร์ตินนั้นหลังจากที่เขียนหนังสือได้ 2 เรื่อง ทางบรรณาธิการปฏิเสธที่จะลงเรื่องของเขา ทำให้เขาต้องหางานอื่นทำ โดยไปทำงานที่ร้านซักรีดที่โรงแรม เชลลี ฮอต สปริง (Shelly Hot Spring) มาร์ตินต้องทำงานหนักมาก เนื่องจากเขาต้องทำงานเพียง 2 คนกับใจ เขาได้นอนพักผ่อนเพียงวันละ 5 ชั่วโมงเท่านั้น เมื่อทำงานได้ราว 8 สัปดาห์ เขาก็ตัดสินใจเลิกทำงานนี้ เนื่องจากเป็นงานที่หนักมาก ทำให้เขาไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้ มาร์ตินตั้งใจจะออกทะเลอีกครั้งหนึ่ง ก่อนหน้านี้เขาพบรูธ ทั้ง 2 คนสนิทสนมกันมาก จนตกลงหมั้นกันซึ่งบิดามารดาของรูธ แม้จะไม่พอใจแต่ก็ต้องยอมเพราะคิดว่า รูธคงไม่จริงจังกับมาร์ติน และอีกไม่นานมาร์ตินก็จะไม่อยู่ ช่วงเวลานั้น พวกเขาจะพยายาม เมให้รูธชอบผู้ชายอื่นที่มีคุณสมบัติคู่ควรกับรูธที่พวกเขาเลือกมาได้ ส่วนรูธก็พยายามเกลี้ยกล่อมมาร์ตินให้เลิกล้มความตั้งใจที่จะเป็นนักเขียน และหันมาทำงานให้สำนักงานของบิดาของเธอ และยังเป็นอาชีพที่มีเกียรติในสังคมมากกว่าเป็นนักเขียน แต่มาร์ตินก็ยืนยันที่จะเป็นนักเขียนให้ได้

เพื่อที่จะเขียนหนังสือให้ได้ มาร์ตินเช่าห้องหญิงหน้ายที่มีฐานะยากจนคนหนึ่งอยู่ในระยะแรกรางงานเขียนของเขาไม่ได้รับรางวัลใจเท่าที่ควร สิ่งพิมพ์ที่ส่งไปตามวารสารต่าง ๆ ก็ถูกส่งกลับ ซึ่งรูธก็เห็นห่วงเขาไปด้วย จนเกือบจะทำให้มาร์ติน เลิกล้มความตั้งใจ ต่อมาวารสารไวท์ เมาส์ (White Mouse) รับลงเรื่องของมาร์ติน ทำให้เขามีกำลังใจที่เขียนหนังสืออีก มีวารสารหลายฉบับรับลงเรื่องของเข แต่ก็สร้างปัญหาให้มาร์ตินมากมาย เช่น ไม่จ่ายเงินบ้าง ไม่แจ้งว่าจะลงเรื่องให้บ้าง ทำให้มาร์ตินยังคงยากจนอยู่ตลอด

วันหนึ่งที่บ้านครอบครัวมอร์ส มีการสังสรรค์กันซึ่งก็คือแผนของนายและนางมอร์ส ที่ต้องการให้รูธได้พบกับผู้ชายที่พวกเขาหามาให้เลือก แต่ละคนมีฐานะร่ำรวย หน้าที่การงานสูง มีหน้ามีตาในสังคม รูธได้นำมาร์ตินมารู้จักกับพวกนี้ ทำให้มาร์ตินผิดหวังเพราะเขานึกว่าพวกชนชั้นสูงนี้จะฉลาดปราดเปรื่อง และเข้าใจโลกดี แต่กลับกลายเป็นตรงข้าม

ฐานะของมารตินตอนนั้นแย่งเนื่องจากไม่มีสำนักพิมพ์ใครรับเรื่องของเขาและเขาไม่ได้ไปพบรูธอีก เธอจึงมาหาเขาที่บ้านเช่า รูธพบกับสภาพของมารตินที่เป็นแบบคนงานยากจน ทำให้เธอทนไม่ได้ ต่ออมารตินไปพูดแสดงความคิดเห็นต่อลัทธิสังคมนิยมในที่ประชุมของพวกสังคมนิยม ทำให้หนังสือพิมพ์พากันเขียนข่าวว่าเขาเป็นหัวหน้าของพวกสังคมนิยม จึงทำให้บิดามารดาของรูธล้มเลิกการหมั้นของรูธกับมารติน ส่วนตัวรูธเองก็เห็นทางเขาไปโดยให้เหตุผลว่า มารตินเป็นคนหยวนเหินกว่าจะเข้ากับเธอได้

2 ปีต่อมา เรื่องของมารตินได้รับการตีพิมพ์ลงในวารสารหลายฉบับ หลวดยภาษา เขากลายเป็นนักเขียนที่โด่งดัง มีชื่อเสียง และมีรายได้มากมาย มารตินได้รับเชิญให้ทานอาหารร่วมกันกับพวกชนชั้นสูง พวกคนร่ำรวยที่มีเกียรติในสังคมบ่อยครั้ง ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้พวกเขาเคยดูถูกมารติน เหตุการณ์ทั้งหลายทำให้มารตินรู้สึกสับสน เขามองเห็นความหลอกลวง ความไม่จริงใจซึ่งกันและกันในกลุ่มของชนชั้นกลาง ขณะเดียวกันรูธหวนมาหาเขาอีก แต่มารตินปฏิเสธการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ใหม่กับเธอ เนื่องจากเขาเข้าใจแล้วว่ารูธนั้นแท้จริงก็เหมือนกับพวกชนชั้นกลางโดยทั่วไปที่เห็นแก่ชื่อเสียงและเงินทอง ส่วนตัวเขาเองก็เข้าใจแล้วว่าเขาไม่ได้รักเธอแต่ที่เกลียดหลงรักเธอนั้นเพราะเขารักโคลงกลอน รูธเป็นเสมือนนางในวรรณคดีที่เขาใฝ่ฝันถึง

มารตินตัดสินใจหวนกลับไปสู่สังคมของกรรมกรซึ่งเป็นสังคมเก่าของเขา แต่ก็ไม่เป็นที่ยอมรับของพวกนั้น มารตินต้องการที่จะมีชีวิตอย่างสุขสบาย มีเงิน มีชื่อเสียงเยี่ยงชนชั้นกลาง ขณะเดียวกันเขาก็ต้องการความรัก ความจริงใจ ความเป็นเพื่อนแท้ต่อกันในสังคมของชนชั้นต่ำด้วย แต่สิ่งที่เขาต้องการนั้นไม่ว่าจะเป็นจริงได้ มารตินจึงเป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้ากับคนในทั้ง 2 สังคมได้ ในที่สุดมารตินก็ตัดสินใจเดินทางไปทะเลใต้ และจบชีวิตตนเองในทะเลนั่นเอง

สังคมนิยมแนวสังคมนิยม

ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม

เลนิน (V.I. Lenin) ได้ให้ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมไว้ว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นวรรณคดีเสรีที่ทุกถ้อยคำเต็มไปด้วยความคิดปฏิวัติของมนุษยชาติ จากประสบการณ์และการทำงานของชนชั้นกรรมาชีพจะนำมาซึ่งปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างประสบการณ์ในอดีต และประสบการณ์ในปัจจุบัน หรือระหว่างพัฒนาการของสังคมแต่แรกเริ่ม จนถึงการศึกษาในปัจจุบันของชนชั้นกรรมาชีพ (Ivashchenko. 1971 : 220 - 221 citing Lenin. 1963 : 26 - 27)

ส่วน เจมส์ (Vaughan James) ก็ได้ให้ความหมายของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า คำว่า "สังคมนิยม" หมายถึง ระบบสังคมที่ดำเนินนโยบายภายใต้พรรคคอมมิวนิสต์ ดังนั้นสังคมนิยมแนวสังคมนิยม จึงถือกำเนิดจากความขัดแย้งระหว่างศิลปินนักประพันธ์ กับกระบวนการสร้างสังคมใหม่ซึ่งแตกต่างไปจากสังคมนิยม คือ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมใหม่ซึ่งสะท้อนสภาพชีวิตจริงแบบกาววิสัย (objectively) และช่วยให้มวลชนเข้าใจกระบวนการทางประวัติศาสตร์และบทบาทของเขาเอง ดังนั้นสังคมนิยมแนวสังคมนิยมก็เป็นเสมือนวิถีทางหนึ่งในการพัฒนาความรู้ทางสังคมนิยมแก่ประชาชน

เจมส์ กล่าวว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นปรากฏการณ์ทางศิลปะที่เกิดจากอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 อันเป็นผลมาจากการขัดแย้งภายในของสังคมทุนนิยม วิฤตการณ์ทางวัฒนธรรมของชนชั้นกรรมาชีพและจิตสำนึกทางสังคมของชนชั้นกรรมาชีพ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นการตีความโดยลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ และพัฒนาการทางศิลปะในช่วงเวลาของการเคลื่อนไหวแห่งการปฏิวัติชนชั้นกรรมาชีพ เป็นความพยายามที่จะเสนอพัฒนาการของมนุษย์จนถึงอนาคต สะท้อนภาพแห่งการต่อสู้ระหว่างชนชั้น และชัยชนะของระบบสังคมนิยม (James. 1973 : 83 - 93)

สำหรับความหมายของสังคมนิยมที่ให้อย่างเป็นทางการ เมื่อ ก.ศ. 1934 หลังจากที่ได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการของสมาคมนักเขียนแล้ว ชดานอฟ (Zhdanov) ตัวแทนของสภานักเขียนโซเวียตได้นำไปกล่าวในที่ประชุมสภานักเขียนโซเวียตในกรุงมอสโก ความว่า "สังคมนิยมเป็นวิธีการอันเป็นรากฐานทางวรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ที่นักประพันธ์ต้องผลิตผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการของการปฏิบัติที่เป็นจริงในประวัติศาสตร์ความเป็นจริงและความละเอียดลออถูกต้องแม่นยำทางประวัติศาสตร์ที่ได้แสดงออกอย่างมีศิลปะซึ่งต้องทำความเข้าใจกับการสร้างสรรค์ทางอุดมคติ และการให้การศึกษากับชนชั้นกรรมาชีพให้มีวิญญานสังคมนิยม" (Holthusen. 1972 : 156 - 157 citing First All Union Congress of Soviet Writers. 1934 : 716)

สำหรับเกลดโนฟ (Gladnov) เห็นว่าสังคมนิยมต้องไม่เพียงแต่แสดงความจริงโดยทั่วไป ยังต้องแสดงความจริงที่เฉพาะบางอย่าง นั่นคือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคอมมิวนิสต์โดยอาศัยรากฐานจากหลักการของเลนินที่มีต่อพรรค (Borland. 1950 : 159 - 160)

เรวี (George Reavey) กล่าวถึงสังคมนิยมว่า คำว่า "สังคมนิยม" หมายถึงศิลปะวรรณคดีที่สะท้อนเหตุการณ์ ความจริง และกระบวนการในการสร้างสังคมนิยมของมนุษย์อย่างไม่ผิดเพี้ยน รวมทั้งรากฐานของชีวิตและการต่อสู้เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีกว่าของชาวโซเวียต ส่วนคำว่า "ประวัติศาสตร์" หมายถึงเหตุการณ์และตัวละครที่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของสังคมนิยม ซึ่งก็คือ สิ่งทั้งหลายที่เป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับสังคม นอกจากนี้ยังเน้นถึงเรื่องราวของชีวิตมนุษย์ที่ดำเนินไปตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งนักประพันธ์ต้องเป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างปัจจุบันกับการเปลี่ยนแปลงตามอุดมการณ์ไปสู่อนาคต ซึ่งต้องให้การศึกษากับผู้ใช้อย่างจริงจังให้มีวิญญานสังคมนิยม กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ นักประพันธ์ต้องเป็นนักประวัติศาสตร์ด้วย เนื่องจากสังคมมิได้หยุดนิ่ง แต่เปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะแห่งวิภาษวิธี คำว่า "สังคมนิยม" เองก็มิได้มีความหมายคับแคบหรือเป็นสูตรตายตัว แต่เป็นขั้นตอนหนึ่งในประวัติศาสตร์ซึ่งได้มาจากการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของการปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมจึงเป็นทฤษฎีที่สลับซับซ้อนมากกว่าเป็นทฤษฎีอย่างง่าย ๆ (Reavey. 1947 : 20 - 21)

ส่วนทัศนะของเกอร์สไตน์ (A. Curstein) เห็นว่า ลักษณะพื้นฐานของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมที่เป็นวิธีการทางศิลปะวรรณคดีนั้นเป็นสังคมนิยมที่แท้จริงตามรูปศัพท์ และในความหมายที่ลึกลงไปกว่านั้น สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นกระบวนการของความเป็นจริงของการพัฒนาการในการปฏิบัติ เป็นรากฐานของประชาชนที่ต้องการอิสรภาพจากสังคมนิยม และมีเนื้อหาของศิลปะวรรณคดีแบบสังคมนิยม ศิลปะวรรณคดีแบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของเองเกลส์ ที่ว่า ศิลปะวรรณคดีในอนาคต "จะเป็นการหลอมรวมตัวกันของอุดมการณ์ ของความหมายทางประวัติศาสตร์...อย่างมีชีวิตชีวา และมีประสิทธิภาพตามแบบฉบับของเชคสเปียร์" (Reavey. 1947 : 23 - 24 citing Engels. 1859 : no page)

คัตตัน (Cuddon) กล่าวถึงสังคมนิยมว่าหมายถึง แนวการประพันธ์ที่สะท้อนภาพชีวิตด้วยความซื่อสัตย์ ไม่บิดเบือน โดยสะท้อนทั้งในแง่ดงามและอัปลักษณ์ในสังคม ไม่ใช่แนวการประพันธ์ที่เป็นอุดมคติหรือเกี่ยวกับอุดมคติที่ไม่สามารถเป็นจริงได้ คำว่า "สังคมนิยม" มีบัญญัติอยู่ในหนังสือ Mercuse Francais du XIX Siècle (1826) ว่าเป็นงานวรรณกรรมหรือแนวการประพันธ์ที่เป็นการลอกเลียนและถ่ายทอดความเป็นจริง ซึ่งมีลักษณะตรงข้ามกับกลุ่มคลาสสิก (Classicism) กลุ่มโรแมนติค (Romanticism) และกลุ่มศิลปะเพื่อศิลปะ (Art for Art 's Sake) ส่วนสังคมนิยมแนวสังคมนิยมนั้นเป็นศิลปะวรรณคดีประเภทหนึ่งที่ได้รับการพัฒนาในรัสเซีย โดยประยุกต์ลัทธิมาร์กซิสต์เป็นหลักและได้เผยแพร่ไปยังหลายประเทศโดยมีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่อุดมการณ์สังคมนิยม นักประพันธ์จะมีฐานะเป็นผู้รับใช้ประชาชน สังคมนิยมแนวสังคมนิยมนี้ถือว่าเป็นแนวคิดที่คัดค้านกลุ่มชนชาตินิยมหรือสังคมนิยมของพวกกระฎุมพี หรือชนชั้นนายทุน (Cuddon. 1979 : 498 - 499)

สวิงวูด (Swingewood. 1975 : 108) กล่าวถึง สังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า จุดอ่อนของสังคมนิยมคือเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพวกคนเหลือเกิน ไม่มีการสร้างสรรค์ ไม่มีอุดมการณ์แน่นอน แต่สังคมนิยมแนวสังคมนิยมจะค้นพบข้อจำกัดนี้ โดยรวมการวิเคราะห์วิจารณ์เข้ากับการปฏิบัติ ถือว่าชีวิตคือการกระทำ คือการสร้างสรรค์โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถที่มีของมนุษย์ เพื่อเอาชนะธรรมชาติและเป็นอิสระจากพันธนาการต่าง ๆ โดยการโจมตีกระบวนการเอาชีวิตรอดอย่างเห็นแก่ตัวของมนุษย์ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมปลุกให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ส่วนฟาเดเยฟ (Faddeyev) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างสังคมนิยมกับสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่าเป็นความแตกต่างในทางปรัชญาและวิธีการทางศิลปะ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมให้ความสนใจและความหวังแก่ชนชั้นกรรมาชีพซึ่งไม่ขัดแย้งต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ (Faddeyev. 1971 : 65 - 66) ซึ่งลุนาชาเรสกี (Anatoly Lunacharsky. 1971: 56) กล่าวเพิ่มเติมว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมมิใช่เพียงสะท้อนความจริงจากสังคมเท่านั้น แต่ยังคิดปรับปรุงสังคมอีกด้วย เนื่องจากเชื่อว่าสังคมและธรรมชาติต้องมีการขัดแย้งและมีการพัฒนาจากความขัดแย้งนั้น ตามหลักวิชาวิธีของมาร์กซ์

กล่าวโดยสรุปคือ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมหมายถึง แนวการประพันธ์ที่มีลัทธิมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์เป็นรากฐาน โดยมุ่งสะท้อนความเสื่อมโทรมของสังคมทุนนิยม การล้มล้างระบบทุนนิยม และการเสนอภาพอุดมคติสังคมนิยม

ประวัติความเป็นมาของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม

ในประเทศตะวันตก นับแต่ ค.ศ. 1880 - 1890 เกิดวิกฤตการณ์อย่างรุนแรงในวงการศิลปวรรณคดีในสังคมทุนนิยม กลุ่มฟิวเจอริสซึม (Futurism) คิวบิซึม (Cubism) เอ็กเพรสชันนิสซึม (Expressionism) ดาดาอิสซึม (Dadaism) และเซอเรียลลิซึม (Surrealism) เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งล้วนแต่เป็นกลุ่มที่สร้างช่องว่างระหว่างศิลปะและมวลชนให้กว้างออกไปทุกที เนื่องจากเป็นศิลปวรรณคดีที่สร้างเพื่อชนชั้นสูงเท่านั้น มิได้มีจุดประสงค์เพื่อมวลชนอย่างแท้จริง ขณะเดียวกันกลุ่มสังคมนิยมก็เกิดขึ้น นักเขียนในกลุ่มนี้ได้แก่ อนาโตล ฟรองซ์ (Anatole France) ในฝรั่งเศส เบร์นาร์ด ชอว์ (Bernard Shaw) ในอังกฤษ บุนิน (Bunin) และคูปรีน (Kuprin) ในรัสเซีย เป็นต้น หลัง ค.ศ. 1848 เป็นต้นมา จากการต่อสู้ทางชนชั้นระหว่างชนชั้นกรรมาชีพและชนชั้นกระฎุมพี ซึ่งเป็นชนชั้นกลางที่มีฐานะร่ำรวย แต่ไม่ใช่ขุนนาง ส่วนมากเป็นนายทุนที่ร่ำรวยจากการค้าขาย การต่อสู้ระหว่างชนชั้นทำให้วรรณกรรมที่ปรากฏออกมาในช่วงนี้ ส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นความขัดแย้งดังกล่าว - นักประพันธ์ช่วงหลัง ค.ศ. 1848 แสดงออกถึงการปฏิเสธค่านิยมของสังคมชนชั้นกระฎุมพีอย่างชัดเจนที่สุด ขณะเดียวกันก็ต้องพบปัญหาและอุปสรรคอย่างมากในการกระตุ้นให้ชนชั้นกรรมาชีพมีการเคลื่อนไหวสู่การปฏิวัติ อย่างไรก็ตาม นักประพันธ์ในช่วงหลัง ค.ศ. 1848 นี้ ยังไม่ได้มี

ความคิดล้มเลิกการประพันธ์ในแนวเก่าเลยทีเดียว เช่นยังมีการสร้างตัวละครที่มีความสลับซับซ้อนในจิตใจอยู่ ซึ่งเป็นลักษณะของวรรณคดีชั้นกรรมที่ (Swingewood. 1975 : 116)

ในขณะที่รัสเซียเริ่มมีการเคลื่อนไหวในการปฏิวัติล้มล้างระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ จนกระทั่งเมื่อพรรคบอลเชวิคได้อำนาจใน ค.ศ. 1917 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในด้านศิลปวรรณคดีนั้น ได้มีการพัฒนาศิลปวรรณคดีแบบก้าวหน้าขึ้นโดยมีหลักการเพื่อมวลชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างผลงานทางศิลปวรรณคดีกับมวลชน นั่นคือ ศิลปวรรณคดีต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมวลชน ผลงานนั้นต้องเป็นที่เข้าใจได้ต่อชนทุกชั้น และเป็นไปเพื่อมวลชน ดังที่เลนิน กล่าวไว้ทำนองว่า ศิลปวรรณคดีแบบใหม่นี้จะทำให้ศิลปะไปสู่ประชาชน และประชาชนสู่ศิลปะ ซึ่งนับว่า สหภาพโซเวียตเป็นต้นกำเนิดแนวการประพันธ์แบบก้าวหน้าที่ได้รับการพัฒนา และเรียกในเวลาต่อมาว่า "สังคมนิยมแนวสังคมนิยม" (James. 1973 : 85 - 86)

สุนทรียศาสตร์ของโซเวียตหันทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติมีรากฐานมาจากทฤษฎีมาร์กซิสต์ ในส่วนที่เป็นปรัชญา โดยเกี่ยวข้องกับชนชั้นกรรมาชีพ มีสาระสำคัญว่าในที่สุดสังคมจะปราศจากซึ่งชนชั้นเพราะถือว่ากรรมาชีพเห็นชนชั้นสุดท้ายเพียงชนชั้นเดียวในสังคมมนุษย์ สำหรับมาร์กซ์แล้ว ศิลปวรรณคดีเป็นผลผลิตของระบบการแบ่งงานทำ (The Division of Labor) ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละสังคมที่จะจำแนกงาน ทำให้เกิดกลุ่มศิลปินนักประพันธ์ที่แตกต่างกันไปตามงานนั้น ๆ ดังนั้นศิลปินและนักประพันธ์ฝ่ายทุนนิยม จึงแตกต่างกันไปจากศิลปินและนักประพันธ์สังคมนิยม เนื่องจากศิลปินและนักประพันธ์ทุนนิยมมุ่งผลิตผลงานที่รับใช้ชนส่วนน้อย หรือชนชั้นนายทุนเท่านั้น ซึ่งผิดกับศิลปินและนักประพันธ์สังคมนิยมที่ผลิตผลงานเพื่อมวลชน ศิลปวรรณคดีมีส่วนช่วยเสริมและฝึกฝนผู้นำในการปฏิวัติและสนองความต้องการของมวลชน ดังนั้นมาร์กซ์และเอนเงิลส์ จึงได้กล่าวเกี่ยวกับศิลปวรรณคดีแนวมาร์กซิสต์ไว้ในหนังสือ Literature and Art Selections from Their Writings ว่า "ศิลปวรรณคดีที่มุ่งผลิตเพื่อออกสิทธิ์ชนซึ่งมีจำนวนน้อย โดยไม่คำนึงถึงมวลชนนั้น ต้องหมดสิ้นไปพร้อมกับระบบการแบ่งงานทำ" (Swayze. 1962 : 2 - 4 citing Marx and Engels. 1947 : 69, 76)

เนื่องจากมาร์กซ์เองมิได้กล่าวถึงทฤษฎีทางศิลปวรรณคดีไว้มากเพียงพอ คนที่พูดถึงศิลปวรรณคดีแนวมาร์กซิสต์ไว้บ้างได้แก่ ฟรีดริช เอนเงิลส์ (Friedrich Engels. 1820 - 1895) ซึ่งเทร์รี่ เอเกิลตัน (Terry Eagleton) ได้กล่าวในส่วนที่เอนเงิลส์

พูดถึงศิลปวรรณคดีว่า ศิลปวรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างส่วนบนซึ่งเป็นผลสะท้อนมาจากฐานเศรษฐกิจของสังคมนั้น ๆ อันประกอบด้วย ระบบการเมือง กฎหมาย ปรัชญา ศิลปวรรณคดี ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ ศิลปวรรณคดียังเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ในสังคม กังนัในการทำความเข้าใจวรรณคดีก็หมายถึง การทำความเข้าใจกระบวนการทางสังคมทั้งหมด ศิลปวรรณคดีมิใช่เกิดจากเพียงแรงบันดาลใจที่ลึกลับ หรือจากสภาพจิตใจที่สลับซับซ้อนของ ผู้ประพันธ์ แต่ศิลปวรรณคดีเป็นรูปแบบต่าง ๆ ของการรับรู้ และการสื่อสารกับมนุษยชาติ

ในการเปลี่ยนแปลงสังคมบทบาทที่สำคัญในการนำมาซึ่งความก้าวหน้าและการปฏิบัติ โดยชนชั้นกรรมาชีตามลัทธิมาร์กซิสม์ เพื่อไปสู่สังคมที่ปราศจากชนชั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญในการประยุกต์เชื่อมโยงทฤษฎีมายังวรรณคดี อย่างไรก็ตาม รูปแบบของศิลปวรรณคดีนั้นมัก ได้รับการขยาย แต่งเติมตามสภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป (Eagleton. 1976 : 5 - 6, 60, 73) ดังเช่นกรณีของสหภาพโซเวียต

หลังการปฏิวัติใน ค.ศ. 1917 แล้ว ซึ่งอยู่ในสมัยของเลนิน ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงวรรณกรรมก็เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รูปแบบใหม่ของการประพันธ์ก็เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับระบบสังคมใหม่ ท่ามกลางบรรยากาศในเวลานั้น นักประพันธ์นวนิยายต่าง ก็หันไปหารูปแบบการประพันธ์สังคมนิยมแนวโซเวียต โดยผลงานประเภทบันเทิงคดี (fiction) นั้น ตอลสตอย (Leo Tolstoy) และดอสเตฟสกี (Dostoyevsky) เป็นผู้นำกลุ่ม สำหรับ ตอลสตอยนั้นมีผลงานสำคัญคือ นวนิยายเรื่อง Anna Karenina (1876) และบทความเรื่อง "What Is Art ?" (1897) ซึ่งเป็นผลงานที่แหวกแนวออกจากการประพันธ์แบบเก่าที่ นักประพันธ์ผลิตผลงานเพื่อชมขึ้นสูงเท่านั้น แนวคิดของตอลสตอยที่สะท้อนออกมาจากผลงานทั้ง 2 เรื่องนี้ คือ เขาปฏิเสธแนวคิดของแนวคิดของวากอนาธิปไตยและทุนนิยม เรียกร้องสันติภาพให้กลับคืนสู่มวลชนและแนวคิดที่ว่าศิลปวรรณคดีควรเข้าถึงมวลชนทั่วไป ส่วน ดอสเตฟสกีนั้น ผลิตนวนิยายในแนวสังคมนิยมโดยมีแนวคิดทางปฏิวัติสังคมในเรื่อง The Possessed ส่วนกอกอล (Gogol) และเชคอฟ (Chekhov) นั้นก็เขียนในแนวเดียวกันนี้ กอกอลนั้นผลิตผลงานประเภทวินิพนธ์ เช่นเรื่อง Taras Bulba ส่วน เชคอฟ ประพันธ์บทละครเรื่องที่มีแนวโน้มแบบสังคมนิยมแนว สังคมนิยมได้แก่ บทละครเรื่อง The Cherry Orchard (1904) ซึ่งกล่าวถึงการเสื่อมถอยของขุนนางรัสเซีย (Simmons. 1965 : 225 - 227)

ประวัติศาสตร์วรรณคดีโซเวียตในช่วง 15 ปีแรกหลังการปฏิวัติในปี ค.ศ. 1917 นั้น เป็นการต่อสู้เพื่อวรรณคดีแนวสังคมนิยม นับตั้งแต่สมัยของเลนินที่ยึดหลักสุนทรียศาสตร์ของ มาร์กซ์และเอนเงิลส์ และเพิ่มเติมโดยเลนินที่ว่าวรรณคดีต้องมีความสัมพันธ์กับพรรค

ช่วงเวลาสำคัญของวิวัฒนาการทางหลักการทางวรรณคดีใหม่นี้ เกิดจากบทความชิ้น สำคัญของเลนิน เรื่อง "Party Organization and Party Literature" ที่พิมพ์ออก เผยแพร่ของพรรค ในปี ค.ศ. 1905 ซึ่งบทความของเลนินนี้มีอิทธิพลอย่างสำคัญในการ ก่อให้เกิดหลักการทางวรรณคดีเพื่อพรรค เลนินเขียนไว้ตอนหนึ่งว่า "พวกเราไม่ต้องการเป็น ทาสทางวรรณคดีของชนชั้นกระฎุมพี แต่เราต้องการสร้างและเราจะสร้างวรรณคดีที่เป็นเสรี จากระบบทุนนิยม จากอาชีพ และลัทธิปัจเจกชนนิยมของพวกชนชั้นกระฎุมพี" (James. 1973 : 12 citing Lenin. 1970 : ๖3 - 65) กล่าวว่า เสรีภาพนี้เป็นเสรีภาพของ นักประพันธ์ที่ต้องเผชิญกับเสรีภาพของพวกระฎุมพี ซึ่งเป็นมาอย่างต่อเนื่องจากเบ้าเสรีภาพที่ต้อง ขึ้นอยู่กับเงิน แต่ศิลปะวรรณคดีจะเป็นเสรีอย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อปราศจากอุปสรรคดังกล่าว และเมื่อเต็มไปด้วยความเป็นจริงในสังคมซึ่งให้ประโยชน์แก่มวลชนเท่านั้น เลนินโยงเสรีภาพ ของวรรณคดีเข้ากับมวลชน ซึ่งตรงข้ามกับวรรณคดีของชนชั้นกระฎุมพี ที่ผลิตเพื่อชนชั้นเท่านั้น วรรณคดีดังกล่าวของเลนินเป็นวรรณคดีเสรีเพราะไม่ได้เป็นวรรณคดี เพื่อเงิน อาชีพ หรือ ชื่อเสียงของคนบางคน แต่เพื่อแสดงความเห็นอกเห็นใจมวลชน ให้ประโยชน์แก่พวกเขา ให้แนวคิดปฏิวัติพร้อมด้วยประสบการณ์ของชนชั้นกรรมาชีพ ซึ่งด้วยวิธีการดังกล่าว วรรณคดี ก็จะนำมาซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างถาวร (permanent interaction) ระหว่างประสบการณ์ ในอดีตและประสบการณ์ในปัจจุบัน

ศิลปะวรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้เพื่อระบบสังคมนิยม และเป็นอาวุธที่มี ประสิทธิภาพในกระบวนการนี้ การนำของพรรคจึงมีความจำเป็น จากหลักการศิลปะวรรณคดีที่ ขึ้นอยู่กับพรรคซึ่งมีแนวคิดจาก ลัทธิมาร์กซิสม์-เลนินนิสม์ ทำให้ศิลปินและนักประพันธ์มีหน้าที่ 3 ประการคือ

1. ต้องทำหน้าที่ทางสังคมอย่างเต็มที่
2. หน้าที่นั้นต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
3. ในการอำนวยความสะดวกนั้นศิลปะวรรณคดีต้องกลายเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม

ของพรรคคอมมิวนิสต์ (James. 1973 : 14, 22)

การที่เลนินเห็นว่าสุนทรียศาสตร์ของสังคมนิยมขึ้นอยู่กับพรคนั้น ทำให้เกิดความแตกต่างไปจากสุนทรียศาสตร์ของมาร์กซ์ และเองเกลส์ที่มีอยู่เดิมเนื่องจากไม่เห็นที่พรรคสุนทรียศาสตร์ที่พัฒนาโดยเลนินนี้ ได้แรงบันดาลใจ และอิทธิพลมาจากนวนิยาย เรื่อง What Is to Be Done ของ เชนีเชสกี (Chernyshevsky) ซึ่งเจมส์ได้กล่าวถึงสุนทรียศาสตร์แบบวัตถุนิยมว่า ศิลปินและนักประพันธ์ไม่ควรจำกัดตัวเองอยู่แต่เพียงการเสนอผลงานที่สะท้อนแต่ความดี ความงาม แต่ต้องสะท้อนความจริงทุกด้าน เนื้อหาของศิลปะวรรณคดี ก็แง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต ศิลปะวรรณคดีเป็นการสะท้อนความจริงทุกด้าน รูปแบบสูงสุดของศิลปะวรรณคดี คือ "ตำราแห่งชีวิต" (textbook of life) ศิลปินและนักประพันธ์ต้องมีปฏิริยาต่อปัญหาสังคม ชี้ให้เห็นปัญหาและทางแก้ไขซึ่งต้องเป็นแนวคิที่ปฏิบัติจริงได้ ศิลปะวรรณคดีจึงมีบทบาททางสังคม ในชีวิตจริง มีการสั่งสอนหาทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับชีวิต และนี่คือปรัชญาไมลส์แรกของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมที่ได้ถูกหว่านลงบนแผ่นดินของสหภาพโซเวียต (James. 1973 : 32 - 38)

ต่อมา นักเขียนโซเวียต ได้มีการประชุมอภิปรายกันอีกครั้ง ใน ค.ศ. 1926 เกี่ยวกับทฤษฎีทางวรรณคดีของโซเวียต ซึ่งตกลงกันว่า ทฤษฎีทางวรรณคดีนั้น ต้องมีรากฐานมาจากแนวคิดของมาร์กซ์ และเพลชานอฟ (Marx and Plekhanov) นั่นคือ แนวคิดวัตถุนิยมวิภาษที่มีหลักการสำคัญว่าธรรมชาติมีความสัมพันธ์กัน และมีลักษณะเคลื่อนไหวไม่อยู่นิ่งกับที่ โดยเคลื่อนไหวแบบรวดเร็ว ฉับพลัน เปลี่ยนแปลงจากปริมาณไปสู่คุณภาพ จากสิ่งเล็กไปสู่อะไรที่ใหญ่ ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นวิวัฒนาการของวัตถุนิยมวิภาษทางศิลปะวรรณคดีซึ่งในปี ค.ศ. 1927 ที่ประชุมฝ่ายนักเขียนโซเวียตกล่าวว่า วรรณกรรมเพื่อชนชั้นกรรมาชีพต้องพัฒนาตามเส้นทางของสังคมนิยม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น

ในสมัยของเลนินนั้น นับเป็นสมัยเริ่มแรกของการเกิดขึ้นของแนวการประพันธ์ซึ่งมีรากฐานมาจากลัทธิมาร์กซ์ชีสม์ อันจะนำไปสู่การพัฒนา แนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมในสมัยต่อไป พัฒนาการของการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมในสมัยนี้ แบ่งได้เป็น 2 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 เป็นสมัยหลังการปฏิวัติใหม่ ๆ (ค.ศ. 1917 - 1922) วรรณคดีในช่วงนี้มีทั้งแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยมตามแบบของบล็อค (Blok) ซึ่งเป็นนักเขียนแนวสัญลักษณ์นิยม จินตนิยมของนักเขียนชื่อ เอสเซนิน (Essenin) การเฟื่องฟูของกลุ่ม Proletcult ซึ่งเป็นกลุ่มนักเขียนเพื่อชนชั้นกรรมาชีพ แนวจินตนิยมปฏิวัติหรืออนาคตนิยมแนวซ้าย ของ

มายาคอฟสกี (Mayakovsky) การประพันธ์ในระยะนี้ได้รับอิทธิพลจากการเมืองมาก เรื่องที่เด่น ๆ เช่น นวนิยายเรื่อง Chapayev (1966) ของเฟอร์มานอฟ (Dmitry Furmanov) ซึ่งเป็นเรื่องของตัวเอกที่เป็นหัวหน้ากลุ่มผู้ก่อการร้ายซึ่งกลายเป็นผู้นำในการปฏิวัติ เฟอร์มานอฟ ประสบความสำเร็จในการสร้างตัวละครให้มีลักษณะสมจริงและมีชีวิตชีวา แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่มักยังเป็นแนวการประพันธ์แบบคลาสสิก สำนึกขณินิยม และการเขียนแนวอื่น ๆ

ช่วงที่ 2 เป็นช่วงของการปรับปรุงใหม่ หรือสมัยนโยบายเศรษฐกิจแนวใหม่ (N.E.P.) (1922 - 1928) ซึ่งเป็นสมัยที่คาบเกี่ยวระหว่างสมัยของเลนินและสตาลิน เป็นช่วงเวลาที่ยากลำบากต่าง ๆ ทางวรรณคดีได้เกิดขึ้น เช่น กลุ่มเซราเปียน บราเธอร์ส (Serapion Brothers) ซึ่งมีแนวการประพันธ์แบบอิสระ กลุ่ม เดอะ เลฟท์ (The Left) กลุ่มออน การ์ด (On Guard) และกลุ่ม พรอลีเตเรียน (Proletarian) ซึ่งล้วนเป็นกลุ่มนักประพันธ์ที่เขียนแนวคอมมิวนิสต์ สนับสนุนนโยบายคอมมิวนิสต์ ช่วงเวลาที่ 2 นี้ เป็นเวลาแห่งการถกเถียงและแลกเปลี่ยนแนวคิดทางวรรณกรรมซึ่งส่งผลสะท้อนมายังผลงานทางศิลปะวรรณคดีที่มีแนวสังคมนิยม แนวสังคมนิยม เช่น กวีนิพนธ์ขนาดสั้นและยาวของมายาคอฟสกี ได้แก่ เรื่อง About What? About This ? (1923) Vladimir Elych Lenin (1924) และเรื่อง The Twelve ของ บล็อก (Alexander Blok) (Reavey. 1974 : 16 - 17)

ทันทีที่โครงการ 5 ปี (Five - Year Plan. 1928 - 1932) ได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศภายใต้การนำของโจเซฟ สตาลิน (Joseph Stalin) ผู้สืบทอดตำแหน่งหัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์ต่อจากเลนิน การควบคุมโดยพรรคคอมมิวนิสต์ก็เริ่มเข้มงวดขึ้นโดยทั่วไปจากแนวคิดของสตาลินที่ต้องการจะสร้างสังคมนิยมในประเทศเดียว ทำให้พรรคคอมมิวนิสต์มีอำนาจขึ้นและทำการล้มล้างเปลี่ยนแปลงระบบเก่าลงอย่างสิ้นเชิง ซึ่งมีผลกระทบมาถึงวรรณคดีด้วย กวีนักประพันธ์ต้องตอบสนองนโยบายของพรรค ถึงแม้จะเคยมีความต้องการเช่นนั้นในสมัยของเลนินแต่ก็ไม่เข้มงวดเท่าสมัยที่ได้ตั้งสตาลินขึ้นโดยมีหน้าที่กำหนดนโยบายให้นักประพันธ์ผลิตผลงานตามที่ต้องการ ควบคุม ตรวจสอบ ผลงานทุกชิ้นที่จะพิมพ์ออกมามีด้วย โดยใน ค.ศ. 1932 นับเป็นช่วงสำคัญของวรรณคดีโซเวียตคือ มีการตั้งแนวการประพันธ์อย่างเป็นทางการขึ้น นั่นคือ สังคมนิยมแนวสังคมนิยม

ในตอนแรกนั้นมีการแนะนำชื่อที่จะใช้เรียกการประพันธ์แนวใหม่นี้ เช่น แกรตโนฟ (Gladnov) และลิเบดินสกี (Libedinsky) เสนอชื่อ "พรอลิแทเรียน เรียริสซึม" (Proletarian Realism) "เทเนตเชียส เรียริสซึม" (Tendentious Realism) เสนอโดย มายาคอฟสกี (Mayakovsky) ส่วน อเล็กซี ทอลสตอย (Alexey Tolstoy) เสนอชื่อ "มอนูเมทัล เรียริสซึม" (Monumental Realism) และกรอนสกี (Gronsky) เสนอชื่อ "คอมมิวนิสต์ เรียริสซึม" (Communist Realism) ซึ่งในที่สุด ชื่อ "พรอลิแทเรียน เรียริสซึม" เป็นชื่อที่ยอมรับก่อนในตอนแรก ต่อมาเมื่อสำนักเขียนได้ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1932 - 1934 โดยมี แมกซิม กอร์กี เป็นประธาน กรอนสกีเป็นรองประธาน และเคอร์พอทกินเป็น เลขานุการก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สังคมนิยมแนวสังคมนิยม" (Socialist Realism) โดย กอร์กีและชดานอฟ กล่าวว่า เป็น "วิธีการทางศิลปะ" (artistic method) ที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานทางสุนทรียศาสตร์ของมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์ (Marxism-Leninism) และได้รับการพัฒนาจากอดีตจนปัจจุบันโดยหัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์ (James. 1973 : 75, 86 - 87)

แนวการประพันธ์ใหม่นี้ ได้รับการเผยแพร่จนเป็นที่นิยมในสหภาพโซเวียตโดย แมกซิม กอร์กี จึงเป็นผู้นำทางวรรณกรรมโซเวียตสมัยปฏิวัติสังคมนิยม และเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น "บิดาแห่งสังคมนิยมแนวสังคมนิยม" และ "ผู้ค้นพบโลกภายใต้โลก" โดยแตงนวนนิยาย เรื่อง Mother ซึ่งถือเป็นเรื่องคลาสสิกในสหภาพโซเวียต นับว่าเป็นเรื่องที่สร้างรูปแบบใหม่ของการเขียนนวนิยายในแนวนี้ นักเขียนโซเวียตหลายคน เลียนแบบการเขียนของกอร์กีเรื่องนี้ เช่น เฟอร์มานอฟ (Dmitry Furmanov) มาลียักิน (Alexander Malyshkin) และ ออสโตรอฟสกี (Nicholas Ostrovsky) เช่นเรื่อง How the Steel Was Tempered ของออสโตรอฟสกี ก็เลียนแบบเรื่องของกอร์กีหลายจุดด้วยกัน ตัวเอกของเรื่องมอบชีวิตให้อุทสาหการ และพรรคในช่วงเวลาแห่งการปฏิวัติ

สำหรับเรื่อง Mother มีฉากในเมืองนิซนี (Nizhny) นอฟโกรอด (Novgorod) และซอร์มอฟ (Sormov) ซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรม ตัวละครเอก คือ กรรมกรหนุ่มชื่อ พาวเวล วลาซอฟ (Pavel Vlasov) และแม่ของเขา คือ นางเพลลาเกยา นิลอฟนา (Pelageya Nilovna) ในตอนเริ่มแรกของเรื่อง กอร์กีเขียนบรรยายชีวิตของผู้ใช้แรงงานในแถบที่อยู่อาศัยของพวกเขา นิลอฟนาเป็นหญิงที่ทำงานหนักมาโดยตลอด มีชีวิตยากแค้น ลำเค็ญ

เธอล้มลุกคลุกคลานกับความหิวของการของตัวเอง ต่อมาเธอสลัดความกลัว ความขลาดทิ้งไปได้ และ
ช่วยลูกชายทำการปฏิวัติ แม้ว่าเรื่องนี้จะจบลงด้วยความพ่ายแพ้ของการปฏิวัติ แต่ในส่วนลึกแล้ว
ผู้อ่านจะรู้ได้ไปถึงขั้นบนะของการปฏิวัติซึ่งจะยังคงดำเนินต่อไป ในช่วง ค.ศ. 1930 - 1940
เรื่องนี้ได้รับยกย่องให้เป็น หัสม์แบบของการประพันธ์ประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยม

ช่วงเวลาภายใต้การนำของสตาลิน วรรณคดีโซเวียตแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 เป็นช่วงของแผนการ 5 ปี (the Five - Year Plan Period 1929 - 1932) เป็นช่วงเวลาของความสำเริงของลุ่มนักเขียนเพื่อชนชั้นกรรมาชีพ กลุ่ม R.A.P.P.

(The Russian Association of Proletarian Writers) ประสบความสำเร็จใน
การดึงลุ่มของเขาให้มือนำจากรอบกลุ่มวงการวรรณกรรมโซเวียต อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มียผลงาน
ที่มีคุณค่าออกมามากนัก ผลงานที่ดีที่สุดในช่วงนี้ประเภทนวนิยาย ได้แก่ เรื่อง Speed Up

Time ของ คาตาเยฟ (Katayev) เรื่อง Sotj และ Skutarevsky ของ

ลีโอนอฟ (Leonov) เรื่อง The Virgin Soil Upturned (1935) ของ

โซโลคอฟ (Mikhail Sholokhov) The Rout และ The Last of the Udege

ของฟาเดเยฟ (Alexander Fadeyev) เรื่อง Cement ซึ่งเป็นเรื่องของการอุตสาหกรรม

โซเวียต และ Power ของเกลดโนฟ (Pyotr Gladnov) ซึ่งเป็นเรื่องของสตรีที่ท่า

การปฏิวัติ โดยที่ตัวละครเอกได้ระเหิดความกลัวส่วนตัวเพื่อทำงานใต้ดิน ส่วนเรื่อง

People from the Backwoods (1938) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงการ 5 ปี ในยูราล

(Ural) นั้นเป็นนวนิยายที่สร้างตัวละครเอกให้ต่อสู้กับเรื่อง In The East (1937) ของ

พาลเลนโก (Pyotr Pavlenko)

นอกจากนี้ผลงานประเภททหาร ได้แก่ เรื่อง The Man With the Gun (1937)

ช่วงที่ 2 เป็นช่วงเวลาของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ซึ่งเป็นผลมาจากปลายช่วงที่ 1

วรรณคดีโซเวียตได้ก่อตั้งสำนักเขียนแห่งชาติขึ้นใน ค.ศ. 1934 แม้ซิง กอร์กี้ได้รับเลือกเป็น
ประธานสำนักเขียนนี้เป็นคนแรก (Alexandrova. 1964 : 33 - 35)

กล่าวโดยสรุปก็คือ แนวการประพันธ์ประเภทสังคมนิยมนี้เป็นแนวการประพันธ์ที่ยึดหลัก
สุนทรียศาสตร์ของมาร์กซ์และเอนเงิลส์ ได้รับการกำหนดในสมัยเลนิน และสมัยเบรมันต่อระหว่าง
เลนินกับสตาลิน โดยมีแมกซิม กอร์กี้เป็นผู้นำกลุ่ม และสมัยสตาลินซึ่งเป็นสมัยสุดท้ายของการ
ประพันธ์ในแนวนี้

สำหรับนักประพันธ์ภายนอกสหภาพโซเวียตที่ผลิตผลงานประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยมอาทิเช่น โรแมง โรลอง (Romain Rolland) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสที่ผลิตผลงานออกมามากมายซึ่งหลัง ค.ศ. 1914 เป็นต้นมา ก็เริ่มสนใจลัทธิคอมมิวนิสต์และมีผลงานที่สะท้อนแนวคิดดังกล่าวได้แก่ เรื่อง Les Precurseurs (1919) Quinzo Ans de Combat (1934) Par La Revolution, La Paix (1935) บทละครเรื่อง Les Loups (1898) Danton (1900) และ Le 14 Juillet (1902) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสอีกคนหนึ่งคือ หลุยส์ อารากง (Louis Aragon) เป็นอีกผู้หนึ่งที่นิยมลัทธิมาร์กซิสต์ และเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ เขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมโดยเฉพาะคือ "Pour Un Realisme Socialiste" ใน ค.ศ. 1935 และนวนิยายเรื่อง Les Communistes นวนิยายของอารากงมีรูปแบบขึ้นพื้นฐานที่ง่าย แต่ใช้ให้การต่อสู้ของชน 2 ชั้นคือ พวกกรรมกรและกรรมาชีพ. และมักแสดงให้เห็นว่าโลกของชนชั้นกรรมาชีพคือโลกที่แท้จริง ถ้าจูนด้วยอุดมการณ์อันเมตตา ผู้ใช้แรงงานของเขานั้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ต่อสู้ด้วยความยากลำบากและด้วยประวัติศาสตร์ของเขาเหล่านี้ ตัวละครเอกจะเสียสละทุกอย่างเพื่ออุดมการณ์ (Harvey and Heseltine 1959 : 39, 675)

ส่วนนักประพันธ์เยอรมันที่ได้รับอิทธิพลของสังคมนิยม ได้แก่ นักการละครและนักประพันธ์ชื่อดังของเยอรมัน คือ เบร์ทอลท์ เบรคท์ (Bertolt Brecht) ผู้ที่มีผลงานส่วนหนึ่งที่สะท้อนแนวสังคมนิยมแนวสังคมนิยม ที่เด่นที่สุดได้แก่บทละครเรื่อง Mother ที่สนับสนุนความคิดทางการเมืองลัทธิมาร์กซิสต์ ได้โครงเรื่องจากนวนิยายเรื่องเดียวกันของ แม็กซิม กอร์กี้ ตัวเอกของเรื่องคือ วลาดีโซว่า (Pelagca Wlassova) เป็นแม่ค้าอยู่กับลูกชายที่เป็นกรรมกร ในบทละครนี้จะสะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่ที่ยากไร้ของกรรมกร ลูกชายของนางเป็นผู้นำในกระบวนการต่อต้านนายทุนที่เอารัดเอาเปรียบที่ย่ำแย่เป็นที่ช่องสุ่มบรรดาแรงงานหัวปฏิวัติและทำโปลิวแจก ในตอนแรกนางไม่เห็นด้วย แต่หลังจากที่ถูกตำรวจฟันและทำลายข้าวของเสียหายอย่างจงใจ นางจึงอาสาแจกโปลิวแจกแทนลูกชาย โดบใช้โปลิวแจกกระดานอาหารขายแก่พวกกรรมกร นางทำทุกอย่างเพื่อการปฏิวัติ เช่น อ่านเขียนหนังสือจนออก และยังร่วมประท้วงกับกรรมกร โดยบทละครเรื่องนี้ ^{โดย} เบรคท์ต้องการชี้ให้เห็นความสำเร็จของ "แม่" ผู้เป็นตัวแทนความสำเร็จของมวลชน เป็นบทบาทของ "แม่" เพื่อคนส่วนรวม และ "แม่" ในอุดมคติอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมี มัคเคิล (Friedrich Muckle) ในผลงานเรื่อง Das Kulturideal des Sozialismus (1919) เบคเกอร์ (Paul Bekker) เรื่อง Kunst und Revolution (1919) และ โวเซเลอร์ (Heinrich Vogeler) ในเรื่อง Proletkult, Kunst and Kultur in der kommunistischen Gesellschaft

ส่วนนักประพันธ์อังกฤษที่เด่น ๆ ได้แก่ แฮร์เบิร์ต รีค (Herbert Read) ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อนักประพันธ์สหรัฐ นอกจากนี้ผลงานประเภทสังคมนิยมในช่วง ค.ศ. 1930 - 1940 พบมากในกวีนิพนธ์เช่นของ ซอมเมอร์ฟีลด์ (John Sommerfield) ในเรื่อง May Day (1936) No Escape ของสวิงเลอร์ (Randall Swingler) และกวีนิพนธ์ในกลุ่มของ ฮอดกิน (F.H. Hodgson) เช่นเรื่อง Vienna (1935) ของ สปีนเดอร์ (Stephen Spender) นอกจากนี้ ผลงานที่พบในประเภทยานิยาย ได้แก่ Saturday Night and Sunday Morning และ Key to the Door ของ เวเลน ซิลลิโ (Alan Sillitoe) (Burns. 1975 2213 - 2214 - A)

นักประพันธ์ชาวเดนมาร์กอีกคนหนึ่งที่มีอิทธิพลให้สังคมนิยม และคนยากจนคือ เน็กโซ (Anderson Nexø) และผลิตผลงานประเภทนี้คือ Pelle the Conqueror (1906) เป็นมหากาพย์เกี่ยวกับการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพในศตวรรษที่ 19 เรื่อง Ditte (1917 - 1921) เป็นนวนิยายขนาดยาวของชนชั้นกรรมาชีพ และประเภทเรื่องสั้น เช่น De Tomte Pladerses Passagerer (1921) เป็นต้น (Igbert and Persons. 1952 : 430 - 435)

อิทธิพลของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในสหรัฐอเมริกา

ศิลปะวรรณคดีสังคมนิยมแนวสังคมนิยมมีต้นกำเนิดที่สหประชาชาติมาร์กซิสต์ เป็นพื้นฐานเรื่องเริ่มเป็นครั้งแรกในโซเวียตและได้รับการพัฒนาต่อมาโดยเลนิน และสตาลิน ให้มีอิทธิพลต่อการประพันธ์ในยุโรป และสหรัฐอเมริกาด้วย นับตั้งแต่โซเวียตปฏิวัติสังคมนิยมสำเร็จตั้งแต่ ค.ศ. 1917 สังคมนิยมก็ยิ่งมีอิทธิพลต่อศิลปะวรรณคดีอเมริกันเพิ่มมากขึ้น ศิลปะวรรณคดีประเภทนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ บทความในวารสารต่าง ๆ นวนิยาย บทละคร และกวีนิพนธ์

สำหรับอิทธิพลของลัทธิมาร์กซิสม์ซึ่งทำให้เกิดแนวการประพันธ์ประเภทนี้ ดูเหมือนจะมี
อยู่อย่างเด่นชัดในวารสารเดือนขึ้นกระมาซีฟ เมื่อ อีสต์มันน์ (Max Eastman) และ สโลน
(John Sloan) เป็นบรรณาธิการของวารสาร the Masses ใน ค.ศ. 1912 มีความ
สนใจเกี่ยวกับลัทธิมาร์กซิสม์ และแนวการปฏิบัติจากนักเขียนฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวา วารสารนี้
ถือเป็นกาน้ำเนื้อของนักเขียนผู้นิยมลัทธิมาร์กซิสม์ ซึ่งได้แก่ เดลล์ (Lloyd Dell. 1877 -)
จากผลงานเรื่อง Homecoming (1933) เออร์เนสต์ พูล (Ernest Poole. 1880 - 1950)
จากเรื่อง The Bridge (1940) แฮพกู๊ด (Hutching Hapgood. 1886 - 1944)
จากเรื่อง A Victorian in the Modern World (1939) คาวลีย์ (Malcolm
Cowley. 1889 -) จากเรื่อง Exile's Return, a Narrative of Ideas
(1934)

วารสาร The New Masses เป็นอีกฉบับหนึ่งที่พัฒนามาจากงานของโทมัส ชไนเดอร์
(Schneider) เป็นผู้ก่อตั้งร่วมกับโกลด์ (Gold) และฟรีแมน (Joseph Freeman)
หลังจาก ค.ศ. 1922 เป็นต้นมามีวารสารประเภทนี้ออกมามากมาย ที่สำคัญเช่น
The Liberator มี อีสต์มันน์ (Max Eastman) เป็นบรรณาธิการอีก อีกฉบับมีผลงาน
เช่น Since Lenin Died (1925) (Egbert. 1952 : 607 - 615)

ความเคลื่อนไหวของนักเขียนหัวก้าวหน้า เกิดขึ้นโดยการรวมตัวกันเป็นสมาคม เช่น
League of Professional Groups ซึ่งมีนักเขียนเป็นสมาชิกดังนี้ อาร์วิน (Newton
Arvin) แอชเคอร์สัน (Sherwood Anderson) คาวลีย์ (Malcolm Cowley)
ดอส ปาสซอส (John Dos Passos) เกรกเกอรี (Horace Gregory) ฮิกส์
(Granville Hicks) ฮิวส์ (Langston Hughes) โจเซฟสัน (Matthew Josephson)
เป็นต้น ต่อมา ค.ศ. 1929 - 1932 ก็มีสมาคม John Reed Clubs ตั้งขึ้นตามเมืองใหญ่ ๆ
หลายแห่ง และร่วมกันเป็นองค์การนักเขียนเรื่องการปฏิวัติระดับชาติขึ้นใน ค.ศ. 1932 สาขาของ
องค์การนี้ได้แก่ วารสาร Partisan (Los Angeles, 1933 - 1934), Left Front
(Chicago, 1933 - 1934), New Force (Detroit, 1932), Left Review
(Philadelphia, 1934), Leftward (Boston, 1932 - 1933), Partisan Review
(New York, 1934 -) และ Blast (New York, 1934 - 1937) ซึ่งเป็น

วารสารสำหรับลงเรื่องสั้นเพื่อชนชั้นกรรมาชีพโดยเฉพาะ ผ่านในต่างประเทศโลกครั้งที่ 2

วารสาร Mainstream , a Literary Quarterly (New York, 1974) ได้รับ

ก่อตั้งเพื่อลัทธิมาร์กซิสต์โดยเฉพาะ เป็นวารสารสนับสนุนโซเวียต และ "ลัทธินิยมแนวสังคมนิยม"

วารสาร Modern Quarterly (Baltimore, 1923 - 1940) ก็เป็นวารสารที่สนับสนุนลัทธิสังคมนิยมแบบทรอตสกี (Leon Trotsky)

ส่วนประเพณีนวนิยายนั้นได้รับอิทธิพลอย่างมากจากการปฏิวัติรัสเซียเมื่อ ค.ศ. 1905 และ ค.ศ. 1917 นักประพันธ์นวนิยายเช่น เบลลามี (Edward Bellamy) ฮาวเวลล์ (W.D. Howells) และลอนดอน (Jack London) เรื่อง Looking Backward (1888) ของเบลลามี เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในสมัยนั้น แม้กระทั่งในยุโรป เนื่องจากเป็นเรื่องที่วิจารณ์ระบบเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่วนเรื่อง A Traveller from Altrusia (1894) ของฮาวเวลล์ นั้นเขียนแนวสนับสนุนสังคมนิยม โดยโจมตีชนชั้นกลางของสหรัฐ ส่วนของลอนดอน เช่นเรื่อง The Iron Heel (1908) ลอนดอนนับเป็นนักประพันธ์ที่ขยายความคิดสังคมนิยมในประเทศนี้มากกว่านักประพันธ์คนใดในสหรัฐ นอกจากนี้ยังมี ซินแคลร์ (Upton Sinclair) จากเรื่อง The Jungle (1906) สำหรับลอนดอนและซินแคลร์นับว่าประสบความสำเร็จในการประพันธ์โดยใช้ลัทธิมาร์กซิสต์เป็นพื้นฐาน ขยายโดยทฤษฎีทางยุโรปผสมกับความคิดรุนแรงจากสถานการณ์ในสหรัฐเอง ทัศนะของการประพันธ์ประเภทสังคมนิยมในสหรัฐนี้เริ่มจากสังคมนิยมที่รุนแรง จนกระทั่งถึงสังคมนิยมมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์

นวนิยายประเภทนี้ไม่ปรากฏรูปแบบที่เด่นชัด แม้ว่าจะมีการพยายามเลียนแบบและสร้าง "ลัทธินิยมแนวสังคมนิยม" ก็ตาม ลักษณะที่ยอมรับกันเป็นสากลว่ามีแนวคิดดังกล่าวได้แก่ การต่อสู้ระหว่างชนชั้น และการที่งานประพันธ์นั้นสามารถชักชวนผู้อ่านให้คล้อยตามและนำไปสู่การปฏิบัติได้ การที่พรรคคอมมิวนิสต์เข้าควบคุมไปยังมาตรฐานของนวนิยายชนชั้นกรรมาชีพโดยตรงใน ค.ศ. 1930 - 1940 ทำให้นวนิยายประเภทนี้แตกต่างไปจากที่เคยเป็นมา จึงเริ่มตั้งแก่น นวนิยายแนวสังคมนิยมของเบลลามี และพล ในเวลาที่วินิพนธ์ บทละคร และวรรณคดีวิจารณ์ในแนวสังคมนิยมอื่น ๆ ถูกละเลยและไม่มีคุณภาพ นวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพกลับได้รับการตีพิมพ์น้อย ๓ เรื่อง และมีหลายเรื่องที่ขายดีเพราะการยึดหลักการ 2 ข้อดังกล่าวข้างต้น สามารถขยายแนวคิดสังคมนิยมได้อย่างครอบคลุม

สำหรับนวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพที่มีผู้ให้ทัศนะว่าอย่างน้อยนักประพันธ์ต้องมีความ

- ✓ คำนึงถึงปัญหาของผู้ใช้แรงงานเป็นอย่างดี เขาควรต้องเป็นสมาชิกของชนชั้นกรรมาชีพ หรืออย่างน้อยก็มีประสบการณ์อย่างนั้นบ้าง กรณีของนักประพันธ์สหรัฐที่อยู่ในข่ายดังกล่าว คือ ลอนดอนซึ่งเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตในโรงงาน และเป็นผู้ใช้แรงงานมาก่อนจะเป็นนักประพันธ์ อย่างไรก็ตาม อุปสรรคของนักประพันธ์อเมริกัน ก็คือ การที่มีได้มีการปฏิบัติเกิดขึ้นจริงในดินแดนแห่งนี้ ดังนั้น "สถานการณ์ปฏิบัติ" ที่มีในนวนิยายประเภทนี้จึงเป็นเพียงการนัดหยุดงาน บางครั้งนักประพันธ์แทนที่จะใช้เหตุการณ์ปัจจุบัน ก็ใช้เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับวิกฤตการณ์รุนแรงของการใช้แรงงาน หรือการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพในต่างประเทศ นวนิยายประเภทนี้ส่วนมากจะเกี่ยวกับการนัดหยุดงาน ที่มีพระเอกเป็นผู้นำ

ปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่ง คือ การกำหนดวิธีการต่าง ๆ ในการทำให้วรรณกรรมประเภทนี้มีหลายรูปแบบ ตัวอย่างนวนิยายมาร์กซิสต์ เช่น เรื่อง Martin Eden (1909) ของลอนดอน The Harbor (1915) และ เรื่อง Boston (1928) ของ พูล เรื่อง The Land of Plenty (1934) ของ คานท์เวลล์ (Robert Cantwell) และ The Last Frontier (1941) ของฟาสท์ (Howard Fast) เป็นต้น

เรื่อง Martin Eden ของลอนดอนนั้น เป็นนวนิยายอัตชีวประวัติที่โจมตีลัทธิปัจเจกชนนิยม ขณะเดียวกันก็เป็นบทเรียนว่าการรวมตัวกันของชนชั้นกรรมาชีพเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด และเป็นสิ่งที่ควรต่อสู้ให้ได้มา เรื่อง The Harbor อาจนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สุดในการบรรดาเรื่องแนวรุนแรง จวบจน ค.ศ. 1917 และได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วเป็นเรื่องราวของคนหนุ่มที่มีจิตสำนึกปรับปรุงสังคมโดยการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงระบบสังคมทั้งหมด โดยที่จุดสุดยอดของเรื่องนั้นคือการที่ความพยายามในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงท่าเรือนิวยอร์กโดยกรรมกรท่าเรือและช่างไฟ ถูกทำลายโดยคนงานที่ไม่รู้เรื่องส่วนหนึ่งและความกดดันจากพวกนายทุนอีกส่วนหนึ่ง เรื่องนี้ได้รับการแปลออกเป็นหลายภาษา เช่น เยอรมัน ดัตช์ นอร์เวย์ เดนมาร์ก รัสเซีย เป็นต้น เรื่อง Boston เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เปิดเผยให้เห็นความชั่วร้ายของระบบทุนนิยม ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างของโครงเรื่อง เอกภาพ ลีลาในการประพันธ์ที่เป็นแนวของมาร์กซิสต์ ส่วนเรื่อง The Land of Plenty ก็เป็นนวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพที่ดีที่สุดอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องการนัดหยุดงานที่โรงงานชายฝั่งทะเลแปซิฟิก เรื่อง The Last Frontier เป็นเรื่องแสดงถึงปรัชญาวัตถุนิยมวิภาษของมาร์กซ์อยู่บ้าง

นักประพันธ์นวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพมีวัตถุประสงค์ที่จะมาเขียนมากมาย เช่น ชีวิต
ผู้ใช้แรงงานที่ถูกกดขี่ และสภาพว่างงาน รวมทั้งการขัดแย้งในองค์กรของผู้ใช้แรงงานเอง
หากนักประพันธ์เลือกเนื้อหาที่มีการต่อสู้ระหว่างชนชั้น สิ่งที่ต้องตามมาคือการปฏิบัติของชนชั้น
กรรมาชีพ แต่หากว่าเขาเลือกที่จะสะท้อนสภาพชีวิตของชนยากจนก็มักเรียกดังที่ เกรกอรี
(Horace Gregory) เรียกว่า "Expression Novel" ซึ่งนับเป็นอีกประเภทหนึ่งของ
วรรณกรรมแนวซ้าย

สถานที่ที่เป็นที่นิยมของนวนิยายที่เป็นเรื่องการนัดหยุดงาน ได้แก่ แกร์โรไลน่าเหนือ
(North Carolina) ซึ่งเป็นเมืองแห่งการเหยียดผิว มีคนยากจนมาก และมีปัญหาระหว่าง
คนงานกับนายจ้างเป็นประจำ เรื่องที่ถูกเหมือนจะดีที่สุดได้แก่ Call Home the Heart
(1932) และ A Stone Came Rolling (1935) ของ เดย์ออน (Olive Dayon)
เรื่องอื่น ๆ เช่น Striked (1930) ของ วอร์ส (Mary Vorse) เรื่อง To Make
My Bread (1932) ของ ลัมพกิน (Grace Lumokin) เรื่อง Gathering Storm
(1932) ของ เพจ (D.M. Page) ส่วนในนวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพทางภาคใต้
เรื่อง The Shadow Before (1934) และเรื่อง Clarkton (1947) ของ ฟาสต์
(Howard Fast) ซึ่งเป็นเรื่องหนักไปในทางโฆษณาชวนเชื่อ เรื่อง Marching !
Marching ! (1935) ของ เวเธอร์แวกซ์ (Clara Weatherwax) เป็นเรื่องที่ได้รับ
รางวัลประเภทนวนิยายเพื่อชนชั้นกรรมาชีพ จากวารสาร the New Masses เรื่อง
Parched Earth (1934) ของ อาร์มสตรอง (A.B. Armstrong) และเรื่อง
This Is Your Day (1937) ของ นิวเฮาส์ (Edward Newhouse) เรื่อง
The Green Corn Rebellion (1935) ของ คันทิงแฮม (William Cunningham)
กล่าวถึงขบวนการสังคมนิยมที่ต่อต้านสงครามโลกครั้งที่ 1 (Egbert and Persons. 1952 :
449 - 479)

การปฏิวัติในโซเวียต ปี ค.ศ. 1917 และการก่อตั้งรัฐบาลคอมมิวนิสต์ในโซเวียต
สามารถชนะใจนักประพันธ์อเมริกันและนักประพันธ์อื่น ๆ ทั่วโลกได้จำนวนหนึ่ง ตัวอย่างเช่น
รีด (John Reed) นักประพันธ์อเมริกันซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ปฏิวัตินั้นด้วยตัวเอง สตีเฟนส์
(Lincoln Steffens) และฮิบเบน (Paxton Hibben) ก็มีแนวคิดเช่นเดียวกัน คือ

เชื่อในความสำเ็จของโซเวียตในการสร้างสรรค์สังคมใหม่ ในเวลาตั้งแต่ ค.ศ. 1920 - 1940 เป็นยุคแห่งความเคลื่อนไหวของนักสังคมนิยมทั้งที่เป็นนักประพันธ์นวนิยาย กวี และนักการละคร เช่น ซินแคลร์ (Upton Sinclair) เดลล์ (Floyd Dell) วินเซนต์ (Edna St. Vincent) และพวกหัวรุนแรงใหม่เช่น โกลด์ (Michael Gold) ฟรีมันน์ (Joseph Freeman) และชไนเดอร์ (Isidor Schneider) นักเขียนระดับวิชาการได้แก่ แฮริค (Robert Herrick) และ โลเวทท์ (Robert Morse Lovett) เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเขียนหันไปนิยมระบบสังคมนิยมก็คือการปฏิวัติรัสเซียที่เป็นผลสำเร็จ ซึ่งก่อนหน้านี้ นักประพันธ์ได้แต่หวังว่าจะมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น และในที่สุดก็เกิดขึ้นจริง ๆ พวกเขาถือว่าการปฏิวัติรัสเซียเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการปฏิวัติทั่วโลก และในสหรัฐอเมริกาเองการปฏิวัติก็คงจะเกิดในเวลาไม่นานนัก ความเคลื่อนไหวของนักเขียนแนวซ้ายเริ่มเป็นรูปร่าง เมื่อมีการก่อตั้งสำนักเขียนในกรุงนิวยอร์ก ช่วง ค.ศ. 1930 - 1940 โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเขียนได้ร่วมกับผู้ใช้แรงงานเพื่อนำไปสู่การปฏิวัติ โดยมีการสนับสนุนจากนักเขียนหัวปฏิวัติต่างประเทศ เช่น อารากง (Louis Aragon) โจเซฟสัน (Matthew Josephson) ออลจิน (Moissaye J. Olgin) แนวคิดในการเขียนเพื่อการปฏิวัติได้รับการพัฒนาโดย แฟรงค์ (Waldo Frank) คอนรอย (Jack Conroy) เบอร์ก (Kenneth Burke) ฮิกส์ (Granville Hicks) ซีเวอร์ (Edwin Seaver) ชไนเดอร์ (Isidor Schneider) และอื่น ๆ อีกราว 6 คน (Egbert. 1952 : 606, 616)

ส่วนประเภทบทละครและกวีนิพนธ์นั้น อิทธิพลของการปฏิวัติรัสเซียไม่ก่อเห็นเด่นชัดเท่าในนวนิยาย แต่ก็มีแนวโน้มว่ามีอิทธิพลอยู่บ้างในเรื่องต่อไปนี้

ในช่วง ค.ศ. 1915 บทละครและการแสดงละครโซเวียตเข้ามามีอิทธิพลต่อวงการละครอเมริกัน เช่น The Flower Shop (1912) ของ เวนท์เวิร์ท (M.C. Wentworth) เรื่อง World Peace (1915) ของ โอแฮร์ (K.R. O'Hare) The Sangreal (1919) ของ ทักเคอร์ (I.S. Tucker) The Hairy Ape (1922) ของโอนีล (Eugene O'Neill) ซึ่งเป็นบทละครโฆษณาชวนเชื่อระบบสังคมนิยม The Adding Machine (1923) ของไรซ์ (Elmer Rice) และบทละครของ โอเดตส์ (Clifford Odets) ในเรื่อง Waiting for Lefty (1935)

กรณีพจน์ที่กล่าวถึงความยากแค้นของชนยากจน และการต่อสู้ระหว่างชนชั้น ตัวอย่างเช่น

In This Our World (1895) ของ กิลมันน์ (C.P.S. Gilman) The Man With the Hoe and Other Poems (1899) ของ มาร์คแฮม (Edwin Markham) Cracia, a Social Tragedy (1899) ของ ฟลัมเมอร์ (F.E. Plummer) Socialist Songs, Dialogues and Recitations (1906) ของ โคลส์ (J.R. Cole) The Tongues of Toil, and Other Poems (1911) Songs of Rebellion (1915) ของ ฮอลล์ (Covington Hall) Poems of a Socialist Priest (1915) ของ ทักเคอร์ (L.S. Tucker) Rhymes of the Revolution (1914) ของ ทิชเชเนอร์ (H.M. Tichener) Selected Poems (1923) ของ สเตอริง (George Sterling) (Egbert and Persons. 1952 : 483 - 492)

ลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม

ศิลปะวรรณคดีสังคมนิยมแนวสังคมนิยม เป็นแนวการประพันธ์ที่อยู่ภายใต้หลักการของ กระบวนการทางประวัติศาสตร์ของการปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพ รวมทั้งความสำนึกทางชนชั้น จากแนวคิดของมาร์กซ์ เองเงิลส์ และเลนิน ทำให้นักประพันธ์พยายามสร้างผลงานให้อยู่ ภายใต้แนวคิดมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์ ดังที่เป็นลักษณะศิลปะวรรณคดีตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ที่ให้ชื่อว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยม

ทฤษฎีทางสังคมนิยมมาร์กซิสต์ และนวนิยายสังคมนิยมแนวสังคมนิยมตั้งอยู่บนพื้นฐานทาง ความคิดรวบรัด คือ ยกย่องเสรีภาพของมนุษย์ที่ปราศจากซึ่งการกดขี่ขูดรีด และปราศจาก ชนชั้นในสังคม ตลอดจนพิจารณาถึงการต่อสู้และการขัดแย้ง การคลี่คลายขยายตัวของสังคมมนุษย์ ตามที่ปรากฏในประวัติศาสตร์และสังคมตามลัทธิมาร์กซิสต์ ตามหลักการนี้ ศิลปะวรรณคดีต้องมี พื้นฐานมาจากความเป็นจริงในชีวิต เนื่องจากเป็นวิธีการเดียวที่สามารถทำให้เข้าใจ "การคลี่คลายขยายตัวที่แท้จริง" (real movement) จากสังคมเก่าไปสู่สังคมใหม่ได้ ซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการที่ตรงข้ามกับแนวคิดอุดมคติอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเป็นจริงได้ (Kagan. 1971 : 157 - 162)

สิ่งสำคัญสิ่งแรกของทฤษฎีสัจนิยมแนวสังคมนิยม คือ หลักการมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์ (Marxism-Leninism) ซึ่งกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงสังคมภายใต้ระบบสังคมนิยม การปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพ และคนในระบบสังคมนิยม (Shcherbina et al. 1971 : 246) เมื่อมาร์กซ์และเอนเงิลส์ได้แสดงแล้วว่าระบบสังคมที่มวลชนจะสามารถพัฒนาจิตใจและศิลปวรรณคดีได้เต็มที่ต้องเป็นระบบสังคมนิยมให้ระบบสังคมนิยม ระบบสังคมนิยมเท่านั้นที่ทุกคนจะพัฒนาความสามารถได้อย่างเต็มที่ ในศตวรรษที่ 20 เลนินได้นำเอาแนวคิดนี้มาเป็นรากฐานของศิลปะวรรณคดีโซเวียตหลังการปฏิวัติ "...ศิลปะต้องหยั่งรากลึกยังมวลชนผู้ใช้แรงงาน ศิลปะวรรณคดีต้องเป็นที่เข้าใจได้ในหมู่มวลชนผู้ใช้แรงงาน ศิลปะวรรณคดีต้องสร้างความรู้สึก ความคิดและความปรารถนาอันเป็นที่รักของมวลชนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งยกระดับให้สูงขึ้นด้วย ศิลปะวรรณคดีต้องช่วยกระตุ้นศิลปินนักประพันธ์ให้พัฒนาตัวเองและผลงาน..." (James. 1973 : 4 - 6 citing Lenin. 1957 : 583) วรรณคดีประเภทนี้จะเขียนเพื่อการคำอย่างวรรณคดีนายทุนไม่ได้ แต่วรรณคดีนี้ต้องมีความเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับความเคลื่อนไหวของผู้ใช้แรงงาน (Eagleton. 1976 : 40 - 41)

เลนินกล่าวว่า "ระบบทุนนิยมได้ปิดกั้นและจำกัดสติปัญญาของชนชั้นกรรมาชีพและชาวไร่ชาวนา สติปัญญาสูญสลายไปพร้อมกับการกดขี่ ความยากจน และการทำลายศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ บัดนี้ เป็นหน้าที่ของพวกเราที่จะต้องนำสติปัญญาความเฉลียวฉลาดกลับมาอีกครั้ง..." (Shcherbina et al. 1971 : 247 - 248 citing Lenin. 1965 : 73) เลนินยังกล่าวท่อนองว่า ไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงการอยู่ในชนชั้นทางสังคมได้ หรือแม้แต่การฝ่าฝืน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง วรรณคดีหรือศิลปะ ดังนั้น การต่อสู้ของนักทฤษฎีหรือศิลปินฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์หรือศิลปะเพื่ออุดมการณ์และผลประโยชน์ของชนชั้นของตนจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกจากการต่อสู้ระหว่างชนชั้นได้ การที่คนเราจะอยู่ในสังคมโดยแยกตัวเป็นอิสระจากสังคมเป็นสิ่งเป็นไปไม่ได้ และเสรีภาพที่แท้จริง ทางสังคมนั้น หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนรวมโดยเฉพาะของชนชั้นกรรมาชีพ เสรีภาพและมนุษยธรรมจากการปลดปล่อยจากพันธนาการของระบบทุนนิยม ส่วนเสรีภาพในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะวรรณคดีนั้น คือผลงานที่อุทิศเพื่อมวลชนโดยสะท้อนความเป็นจริงในสังคม (Kunitsyn. 1971 : 128 - 129)

ใน ค.ศ. 1918 อันเป็นช่วงเวลาของการปฏิวัติชนชั้นกรรมาชีพ เลนินเขียนเอาไว้ว่า "ชนชั้นกรรมาชีพทั่วโลกกำลังสร้างวัฒนธรรมของพวกเขาเองซึ่งเป็นชัยชนะของอิสรภาพและศัตรูของการกดขี่ขูดรีดที่ได้เตรียมเป็นเวลาช้านาน ... การถือกำเนิดและการพัฒนาของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมถือเป็นกระบวนการที่เป็นสากล เราต้องศึกษากระบวนการนี้เสมือนหนึ่งขั้นตอนใหม่แห่งการพัฒนาไปสู่ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์" (Shcherbina et al. 1971 : 244 - 245 citing Lenin. 1963 : 92) เลนินได้พัฒนาทฤษฎีทางสุนทรียศาสตร์นี้โดยเพิ่มเติมลักษณะความสัมพันธ์ของพรรคกับมวลชนเข้าไป ดังที่เขากล่าวว่า "...วรรณคดีจะต้องเป็นวรรณคดีของพรรค ช่างตรงข้ามกับวรรณคดีชนชั้นกรรมมาชีพซึ่งทำเพื่หามาผลกำไรเพื่อการค้า แต่วรรณคดีเป็นของพรรคของชนชั้นกรรมาชีพในระบบสังคมนิยม ไม่ได้เป็นเพียงวิถีทางเพื่อคนใดคนหนึ่งหรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง วรรณคดีพวกชนชั้นกรรมมาชีพจึงมีหน้าที่ วรรณคดีต้องเป็นส่วนหนึ่งของชนชั้นกรรมาชีพ ..." (Lenin. 1971 : 23)

-----สังคมนิยมแนวสังคมนิยมมีทั้งหลักการและทฤษฎีอย่างซึ่งแสดงให้ เห็นอุดมการณ์ทางสังคมนิยม-----

และประสบการณ์ทางสังคมที่ก้าวหน้า หน้าที่แรก คือ แสวงหาสาระสำคัญทางสุนทรียศาสตร์และหลักการของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม หลักการดังกล่าวมีเนื้อหาเต็มไปด้วยภาพของความจริงเกี่ยวกับการพัฒนาของการปฏิบัติ ก่อให้เกิดจิตสำนึกทางสังคมนิยม ซึ่งนำมาประกอบกันอย่างประณีต ด้วยจริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และการเมือง (Ivashchenko. 1971 : 228)

ส่วนประกอบเพียงตัวเดียวที่จะมาช่วยเสริมศิลปะวรรณคดีตามทฤษฎีมาร์กซิสต์ ก็คือความเป็นจริงทางสังคมที่เป็นกระบวนการเคลื่อนไหว และกระบวนการคลี่คลายขยายตัวนี้เองเป็นผลสะท้อนมาจากศิลปะวรรณคดีที่เป็น "แบบฉบับ" วรรณคดีประเภทนี้ไม่เพียงจะชี้ให้เห็นความเป็นจริงเท่านั้นแต่รวมไปถึงการกลักลายขยายตัวของความเป็นจริงในสังคมและประวัติศาสตร์ด้วย แนวโน้มหนึ่งใน "สังคมนิยมแนวสังคมนิยม" จึงมุ่งไปที่คนในอนาคตซึ่งเป็นคนในสังคมใหม่ที่กำลังจะมาถึง (Williams. 1977 : 102) คนในอนาคตนี้ในภาษาวรรณคดีประเภทนี้เรียกว่า "พอสิทีฟ ฮีโร่" (positive hero) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "คนโซเวียตใหม่" ซึ่งจะเป็นตัวละครที่มีเจตนาบริสุทธิ์เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น (Simmons. 1963 : 227)

จากหลักการดังกล่าว ศิลปวรรณคดีประเภทสังคายนามานี้มีพื้นฐานและมีลักษณะใหญ่ ๆ มาจาก ลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ โดยมุ่งสะท้อนความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม การทำลายล้างระบบทุนนิยมและเสนอภาพของอุดมคติสังคมนิยม ดังนั้นการจะทำความเข้าใจลักษณะการประพันธ์ประเภทสังคายนามานี้ จึงมีความจำเป็นต้องทราบแนวคิดหรือหลักการของลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ เนื่องจากลักษณะการประพันธ์นี้เป็นลักษณะสืบทอดแนวคิดมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ มาโดยตรง โดยเป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่หรือหลักปรัชญาของการประพันธ์ประเภทนี้

ระบบสังคมนิยมแบบมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ ถือว่ากำเนิดมาจากความเลวร้ายของระบบทุนนิยม จึงจะกล่าวถึงระบบทุนนิยมโดยสังเขปพอ เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจระบบสังคมนิยมต่อไป

ระบบทุนนิยมโดยสังเขป

ระบบทุนนิยม (Capitalism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีแนวความคิดเรื่องการแสวงหาความมั่งคั่ง (acquisition) อันเป็นความคิดพื้นฐานของระบบ จุดประสงค์ของระบบเศรษฐกิจภายใต้ลัทธิทุนนิยม ก็คือการหาเงินเพื่อให้ทุกคนมั่งคั่งมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในการแสวงหาความมั่งคั่งนั้น ทำให้เกิดแนวคิดในการแข่งขัน ซึ่งเป็นการแข่งขันในแง่เสรีภาพที่บุคคลจะแสวงหาทรัพย์สินวัตถุใด ๆ โดยปราศจากการควบคุมของรัฐบาลหรือองค์การอื่นใด การแข่งขันนี้ทำโดยไม่มีขอบเขตจำกัด จึงทำให้กลายเป็นวิถีชีวิตของคนในสังคมทุนนิยม

ความคิดเรื่องการแข่งขันนี้สืบเนื่องมาจากความคิดเรื่องอำนาจตามธรรมชาติ (natural power) ของมนุษย์ ที่ว่ามนุษย์ในฐานะเป็น "สัตว์เศรษฐกิจ" ควรมีเสรีภาพเต็มที่ภายใต้อำนาจธรรมชาตินี้จะสร้างความมั่งคั่งแก่ตนเองมากที่สุดเท่าที่ธรรมชาติจะอำนวยให้นั่นคือ ทุกคนจะพยายามใช้กำลังความสามารถของตนให้ได้มากที่สุด เพื่อแสวงหากำไรให้ตนเองให้มากที่สุด โดยไม่มีขอบเขตและจะกระทำในวิธีการต่าง ๆ กัน โดยมีเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้ผลิตได้มาก และลดค่าใช้จ่ายลง ซึ่งทำให้ความสามารถในการผลิตสูงขึ้น โดยที่การผลิตนี้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่ปล่อยให้เอกชนเข้าครอบครองปัจจัยการผลิต

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น ทำให้เงื่อนไขในการดำรงชีวิตของคนในสังคมทุนนิยม มีแต่การแข่งขันแสวงหาผลกำไรในการผลิต มองคนด้วยกันเป็นแค่แรงงาน มองธรรมชาติเป็น แต่เพียงอุปกรณ์ในการผลิต มองชีวิตเป็นเพียงกระบวนการซื้อขายสินค้าระหว่างกัน (อุทัย คันธเสรี ไม่ปรากฏปี : 37 - 40) ภายใต้ระบบทุนนิยมนายทุนต้องพยายามลดต้นทุนในการผลิตให้ต่ำลง และวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ก็คือขยายการผลิตให้มากเพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้องค์จักรที่มีประสิทธิภาพและมีความซับซ้อน ซึ่งแม้ว่าจะต้องอาศัยทุนมหาศาลจึงจะได้เครื่องจักรและระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ แต่นายทุนจะใช้ 2 วิธี เพื่อเรียกทุนคืนและแสวงหากำไร คือกำจัดคู่แข่งและขูดรีดเพื่อแสวงหากำไรหรือมูลค่าส่วนเกินจากกรรมกร การผลิตที่มีเป้าหมายเพื่อสะสมทุนดังกล่าวจะนำไปสู่ความขัดแย้งเอง เพราะในด้านหนึ่งนั้น การที่นำเครื่องจักรและเครื่องทุ่นแรงเข้ามาใช้ เพื่อขยายขีดความสามารถในการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานให้สูงขึ้นนั้น เป็นความก้าวหน้าก็จริง ทำให้มนุษย์สุขสบายก็จริง แต่ผู้ให้นำเครื่องจักรเข้ามาเป็นกลุ่มนายทุนที่หวังผลกำไรสูงสุด และสะสมทุนต่อไป ดังนั้นสภาพที่เกิดขึ้นคือ คนงานต้องตกเป็นทาสของเครื่องจักรเหล่านี้มากยิ่งขึ้นทุกวัน การที่นายทุนนำเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานเพื่อลดต้นทุน ทำให้คนงานสูญเสียงานอาชีพของตน และยิ่งทำให้คนงานต้องสูญเสียความชำนาญดั้งเดิมที่มีอยู่ก่อนด้วย ซึ่งก่อให้เกิดความแปลกแยก (alienation) ของคนงานและแม้ตัวนายทุนเองในทางอ้อม (เออร์เนสต์ แมนเดล 2524 : 93 - 98) ซึ่งจะได้พูดถึงในรายละเอียดต่อไป

คาร์ล มาร์กซ มองเห็นผลเสียและความเลวร้ายในระบบทุนนิยมดังกล่าว ซึ่งความเลวร้ายนี้จะนำมาซึ่งความเสื่อมโทรมในตัวระบบทุนนิยมเองและต้นแปรไปสู่ระบบ สังคมนิยมในที่สุด สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมในระบบทุนนิยม ได้แก่

1. ระบบทุนนิยมผูกขาด
2. การขูดรีดเอารัดเอาเปรียบ
3. มนุษย์ถูกลดคุณค่าลง

1. ระบบทุนนิยมผูกขาด

ทุนนิยมผูกขาดนับเป็นลักษณะที่สำคัญในระบบทุนนิยมที่สร้างความทุกข์ทรมานให้แก่คนจำนวนมากในสังคมและ เป็นลักษณะที่นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของระบบเอง โดยในช่วงแรก หรือ ค.ศ. 1760 - 1880 ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่การปฏิวัติอุตสาหกรรมในอังกฤษ ธุรกิจเป็นแบบ แข่งขันเสรี กิจกรรมต่าง ๆ จำนวนมากที่ต่างเป็นอิสระกระจายอยู่ในทุก ๆ สาขา ไม่มีใครได้ ครอบงำตลาดอยู่แต่ผู้เดียว แต่สภาพการณ์เริ่มเปลี่ยนไปเมื่อเกิดการกระจุกตัวของทุนและการรวม ทุนยู่กัน จำนวนผู้ประกอบการและเจ้าของธุรกิจเริ่มลดจำนวนลง ธุรกิจขนาดใหญ่เข้าครอบครอง ผลผลิตในตลาดถึงร้อยละ 60 หรือ 80 ของผลผลิตทั้งหมด และธุรกิจนั้นยังขยายออกไปอย่าง ไม่หยุดยั้ง พวกนี้เริ่มคุมตลาด และเพื่อป้องกันการตัดราคาสินค้ากันเอง พวกนายทุนใหญ่เหล่านี้ ก็มาตกลงราคาเพื่อแบ่งเขต (ตลาด) อิทธิพล

สภาพการณ์แข่งขันแบบมือใครยาวสาวได้สาวเอาอย่างเสรีนั้น ดำรงอยู่ได้ไม่นานก็ เริ่มสลายไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีการปฏิวัติเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะ อำนาจให้นายทุนใหญ่รวมตัวกันเพื่อทำลายคู่แข่งขึ้นคือ นายทุนเล็ก บรรดานายทุนใหญ่ได้ทำ การตกลงกันดังนี้

- ก. การทำสัญญาตกลงร่วมมือในอันที่จะไม่แข่งกันขายสินค้าบางอย่าง
- ข. มีการรวมตัวกันเป็นบริษัทใหญ่ ๆ โดยมีกลุ่มบุคคลหนึ่งเป็นผู้บริหารงาน
- ค. มีการรวมตัวทางการเงิน และจัดตั้งเป็นกลุ่มบริษัทในเครือ โดยบริษัทดังกล่าว จะเข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น ๆ อีก มีผลประโยชน์เชื่อมโยงราวตาข่าย (เออร์เนสต์ แมนเดล 2524 : 127 - 129) ลักษณะที่บริษัทเข้าร่วมเป็นองค์การ ไม่เฉพาะด้านการขายแต่ รวมทั้งด้านการผลิตด้วยเรียกว่า ทรัสต์ (trust) ทรัสต์จะยุบบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายสูงเข้า ร่วมองค์การ (วิภาช รัชชาวาทิ 2521 : 333)

การกระทำได้ดังกล่าวของนายทุนใหญ่ ทำให้นายทุนย่อยมีสภาพย่ำแย่ กล่าวคือ นายทุนย่อย ต้องบริโภคทุนของตนเองเนื่องจากไม่ได้กำไรและหมดสภาพเป็นนายทุนในที่สุด หรือนายทุนย่อย อาจขายผลผลิตต่ำกว่านายทุนใหญ่เพื่อตัดราคา แต่จะขาดทุนและในที่สุดก็จะล้มละลาย ซึ่งทั้งหมดนี้ เป็นผลจากการรวมทุนของนายทุนใหญ่ (น. ชญาบุญตม์ 2516 : 20 - 21)

เมื่อถึงจุดที่นายทุนใหญ่ก็จะสามารถรวมกิจการเป็นของตนได้ หลังจากตัดคู่แข่งออกไปแล้ว นายทุนใหญ่ก็จะกำหนดราคาสินค้าตามใจชอบเพื่อให้ได้กำไร กตราคาค่าแรงที่ให้การกรรมกรให้ต่ำที่สุด เนื่องจากกรรมกรไม่มีทางเลือกที่จะไปทำงานที่อื่นอย่างแต่ก่อน ในขณะที่ฝ่ายนายทุนต้องการสะสมทุนให้มาก แต่ความต้องการแรงงานจากกรรมกรลดน้อยลงเพราะใช้เครื่องจักรแทนที่ (Rationalization of Industry) จึงทำให้นายทุนสะสมทุนมากขึ้น ผลิตผลมากขึ้น แต่ค่าจ้างลดน้อยลงและมีการปลดคนงานจำนวนมากก็นำไปสู่การไร้งาน ซึ่งย่อมหมายถึง จะขาดผู้ซื้อสินค้าไปจำนวนหนึ่ง โรงงานก็ต้องลดการผลิตลงมาอีก และปลดคนงานออกอีก ทั้งที่คนงานไร้งาน และครอบครัวต้องทนทุกข์จากความหิวโหยและเจ็บป่วย อีกด้านหนึ่ง คนงานที่มีโอกาสทำงานในโรงงาน ก็ถูกกดค่าแรงเนื่องจากต้องจ้างงาน นายทุนไม่สนใจสวัสดิการที่จะให้แก่คนงานและยังกดขี่ขูดรีดเอามูลค่าส่วนเกินที่กรรมกรผลิตได้มาเป็นของตน (กุหลาบ สายประดิษฐ์ 2517 : 54 - 55) ซึ่งสาเหตุนี้นับเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของระบบเพราะเกิดการเสียต่อคนจำนวนมากอันจะนำไปสู่การล้มล้างระบบทุนนิยม ดังจะได้อธิบายต่อไป

2. การขูดรีดเอารัดเอาเปรียบ

ก่อนที่จะทราบถึงวิธีการขูดรีดของนายทุนนั้น ควรทำความเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีมูลค่าส่วนเกินที่มาร์กซ์คิดไว้ ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับ ทุน แรงงาน มูลค่าและคุณค่าของงาน ค่าจ้าง และวิธีการขูดรีด

ในการดำเนินธุรกิจภายใต้ระบบทุนนิยมนั้น นายทุนแบ่งทุนของตนออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งนำไปซื้อปัจจัยในการผลิตอันได้แก่ วัตถุดิบ เครื่องจักร โรงงาน ที่ดิน ส่วนที่เหลือนำไปจ้างกรรมกร หรือซื้อแรงงานทุนที่ดำรงอยู่ในรูปของมูลค่าของปัจจัยการผลิต เรียกว่า ทุนคงที่ (constant capital) ส่วนมูลค่าที่นำไปซื้อแรงงานซึ่งจ่ายในรูปของค่าจ้าง เรียกว่า ทุนแปรผัน (variable capital) (วิภาส รักนาวาที่ 2521 : 92 - 95)

ภายใต้ระบบทุนนิยม ผลผลิตทุกอย่างจะอยู่ในรูปของสินค้า ตามปกติแล้วสินค้าทุกอย่างต้องมีคุณค่าและมูลค่า คุณค่า (use value) ก็คือ คุณสมบัตินในการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ถ้าหากว่าสินค้าชนิดไหนไม่มีคุณสมบัตินี้ก็ไม่ใช่เป็นสินค้า ส่วนมูลค่า (value) หรือ

มูลค่าแลกเปลี่ยน (exchange value) หมายถึง แรงงานของมนุษย์ที่แฝงอยู่ในสินค้าแต่ละอย่างนั้นเอง แต่ภายใต้ระบบทุนนิยมแรงงานกลายเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง ในสังคมของการผลิตสินค้า ผู้ที่ไม่มีเงินไม่สามารถดำรงชีพอยู่ได้ กรรมกรผู้ซึ่งไม่มีปัจจัยการผลิตเป็นของตนเอง ก็ไม่สามารถทำการผลิตสินค้าเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินได้ แต่กรรมกรมีสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นสิ่งเดียวที่สามารถทำให้เป็นสินค้านำไปขายได้ นั่นคือ ความสามารถด้านปัญญาและร่างกายของเขาเอง เรียกว่า พลังแรงงาน (labour power) กรรมกรต้องขายพลังแรงงานของตนในรูปของสินค้าให้แก่นายทุน แม้ว่าพลังแรงงานจะถูกขายให้นายทุนในรูปของสินค้าก็ตาม แต่ก็ผิดกับสินค้าธรรมดาทั่วไปเพราะสินค้าธรรมดาทั่วไป เป็นผลผลิตจากแรงงานมนุษย์ แต่พลังแรงงานเป็นความสามารถติดตัวของกรรมกรที่ยังมีชีวิต ทั้งยังมีคุณสมบัติพิเศษ 3 ประการ คือ

1. สามารถถ่ายโอนมูลค่าของวัตถุดิบไปสู่สินค้า
2. เป็นตัวกลางรักษามูลค่าของทุนงที่ไว้ เช่น จากฝ่ายดิบ เป็นเส้นด้ายเพราะปกติตัวทุนคงที่เองไม่สามารถจะก่อให้เกิดมูลค่าได้ จึงต้องอาศัยพลังแรงงาน
3. ผลิตมูลค่าส่วนเกิน

คุณสมบัติพิเศษเหล่านี้ถือว่าพลังแรงงานเท่านั้นที่สามารถทำได้ ทุนคงที่อื่น ๆ ไม่สามารถก่อให้เกิดมูลค่าโดยตัวของมันเองหากปราศจากพลังแรงงานนี้ (น. ชญาญคม 2516 : 15)

อย่างไรก็ตามการที่พลังแรงงานต้องกลายเป็นสินค้าที่ทำการซื้อขายกัน ทำให้มองเห็นลักษณะพิเศษของการผลิตแบบทุนนิยม แรงงานกลายเป็นสินค้า จึงต้องมีมูลค่าและคุณค่า สำหรับสินค้าธรรมดามูลค่าของสินค้าขึ้นอยู่กับเวลาทำงานที่จำเป็นในสังคมหรือเวลาโดยเฉลี่ยในการผลิตสินค้านั้นเสร็จ และถูกกำหนดโดยการใช้และการแลกเปลี่ยน มีระบบการแลกเปลี่ยนเป็นสื่อสำคัญในการกำหนดมูลค่าดังกล่าว โดยปกติแล้วมูลค่าการแลกเปลี่ยนของสินค้าจะเกิดขึ้นต่อเมื่อสินค้าอย่างหนึ่งถูกนำไปเปรียบเทียบกับสินค้าอีกอย่างหนึ่ง และเมื่อระบบการแลกเปลี่ยนพัฒนาจากการแลกเปลี่ยนสินค้าด้วยสินค้ามาเป็นแลกเปลี่ยนสินค้าด้วยเงินตรา มูลค่าของสินค้าจึงปรากฏออกมาในอัตราของเงินตรา มูลค่าการแลกเปลี่ยนสินค้าจึงกลายเป็นราคาของสินค้าไปในที่สุด (พลศักดิ์ จิระไกรศิริ 2523 : 41 - 42 อ้างอิงมาจาก Marx. 1974 : 88 - 141) แต่กรณีของพลังแรงงานนั้นเป็นอย่างไร

พลังแรงงานคือความสามารถของกรรมกรที่จะทำงานได้ ดังนั้นการขายพลังแรงงานในรูปของสินค้าได้ จำต้องให้กรรมกรมีสุขภาพดีเพียงพอในการทำงาน ซึ่งก็คือมีอาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม บ้านที่อยู่อาศัยอย่างดีพอ ดังนั้นมูลค่าของพลังแรงงานของกรรมกรจึงต้องถูกกำหนดโดยเวลาทำงานที่จำเป็นในการครองชีพ

หากกรรมกรผลิตสินค้าสำหรับนายทุน มูลค่าที่เกิดจากการทำงานของกรรมกรจะเต็มลงในสินค้าที่ผลิตขึ้นด้วย เช่น กรรมกรทำงาน 5 ชั่วโมง ผลิตมูลค่าได้ 25 บาท มูลค่านี้จะรวมอยู่ในสินค้าที่กรรมกรผลิตขึ้น นายทุนจ่ายเงิน 25 บาทให้กรรมกร ส่วนกรรมกรก็ทำงานเพิ่มมูลค่า 25 บาทลงไป ในสินค้าที่เขาผลิตขึ้นเป็นดังนี้ ก็ไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบ แต่ความจริง นายทุนไม่ได้ซื้อแรงงานกรรมกรแค่ 5 ชั่วโมง แต่ซื้อทั้งวัน อาจเป็น 8 - 10 ชั่วโมงแล้วแต่ นายทุนจะสั่ง นั่นคือ นายทุนซื้อพลังแรงงานของกรรมกรที่สามารถทำงานวันละ 8 - 10 ชั่วโมง โดยจ่ายเงินเพียง 25 บาท ซึ่งหมายความว่า สินค้าที่ผลิตนั้นมีมูลค่ารวมอยู่เท่ากับมูลค่าของงาน 8 - 10 ชั่วโมง แต่นายทุนจะขายสินค้านั้นไปตามมูลค่าของแรงงานที่กรรมกรได้ใช้จริงในการผลิต ซึ่งอาจเป็นจำนวน 40 บาท ในรูปของเงินได้ แต่นายทุนจ่ายให้กรรมกรเพียง 25 บาท ที่เหลือ 15 บาท ก็เข้ามือนายทุนไปฟรีซึ่งเรียกว่า มูลค่าส่วนเกิน (surplus value) นั่นคือ มูลค่าส่วนเกิน ก็คือ ผลต่างระหว่างมูลค่าแรงงานซึ่งเท่ากับค่าครองชีพกรรมกร กับมูลค่าที่กรรมกรออกแรงผลิตเพื่อนายทุน

มูลค่าของแรงงานจะเป็นคนละอย่างกับมูลค่าที่กรรมกรออกแรงสร้างขึ้น สิ่งหลังจะมากกว่าสิ่งแรกเสมอ เพราะมูลค่าของแรงงานนั้นคือ มูลค่าของปัจจัยการครองชีพของกรรมกร เช่น สมมติข้าว 5 ขาม คือปัจจัยการครองชีพของกรรมกรต่อวัน มูลค่าของแรงงานจะเท่ากับ ข้าว 5 ขาม แต่วันหนึ่งกรรมกรอาจทำงานผลิตข้าวได้ 8 ขาม ฉะนั้นกรรมกรจึงผลิตข้าว 5 ขาม ของตัวเอง ส่วนอีก 3 ขาม เป็นผลผลิตส่วนเกิน (surplus production) ซึ่งที่ราคาเป็นมูลค่า เรียกว่า มูลค่าส่วนเกินนั่นเอง

ปกติเงื่อนไขการขูดรีดนั้นมี 2 ประการ คือ

1. กำลังการผลิตต้องสูงถึงระดับที่ผู้ถูกขูดรีดทำงานหนึ่งวัน สามารถทำการผลิตได้ไม่ต่ำกว่าปัจจัยการครองชีพสำหรับตนเองในวันนั้น ภายใต้ระบบทุนนิยมซึ่งกำลังการผลิตได้พัฒนามาอย่างมากมาย กรรมกรก็ยังสามารถผลิตผลผลิตส่วนเกินได้มาก

2. ในสังคมนั้นต้องมีชนชั้นหนึ่งที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตอยู่ ชนชั้นที่ครอบครองปัจจัยการผลิตจะอาศัยลูกน้องของอีกชนชั้นหนึ่งที่ไม่มียปัจจัยการผลิต บีบบังคับให้เขาเหล่านั้นทำงานแล้วแบ่งเอาผลผลิตมาเป็นของตน

สำหรับวิธีการขูดรีด แบ่งออกได้ 2 แบบ คือ

1. นายทุนใช้วิธีขยายเวลาออกไปโดยไม่จ่ายค่าแรงเพิ่มตามเวลาที่ขยาย ซึ่งเป็น การขูดรีดทงานอย่างไม่เป็นธรรม เป็นการลกดขี่จำกัดค่าสุดแห่งการมีชีวิตของกรรมกรใน วันหนึ่ง การที่กรรมกรต้องทำงานมากทำให้เขาไม่สามารถมีชีวิตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ ขบวนการนี้มาร์กซ์เรียกว่า "การเจริญเติบโตของมูลค่าส่วนเกินสัมบูรณ์"

2. นายทุนใช้วิธีเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิตสินค้าเพื่อการบริโภค กล่าวคือ นายทุนให้กรรมกรทำงานวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งถ้ากรรมกรทำงานเพียงวันละ 5 ชั่วโมง ก็จะเลิกจ้าง เพื่อรอคอยรับการมีชีวิต ดังนั้นอีก 3 ชั่วโมงจึง เป็นเวลาส่วนเกิน ซึ่งก่อให้เกิดผลผลิต ส่วนเกินและมูลค่าส่วนเกิน และเมื่อนายทุนใช้วิธีเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน เช่น ใช้เครื่องจักร เข้าช่วย กรรมกรก็อาจจะทำงานแค่ 3 ชั่วโมง เป็นค่าจ้างขั้นต่ำสุดแห่งการมีชีวิต ส่วนอีก 5 ชั่วโมง กลายเป็นการสร้างผลผลิต และมูลค่าส่วนเกินให้นายทุนเพิ่มมากขึ้นไปอีก ขบวนการนี้เรียกว่า "มูลค่าส่วนเกินสัมพัทธ์" (วิภาว รักษาวาที 2521 : 22 - 23, 74 - 79)

การขูดรีดเอารัดเอาเปรียบนี้ก่อให้เกิดปัญหาความแปลกแยกในตัวมนุษย์ในสังคมทุนนิยม และการต่อสู้ระหว่างชนชั้นต่างมา

3. กักค้ำรั้งในความเป็นมนุษย์ในสังคมทุนนิยมไม่เท่าเทียมกัน

ระบบทุนนิยมได้เปลี่ยนลักษณะความนึกและความรู้สึกของมนุษย์อันเป็นผลทำให้มีลักษณะ เป็นเพียงความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งวัตถุเพื่อสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของมนุษย์เท่านั้น ไม่อาจเป็นไปตามความรู้สึกนึกถึงอันแท้จริง ทั้งไม่มีผลส่งเสริมฐานะของความเป็นมนุษย์อย่าง แท้จริงได้ เพราะการให้ได้มาซึ่งวัตถุเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ขาคลักษณะของการ สร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์เพียงด้านเดียว คือความรู้สึกพอใจในการเป็น เจ้าของหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์เหนือวัตถุเหล่านั้นเท่านั้น ภายใต้ระบบทุนนิยม มนุษย์ไม่มีความต้องการ ที่แท้จริงของมนุษย์เอง (man has no human needs) เพราะเงินคือความต้องการอันแท้จริง อย่างเดียวของระบบทุนนิยม ดังนั้นมนุษย์ในระบบทุนนิยมจึงไม่มีความรู้สึกต้องการ ทั้ง เห็น คิด

หรือปรึกษา แต่ประสงค์อย่างเดียวกันคือต้องการเป็นเจ้าของ มีกรรมสิทธิ์ของตนเหนือวัตถุทั้งหลาย เพื่อให้ได้มาซึ่ง ลาภ ยศ ความเห็นแก่ตัว ตลอดจนสิทธิเหนือผู้อื่น แต่ในที่สุดสิ่งที่เขาต้องการ
 1. เป็นเจ้าของกลับมาเป็นเจ้าของตัวของเขาเอง มีอิทธิพลและคุณค่าเหนือความเป็นมนุษย์อันนำไปสู่ปรากฏการณ์ของปัจจัยลดคุณค่าของมนุษย์ (alienation) (สุรพงษ์ ชัยนาม
 2517 : 61 - 63 อ้างอิงมาจาก Ollman. 1971 : 93 - 94)

อีริค ฟรอมม์ (Eric Fromm) ก็ได้สรุปอย่างชัดเจนว่ามาร์กซ์โจมตีระบบทุนนิยม
 นั้นเนื่องจากระบบทุนนิยมสร้างความแปลกแยกให้มนุษย์จึงเกิดลัทธิมาร์กซิสต์โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก
 คือ พัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ศูนย์กลางแนวคิดของมาร์กซ์คือ มนุษย์ การศึกษา
 เรื่องมนุษย์มีเป้าหมายเพื่อต้องการเห็นมนุษย์ได้รับการปลดปล่อยจากการครอบงำโดยผลประโยชน์
 ทางวัตถุ ปลดปล่อยจากทุกสิ่งซึ่งมนุษย์สร้างขึ้นเอง ฟรอมม์ยังกล่าวว่า ความแปลกแยกอันเกิด
 จากความฉงนงง ก่อให้เกิดภาวะไร้มนุษยธรรมได้พอ ๆ กันกับความแปลกแยกอันเกิดจากความ
 ยากจน (ปริชา เปี่ยมพงศ์สานต์ 2526 : 17 - 19 อ้างอิงมาจาก Fromm. 1966 :
 no page)

แนวคิดการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เป็นการคิดวิเคราะห์ที่มาร์กซ์นำมาจากฟอยแบ็ก
 โดยมีแนวคิดว่า มนุษย์ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์เพราะมนุษย์ไปสร้างพระเจ้าขึ้น แล้วมนุษย์
 ก็เสียสละเคารพบูชาพระเจ้า เพื่อเอาใจไม่ให้พระเจ้าเอาโทษแก่เขา ทั้ง ๆ ที่พระเจ้านั้น
 คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเอง แต่พระเจ้ากลับกลายเป็นสิ่งลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มนุษย์กลายเป็น
 ทาสรับใช้พระเจ้า มาร์กซ์ได้นำความคิดทำนองเดียวกันประยุกต์กับเศรษฐกิจในหนังสือ
Economic and Philosophic Manuscripts ภายใต้วรรณวาท "แรงงานที่ลดค่าความ
 เป็นมนุษย์" (alienated labour) (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา 2519 : 89 - 90 อ้างอิง
 มาจาก Marx. 1970 : chapter 4)

ทฤษฎีว่าด้วยปัจจัยลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เป็นทฤษฎีซึ่งมาร์กซ์แสดงให้เห็นถึงผล
 อันร้ายแรงของระบบการผลิตแบบนายทุนที่มีต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคมนายทุน ในด้าน
 กาย ปัญญา ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ทางสังคมซึ่งมนุษย์เป็นส่วนหนึ่ง พอลจะสรุปสาระสำคัญ
 แห่งลักษณะด้านต่าง ๆ ของปรากฏการณ์แห่งปัจจัยลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ได้ดังนี้

1. มนุษย์ในระบบทุนนิยม เป็นมนุษย์ที่ห่างเหิน (estranged) จากการดำเนินชีวิตของเขา กล่าวคือ มนุษย์ในสังคมทุนนิยมไม่มีบทบาทหรือสามารถมีบทบาทในการตัดสินใจในการกระทำของเขา จนกลายเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของความแตกร้างระหว่างมนุษย์กับการดำเนินชีวิตของเขา

2. มนุษย์ในระบบทุนนิยม ถูกแยกออกและห่างเหินจากผลผลิตของตัวเอง กล่าวคือ ไม่สามารถควบคุมสิ่งที่ตนผลิตหรือผลที่ตามมาจากสิ่งที่ตนผลิตขึ้น อันเป็นปรากฏการณ์ของความแตกร้างระหว่างมนุษย์กับโลกของวัตถุ โดยที่ตัวมนุษย์เองหาได้มีคุณค่า แต่สิ่งที่มนุษย์ผลิตกลับมีคุณค่าแทน

3. มนุษย์ถูกแยกออกจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เนื่องมาจากการแข่งขัน และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์หรือระหว่างชนชั้นในสังคมทุนนิยม ซึ่งเป็นเหตุให้ความร่วมมือระหว่างมนุษย์ด้วยกันไปอย่างสิ้นเชิง เป็นปรากฏการณ์ที่ความแตกร้างระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

มาร์กซ์เห็นว่าสาเหตุใหญ่ที่ระบบนายทุนเป็นปัจจัยลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์สืบเนื่องมาจากลักษณะของแรงงาน (Capital labour) กล่าวคือ แรงงานในระบบทุนนิยมจะถูกเผาผลาญให้หมดสิ้นแทนที่จะเป็นการพัฒนาพลังสร้างสรรค์ที่มีในตัวมนุษย์ จนทำให้ผู้ขายแรงงานมีฐานะยากจนลงเรื่อย ๆ เป็นการปฏิเสธสิทธิของมนุษย์มิให้ได้รับสิ่งต่าง ๆ มนุษย์จะขาดความสำนึกเป็นตัวของตัวเอง และกลับรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุ ผลผลิตของมนุษย์ (ผู้ขายแรงงาน) จะเป็นสิ่งกำหนดความต้องการของมนุษย์ และสิ่งของเหล่านี้จะรับใช้นายทุนผู้ไม่ต้องการออกแรงทำงาน และไม่ได้รับใช้หรือสนองความต้องการของมนุษย์ผู้ขายแรงงาน ความขัดแย้งจะเกิดระหว่างผู้ผลิตกับสิ่งของที่ตนผลิต เนื่องจากสิ่งผลิตไม่ได้เป็นของผู้ผลิตแต่เป็นของนายทุน ซึ่งมีผลประโยชน์ขัดกับผู้ขายแรงงาน ดังนั้นผู้ขายแรงงานจึงมีท่าทีเป็นปฏิปักษ์ (hostile) กับนายทุน งานจึงกลายเป็นวิธีการอย่างหนึ่งเพียงเพื่อสามารถมีชีวิตอยู่เท่านั้น แทนที่จะใช้ชีวิตเพื่อได้มีโอกาสได้ทำงาน (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 63 - 65 อ้างอิงมาจาก Marx. 1969 : 111, 138 - 141, 152 - 153) แรงงานจะอยู่ในลักษณะของแรงงานบังคับ มนุษย์ยิ่งผลิตสินค้ามากเท่าใด ตัวมนุษย์เองก็กลายเป็นสินค้าที่มีราคาถูกลงมากเท่านั้น อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์จะถูกโยงกับสินค้าแทนที่จะอยู่ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน เสรีภาพตลอดจนอิทธิพลและความต้องการของมนุษย์จะถูกกำหนดโดยปัจจัยของสินค้า

(commodities) ทั้งหมดนี้เพราะความเฝ้าคลั่งหลงเฝ้าอย่างมกมายในสิ่งนอกกายของมนุษย์ (fetishism of commodities) (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 65 - 66 อ้างอิงมาจาก Marcuse. 1969 : 274 - 277)

โดยลักษณะการแบ่งแรงงานในสังคม (social division of labour) ในระบบทุนนิยมไม่ว่าชนชั้นใดของสังคมจะเป็นนายทุนหรือลูกจ้างย่อมต้องได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์ของปัจจัยลดค่าความเป็นมนุษย์ทุกคนแตกต่างกันตามความมากน้อยกว่ากันเท่านั้น

แม้ว่านายทุนซึ่งเป็นผู้ทำลายและลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของผู้ขายแรงงาน นายทุนก็จะมีบทบาทลดค่าของตนเองในทางอ้อม (passive form of alienation) เมื่อผู้ขายแรงงานไม่สามารถมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงมนุษย์ต่อมนุษย์ (human relations) กับนายทุน นายทุนก็ย่อมไม่สามารถจะมีความสัมพันธ์ดังกล่าวกับผู้ขายแรงงานได้เป็นเดียวกัน ภาวะความแปลกแยก (alienation) ที่นายทุนก่อให้เกิดกับตนเองจะเห็นได้ชัดในฐานะที่เขาเป็นนายของผู้ขายแรงงานซึ่งเป็นผู้กำหนดรูปแบบ ลักษณะและเวลาของภาวะแปลกแยกนั้น

นายทุนแม้ไม่ใช่ผู้ผลิตโดยตรงแต่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ผลิตโดยอาศัยแรงงานของผู้ผลิตโดยตรง นายทุนจะถูกครอบงำโดยสภาพการณ์ของสังคมที่มีการผลิตสินค้าดังกล่าว อันหมายถึงการแลกเปลี่ยนสินค้าโดยอาศัยหลักการแข่งขัน นายทุนจะถูกบังคับให้ปฏิบัติต่อสินค้าของเขาตามที่ตลาดต้องการ คืออาจต้องขายในที่หนึ่งในราคาที่ถูกกำหนดไว้โดยตลาด จึงเห็นได้ว่า นายทุนเองก็ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสินค้าซึ่งตนเองเป็นเจ้าของในรูปของการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์หรือความแปลกแยกเช่นกัน ในฐานะผู้บริโภคก็เช่นเดียวกัน ความต้องการของนายทุน ย่อมจะถูกกำหนดอยู่ในขอบเขตจำกัดเช่นเดียวกับความต้องการของกรรมกรผู้ขายแรงงาน แม้นายทุนจะสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากกว่าผู้ขายแรงงานก็ตาม (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 67 - 69 อ้างอิงมาจาก Ollman. 1971 : 156 - 157)

มาร์กซ์ถือว่าหนทางเดียวที่จะทำให้มนุษย์กลับสู่สภาพความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง จำเป็นต้องเลิกล้มล้างระบบแรงงานที่เป็นอยู่ในระบบนายทุน (Abolition of Capitalist labour) และสร้างสังคมใหม่มาแทน นั่นคือสังคมนิยม ปัจจัยที่ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยสรุปแล้ว ได้แก่ ระบบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินส่วนบุคคล ศาสนา รัฐ วัฒนธรรม และนามธรรมอื่น ๆ มีผลลดคุณค่ามนุษย์ในความรู้สึก แต่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อชีวิตที่เป็นจริงของมนุษย์ ดังนั้นการยกเลิกเรื่องนั้นก็คือ

การยกเลิกระบบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินส่วนบุคคลและทั้งหมดที่กล่าวมา ความเป็นมนุษย์สมบูรณ์ไม่ใช่การเป็นเจ้าของในสิ่งของวัตถุเท่านั้น แต่คือการใช้ศักยภาพและความสามารถของมนุษย์ทั้งหมด เพื่อก่อให้เกิดความพอใจในตนเองซึ่งมนุษย์จะไม่เกิดความรู้สึกเช่นนี้หากยังคิดว่าของใดจะเป็นของตนได้ ต้องเป็นเจ้าของและใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ความรู้สึกทางกายและทางปัญญาของมนุษย์ถูกลดคุณค่าโดยความคิดที่ต้องการเป็นเจ้าของ มีกรรมสิทธิ์เหนือวัตถุต่าง ๆ (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 136 - 138)

มาร์กซ์เห็นว่าระบบทุนนิยมเป็นระบบสุดท้ายที่จะมี "แรงงานที่ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์" ประวัติศาสตร์จะคลี่คลายไป จำนวนชนชั้นกรรมาชีพจะขยายออก แต่จำนวนนายทุนจะลดลง การรวมการผลิตเข้าด้วยกันและรวมศูนย์อำนาจควบคุมจะนำพากลมาชิกของชนชั้นกรรมาชีพเข้ามาใกล้ชิดกันในพื้นที่เมืองใหญ่ ๆ การไ้รงาน ถ้าจ้างต่ำ และสภาพการทำงานที่เลวจะทวีความยากแค้นของแรงงาน และในเวลาเดียวกัน ความสำนึกของชนชั้นของเขาเหล่านั้นจะทวีขึ้น วิกฤตการณ์ครั้งแล้วครั้งเล่าจะแพร่ระบาดไปทั่วระบบทุนนิยม แต่ละคราวจะนำระบบนี้ไปใกล้จุดเสื่อมสลายมากยิ่งขึ้นทุกที และการปฏิวัติก็ไม่ว่าจะหลีกเลี่ยงได้ (เอ็ม. เจ. ฮาร์มอน 2522 : 495 - 496)

การปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม

ลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสม์นั้น มีความหมายว่าเป็นลัทธิมาร์กซิสต์ที่ได้รับการตีความและเพิ่มเติมโดยเลนิน โดยถือว่าเลนินเป็นผู้นำเอาทฤษฎีของมาร์กซ์มาปฏิบัติได้สำเร็จ แต่ที่มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมเพื่อให้เข้ากับสภาพการณ์ในประเทศรัสเซียในเวลานั้น ดังนั้นการกล่าวถึงการปฏิวัติจึงเน้นที่ลัทธิเลนินนิสม์ เนื่องจากเป็นการประยุกต์ทฤษฎีของมาร์กซ์มาปฏิบัติจริง แต่ก็ยังอิงทฤษฎีของมาร์กซ์ในแง่ของแนวคิดหลักหรือปรัชญาของลัทธิมาร์กซิสต์

การทำความเข้าใจกระบวนการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมนั้นต้องทำความเข้าใจหลักปรัชญาและแนวคิดที่สำคัญของเรื่องนี้ ได้แก่ หลักภาษาวิธี (Dialectic) วัตถุนิยมวิภาษ (Dialectical Materialism) วัตถุนิยมประวัติศาสตร์ (Historical Materialism) แนวคิดการต่อสู้ระหว่างชนชั้น (class Struggle) และการปฏิวัติ (Revclution) ซึ่งจะนำไปสู่ระบบสังคมนิยม

- ปรัชญาวิธี (Dialectic)

เป็นวิธีการที่มาร์กซ์ได้มาจากเฮเกิล (Georg Hegel. 1770 - 1831) โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. ถือว่าสรรพสิ่งและปรากฏการณ์ทั้งหลายเกี่ยวข้องกัน ต่างกำหนดซึ่งกันและกัน จะเข้าใจปรากฏการณ์ได้ต้องพิจารณาปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

2. ถือว่าสรรพสิ่งอยู่ในสภาพเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงเป็นนิจ เสื่อมสลาย เกิดใหม่ และพัฒนาการนั้น ต้องพิจารณาปรากฏการณ์ทั้งในแง่ที่เกี่ยวข้องกัน และทั้งในแง่ที่กำลังมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ถือว่าสิ่งที่สำคัญไม่ใช่สิ่งที่กำลังคงทนอยู่ แต่คือสิ่งที่กำลังเริ่มต้น กำลังพัฒนา

3. ขบวนการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางปริมาณก่อนทีละน้อย ซึ่งมองไม่เห็น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพอันเป็นการเปลี่ยนที่พื้นฐานอย่างเห็นชัด การเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพนี้เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน เป็นการก้าวกระโดด แต่มีให้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ หากเป็นไปตามกฎเกณฑ์ เป็นผลรวมยอดของการเปลี่ยนทางปริมาณทีละน้อยทีละน้อย มองไม่เห็น การเปลี่ยนแปลงแบบวิภาษวิธีนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดเป็นช่วง ๆ ไม่ใช่วิวัฒนาการต่อเนื่อง เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิบัติไม่เคลื่อนไหวเป็นวงกลม จะไม่ซ้ำรอยเดิม แต่เป็นการเคลื่อนไหวไปสู่สภาพใหม่ซึ่งดีขึ้นกว่าเดิมเสมอ

4. ถือว่าสรรพสิ่งมีความขัดแย้งภายใน (Internal contradiction) ในของสิ่งเดียวกันจะมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ของเก่าและของใหม่ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เจริญ การต่อสู้ขัดแย้งกันภายในสรรพสิ่งนี้ทำให้เกิดการพัฒนา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนทางปริมาณไปสู่การเปลี่ยนทางคุณภาพ วิธีการแบบวิภาษวิธีถือว่าขบวนการพัฒนามิได้เกิดขึ้นโดยการผสมผสานกลมกลืน แต่เป็นการต่อสู้ของสิ่งที่ขัดแย้งกัน (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา 2519 : 81 - 82)

กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์สำคัญที่มีอยู่ในทุกสิ่งทุกอย่าง และความขัดแย้งนี้เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูง เพราะเป็นการก่อให้เกิดความก้าวหน้าในแนวความคิด และปัญญานั้นจะนำไปสู่ความจริง (reality) คือ เมื่อมีความคิดหรือสมมติฐาน (thesis - what something is) เกิดขึ้น ก็ย่อมต้องมีความเห็นคัดค้านหรือโต้แย้ง (antithesis -

what something is not) ซึ่งจะนำไปสู่ข้อสรุปหรือข้อยุติชั่วคราว (synthesis - the speculative, concrete comprehension) ซึ่ง synthesis นี้ เกิดจากการผสมผสานสิ่งตรงข้ามเข้าด้วยกัน ซึ่งก็คือ ความเป็นจริงที่ได้จากสมมติฐานและข้อโต้แย้ง และก็จะวิเคราะห์อีกเพื่อหาข้อบกพร่อง ข้อสรุปและตั้งเป็นสมมติฐานใหม่ ทำเป็นวงจรเรื่อยไป จนให้ความจริงแน่นอน ซึ่งเฮเกล เรียกว่า the absolute ซึ่งมาร์กซ์ยอมรับแนวคิดนี้จาก เฮเกล แต่ปฏิเสธแนวคิดจิตนิยมของเขา เพราะมาร์กซ์คิดว่าสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ วัตถุ สภาพทางวัตถุเป็นेर่องกำหนดวิถีชีวิต และระบบสังคม ซึ่งระบบวิถีชีวิตและสังคม จะเปลี่ยนแปลงไปตามพื้นฐานทางวัตถุ (น. ชาญนุตร์ 2516 : 4 - 8)

วัตถุนิยมของมาร์กซ์ได้รับอิทธิพลจากฟอยเออร์แบค (Ludwig Feuerbach. 1801 -- 1872) นักปราชญ์ชาวเยอรมันที่เห็นว่าวัตถุเป็นตัวกำหนดความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ความคิด เป็นเพียงผลสะท้อนของการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ ซึ่งเป็นพลังสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ เป็นผลรวมของสภาพทางวัตถุ วัตถุเป็นตัวกำหนดความคิดของมนุษย์

- วัตถุนิยมวิภาษ (Dialectical Materialism) ของมาร์กซ์มีหลักสำคัญ ดังนี้

1. โดยธรรมชาติที่แท้แล้วโลกเป็นวัตถุ ปรากฏการณ์ทั้งหลายหลายของโลกย่อมประกอบด้วยรูปต่าง ๆ กันของวัตถุที่อยู่ในสภาพของการเคลื่อนไหว โดยเกี่ยวพันและพึ่งพาซึ่งกันและกันตามกฎการคลี่คลายขยายตัวของตัวเองโดยไม่เกี่ยวข้องกับจิต
2. วัตถุธรรมชาติเป็นสิ่งที่ มีสภาพเป็นอยู่และกลี่คลายโดยภาววิสัย (objective) ที่อยู่นอกเหนือจิต วัตถุเป็นเบื้องต้น เป็นที่มาของความรู้สึก ความคิด ซึ่งเป็นเพียงผลสะท้อนของวัตถุที่เป็นสิ่งกำหนดความนึกคิดหรือจิตของมนุษย์อีกทีหนึ่ง
3. โลกและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เรารับรู้ได้ ความรู้ที่ได้รับตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ เมื่อทดสอบดูด้วยการปฏิบัติและทดลองจริงแล้วเป็นความรู้สึกที่ถูกต้องโดยภาววิสัย ย่อมไม่มีสิ่งใดในโลกที่เราไม่รู้ไม่ได้ คงมีแต่สิ่งที่เรายังไม่รู้เท่านั้น (โจเซฟ สตาลิน 2522 : 137 - 138)

ปรัชญาวัตถุนิยมวิภาษยิดเอาธรรมชาติและมนุษย์ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ และแม้จะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลกำหนดแห่งกฎธรรมชาติก็ตาม แต่มนุษย์ในฐานะเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีจิตสำนึก ผิดกับสัตว์โลกอื่นจึงสามารถต่อสู้กับธรรมชาติ เพื่อนำเอาธรรมชาติมาอยู่ภายใต้มนุษย์ และเพื่อเปลี่ยนแปลงธรรมชาติให้เป็นไปตามความต้องการของมนุษย์ ปรัชญาวัตถุนิยมวิภาษยิดมีความเห็นว่า ความเป็นอยู่ (being) เป็นฝ่ายกำหนดความคิด ดังที่มาร์กซกล่าวว่า "วิธีการผลิตเป็นปัจจัยกำหนดชีวิตความเป็นอยู่ทางการเมือง สังคมและการศึกษา จิตสำนึกของมนุษย์ทำให้เป็นปัจจัยกำหนดความเป็นอยู่ของตัวเอง ตรงกันข้าม ความเป็นอยู่ของมนุษย์ต่างหากที่เป็นตัวกำหนดจิตสำนึก" มาร์กซถือว่าความคิดไม่ใช่สิ่งอื่นใดนอกจากเป็นปรากฏการณ์ทางวัตถุ เมื่อถูกถ่ายทอดเข้าไปในสมองมนุษย์ (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 49 - 50. อ้างอิงมาจาก Marx. 1969 : V.1, no page)

โครงสร้างหรือองค์ประกอบสำคัญในสังคมประกอบด้วยปัจจัยกำหนดมูลฐานของพัฒนาการอื่น ๆ ทั้งปวง คือ "พลังการผลิต" พลังการผลิตนี้ประกอบด้วยวัตถุดิบหรือทรัพยากรธรรมชาติและเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งใช้แปรวัตถุดิบต่าง ๆ ให้เป็นสินค้าที่ใช้อยู่บริโภคได้ พลังการผลิตก่อให้เกิด "ความสัมพันธ์ในการผลิต" เฉพาะอย่างขึ้น ซึ่งเป็นสัมพันธ์ภาพทางสังคม รูปอันเป็นแบบฉบับและสำคัญที่สุดคือ โครงสร้างชนชั้นสัมพันธ์ภาพดังกล่าวถูกกำหนดด้วยปัจจัยทางทรัพยากรเสมอ ดังนั้นจึงมีผู้ไม่ได้เป็นเจ้าของแต่ทำงานใช้เครื่องมือผลิต สัมพันธภาพนี้ยังเป็นเรื่องของการบังคับบัญชาและการปฏิบัติตามด้วย การเปลี่ยนพลังการผลิต ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางการผลิต

โครงสร้างส่วนบน	ปรัชญา	
	กฎหมาย	กฎศีลธรรม
	รูปและหลักการปกครอง	ศาสนา
	ทฤษฎีการเมือง	ศิลปะ และด้านอื่น ๆ ของวัฒนธรรมในสังคม
พื้นฐานทางเศรษฐกิจ (วัตถุ)	ความสัมพันธ์ของการผลิต ↑ ก่อให้เกิด ↓ หลังการผลิต	
	สัมพันธ์ภาพทางสังคม	
	โครงสร้างชั้น	
	(การบังคับบัญชาและปฏิบัติตามของเจ้าของและคนงาน)	
	ทรัพยากร	
	ประยุกต์วิทยา	

หลังของการผลิตและความสัมพันธ์การผลิตรวมกันก่อตั้งพื้นฐานทางเศรษฐกิจของทุกสังคม บนพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โครงสร้างส่วนบนได้ถูกตั้งขึ้น ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่ไม่ใช่ทางวัตถุของสังคม เช่น กฎหมาย กฎศีลธรรม ศาสนา รูปแบบของรัฐบาล ศิลปะ ทฤษฎีและหลักปรัชญาต่าง ๆ ที่มุ่งเสริมสิ่งเหล่านี้ รวมทั้งวัฒนธรรมในสังคมนั้น โครงสร้างส่วนบนทำหน้าที่ 2 ประการ คือ

1. ช่วยให้ชนชั้นบังคับบัญชามีเหตุผลอ้างอิงและสนับสนุนฐานะของตน
2. ถูกใช้เป็นอาวุธของชนชั้นบังคับบัญชาเพื่อธำรงรักษาสถานะอันเหนือกว่าของตนไว้

และสถานะอันต่อยกว่าของชนชั้นปฏิบัติตาม กฎหมายถูกบัญญัติเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินและอำนาจตน รัฐบาลถูกกำหนดเพื่อชนชั้นบังคับบัญชาสามารถใช้บังคับตามเจตนารมณ์ของตน ซึ่งตามประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ชนชั้นบังคับบัญชาจะมีจำนวนน้อย

ส่วนประกอบทั้งหมดของโครงสร้างส่วนบน ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นมนุษย์จึงไม่ได้ตั้งใจสร้างสภาวะแวดล้อมทางสังคมซึ่งเขามีอยู่ แต่มนุษย์เป็นผลของสภาวะแวดล้อมนั้น ความเป็นอยู่ทางสังคมกำหนดจิตสำนึกของมนุษย์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจกำหนดลักษณะต่าง ๆ ของโครงสร้างส่วนบนของสังคม ดังนั้นการปฏิรูปสังคมจึงไม่อาจแก้ไขสภาวะวิกฤติในสังคมได้ เพราะเป็นการแก้ไขที่โครงสร้างส่วนบนเท่านั้น วิธีการที่ถูกต้องคือแก้ไขที่ตัวฐานเศรษฐกิจ (เอ็ม. เจ. ชาร์มอน 2522 : 487 - 491)

- วัตถุนิยมประวัติศาสตร์ (Historical Materialism)

จากปรัชญาวัตถุนิยมวิทยา มาร์กซ์ได้นำมาใช้วิเคราะห์ระบบสังคมมนุษย์ เรียกว่า วัตถุนิยมประวัติศาสตร์ ถือเป็นทฤษฎีที่อธิบายพัฒนาการของสังคมมนุษย์ โดยถือว่าพลังทาง วัตถุเป็นเครื่องกำหนดหรือเป็นพลังอันสำคัญของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ การนำเอา วัตถุนิยมวิทยามาตีความประวัติศาสตร์ มีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ

1. ความเชื่อที่ว่าพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทางสังคม หรือสภาพชีวิตทางเศรษฐกิจของมนุษย์ เป็นตัวกำหนดรูปแบบด้านอื่น ๆ ของมนุษย์ในชีวิตรัฐสังคม และการเมือง

2. ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้นั้น ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชนชั้น ซึ่งตั้งแต่เริ่มแรกของประวัติศาสตร์ ได้เป็นตัวกำหนดพลังการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการปฏิวัติทั้งหลาย (ชโยนันต์ สมุทวณิช 2520 : 155 - 156)

ในทัศนะของมาร์กซ์ ประวัติศาสตร์ คือประวัติการต่อสู้ของมนุษย์กับธรรมชาติโดยการ พัฒนาพลังการผลิตต่อสู้กับระบบเศรษฐกิจการเมืองที่มนุษย์ด้วยกันสร้าง ขึ้นมาขูดรีดกันเอง ที่ ผ่านมาความสัมพันธ์ในการผลิต (ระบบกรรมสิทธิ์) และโครงสร้างส่วนบน (ระบบการเมือง และสังคม) มีลักษณะขูดรีดมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นระบบทาส ศักดินา หรือระบบทุนนิยม ในทุกระบบ ปัจจัยการผลิตถูกผูกขาดอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ทำให้เจ้าของปัจจัยการผลิตมีอำนาจมาก สามารถรวมเอาผลผลิตของแรงงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ว่าจะเป็นการบังคับให้ทำงาน โดยตรงในระบบทาส บังคับให้ส่งส่วยผลผลิตส่วนเกินในระบบศักดินา หรือบังคับจ้างโดยให้ ค่าจ้างเพียงยั้งชีพ แล้วรวมมูลค่าส่วนเกินของแรงงานในระบบทุนนิยม การขูดรีดทำให้เกิด การต่อสู้ระหว่างชนชั้น (class struggle) ระหว่างชนชั้นที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต กับชนชั้นที่ไม่มีปัจจัยการผลิต

การขูดรีดจะหมดไปได้ก็ต่อเมื่อมีการ เปลี่ยนความสัมพันธ์ในการผลิตจากระบบทุนนิยม โดยการปฏิวัติของชนชั้นกรรมาชีพเป็นระบบสังคมนิยม ซึ่งมาร์กซ์เชื่อว่าต้องเกิดตามหลักวิภาษวิธี ดังที่เขากล่าวไว้ว่า ณ ลำดับขั้นหนึ่งของการพัฒนาของมนุษย์ พลังการผลิตทางวัตถุของสังคมจะ ขัดแย้งกับความสัมพันธ์ทางการผลิตที่เป็นอยู่ จากรูปแบบการพัฒนาของการผลิต ความสัมพันธ์ทาง กรรมสิทธิ์ก็กลายเป็นสิ่งขัดขวาง จากนั้นจะเกิดยุคการปฏิวัติทางสังคม (social revolution)

ด้วยการเปลี่ยนรากฐานทางเศรษฐกิจ โครงสร้างส่วนบนอันมหึมาทั้งหมดจะถูกเปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็วมาดั่งเฮอร์คิวลีส (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา 2519 : 84 - 85 อ้างอิงมาจาก
Marx. 1970 : 181 - 182)

เมื่อมนุษย์เริ่มต่อสู้กับเครื่องกีดขวางที่สังคมเดิมได้สร้างไว้ ซึ่งก็คือผลประโยชน์ของ
ชนชั้นปกครอง ความขัดแย้งจึงปรากฏขึ้น อันเป็นความขัดแย้งระหว่างชนชั้นซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยง
ได้ ความขัดแย้งนี้จะทวีความรุนแรงจนกลายเป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้น ซึ่งจะนำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลงในสังคมและก่อให้เกิดระบบสังคมใหม่ในที่สุด

- ทฤษฎีว่าด้วยชนชั้นและการต่อสู้ระหว่างชนชั้น (Class Struggle)

ความจริงเรื่องชนชั้นและความขัดแย้งระหว่างชนชั้นไม่ใช่เป็นความคิดของมาร์กซ์
แต่ผู้เดียว แต่มีอยู่แล้วในผลงานข้อเขียนของ อาดัม สมิธ (Adam Smith) แมกกีแวลลี (Machiavelli)
มาร์กซ์ได้พัฒนาความคิดมาทฤษฎีว่าด้วยชนชั้นและการต่อสู้ระหว่างชนชั้นดังนี้

1. นิยามกำหนดลักษณะจำเพาะของแต่ละชนชั้น
2. วิเคราะห์แหล่งกำเนิดของแต่ละชนชั้น
3. ให้เห็นว่าผลประโยชน์ของชนชั้นใดชนชั้นหนึ่งในเวลาหนึ่ง ย่อมสอดคล้อง
กับการพัฒนาการผลิตซึ่งชนชั้นส่วนหนึ่งจะเกิดความรู้สึกที่จะเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้มา
ซึ่งสังคมใหม่ ในขณะที่ชนชั้นอีกส่วนหนึ่งจะปกป้องรักษาสถานะที่สืบทอดแล้ว ทั้งนี้เพราะผลประโยชน์
ของฝ่ายหลังย่อมสอดคล้องกับภาวะที่เป็นอยู่

4. ความผูกพันด้านความศรัทธาและจิตใจ โดยเชื่อว่าชนชั้นกรรมาชีพเป็นชนชั้นสุดท้าย
ของสังคม และการปกครองของชนชั้นดังกล่าว หมายถึงการล้มเลิกระบบชนชั้นทั้งหมด เพื่อให้
ได้มาซึ่งสังคมที่ปราศจากชนชั้น

ชนชั้นมีลักษณะว่าด้วยการมายาวนาน กลุ่มชนชั้นจะเป็นชนชั้นที่ต่อเนื่อง เมื่อ เกิดฐานะที่ตรงข้าม
และทำลายกลุ่มอื่น ชนชั้นต่าง ๆ ในสังคม ไม่มีลักษณะตายตัว และไม่ใช่ว่าสิ่งที่ถูกกำหนดมาแต่เดิม
แต่เป็นผลผลิตของการพัฒนาชั้นต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ (products of historical
development) และยังเป็นพลังเบื้องหลังของการพัฒนาดังกล่าว ชนชั้นจะเกิดได้จากการมี

ผลประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อสามารถต่อสู้ผลประโยชน์ของกลุ่มอื่น การต่อสู้ระหว่างผลประโยชน์ต่าง ๆ ย่อมเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดชนชั้น ซึ่งในเวลาของการต่อสู้ดังกล่าว ความขัดแย้งจะมีผลทำให้เกิดการแตกแยกออกเป็นพรรคพวก และรวมกันใหม่อีกภายใต้เหตุการณ์ใหม่ และเกิดเช่นนี้เรื่อยไป ความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดการต่อสู้ทางชนชั้นนั้น เกิดเมื่อชนชั้นนั้นถูกกดขี่ขูดรีดเอารัดเอาเปรียบ และตระหนักในสภาพการถูกกดขี่ มีความสำนึกร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของชนชั้น สภาพการณ์นี้จะเกิดเมื่อพลังการผลิตที่คลั่งคลายขยายตัวออกไป ไม่สามารถขยายตัวออกไปได้อีกภายใต้ระบบทุนนิยม

ชนชั้นกรรมาชีพก็ได้ถือกำเนิดมาจากความขัดแย้งด้านสังคมภายในตัวระบบเอง นั่นคือระบบการผลิตแบบนายทุน ซึ่งนอกจากจะทำให้กำเนิดชนชั้นนายทุนแล้ว ยังให้กำเนิดแก่ชนชั้นกรรมาชีพด้วยพร้อมกัน จุดกำเนิดของชนชั้นกรรมาชีพก็คือจุดเริ่มต้นของการต่อสู้กับฝ่ายนายทุน กระฎุมพี (bourgeois capitalists) ในระยะแรกของการต่อสู้จะดำเนินไปในลักษณะของการต่อสู้เป็นรายบุคคลของคนงานแต่ละคน และค่อย ๆ ขยายออกเป็น การต่อสู้ของกลุ่มคนตามโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ จนถึงขั้นการต่อสู้ในรูปของสหภาพแรงงาน ของพรรคการเมือง พรรคกรรมาชีพและการต่อสู้ของมวลชนผู้ใช้แรงงานและผู้ยากไร้ทั้งปวง

ความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมซึ่งได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินก้าวหน้าไปโดยชนชั้นนายทุน เป็นผลทำให้ฝ่ายกรรมาชีพรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น ดังนั้นการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมใหม่จึงเป็นการบ่อนทำลายรากฐานของตัวระบบเอง อย่างไรก็ตามที่ชนชั้นนี้จะกลายเป็นชนชั้นที่มีพลังสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์ได้ก็ต่อเมื่อชนชั้นดังกล่าวมีลักษณะเป็นสากล หรือเป็นชนชั้นเอกภพ (universal class) กล่าวคือการดำเนินการด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงบางกลุ่ม แต่มีลักษณะเป็นส่วนรวม และเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม ด้วยเหตุนี้ชนชั้นนี้จะมีความหมายทางประวัติศาสตร์ได้ก็ต่อเมื่อชนชั้นนั้นถือกำเนิดโดยตรงจากการต่อสู้ระหว่างชนชั้น (A Class is born in a class struggle) เพราะด้วยการต่อสู้ดังกล่าวเท่านั้นที่ชนชั้นจะสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นพลังทางสังคมในประวัติศาสตร์ได้ (สุพงษ์ ชัยนาม 2517 : 83 - 85 อ้างอิงมาจาก Fischer . 1970 : 72 - 73) ชนชั้นที่สามารถไต่ขึ้นมาสู่อำนาจทางการเมืองได้ ก็ต่อเมื่อสามารถปลุกความสำนึกทางการเมืองของชนชั้นของตนเองและของมวลชนได้ ขณะเดียวกันก็รวม

กับมวลชนเป็นที่ยอมรับ มีวัตถุประสงค์และอุดมการณ์ร่วมกับมวลชนได้ ด้วยเหตุนี้ชนชั้นใหม่ที่จะมาแทนชนชั้นปกครองเดิมจึงต้องมีลักษณะของความคิดที่เป็นเอกภาพ (universality) เพราะชนชั้นที่มุ่งทำการปฏิวัติให้รูปแบบของการเป็นชนชั้นหนึ่งชนชั้นใดไม่ หากแต่อยู่ในฐานะของตัวแทนของสังคมโดยรวม (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 86 อ้างอิงมาจาก Marx. 1968 : 61 - 62) มาร์กซ์เห็นว่าลักษณะของการต่อสู้ระหว่างชนชั้นกรรมาชีพกับนายทุนเป็นลักษณะของความตึงเครียด ซึ่งจะดำเนินไปสู่ขั้นแตกหักเมื่อชนชั้นกรรมาชีพมีบทบาทเป็นตัวแทนของส่วนรวม ในการผลิตแบบทุนนิยมไม่มีชนชั้นอื่นใดนอกจากชนชั้นกรรมาชีพที่สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนทางประวัติศาสตร์โดยการเป็นตัวแทนของส่วนรวมเพื่อให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่และเพื่อสังคมใหม่เพราะความทุกข์ทรมานของชนชั้นกรรมาชีพเป็นความทุกข์ทรมานของส่วนรวม เพราะเป็นชนชั้นที่ถูกเอาเปรียบมากที่สุด ข้อเรียกร้องเพื่อความยุติธรรมของฝ่ายกรรมาชีพจึงมิใช่เป็นข้อเรียกร้องเพื่อความยุติธรรมในด้านใดด้านหนึ่ง หากเป็นไปเพื่อส่วนรวม ฉะนั้นการปลดปล่อยชนชั้นกรรมาชีพจึงเป็นการปลดปล่อยมนุษยชาติในขณะเดียวกัน เพราะลักษณะของการที่มนุษย์ตกเป็นทาสนั้นมีส่วนสัมพันธ์กับฐานะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ผู้ขายแรงงานกับการผลิต และการตกเป็นทาสด้านอื่น ๆ เป็นเพียงผลสืบเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขายแรงงานกับการผลิตเท่านั้น (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 79 - 83) อย่างไรก็ตาม จากเรื่อง คำประกาศคอมมิวนิสต์ (The Communist Manifesto) รูปแบบอันสูงสุดของจิตสำนึกของชนชั้นกรรมาชีพ คือการต่อสู้ระหว่างชนชั้นเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมเป็นระบบสังคมนิยม ซึ่งมีไม่เพียงการเรียกร้องค่าจ้างเพิ่มเท่านั้น แต่คือการยกเลิกระบบค่าจ้างทั้งระบบด้วย ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวระดับชาติและระดับนานาชาติด้วย (เออร์เนสต์ แมนเดล 2524 : 177 - 178)

เมื่อความขัดแย้งระหว่างชนชั้นทวีความรุนแรงขึ้น การต่อสู้กันก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ในการปฏิวัติเพื่อทำลายล้างระบบทุนนิยมนี้ถือเป็นการนำทฤษฎีของมาร์กซ์มาปฏิบัติ แต่ผู้ปฏิบัติคือเลนินซึ่งตีความและเพิ่มเติมแนวคิดจากมาร์กซ์ เลนินนั้นเขียนทฤษฎีว่าด้วยพรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งมีหน้าที่ก่อให้เกิดจิตสำนึก (consciousness) ในหมู่ชนชั้นกรรมาชีพ และเป็นองค์กรปฏิวัติในการปฏิวัติตามความคิดของมาร์กซ์นั้น กรรมาชีพจะมีจิตสำนึกเองจากประสบการณ์ในการทำงานและการดำรงชีพ เมื่อชนชั้นกรรมาชีพมีจิตสำนึกเข้าใจสภาพตนเองแล้ว ก็จะร่วมมือกันล้มล้างระบบทุนนิยมที่กดขี่ลงเสีย และผู้ที่มาทำหน้าที่เป็นตัวแทนเพื่อการเปลี่ยนแปลง

(historical agent) ที่จริงแล้วไม่จำเป็นห้องเป็นกรรมาชีพ ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งกล่าวต้องมีความผูกพันกับอุดมการณ์สังคมนิยม ซึ่งในทางปฏิบัติขั้นอื่น ๆ มักไม่มีข้อผูกพันอย่างแท้จริง ยิ่งยงชนชั้นกรรมาชีพ จึงถือว่าชนชั้นกรรมาชีพเป็นตัวแทนที่แท้จริง และถือว่าการปลดปล่อยชนชั้นกรรมาชีพเท่ากับช่วยปลดปล่อยชนชั้นอื่น ๆ ที่ได้รับการเอาเปรียบเช่นกัน เพราะถือว่า ชนชั้นกรรมาชีพเป็นชนชั้นต่ำสุด และได้รับการกดขี่เอาเปรียบโดยระบบทุนนิยมมากที่สุด (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 110 - 111) แต่เลนินคิดต่างไปจากมาร์กซ์ เขาไม่เชื่อในการที่ชนชั้นกรรมาชีพจะมีจิตสำนึกได้เอง จิตสำนึกต้องมาจากภายนอก คือจากปัญญาชน ผู้ซึ่งได้ทำการศึกษาและเข้าใจลัทธิมาร์กซิสต์เป็นอย่างดี ปัญญาชนนี้จะมาจากไหนไม่สำคัญ สำคัญที่ว่าเขามีทฤษฎี และสามารถก่อให้เกิดจิตสำนึกแก่ชนชั้นกรรมาชีพได้ จิตสำนึกเกิดจากการคิดแบบวิทยาศาสตร์ แบบวิภาษวิธี (dialectic) ไม่ใช่เกิดจากประสบการณ์ ดังนั้น ความคิดลัทธิคอมมิวนิสต์จึงอยู่แยกต่างหากจากขบวนการของชนชั้นกรรมาชีพ จะต้องมี การนำเอา ๒ อย่างมารวมกันแล้วจะเกิดการปฏิวัติ ท้าทายกับในทฤษฎีของพรรคคอมมิวนิสต์ พรรคนี้จะไม่ปล่อยให้ขบวนการของชนชั้นกรรมาชีพอยู่ตามลำพัง และตกเป็นเหยื่อของพวกกระฎุมพี แต่ต้องให้การศึกษาแก่ชนชั้นกรรมาชีพจนมีจิตสำนึกถูกจัด Lenin ถือว่าจิตสำนึกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์ จิตสำนึกนี้มีความหมายอย่างกว้างว่า การรู้จักตัวเองและสังคม ความหมายอย่างแคบคือ การรู้จักชนชั้นตนและการต่อสู้ระหว่างชนชั้น เขากล่าวว่า "การรู้สำนึกหมายถึงการช่วยปลดปล่อยไปได้เรื่องหนึ่งแล้ว" (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา 2519 : 110 - 111 อ้างอิงมาจาก Lenin. 1951 : 110 - 111) ในทัศนะของเลนินนั้น เห็นความสำคัญของทฤษฎี (theory) จิตสำนึก (consciousness) และพรรค (the Party) ว่าเป็นพลังนำขบวนการของชนชั้นกรรมาชีพ พลัฏฏวิวัตินั้นคือสังเคราะห์ (synthesis) ของพรรคและมวลชน พรรคเป็นมองเป็นเงื่อนไขการมวลชนเป็นกำลัง

เลนินเสนอให้ชนชั้นกรรมาชีพภายใต้การนำของพรรครับแบ่งเป็นผู้ดำเนินการปฏิวัติของกระฎุมพี และให้ใช้กำลังแย่งอำนาจ โดยไม่ใช้วิธี "ตามกฎหมาย" หรือ "สันติ" เลนินอ้างว่า เกาส์ย้าว่ารัฐคือเครื่องล้อของชนชั้นหนึ่งเพื่อกดขี่ชนอีกชั้นหนึ่ง การมีรัฐหมายความว่า มีการขัดแย้งระหว่างชนชั้นและการขัดแย้งนั้นประนีประนอมไม่ได้ ชนชั้นที่มีความเข้มแข็งกว่า

ทางเศรษฐกิจได้จัดตั้งองค์กรที่เรียกว่า รัฐ เพื่อค้ำให้ชนชั้นอื่นอยู่ในความสงบ ในระบบเศรษฐกิจนายทุน รัฐก็คือองค์กรของชนชั้นนายทุนที่คอยรักษาความเรียบร้อย ค้ำให้ชนชั้นกรรมาชีพต้องยอมถูกขูดรีดโดยไม่ต่อต้าน แม้ว่าจะมีการอ้างว่าระบอบการปกครองเป็นประชาธิปไตยแต่ก็เป็นแค่โครงสร้าง เพราะแท้จริงแล้วผู้ที่มีทุนย่อมมีอำนาจมากกว่าเสมอ ระบอบประชาธิปไตยภายใต้ระบบเศรษฐกิจ นายทุนจึงไม่ใช่ประชาธิปไตยที่แท้จริง เพราะเป็นประชาธิปไตยของชนร่ำรวยของพวกกระฎุมพีกลุ่มน้อยเท่านั้น การที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์จะดำเนินนโยบายต่อสู้ทางรัฐสภาในองค์กรของรัฐย่อมไม่มีทางสำเร็จ จะต้องใช้การปฏิวัติล้มล้างระบบการปกครองเสมอ (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา 2519 : 112 - 115 อ้างอิงมาจาก Lenin. 1965 : 64)

เมื่อทำการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมแล้วสังคมก็จะเข้าสู่ระบบสังคมนิยม ซึ่งสังคมนิยมก็ถือกำเนิดจากสังคมนิยม กล่าวคือเป็นสังคมที่ "ปรากฏออกมาจากสังคมนายทุน และดังนั้นไม่ว่าจะเป็นในทางเศรษฐกิจ-ศีลธรรม และทางจิตใจ หรือในทางใด ๆ ก็ดี สังคมที่เกิดขึ้นใหม่ก็ยังคงมีร่องรอยที่ได้มาแต่กำเนิดจากสังคมเก่าซึ่งได้ปลดปล่อยสังคมใหม่ออกมา" (กุหลาบ สายประดิษฐ์ 2517 : 114 - 115) นั่นก็คือ ขั้นนี้เป็นเผด็จการชนชั้นกรรมาชีพซึ่งยังคงมีระบบทุนนิยมหลงเหลืออยู่ มีระบบการผลิตสินค้าและระบบเศรษฐกิจ เงินตรา ตกค้างเป็นบางส่วน มีชนชั้นต่าง ๆ หลงเหลืออยู่ แต่ลักษณะเด่นชัดที่พอสรุปได้คือ การเริ่มสูญหายไปของชนชั้นทางสังคม ระบบเศรษฐกิจแบบสินค้าและเงินตราเริ่มสูญหายไป รัฐเริ่มสูญหายไป หลักการให้ผลตอบแทนแก่คนตามความต้องการขั้นพื้นฐาน โดยเทียบจากปริมาณแรงงานที่ทำและ "ทำตามความสามารถได้รับตามผลงาน" (เออร์เนสต์ แมนเดล 2524 : 294 - 295)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าสังคมจะเริ่มก้าวไปถึงขั้นที่เริ่มล้มล้างความเลวทรามที่มีในสังคมเก่า ก็ยังถือเป็นเพียงระยะเปลี่ยนผ่านจากระบบทุนนิยมไปยังอุดมคติสังคมนิยม (transitional period) ในสังคมนิยมสังคมนิยมนี้ถือว่าเป็นช่วงของการพัฒนา เพื่อก้าวไปสู่สังคมคอมมิวนิสต์หรืออุดมคติสังคมนิยม แรงงานจึงยังคงเป็นเพียง "เครื่องมือยังชีพ" เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องทำเพื่อดำรงชีวิตอยู่มากกว่าเป็นกิจกรรมที่ทำเพราะนิยมชมชอบ ในสังคมนายทุน การแบ่งงานได้ขยายตัวขึ้น เป็นเทคนิคของการผลิต เพื่อประโยชน์ในทางประสิทธิภาพ จนกลายเป็นเครื่องจักรกลการสูญเสียศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เป็นเรื่องเลวทรามมากที่สุดด้านหนึ่งในระบบทุนนิยม เกิด

"ความขัดแย้งระหว่างแรงงานทางสมองกับแรงงานทางกาย" เกิดความรู้สึกแปลกแยก เป้าหมายหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงสังคม ก็คือ การตั้งระบบการผลิตเพื่อจัดระบบการแบ่งงาน ด้วยเหตุนี้จึงได้ส่งเสริมให้บุคคลได้รู้รอบตัว ซึ่งจะเกิดความพอใจในแรงงานของตน และจะทำงานเพราะตนต้องการ เมื่อนั้นจะทำให้ค่าตอบแทนเท่าเทียมกัน เพราะเหตุจูงใจไม่ใช่สิ่งจำเป็นอีกต่อไป ขั้นสุดท้ายของสังคม แต่ละคนมีส่วนได้รับตามความจำเป็น และเมื่อสังคมเจริญสูงสุดสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการ

การใช้วิธีบังคับอย่างเข้มงวดที่สุด จึงจำเป็นต้องมีในระยะแรกของเผด็จการกรรมาชีพ เพราะต้องทำลายล้างชนชั้นนายทุนและอิทธิพลที่มีอยู่ เมื่อชนชั้นนายทุนและส่วนของโครงสร้างส่วนบนที่เหลือของชนชั้นนี้หมดไป ความจำเป็นในการใช้กำลังก็หมดสิ้นไป เผด็จการกรรมาชีพสร้างสังคมที่มีชนชั้นเดียว และเมื่อสังคมบรรลุถึงขั้นรัฐสลายตัวไปพร้อมกับการไม่มีชนชั้น เวลาแห่งเผด็จการบังคับและปฏิวัติก็จะหมดไปด้วย มนุษยชาติก็จะตั้งสังคมคอมมิวนิสต์ที่เป็นสังคมใหม่และสมบูรณ์เป็นจุดตามากฎแห่งวัตถุนิยมวิภาษและวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ (เอ็ม. เจ. ฮาร์มอน 2522 : 499 - 501)

ลักษณะของอุดมคติสังคมนิยม มาร์กซ์ไม่เคยคิดกำหนดรูปแบบอย่างละเอียดให้สมบูรณ์ในตัวเอง (blue - print) เพราะเห็นว่ารูปแบบสังคมคอมมิวนิสต์หรืออุดมคติสังคมนิยม นั้นจะถูกกำหนดโดยสภาวะจำเพาะ (specific conditions) ที่สังคมคอมมิวนิสต์นั้น พักตัวเติบโตอยู่ในแต่ละแห่ง ซึ่งมนุษย์ไม่อาจทำนายล่วงหน้าได้ เพียงแต่มาร์กซ์พยายามชี้ให้เห็นลักษณะจำเป็นบางประการ เพราะสิ่งที่เรียกว่า อุดมคติสังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ สำหรับมาร์กซ์คือกระบวนการในทางที่เป็นจริงได้ โดยมุ่งล้มเลิกสภาพการณ์ในทุก ๆ ด้านที่มีในระบบทุนนิยม (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 120 - 121 อ้างอิงมาจาก Marx. 1968 : 48) อย่างไรก็ตาม มาร์กซ์ได้เสนอหลักปฏิบัติ 10 ประการ หลังจากขั้นขั้นกรรมาชีพยึดอำนาจทางการเมืองจากฝ่ายนายทุนเป็นผลสำเร็จ ดังนี้

1. เลิกล้มระบบกรรมสิทธิ์ในรูปของที่ดิน และนำเงินที่ได้มาจากระบบการเก็บค่าเช่าที่ดินไปใช้ประโยชน์สาธารณะ
2. เก็บภาษีรายได้ให้หนักกว่าเดิม มีผลบังคับกับเป็นชั้น ๆ ไป
3. ยกเลิกกรรมสิทธิ์มรดก

4. ยึดทรัพย์สินของพวกกบฏและพวกอพยพต่างด้าว

5. รวมเงินทุน (credit) ไว้ที่รัฐ โดยตั้งธนาคารของรัฐดำเนินการโดยรัฐแต่ผู้เดียว

6. ให้ปัจจัยต่าง ๆ ด้านสื่อสารและคมนาคมรวมกับส่วนกลางโดยรัฐเป็นผู้บริหาร

7. ขยายโรงงานต่าง ๆ และเครื่องมือการผลิตให้รัฐเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ให้นำเอาที่ดินที่ว่างเปล่ามาทำประโยชน์ภายใต้การวางแผนจากส่วนกลาง

8. สมาชิกทุกคนในสังคมต้องทำงาน และสร้างกำลังพลแห่งแรงงานเพื่อการเกษตรโดยเฉพาะ (industrial armies for agriculture)

9. แผนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นแบบผสมผสานการเกษตรควบคู่ไปกับการอุตสาหกรรม โดยมุ่งล้มล้างความแตกต่างที่มีอยู่ระหว่างเมืองกับชนบทดำเนินเป็นขั้น ๆ ไปเพื่อให้เกิดมีการกระจายประชากรทั่วประเทศอย่างสมดุลกัน

10. รัฐให้การศึกษาแก่เยาวชนทุกคนในโรงเรียนรัฐบาลแบบให้เปล่า ยกเลิกระบบแรงงานเด็กในโรงงานต่าง ๆ นโยบายการศึกษาต้องผสมผสานกลมกลืนกับระบบการผลิตอุตสาหกรรม (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 123 - 124 อ้างอิงมาจาก Marx. 1969 : 126 - 127, v.1)

มาร์กซ์เองได้ทำการอธิบายลัทธิคอมมิวนิสต์โดยให้ความเห็นว่าจะประกอบด้วย 3 ลักษณะ ที่สำคัญดังนี้

1. คอมมิวนิสต์ถือกำเนิดมาจากระบวนการทางประวัติศาสตร์จึงย่อมอยู่บนฐานประวัติศาสตร์ (historical bases of communism) เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หรือสิ่งที่เป็นอยู่ (being) ก่อความคลี่คลายไปสู่สิ่งที่จะเป็น (becoming) หรือระบบคอมมิวนิสต์นั่นเอง ดังนั้นกระบวนการแห่งการปฏิวัติจึงมีฐานทั้งด้านความเป็นจริง (empirical) และด้านทฤษฎี (theoretical) ในการพัฒนาของระบบทรัพย์สินส่วนบุคคล ที่เป็นเช่นนี้เพราะปัจจัยที่ลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ปรากฏออกมาในรูปของระบบกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินส่วนบุคคล และมนุษย์ได้พยายามแสวงหาความเป็นมนุษย์ของตนจากกระบวนการผลิตและการบริโภค ตลอดจนการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล ฉะนั้นการล้มเลิกทรัพย์สินส่วนบุคคลในฐานะเป็นปัจจัยลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ก็เท่ากับ เป็นการแผ้วทางให้มนุษย์กลับสู่ความเป็นมนุษย์อย่างเดิม

โดยปลดปล่อยให้หลุดจากการเป็นทาสของศาสนา รัฐ วัฒนธรรม และนามธรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มาร์กซ์เห็นว่า ปัจจัยพื้นฐานลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ (alienation) ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (economic alienation) ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น ศาสนา ซึ่งเป็นโครงสร้างส่วนบน จะมีผลลดคุณค่าความเป็นมนุษย์แต่เพียงความสำนึกเท่านั้น (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 136 - 137 อ้างอิงมาจาก McLellan. 1970 : 185)

2. คอมมิวนิสต์ หมายถึงการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ (human relation) โดยปราศจากตัวแทนหรือนามธรรมต่าง ๆ ที่เป็นผู้กำหนดความสัมพันธ์ดังกล่าวมนุษย์จะเป็นส่วนหนึ่งในสังคม (social man) ดังนั้นแรงงานของมนุษย์จึงมีลักษณะเป็นแรงงานเพื่อส่วนรวม มิใช่เพื่อคนใดหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ภายใต้การเป็นสังคมในเชิงวัตถุเท่านั้น แต่หมายถึงการที่มนุษย์สามารถนำใช้สมรรถนะ (faculties) ทั้งหมดเช่นความรู้สึกด้านหู ตา คอ จมูก ปากลิ้น สัมผัสกับความเป็นจริงที่ปรากฏในธรรมชาติเพื่อก่อให้เกิดความพอใจของมนุษย์เองอันเป็นลักษณะแห่งความพอใจที่ปราศจากความเห็นแก่ตัว (nonegoistic nature of satisfaction) ความพอใจดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นตราบใดที่มนุษย์ส่วนใหญ่ยังมีความคิดที่ว่าวัตถุใดจะเป็นของตนต่อเมื่อสามารถเป็นเจ้าของมัน และใช้มันเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ความรู้สึกต่าง ๆ ทางกาย และปัญญาของมนุษย์จึงถูกลดคุณค่าโดยความคิดที่ต้องเป็นเจ้าของมีกรรมสิทธิ์เหนือสิ่งนั้น หรือกล่าวง่าย ๆ คือ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์จะเป็นความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ที่แท้จริง จะต้องไม่ถูกกำหนดโดยสิ่งนอกกายของมนุษย์ หากมาจากความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์เอง

3. การเมืองไม่ใช่เป็นเพียงแก่การวิจารณ์ด้านทฤษฎี หากแต่คือการเรียกร้องคุณค่าและคุณสมบัติแท้จริงของมนุษย์กลับคืน เป็นการกลับไปสู่สสารของความความเป็นมนุษย์ เพราะแม้รัฐ ศาสนา จะเป็นปรากฏการณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่แยกมนุษย์ออกเป็น 2 ลักษณะลักษณะหนึ่งในฐานะเป็นพลเมือง (citizen) ของรัฐ ขณะเดียวกันก็เป็นปัจเจกบุคคล (individual) ด้วย ฉะนั้น การปฏิวัติคอมมิวนิสต์ต้องไม่ถูกจำกัดให้เป็นเพียงการปฏิวัติทางการเมือง ซึ่งเท่ากับการปฏิรูปรัฐเท่านั้น หากต้องมีลักษณะเพื่อมนุษยชาติ (human revolution) ถึงจะสามารถปลดปล่อยมนุษย์จากการถูกลดคุณค่าโดยสิ่งที่เรียกว่า เงิน

อำนาจ และพระเจ้า ดังนั้นในการปฏิวัติจะมีผลในทางปฏิบัติได้จำเป็นต้องเป็นผลงานร่วมของปรัชญา กับชนชั้นกรรมาชีพ เพราะแม้ว่าปรัชญาความเป็นมนุษย์จะได้รับการยอมรับ (affirmed) หากแต่มนุษย์ในตัวกรรมกรได้ถูกปฏิเสธ (negated) การแทรกซึมของปรัชญาโดยเข้าถึง ชนชั้นกรรมาชีพเท่านั้น ที่จะก่อให้เกิดการตื่นรนต่อสู้ระหว่างส่วนที่ได้รับการยอมรับในความเป็น มนุษย์กับส่วนที่ถูกปฏิเสธ กล่าวคือ ชนชั้นกรรมาชีพจะปฏิเสธสิ่งที่ปฏิเสธความเป็นมนุษย์ของเขา (conscious revolt of the affirmation against its own negation and negate its own negation) อันเป็นการให้มาซึ่งสังคมนิยม (สุรพงษ์ ชัยนาม 2517 : 138 - 140 อ้างอิงมาจาก Althusser. 1971 : 226 - 227)

พอสรุปได้ว่าสังคมนิยมในความคิดของมาร์กซ์จะต้องได้รับชัยชนะเนื่องจาก ชะตากรรมของชนชั้นนายทุนเอง ซึ่งถูกกำหนดโดยประวัติศาสตร์ไว้แล้ว

จากหลักการของลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ ดังกล่าว พอสรุปลักษณะของการประพจน์ ประเภตสังนัยแนวสังคมนิยมว่า มีลักษณะใหญ่ ๆ ๓ ประการ คือ

1. สะท้อนความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม
2. สะท้อนการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม
3. เสนอภาพอุดมคติสังคมนิยม

ซึ่งเปรียบเทียบได้เป็น thesis antithesis และ synthesis ตามหลักวิชาวิธี โดยยึดหลักสุนทรียศาสตร์ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับมวลชน (Peopleness หรือ Narodnost)
2. ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับชนชั้น (Classness หรือ Klássovost)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับพรรค (Partyness หรือ Partíinost)

หลักการทั้ง 3 ข้อ มีรากฐานมาจากทฤษฎีมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ สิ่งสำคัญของหลัก สุนทรียศาสตร์นี้คือ ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับมวลชน ผลงานทางศิลปวรรณกรรมที่จัด ได้ว่ามีหลักการนี้ต้องเป็นผลงานที่สามารถสะท้อนความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และสิ่งต่าง ๆ ในสังคม สะท้อนสภาพที่แท้จริงในสังคมและให้แรงบันดาลใจแก่มนุษย์ที่จะต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่ง คติที่ดีกว่าของพวก เมาเป็นมนุษย์ ดังนั้นหลักการข้อนี้จึงหมายถึงควา มสัมพันธ์ระหว่างศิลปวรรณคดีกับ มุขสมัยนั้น ๆ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่ง คือศิลปวรรณคดีที่มีคุณค่าต้องเป็นแรงคลาใจให้มนุษย์เกิด ความต้องการที่จะพัฒนาทั้งตัวเขาเองและสังคมให้ดีขึ้น

ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับสังคมเพราะเหตุว่าแต่ละสังคมจะประกอบไปด้วยชนชั้นต่าง ๆ แต่ในสังคมทุนกาศนั้นไม่มีชนชั้น ดังนั้นงานศิลปะวรรณคดีประเภทนี้จึงไม่มี เมื่อระบบทุนนิยมเกิดขึ้น มีการแบ่งงานทำ เท่ากับเป็นการทำลายระบบการทำงานร่วมกันของสังคมทุนกาศเสียสิ้น ซึ่งเป็นผลทำให้มีการแบ่งแยกศิลปะวรรณคดีออกจากมวลชน และมวลชนจากศิลปะวรรณคดี เนื่องจากภายใต้ระบบทุนนิยมมนุษย์ต้องทำงานอย่างหนักโดยไม่มีความว่างถึงสิ่งอื่น แม้แต่ศิลปะวรรณคดี ดังที่มาร์กซ์และเอนเงิลส์ กล่าวว่า "ระบบทุนนิยมก็กดขี่มนุษย์จากการกระทำต่าง ๆ อย่างอิสระตามความสามารถและความถนัดที่แท้จริง" ซึ่งกล่าวโดยสรุปแล้ว สังคมนิยมแนวสังคมนิยมมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ คือ

1. กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสติการประพันธ์และศิลปะอย่างอิสระ
2. สุนทรียศาสตร์ของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม มีพื้นฐานมาจากอุดมการณ์มาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ ซึ่งถือว่าความงาม เป็นมนุษย์ที่ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์ที่เอื้ออำนวยจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ
3. เนื้อหาสาระคือชีวิตมนุษย์ทั้งชีวิต
4. รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแห่ง ส่วนเนื้อหาเป็นสังคมนิยม
5. สนับสนุนนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์
6. ถือว่าประชาชนเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ และกำหนดชะตาชีวิตตนเอง

รับผิดชอบทุกสิ่งบนโลก (James. 1973 : 1 - 4 citing Marx and Engels. 1957 : 202 - 203)

ราเด็ค (Karl Radek. 1974 : 964 - 965) กล่าวว่า สังคมนิยมแนวสังคมนิยมเป็นจิตสำนักแห่งมนุษยนิยม ความเข้าใจว่ามนุษย์เป็นผู้กำหนดโชคชะตาตนเอง เป็นวรรณคดีที่มีส่วนร่วมในการต่อสู้อันยิ่งใหญ่ เพื่อยุติพันธุ์ศิลปะวิทยาการใหม่ (The New Renaissance) ของมนุษยชาติ เป็นวรรณคดีที่มีแต่ความเกลียดชังระบบทุนนิยมอันเป็นระบบที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังในหมู่มนุษยชาติ เป็นวรรณคดีที่ให้ความรักอันยิ่งใหญ่แก่มวลชนผู้ทุกข์ยาก

ฟาเคเยฟ (Alexander Fadyev. 1971 : 65 - 70) ให้ลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมดังนี้

1. สะท้อนชีวิตทุกรูปแบบของมนุษย์
2. สะท้อนประสบการณ์ในประวัติศาสตร์ทั้งหมดของมนุษย์

3. ละก่อนปัญหาต่าง ๆ ที่เร่ร่อนเข้าไปเกิดคนประเภทใหม่ในอนาค
4. สะท้อนการต่อสู้ของผู้ใช้แรงงานนานาชาติ
5. สะท้อนระบบพรรคคอมมิวนิสต์
6. สะท้อนการเสื่อมโทรมและเสื่อมถอยของระบบทุนนิยมและชัยชนะของระบบ

สังคมนิยมของมวลชนนับล้าน

7. สะท้อนเสรีภาพของมวลชนที่เป็นอิสระจากการกดขี่ขูดรีดภายใต้ระบบทุนนิยม
8. สะท้อนระบบการทำงานใหม่แบบสังคมนิยม ซึ่งตรงข้ามกับระบบการทำงาน

ภายใต้แอกของระบบทุนนิยม และแนวคิดที่แฝงอยู่ในรูปของการกดขี่ขูดรีด เช่น ภาสนา
ลัทธิปัจเจกชนนิยม การเหยียดผิว เป็นต้น

9. การถือกำเนิดของปัจเจกชนแบบสังคมนิยมและลัทธิกรรมสิทธิ์ร่วม

สรวงวุฒิ (swingewood: 1975: 215-217) กล่าวถึงกวีกรีกและลัทธิ

สังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า กอริก็มีความเห็นว่า วรรณคดีก็ต้องมีส่วนเสริมสร้างแก่ชีวิต ควรสะท้อน
ความจริงใน "การสร้างสรรค์สังคม" รวมทั้งความสำเร็จในการสร้างสรรค์นั้น สังคมนิยม
แนวสังคมนิยมต้องมีลักษณะให้เราเห็นขั้นกรมาชีพทั่วโลกมีใจสำนึก และยึดมั่นในอุดมการณ์เพื่อ
การปฏิบัติไปสู่ระบบสังคมนิยม สรวงวุฒิยังกล่าวถึงลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมว่า

1. ก่อให้เกิดความกล้าเปลี่ยนแปลงสังคม และนำสังคมไปสู่ความก้าวหน้า โดยลด
ความขัดแย้งระหว่างปัจเจกชนกับส่วนรวม และมีชีวิตที่ผสมกลมกลืนกับชีวิตที่ควรจะเป็น

2. มีตัวละครเอก คือ "เฮอสปีท์: วีโร่" (positive hero) ที่อุทิศตน
เพื่อสังคมในอนาคต

3. มีลักษณะการมองโลกในแง่ดี บางครั้งมีลักษณะเป็นโศกนาฏกรรมแบบสุขนิยม
(Optimistic tragedy) คือในตอนจบของเรื่อง มักลงท้ายด้วยชัยชนะของชนชั้นกรมาชีพ
หรือความสำเร็จในการพยายามสร้างสังคมใหม่ แม้ว่าตัวละครเอกต้องตาย แต่ถือเป็นการตาย
เพื่อให้มีการต่อสู้ต่อไป

ตัวละครและอุดมการณ์ทางการเมืองถือเป็นหนึ่งเดียวกัน แนวนิยายประเภทนี้เน้นให้เห็นถึง
อุดมการณ์ทางการเมือง ซึ่งสะท้อนความเลวร้ายในระบบทุนนิยม ความยุติธรรมในระบบ
สังคมนิยม และในรูปแบบนี้จะไม่มิตัวละครที่มีหลายบุคลิก จะมีเพียงแต่เรื่องของการเป็นเหตุ

1. เป็นผู้มาจากผู้ใช้แรงงาน หรือถือกำเนิดมาจากการใช้แรงงาน
2. เป็นตัวละครที่มีพลังในการต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต กำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
3. เป็นตัวละครที่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองไปในทางดีขึ้นเรื่อย ๆ เช่น มีน้ำใจ มีคุณธรรม มีเมตตา ฉลาด เป็นต้น
4. เป็นผู้นำในการปฏิบัติ เป็นผู้นำในการปลดปล่อยผู้ใช้แรงงานทั่วโลกให้เป็นอิสระจากอำนาจของระบบทุนนิยม (Gorky. 1971 : 42 - 52)

จากลักษณะดังกล่าวพอจะสรุปได้ดังนี้

สังคมนิยมแนวสังคมนิยม (socialist realism) หมายถึง แนวการประพันธ์ที่มุ่งสะท้อนความเสื่อมโทรมของสังคมนิยม กระบวนการล้มล้างสังคมนิยม และภาพอุดมคติสังคมนิยม โดยมีลักษณะดังนี้

1. แก่นเรื่อง สะท้อนแนวคิดสังคมนิยม กล่าวคือ มีการต่อสู้ระหว่างชนชั้น การล้มล้างระบบทุนนิยม และสถาปนาเผด็จการชนชั้นกรรมาชีพ นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบสังคมนิยม

2. เนื้อเรื่อง

2.1 สะท้อนความเจ็บปวดทรมานของระบบทุนนิยม อันเกิดจาก

- การขูดรีดเอาหัวเอาเปรียบกรรมกร
- ระบบทุนนิยมผูกขาด
- การเพิ่มจำนวนของชนว่างงาน
- ความอยุติธรรมที่เกิดกับคนยากจน
- การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าในความเป็นมนุษย์ลง

2.2 การปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม โดย

- สร้างจิตสำนึกในการปฏิวัติ
- การต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพ

2.3 อุดมคติสังคมนิยม

- สังคมที่ปราศจากการขูดรีดเอาหัวเอาเปรียบ
- มนุษย์ได้รับความเสมอภาคกัน
- มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่ถูกลดคุณค่าอีกต่อไปไม่ว่าจะโดยวัตถุหรือ

มนุษย์ด้วยกันเอง

2.4 ชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพ

- ความสำเร็จในการปฏิวัติ
- อาจจะมีการตายของวีรชนเอก แต่ความกึกก้องปฏิวัติยังทรงดำรงอยู่

3. มีตัวละครที่เรียกว่า 'พอสิทีฟ ฮีโร่' (positive hero) โดยมี

ลักษณะสำคัญ คือ

3.1 มีจิตสำนึก และเป็นผู้นำในการต่อสู้กับฝ่ายทุนนิยม เพื่อชัยชนะของฝ่าย

สังคมนิยม

3.2 มีการตัดสินใจอย่างมีอุดมการณ์ จลนกร มีไหวพริบ รักชาติ เสียสละเพื่อส่วนรวมและสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้สำเร็จ และสามารถพัฒนาบุคลิกภาพไปในทางที่ดีขึ้น

3.3 ได้รับยกย่องจากผู้ประพันธ์ และตัวละครอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตัวละครฝ่ายทุนนิยม

3.4 ถือกำเนิดจากผู้ใช้แรงงาน หรือกระบวนการใช้แรงงาน

บทที่ 4

วิเคราะห์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมในนวนิยายของแจ๊ค ลอนดอน

เพื่อจะได้ทราบว่าสังคมนิยมแนวสังคมนิยมปรากฏอยู่ในนวนิยายของแจ๊ค ลอนดอน
ในลักษณะใดบ้าง ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมในนวนิยายของแจ๊ค ลอนดอน
ตามลำดับดังนี้

แก่นเรื่อง

เนื้อเรื่อง

ตัวละครเอก

แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องในการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมนี้สะท้อนความเลื่อมโทรมถึงขีดสุด
นานาประการของระบบทุนนิยม แนวคิดการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม
ให้เป็นแบบสังคมนิยมและอุดมคติสังคมนิยมตามลำดับ ทั้งนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของลัทธิมาร์กซิสต์ --
เลนินนิสต์ ซึ่งแก่นเรื่องนี้เป็นไปตามกฎวิภาษวิธี (Dialectics) ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. ปรากฏการณ์ธรรมชาติทั้งหลายในโลกมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเคลื่อนไหว
เปลี่ยนแปลงอยู่เป็นนิจ

2. ปรากฏการณ์ธรรมชาติทั้งหลายมีการขัดแย้งกันภายใน (Internal
Contradiction) ของด้านบวกและด้านลบ

3. การขัดแย้งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นไปในลักษณะรวดเร็วฉับพลัน
เป็นการก้าวกระโดดเป็นช่วง ๆ เคลื่อนไหวไปสู่สภาพที่ดีกว่าเสมอ

นั่นคือเป็นลักษณะของการมีความคิดหรือสมมติฐาน (thesis) เกิดขึ้น ย่อม
มีความขัดแย้ง (antithesis) ซึ่งจะนำไปสู่ข้อยุติลง (synthesis) กล่าวคือ เมื่อ
ระบบทุนนิยมที่มีอยู่เดิม นำไปสู่ความขัดแย้งหรือแนวคิดปฏิวัติ และเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปสู่
ระบบสังคมนิยม อันถือเป็นลักษณะของแก่นเรื่องของการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยม

นวนิยายทั้ง 2 เรื่องที่นำมาวิเคราะห์ คือ The Iron Heel และ Martin Eden นั้นมีแก่นเรื่องครบทั้ง 3 ลักษณะ และตรงตามแนววิชาวิธีเพียงเรื่องเดียว คือ เรื่อง The Iron Heel กล่าวคือ สะท้อนถึงความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม ไม่ว่าจะเป็นระบบทุนนิยมผูกขาดที่นายทุนพยายามทำทุกทางในการกำจัดการทุนย่อยให้หมดจากสภาพการเป็นคู่แข่งทางการค้า การที่นายทุนใหญ่มิอำนาจในตลาดสินค้าและตลาดแรงงาน กล่าวคือนายทุนใหญ่เหล่านี้สามารถกดค่าแรง กดขี่ขูดรีดกรรมกรได้ตามใจชอบ เนื่องจากระบบกรต้องจ้างงาน เพราะไม่มีนายทุนย่อยจ้างอีกต่อไป หรือแม้กระทั่งนายทุนนำเครื่องจักรเข้าช่วยในการผลิตทำให้กรรมกรถูกไล่ออกจากงานมาก เกิดสภาพว่างงาน รวมทั้งการที่คนในระบบทุนนิยมเหยียดหยามคนที่ต่ำต้อยกว่า เป็นการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลงอย่างสิ้นเชิง เมื่อระบบทุนนิยมเสื่อมโทรมลงอย่างหนัก นายทุนพากันกดขี่ขูดรีดกรรมกรจนกรรมกรต้องมีชีวิตที่ทุกข์ยากแสนสาหัส เช่นนี้ หลังขีดแย้งที่มีอยู่จึงปะทุออกมาในรูปของการต่อสู้ระหว่างชนชั้น และนำไปสู่การปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ กระแสความขัดแย้งนี้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีกว่า นั่นคือ ระบบสังคมนิยม และอุดมคติ-สังคมนิยมตามลำดับ

ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้นมีแก่นเรื่องแตกต่างไปจาก The Iron Heel กล่าวคือ ลอนดอนเน้นเรื่องความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม โดยให้ตัวละครเอก คือ มาร์ติน อีเด็น (Martin Eden) เป็นผู้รับสิ่งเหล่านั้นมากและเด่นที่สุด ความเสื่อมโทรมที่เห็นมากได้แก่ ความอยุติธรรมที่เกิดกับคนยากจน และการที่มนุษย์ในสังคมทุนนิยมถูกลดคุณค่าลง ส่วนความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดพลังของการสร้างสรรค์สังคมยุคใหม่นั้นไม่มีถึงขั้นล้มล้างระบบทุนนิยม มีแต่จิตสำนึกทางชนชั้น และความขัดแย้งระหว่างชนชั้นกรรมกรและชนชั้นกรรมาชีพเท่านั้น โดยที่ลอนดอนให้มาร์ติน อีเด็น ตัวละครเอกของเรื่อง เป็นตัวแทนของชนชั้นกรรมาชีพ และรูธ มอร์ส (Ruth Morse) รวมทั้งครอบครัวมอร์ส เป็นตัวแทนของชนชั้นกรรมกร การที่ มาร์ติน อีเด็น เป็นคนของชนชั้นกรรมาชีพที่ต้องการมีฐานะเท่าเทียมกับชนชั้นกรรมกร ขณะเดียวกันก็ถูกชนชั้นเดียวกัน และกลัวยกย่องชนชั้นกรรมกรไปชั่วเวลาหนึ่งนั้น ช่วยทำให้ผู้อ่านพบว่า ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการศึกษา การมีอาชีพ ฐานะความเป็นอยู่ทางสังคม ชนชั้นกรรมาชีพล้วนเป็นชนชั้นที่เสียเปรียบ คนยากจนไม่ได้รับความเป็นธรรม

อยู่ตลอดมา แม้กระทั่งความรักซึ่งเป็นสิ่งบริสุทธิ์ แต่สำหรับชนชั้นกรรมกรที่แล้วไม่มีความรักที่แท้จริง มีแต่เงิน เกียรติยศ ชื่อเสียงเท่านั้น เราจึงพบว่า เมื่อมาร์ตินยังคงอยู่ในฐานะยากจน ครอบครัวมอร์สและตัววุธเองปฏิเสธเขา แต่เมื่อเขาเป็นนักเขียนมีชื่อเสียงร่ำรวย ทุกคนกลับต้อนรับเขาเหมือนไม่เคยรู้สึกรังเกียจเขามาก่อน มาร์ติน อีเด็น นับเป็นคนหนึ่งในอีกหลาย ๆ คน ที่ต้องประสบกับความเลื่อมโทรม ความเลวร้ายในระบบทุนนิยม จนเขาต้องตัดสินใจฆ่าตัวตายในที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบนวนิยายทั้ง 2 เรื่องที่นำมาวิเคราะห์จะพบว่า เรื่อง The Iron Heel มีแก่นเรื่องของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมครบถ้วนสมบูรณ์ แม้ว่าจะเป็นลักษณะที่ 1 และ 2 มาก แต่ก็ เป็นเพราะสังคมนิยมแนวสังคมนิยมนั้นจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ของแต่ละประเทศ สหรัฐอเมริกาไม่ใช่ประเทศสังคมนิยม แนวการประพันธ์ประเภทหนึ่งของรัฐจึงไม่มีใครได้กล่าวถึงสภาพของอุดมคติสังคมนิยมมากนัก แต่จะเน้นการปลุกจิตสำนึกในการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมแก่ผู้อ่านมากกว่า ซึ่งผิดกับนวนิยายประเภทเดียวกัน แต่เป็นของประเทศสังคมนิยม ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น เน้นที่ความเลื่อมโทรมของระบบทุนนิยมและแนวคิดเรื่องชนชั้น อันได้แก่ ความแตกต่างระหว่างชนชั้น และความขัดแย้งระหว่างชนชั้น จะเห็นได้ว่า เรื่อง Martin Eden มิได้เป็นเรื่องที่มีแนวกติกปฏิวัติล้มล้างสังคมแต่ประการใด ไม่ได้เป็นเรื่องที่เป็นการเปลี่ยนแปลงตามกฎวิภาษวิธี ไม่เน้นที่ระบบการเมืองและเศรษฐกิจ แต่เน้นที่ด้านสังคมมากกว่า

เนื้อเรื่อง

แนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ ซึ่งกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงสังคมจากระบบทุนนิยมไปสู่ระบบสังคมนิยม โดยมีความคิดที่ยกย่องเสรีภาพของมนุษย์ที่ปราศจากซึ่งการกดขี่ขูดรีด และปราศจากชนชั้นในสังคม การปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพ เพื่อไปสู่ระบบสังคมนิยมและสังคมคอมมิวนิสต์ พอสรุปเนื้อหาของการประพันธ์แนวนี้ออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับความเลื่อมโทรมของระบบทุนนิยม
2. ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม

3. ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับอุดมคติสังคมนิยม

4. ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบนวนิยายที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 2 เรื่อง คือ The Iron Heel และ Martin Eden พบว่า เรื่อง The Iron Heel มีเนื้อหาแสดงถึงแนวการประพันธ์แบบสังคมนิยมแนวสังคมนิยมสมบูรณ์มากกว่าเรื่อง Martin Eden แม้ว่าเรื่อง The Iron Heel จะไม่ได้กล่าวถึงลักษณะที่ 3 อย่างเด่นชัด แต่ก็ถือว่า สะท้อนลักษณะการประพันธ์แนวน้อย่างชัดเจนพอสมควร กล่าวคือ สะท้อนครบทั้ง 4 ลักษณะ ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้นมีเนื้อหาเด่นชัดในลักษณะที่ 1 และ 2 โดยเฉพาะเรื่องการค้าคุณค่าความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญในแนวการประพันธ์ประเภทนี้ ส่วนลักษณะที่ 3 และ 4 นั้น ไม่ปรากฏอย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นเรื่องที่พูดถึงการเน้นลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมเป็นสำคัญ ดังที่เคยกล่าวแล้วในการวิเคราะห์แก่นเรื่อง ซึ่งไม่นับว่าเป็นเรื่องที่สะท้อนแนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมอย่างสมบูรณ์

ผู้วิจัยจะขอวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาของนวนิยายทั้ง 2 เรื่องดังกล่าวอย่างละเอียด เพื่อแสดงให้เห็นว่า แจ็ค ลอนดอน ได้สะท้อนแนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมในเนื้อเรื่องอย่างไร ตามลักษณะทั้ง 4 ประการดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม

ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมที่สำคัญได้แก่ เนื้อหาที่จะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้

1.1 ระบบทุนนิยมผูกขาด

การทำการค้าไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันอย่างเสรี แต่เป็นการผูกขาดของกิจการของนายทุนใหญ่ ๆ ทำให้นายทุนย่อยไม่สามารถอยู่ได้ นายทุนใหญ่สามารถกำหนดราคาสินค้าตามใจชอบ

1.2 การกดขี่ขูดรีดกรรมกร

เมื่อเกิดสภาพของระบบทุนนิยมผูกขาดขึ้นดังกล่าวย่างต้นแล้ว นายทุนย่อมสามารถกดค่าจ้างแรงงานได้ตามใจชอบ เนื่องจากกรรมกรมีสภาพต้องจ้างงาน นายทุนไม่สนใจสภาพการทำงานของกรรมกร ทะเลาะวิวาท และการความปลอดภัยในระหว่างการทำงาน เนื่องจากนายทุนใหญ่กำจัดการแข่งขันได้แล้ว และตกลงแบ่งเขตตลาด และราคาขายกันแล้ว นายทุนจะกดค่าแรงรวมทั้งขยายเวลาการทำงานเพื่อกอบโกยกำไรให้มากที่สุด

1.3 สภาวะว่างงาน

เนื่องจากเมื่อมีการขยายกิจการผลิต ตลอดจนใช้เครื่องจักรเข้าช่วยเพื่อให้ได้ผลผลิตมาก และกำไรมาก คนงานจะถูกปลดออกให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งนำไปสู่ภาวะว่างงาน

1.4 ความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับคนจน

ในสังคมทุนนิยมขณะที่คนจนจะยิ่งจนลงนั้น เขาเหล่านั้นก็ไม่ได้มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นที่ร่ำรวยกว่าในสังคม เช่น โอกาสที่จะได้รับการศึกษาสูง ๆ เนื่องจากไม่มีทุนรอนพอ โอกาสที่จะได้ทำในสิ่งที่ตนต้องการจะทำ เขาจะถูกบังคับโดยสภาพสังคมให้ประกอบอาชีพหรือทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงชีวิต และโอกาสที่มนุษย์ทุกคนพึงมีโดยเท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกันนั้น ในสังคมทุนนิยมคนยากจนจะเป็นชนชั้นที่ได้รับโอกาสน้อยที่สุด และได้รับความอยุติธรรมน้อยที่สุด

1.5 การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลง

มนุษย์ภายใต้ระบบทุนนิยมจะถูกลดคุณค่าลง กล่าวคือในประการแรกผู้ใช้แรงงานจะถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์จากกระบวนการผลิตที่นายทุนทำการกดขี่ขูดรีดกรรมกรภายใต้การทำงานเช่นนี้ มนุษย์มิได้ทำงานเพราะตัวเองต้องการหรือพอใจจะทำ แต่เป็นการที่ถูกบังคับให้ทำ ประการที่สอง คือมนุษย์ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการผลิตที่มีลักษณะขูดรีดมนุษย์ ผลผลิตที่ตามมาจึงเป็นตัวยกคุณค่าความเป็นมนุษย์ลง ผลผลิตเป็นสิ่งบังคับให้เรวกเขาตกเป็นทาสผลผลิต ซึ่งได้แก่ วัตถุ เงินทอง รวมทั้งสิ่งที่ปรากฏให้เห็นภายนอกด้วย เช่น กริยามารยาท การแสดงออกต่าง ๆ และประการที่สาม คือมนุษย์ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยมนุษย์ด้วยกันเอง เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์มิได้

เป็นไปแบบเพื่อนมนุษย์ที่แท้จริง แต่เป็นเพียงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุสิ่งของ มนุษย์กับ วัตถุสิ่งของ และมองดูเพื่อนมนุษย์ตามฐานะและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับตนเท่านั้น

ความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมที่ปรากฏในเรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden นั้น เรื่อง The Iron Heel นั้น สะท้อนทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีความสมบูรณ์กว่าเรื่อง Martin Eden โดยที่เรื่อง The Iron Heel นั้นจะ สะท้อนลักษณะเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมในทุกด้าน คือความเสื่อมโทรมที่เกิดจาก ระบบ ทุนนิยมผูกขาด การขูดรีดเอารัดเอาเปรียบ สภาพการว่างงาน ความอยุติธรรมที่เกิดกับ คนยากจน และการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าอันเนื่องมาจากระบบทุนนิยม แต่เรื่อง Martin Eden นั้น จะปรากฏลักษณะดังกล่าวให้เห็นน้อยกว่า คือจะสะท้อนในลักษณะของความ อยุติธรรมที่เกิดกับคนยากจน และที่เน้นมากในเรื่องนี้คือ การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าลง สำหรับ เรื่อง The Iron Heel นั้น ให้กล่าวถึงเรื่องราวของสังคมโลกที่วุ่นวายไปมาของระบบทุนนิยม ใ้ว่า ระบบทุนนิยมนั้น เกิดจากการที่ชนชั้นกรรมพีทำการปฏิวัติสังคมที่เดิมปกครองโดย ชนชั้นสูงหรือเหล่าขุนนาง ซึ่งเมื่อทำการปฏิวัติแล้ว ชนชั้นกรรมพีหรือเหล่านายทุนก็ทำการ กดขี่ขูดรีด และปรากฏผลเลวร้าย อันทำให้ต้องเกิดการปฏิวัติอีกครั้ง โดยฝ่ายสังคมนิยมซึ่ง เป็นไปตามกฎวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ กล่าวคือระบบทุนนิยมซึ่งเป็นระบบที่แสวงหาผลประโยชน์ เพื่อตนเองนั้น ถือว่าเป็นระยะที่ถึงจุดพร้อมที่จะเสื่อมสลายลงทุกขณะ เนื่องจากระบบ ทุนนิยมเป็นระบบที่มีแต่การหาผลประโยชน์ใส่ตน เป็นระบบที่ทุกคนเห็นแก่ตัว นายทุนมุ่งขูดรีด กรรมกรจนถึงที่สุด ซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบสังคมนิยมที่มีแต่การช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ดังที่เออร์เนสต์ เฮฟเวอร์ฮาร์ด ซึ่งเป็นตัวละครเอกในเรื่องได้กล่าวโจมตี ระบบทุนนิยมว่าเป็น "... self - seeking capitalism ... capitalism, rotten - ripe ..." (London. 1982 : 321)

ลอนดอนยังแสดงให้เห็นถึงความคิดในการโจมตีสถาบันศาสนาว่าสถาบันศาสนาเป็น สถาบันที่เอื้ออำนวยและเข้าข้างพวกนายทุน สถาบันศาสนานั้นถือว่าเป็นสถาบันที่ถูกกำหนด โดยฐานะเศรษฐกิจ สถาบันต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของโครงสร้างส่วนบนจะถูกกำหนดให้ รับไว้ และสอดคล้องกับการปกครองและชนชั้นปกครอง ซึ่งในสังคมทุนนิยมก็คือชนชั้นกรรมพี ฉะนั้นศาสนาจึงมีประโยชน์เพียงเพื่อจุดประสงค์ดังกล่าว และยังเป็นการลดคุณค่าความเป็น

มนุษย์ด้วยกัน ศาสนาละเลยและดูดาบไม่ช่วยเหลือนักตกทุกข์ได้ยากในสังคม ซึ่งเออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด (Ernest Everhard) ได้กล่าวโจมตีกับบิชอป มอร์เฮาส์ (Bishop Morehouse) ซึ่งเป็นพระที่โบสถ์แห่งหนึ่งว่า แท้จริงแล้วโบสถ์ไม่ได้สอนในสิ่งที่มีในคัมภีร์เลย โบสถ์ละเลยต่อการช่วยเหลือคนยากจน และชนชั้นกรรมาชีพที่ถูกกดขี่ขูดรีดจากพวกนายทุน เพราะในปัจจุบันโบสถ์ก็ได้รับการสนับสนุนจากพวกนายทุนและระบบทุนนิยม ศาสนาคริสต์สอนให้คนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอนให้มีความเมตตาช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ แต่ในขณะนี้ ชนชั้นกรรมาชีพกำลังทนทุกข์จากระบบทุนนิยม พวกเขา กำลังจะอดตาย แต่โบสถ์กลับเฉยเมย ไม่รับรู้ความทุกข์ร้อนของผู้คนเหล่านั้น "... the church was dumb, then ..." โบสถ์ไม่เคยเรียกร้องให้เกิดสันติสุขในหมู่ประชาชน ไม่เคยทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อมวลชนผู้ยากไร้ ไม่เคยรู้เรื่องราวผู้หญิงต้องเป็นทาสแรงงานโดยค่าจ้าง 90 เซนต์ต่อสัปดาห์ในชิคาโก หรือการใช้แรงงานเด็กที่โรงงานเซาเธิร์น กัตตัน (Southern Cotton) ที่เด็กอายุเพียง 6 - 7 ขวบ ต้องทำงานทุกคืน คืนละ 12 ชั่วโมงนั้น พวกเขาไม่ได้เห็นเดือนเห็นตะวัน พวกเขาต้องล้มตายราวกับแมลงวัน ค่าจ้างที่พวกเขาได้ต้องแลกมาด้วยเลือดและชีวิต

"... They never see the blessed sunshine. They die like flies ..."

(London. 1982 : 344 - 345)

ระบบทุนนิยมนอกจากจะใช้แรงงานเด็กและผู้หญิงอย่างทารุณเยี่ยงทาสโดยจ่ายค่าจ้างเพียงเล็กน้อยแล้ว ระบบนี้ยังเพิ่มจำนวนคนยากจนซึ่งความยากจนนี้เองทำให้พวกคนงานมีชีวิตอย่างลำบาก พวกเขาขาดอาหาร และที่พักอาศัยที่ดี สภาพการทำงาน และประสิทธิภาพในการทำงานก็ต่ำลงเป็นเงาตามตัว

ส่วนในเรื่อง Martin Eden นั้น มาร์ติน อีเด็น ซึ่งเป็นตัวละครเอกในเรื่องที่มาจากชนชั้นกรรมาชีพ และเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงในตอนท้ายนั้น ได้ต่อนายมอร์ส (Morse) ซึ่งเป็นชนชั้นกระฎุมพี และพรรคพวกของเขาที่ทำงานภายใต้ระบบทุนนิยมว่า เขาแต่กอบโกยผลประโยชน์ใส่ตัวเท่านั้น และคนในชนชั้นกระฎุมพีนี้มิได้มีความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน แต่พวกเขามีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพียงเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ผลประโยชน์ ชื่อเสียง เกียรติยศ เท่านั้น เช่น ในกรณีของนายบลอนท์ (Blount) ซึ่งเป็นชนชั้นกระฎุมพีที่เคยถูกมาร์ติน อีเด็น เพราะเขาเป็นคนยากจน ไร้การศึกษา และเป็น

ชนชั้นกรรมาชีพ แต่เมื่อมาร์ติน พยายามเขียน เรื่องส่งสำนักพิมพ์จนกลายเป็นนักเขียนมีชื่อเสียงโด่งดัง มีเงินมากมาย นายบลองท์กลับเชิญมาร์ตินเป็นแขกทานอาหารเย็นที่บ้านของเขา หัง ๆ ที่มาร์ตินก็ยังคงเป็นมาร์ตินคนเดิม บุคลิกลักษณะ ความคิดของเขา ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง เพียงแต่ฐานะความเป็นอยู่ในสังคมเท่านั้นที่เปลี่ยน แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชนชั้นกรรมาชีพ เนื่องจากพวกนี้มีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพียงเพื่อผลประโยชน์ ความมีหน้ามีตา เรื่องเช่นนี้จึงเกิดกับมาร์ติน อีเต็น

เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมในลักษณะที่ 1 คือระบบทุนนิยมผูกขาด เรื่อง The Iron Heel นั้นสะท้อนลักษณะความเสื่อมโทรมในแง่นี้ให้ชัดเจนมากกว่า เรื่อง Martin Eden ซึ่งมีเพียงเล็กน้อย ความเสื่อมโทรมที่เกิดจากระบบทุนนิยมผูกขาดนั้น เกิดจากการที่นายทุนหาสัญญาไม่แข่งขันขายสินค้าบางอย่างเพื่อเปิดโอกาสให้อีกฝ่ายหนึ่งขายได้กำไรมาก ๆ เมื่อเวลาไม่มีคู่แข่งก็ต้องทำให้ลดราคาสินค้าเพื่อเรียกลูกค้าอีกต่อไป ก้าวต่อไปก็คือการที่นายทุนหันมารวมตัวกันเป็นบริษัทใหญ่ เพื่อขยายอิทธิพลทางการค้า และการรวมตัวทางการเงินเพื่อจัดคู่แข่งรายย่อย ทั้งนี้โดยมีจุดประสงค์เพื่อครอบงำกำไรตามใจชอบ โดยไม่มีการกำหนดราคาโดยตลาดอย่างยุติธรรมอีก

การที่บริษัทธุรกิจของนายทุนใหญ่ที่ตั้งขึ้นในสังคมนั้น มิได้มีส่วนช่วยเหลือสังคมหรืออย่างมีประสิทธิภาพแต่อย่างใด มีแต่จะมุ่งผลิตสินค้าให้มากทั้งนี้เนื่องมาจากระบวนการการผลิตที่มุ่งให้กรรมกรผลิตมูลค่าส่วนเกินออกมาให้มากเพื่อแสวงหากำไร จนมีสินค้าออกมาล้นตลาด ซึ่งสาเหตุสำคัญที่สินค้าล้นตลาด ก็เนื่องมาจากว่าผู้บริหารใหญ่คือคนยากจนและกรรมาชีพ ไม่มีกำลังซื้อ ทั้งนี้ก็เพราะระบบทุนนิยมที่มีวัฏจักรในการที่นายทุนขูดรีดกรรมกร ทำให้กรรมกรทำงานหนัก แต่ได้ค่าตอบแทนน้อย วัฏจักรเช่นนี้ทำให้คนรวยคือนายทุนซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยนับวันก็ร่ำรวยยิ่งขึ้น ส่วนคนจนซึ่งได้แก่ กรรมกรและคนยากจนทั้งหลายก็ยิ่งจนลง เพราะระบบเช่นนี้ไม่เอื้อต่อการมีโอกาสแข่งขันอย่างยุติธรรม

การขายสินค้าแบบตัดราคาตัวเองก็เป็นความเสื่อมโทรมอีกรูปแบบหนึ่ง ทั้งนี้เพราะนายทุนใหญ่หาวิธีกำจัดนายทุนย่อยออกไปจากการแข่งขัน โดยนายทุนใหญ่แม้จะขายสินค้าในราคาต่ำกว่านายทุนย่อย แต่เพราะนายทุนใหญ่มีทุนมาก และขายสินค้าได้มากเมื่อรวมกันทั้งหมดก็ไม่ขาดทุน และเมื่อกำจัดนายทุนย่อยได้แล้วก็ไม่มีความจำเป็นต้องแข่งขันต่อไปการขายสินค้านายทุนใหญ่ก็

สามารถขึ้นราคาสินค้าได้โดยไม่มีการต่อรองตามระบบการค้าแบบเสรีอีกต่อไป ในเรื่อง The Iron Heel นี้ นายโควอลท์ (Kovolt) เป็นนายทุนใหญ่ที่ขายแบบตัดราคาเพื่อกำจัดมิให้นายทุนย่อยมีสภาพของการเป็นคู่แข่งขึ้นทางการค้ากับตน ซึ่งในที่สุดนายทุนย่อยเหล่านั้นก็ต้องมารวมเข้าเป็นบริษัทเดียวกับนายทุนใหญ่ คือ นายโควอลท์ เช่น นายทุนย่อยอย่างนายฮัสเฟอร์เธอร์ (Mr. Haasfurther) นั่นก็คือการทำกำไรบนความทุกข์และความพินาศของคนอื่นนั่นเอง หรือกรณีของ นายโอเวน (Mr. Owen) ที่เป็นนายทุนใหญ่ที่ได้ทำการรวมกิจการย่อย ๆ ของนายทุนเล็ก ๆ มาเป็นของตนโดยที่นายทุนย่อยทั้ง 3 คนนั้นก็ล้มละลายไป "... And your branch store absorbed the profits of the three small ones ... What became of the owners of the three stores ?... One is driving a delivery wagon for us. I don't know what happened to the other two ..." (London. 1962 : 400-401)

นอกจากนี้ความเสื่อมโทรมอีกประการหนึ่ง คือการที่เศรษฐกิจเข้าแทรกแซงกิจการการเมือง โดยเฉพาะฝ่ายนายทุน ไม่ว่าจะเป็นพรรคการเมือง รัฐสภา เพราะผู้ที่ เป็นสมาชิกในหน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวล้วนเป็นหุ้นส่วนในระบบทรัสต์ ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้อื่นในองค์กรดังกล่าวจึงเอื้ออำนวยผลประโยชน์แก่นักธุรกิจมากกว่าเพื่อประชาชนส่วนใหญ่ ดังกรณีของนายแคลวิน (Mr. Calvin) ที่ต้องแยกตัวออกมาตั้งพรรคการเมืองใหม่ เนื่องจากพรรคการเมืองเก่าที่เคยอยู่นั้นตกอยู่ใต้อิทธิพลของบริษัทรัสต์ใหญ่แห่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายภาษีขาเข้า เพื่อประโยชน์ของประเทศโดยส่วนรวมก็ต้องถูกคัดค้านโดยฝ่ายที่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของทรัสต์เสมอ นั่นก็คือภายใต้ระบบทุนนิยม กฎหมายและแม้แต่รัฐบาลเองก็ถูกควบคุมโดยนายทุนและระบบทรัสต์ของพวกเขา

นอกจากทรัสต์จะเข้าแทรกแซงกิจการการเมืองแล้ว ในวงการธุรกิจการค้าด้วยกัน ระบบทรัสต์ซึ่งเป็นการกลืนบริษัทเล็ก ๆ มารวมหุ้นกับบริษัทใหญ่ของนายทุนใหญ่แล้ว ยังสร้างความเดือดร้อนให้ชาวนาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากระบบทรัสต์มีอิทธิพลในการควบคุมตลาดทั้งหมด ซึ่งชาวนาไม่มีข้อต่อรองใด ๆ ในการขายสินค้าของตน ซึ่งก็เปรียบเหมือนนายทุนย่อยพ่ายแพ้ต่อนายทุนใหญ่นั้นเอง ระบบทรัสต์ที่ขยายตัวกว้างขวางออกไปโดยมีแทรกแซงอยู่ในทุกวงการ ทรัสต์ใหญ่ของการรถไฟและการธนาคารทำงานประสานกันโดยต้องการทำทรัสต์

ที่ดินการเกษตรจากการบีบขานาให้เป็นหนี้สินเพิ่มมากขึ้น และในที่สุดขานาก็ต้องขายที่ดินของตนให้แก่พวกนายทุนเหล่านั้นเป็นทรัพย์สินที่ดินการเกษตรโดยขานาก็กลายเป็นลูกจ้างให้พวกนายทุนไป แทนที่จะมีอิสระทำนาและมีที่ดินเป็นของตนเอง ซึ่งในกรณีเช่นนี้ขานาต้องทำหน้าที่เป็นผู้จัดการของทรัพย์สินแต่ละแห่ง เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ เป็นหัวหน้าคนงานและคนงานธรรมดา ซึ่งก็คือกระบวนการของวิวัฒนาการของสังคมตามกฎหมายแห่งวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ที่ว่า สังคมจะเปลี่ยนจากสังคมเกษตรเป็นสังคมทุนนิยมนั่นเอง

เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมประการที่ 2 คือ การซูตริคเอาไรต์เอาเปรียบกรรมกรซึ่งนายทุนจะใช้ 2 วิธีด้วยกัน คือขยายเวลาการทำงานให้นานออกไป เพื่อให้ได้เพิ่มผลผลิตส่วนเกินให้สูงขึ้น และกำไรก็เพิ่มมากขึ้น วิธีที่ 2 คือ การใช้เครื่องจักรเข้าช่วยเพื่อเป็นการทุ่นเวลาการทำงานของกรรมกร เพื่อจะได้ผลิตได้มากยิ่งขึ้น ลักษณะดังกล่าวมี

ปรากฏในเรื่อง The Iron Heel เพียงเรื่องเดียว โดยทีเออร์เนสต์ เอฟเออร์ฮาร์ด ได้อธิบายถึงวิธีการซูตริคกรรมกรของนายทุนให้ฟัง โดยยกตัวอย่างการทำงานในโรงงานผลิตรองเท้า ว่าการที่กรรมกรทำงานในการผลิตรองเท้านั้น เขาจะถูกบังคับให้ทำมูลค่าส่วนเกินให้นายทุนในรองเท้าแต่ละคู่ นั่นคือ การทำรองเท้า 1 คู่ อาจใช้เวลา 5 ชั่วโมง แต่นายทุนจะให้กรรมกรทำงานมากกว่า 5 ชั่วโมง อาจเป็น 8 ชั่วโมง 3 ชั่วโมงที่เกินมาก็คือ ผลผลิตส่วนเกิน ซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าส่วนเกินและนี่คือกำไร โดยที่เวลาที่กรรมกรทำเกินมา 3 ชั่วโมงนั้นจะไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทน ทั้ง ๆ ที่เวลาขายสินค้าคือรองเท้า 1 คู่ นั้น นายทุนจะได้กำไรอยู่แล้วหลังจากที่คิดค่าใช้จ่ายทั้งหมด แต่ก็ยังให้กรรมกรทำงานเพิ่มโดยรับค่าจ้างในส่วนของเวลาที่เกินมาอีกด้วย เออร์เนสต์ยังยกตัวอย่างกรณีของแจ๊คสัน (Jackson) ซึ่งเป็นคนงานที่ประสบอุบัติเหตุแขนขาดระหว่างการทำงาน ทั้งนี้เนื่องมาจากนายทุนเจ้าของโรงงานยืดเวลาการทำงานให้นานออกไปจนร่างกายอ่อนเพลีย และไม่สามารถบังคับร่างกายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้ ทั้ง ๆ ที่แจ๊คสันนั้นพยายามช่วยไม่ให้เครื่องจักรติดขัด

ในแง่ที่เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมอีกประการหนึ่งคือ การที่มีคนว่างงานจำนวนมากเนื่องจากในระบบทุนนิยมเมื่อพัฒนาแล้วได้นำเอาเทคโนโลยี เครื่องจักรกลเข้ามาช่วยในการผลิต เพื่อทำกำไรให้มากกว่าเดิม ซึ่งก็ต้องมีการปลดคนงานออก คนว่างงานจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญของระบบทุนนิยมควบคู่กันไปกับเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นความอยุติธรรม

ต่อคนยากจนและคนงานซึ่งไม่มีปัจจัยการผลิตเช่นนายทุน เพราะในระบบทุนนิยมนั้น ผู้ที่ไม่มีปัจจัยการผลิต ก็จะเป็นลูกจ้างของนายทุน ไม่มีทางทำอย่างอื่น และในสังคมทุนนิยม จะไม่มีสวัสดิการสำหรับผู้ว่างงานหรือคนยากจนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม คนมีเงินก็จะเป็นผู้มีโอกาสมากกว่าในสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะพบได้ทั้งในเรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden โดยเรื่อง The Iron Heel นั้นจะสะท้อนลักษณะเช่นนี้ในรูปของกรณีคนงานทั่วไปที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้นจะสะท้อนออกมาโดยตัวละคร เอกและชนชั้นกรรมาชีพเป็นผู้ประสบกับกรณีดังกล่าว

ในเรื่อง The Iron Heel ในสภาพการณ์ที่ระบบทุนนิยมกำลังเฟื่องฟู เหล่านายทุนกำลังกอบโกยกำไรอยู่ คนงานจำนวนมากประสบกับการไม่มีงานทำ แต่รัฐบาลของฝ่ายนายทุนกลับคำนึงถึงแต่ผลประโยชน์ของตนเอง พวกเขาต้องการให้มีความสงบเรียบร้อยที่มั่นคงและสงบสุขในสังคมทุนนิยม ซึ่งรัฐบาลนั้นเองก็ต้องการให้คนงานทำงานอย่างขยันขันแข็งและไม่ใช้ทางแก้ปัญหาที่คือการเข้าทำสงคราม โดยจะเกณฑ์คนเหล่านั้นไป เป็นทหาร และสงครามยังช่วยระบายสินค้าที่นายทุนผลิตออกมาส่วนตลาดอีกด้วย จะเห็นได้ว่าในสังคมทุนนิยมนี้ ไม่มีความยุติธรรมต่อคนยากจนเลย กรณีที่เห็นได้ชัดที่สุด ก็แก่ กรณีของแจ็กสัน ซึ่งเป็นคนงานที่ประสบอุบัติเหตุแขนขากระหว่างการทำงานในโรงงานโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือช่วยรักษาพยาบาลจากนายทุนเจ้าของโรงงานแต่ประการใด ซึ่งทำให้แจ็กสันไม่สามารถทำงานได้เหมือนเดิมทั้ง ๆ ที่เขาต้องทำงานหนักมากขึ้นเนื่องจากภรรยา กำลังป่วยหนัก ลูก ๆ ก็ต้องการอาหารเนื่องจากเป็นวัยที่กำลังเติบโต ถึงกระนั้นลูกชายคนโตที่เพิ่งอายุได้ 11 ขวบ ก็ต้องมาช่วยเขาทำงานในโรงงานด้วย แต่เมื่อแจ็กสันเรียกร้องค่าเสียหายจากโรงงาน เขาก็ต้องพ่ายแพ้เนื่องจากไม่มีเงินมากพอที่จะจ้างทนายเก่ง ๆ มาสู้คดีเพราะทนายเก่ง ๆ ก็ต้องการเงินจำนวนมาก แจ็กสันจึงได้ทนายที่ไม่มีความสามารถพอจะช่วยแจ็กสันได้ เอวิสได้บรรยายถึงลักษณะของทนายผู้นี้ว่าเป็นคนอ่อนแอ ไม่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่แน่ชัดว่า แจ็กสันต้องแพ้คดีนี้แน่นอน "... He was a weak and inefficient, - looking man, the lawyer, and at sight of him I did not wonder that Jackson's case had been lost ..." (London. 1982 : 351) เหตุที่เขาแพ้คดีจึงมีใช่เพราะว่าเขาเป็นคนผิดตามที่นายทุนกล่าวหา แต่เป็นเพราะเขายากจน จึงไม่มี

สิทธิเท่าเทียมกับคนมีเงินมาก เช่นเดียวกับนายทุนเจ้าของบริษัทโรงงานที่จ้างพันเอกอินแกรม (Colonel Ingram) ผู้ซึ่งเป็นนายให้ฝ่ายนายทุนมาตลอด และยังเป็นนายที่ว่าความชนะมากมาย เป็นผู้ประสมการณ์สูงในการทำคดี แต่ก็ยังเป็นนายให้เฉพาะบริษัทใหญ่ ๆ เท่านั้น นอกจากนี้พันเอกอินแกรม ยังรู้จักชอบพอกับผู้พิพากษาคาลด์เวลล์ด้วย การพิพากษาและการตัดสินคดีของแจ๊คสัน จึงพ่ายแพ้ต่อทางนายทุนไป

ส่วนฝ่ายคนงานที่เห็นเหตุการณ์ว่าที่แท้จริงแล้ว แจ๊คสัน ไม่ได้ทำงานสะเพร่าจนได้รับอุบัติเหตุอย่างที่ทำนายนายทุนกล่าวหา แต่เป็นเพราะการพยายามจะช่วยให้เครื่องจักรได้รับความเสียหายจากการที่เครื่องจักรขัดข้องนั้น คนงานเหล่านั้นก็ถูกขู่ไม่ให้กล่าวความจริงในฐานะพยานรู้เห็น เพราะหากพวกเขาพูดเรื่องนี้ พวกเขาจะถูกไล่ออกจากงาน ซึ่งโอกาสได้ทำงานของพวกเขาหลังจากถูกไล่ออกแล้วมีน้อยมาก เนื่องจากนายทุนได้นำเครื่องจักรเข้ามาใช้แทนแรงงานของพวกคนงานเสียแล้ว

ข้างหลังอีก ผลสุดท้ายก็ต่อแจ๊คสันเป็นผู้รับเคราะห์ที่ไปแต่ผู้เดียว ดังที่เอวิส เอฟเวอร์ฮาร์ด ภรรยาของเออร์เนสต์ซักถามหัวหน้าคนงานที่ชื่อ ปีเตอร์ ดอนเนลลี (Peter Donnelly) และคนงานอื่น ๆ ที่รู้เห็นเหตุการณ์ ทุกคนต่างก็เห็นว่าแจ๊คสันไม่ใช่คนผิด แต่เป็นเพราะเขาต้องทำงานหนักเกินไป "... Was it carelessness ? ... Call it that, or anything you want to call it. The fact is, a man gets tired after he's been working for hours ..." (London. 1982 : 355 - 356)

อีกกรณีหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นความอยุติธรรมที่มีต่อคนยากจนในสังคมภายใต้ระบบทุนนิยม ก็คือกรณีของผู้หญิงที่ต้องทำงานให้นายจ้างที่บ้าน เมื่อเอวิสไปพบบิชอป มอร์เฮาส์ ผู้ที่เป็นคนอุปการะหาอาหารไปให้หญิงคนนี้เป็นประจำ เอวิสจึงรู้ว่ายังมีคนจนที่ต้องตกอยู่ในสภาพน่าเวทนาเช่นนี้ในสังคม ผู้หญิงคนนี้มีอายุราว 40 ปี แต่สภาพร่างกายเธอทรุดโทรมมาก บังบอกถึงการตรากตรำงานหนักมาก่อน เนื่องจากเธอเคยเป็นหญิงที่ต้องทำงานในโรงงาน ผลจากการทำงานในโรงงานที่ไม่มีการควบคุมความปลอดภัยแก่คนงาน ทำให้เธอต้องกลายเป็นโรคไขข้ออักเสบเนื่องจากไม่มีอาหารเพียงพอและการทำงานที่ไม่ถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้เธอก็มีประสาทหูที่ใช้การได้ไม่ดี เพราะเสียงเครื่องจักรที่ตั้งอยู่ตลอดเวลาในระหว่างการทำงาน จนทำให้เธอไม่สามารถทำงานในโรงงานได้ แต่เพราะความยากจน จึงนับบังคับ

ให้เธอต้องเอางานมาทำที่บ้าน ทั้ง ๆ ที่ได้ค่าแรงไม่เพียงพอต่อการยังชีพิต บัดนี้เธอต้องทุกข์ทรมานจากสภาพร่างกายที่ทรุดโทรมมากเกินวัย และจากสภาพจิตใจที่ไม่เป็นปกติ เนื่องจากเธอเศร้าโศกมากในเรื่องที่ลูกสาวของเธอต้องเสียชีวิตตั้งแต่อายุยังน้อยในโรงงาน เนื่องจากประสพอุบัติเหตุจากเครื่องจักร แต่ปราศจากความเหลียวแลเอาใจใส่จากนายจ้าง แม้แต่ส่วนราชการเอง

ในสังคมทุนนิยม สภาพของแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled labor) จะมีชีวิตอยู่อย่างแร้นแค้น แรงงานไร้ฝีมือจะเป็นคนงานที่ได้รับมรดกกรรมที่ต่ำที่สุด เนื่องจากตามปกติแล้วคนงานจำนวนมากจะตกอยู่ในสภาวะว่างงาน คนงานที่มีงานต้องพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ นายจ้างพอใจ คนงานไร้ฝีมือนั้นจะถูกกดขี่ขูดรีดมากที่สุดเนื่องจากเขาเสียเปรียบคนงานที่มีฝีมืออยู่แล้ว ดังนั้นสภาพที่ต้องเผชิญในสังคมเช่นนี้ก็ถือการได้รับค่าจ้างน้อยกว่าคนงานทั่วไป แต่ต้องทำงานหนักกว่าคนงานทั่วไปเช่นกัน พวกนี้จะถูกบังคับให้ทำงานหนักแม้ว่าพวกเขาจะไม่ต้องการก็ตาม

นอกจากนี้ในระบบทุนนิยม คนยากจนไม่มีสิทธิ์กำหนดชะตาชีวิตของตนเองเลย ตรงข้ามพวกเขาจะถูกกำหนดโชคชะตาของพวกเขาโดยชนชั้นปกครองและพวก "ไอร่อน ฮีล" (Iron Heel) หรือพวกอำนาจฝ่ายทุนนิยมซึ่งเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มนายทุนกับชนชั้นปกครองที่ต้องการรักษาระบบทุนนิยมเอาไว้ ขณะเดียวกันก็ต่อต้านและพยายามทำลายฝ่ายสังคมนิยมมิให้เอาชนะใจประชาชนได้ โดยพวกนี้จะใช้กำลังปราบปรามอย่างเด็ดขาดไม่ว่าจะมีการนัดหยุดงานของฝ่ายคนงานที่บริสุทธิ์ เพียงเพื่อขอขึ้นค่าแรงงานที่ต่ำจนไม่อาจประทังชีวิตได้ หรือฝ่ายสังคมนิยมก็ตาม พวกไอร่อน ฮีล จะปราบปรามขั้นรุนแรงถึงกับมีการจลาจล นองเลือด มีผู้คนเสียชีวิตมากมาย การที่พวกนี้ทำการต่อต้านฝ่ายสังคมนิยมก็ทำให้ต้องมีการจัดตั้งองค์กรทหารพิทักษ์ขึ้น ซึ่งต้องใช้เงินมากมายโดยไม่คำนึงถึงความยากจนหรือความเดือดร้อนของคนส่วนใหญ่ ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ เกิดจากการขยายและทรงไว้ซึ่งอำนาจของฝ่ายทุนนิยมเท่านั้น

จากการที่ชาวนาชาวไร่ต้องเดือดร้อนเพราะไม่มีที่ดินทำกิน ถึงมีต้องเช่านายทุนที่ยึดที่ดินของพวกเขาไปโดยชาวนาได้ผลตอบแทนน้อยมากนั้น พวกเขาจึงเรียกร้องความเป็นธรรม พวกเขาประท้วงต่อรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลเองก็ส่งกำลังมาปราบปราม รวมทั้งพวก

ไอร่อน ฮีล ก็ส่งกำลังทหารมาปรบปรามด้วยวิธีการรุนแรงถึงฆ่าคนเหล่านั้นด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าพวกนายทุนเหล่านั้นมิได้คำนึงถึงมนุษยธรรมเลย พวกเขานึกถึงแต่อำนาจและเงินที่จะได้เท่านั้น และในที่สุดคนที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำเช่นนี้คือคนงาน ชาวไร่ชาวนา และคนยากจนทั้งหลายนั่นเอง ยิ่งพวกไอร่อน ฮีล พัฒนาตัวเองให้กำลังเข้มแข็งยิ่งขึ้นเท่าไร ประชาชนทั่วไปก็ยิ่งได้รับความทุกข์ยากมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ที่คอมมูนชิคาโก เป็นตัวอย่างที่ตึกตัวอย่างหนึ่งของการที่คนงานไร้ฝีมือ ต้องตกอยู่ในสภาพราวกับอยู่ในนรก "... They were crowded with ragged, unskilled laborers, people of the abyss ..." (London. 1982 : 551)

ส่วนในเรื่อง Martin Eden นั้น ความอยุติธรรมที่มีต่อคนจนเห็นได้ชัดที่สุดในกรณีของตัวละครเอก คือ มาร์ติน อีเด็น เอง มาร์ตินเป็นกลาสีเรือที่ยากจน พ่อแม่เป็นคนยากจน ตัวเขาเองก็ต้องทำงานที่โรงงานตั้งแต่เด็ก ในชีวิตต้องพบกับความยากลำบากมากมาย แม้ตัวเขาเองต้องการมีชีวิตเยี่ยงชนชั้นกระฎุมพี แต่เนื่องจากเป็นคนจนจึงไม่มีโอกาสได้เรียนสูง ๆ แต่กลับต้องทำงานหนัก

เมื่อมาร์ตินได้รับเชิญให้ไปทานอาหารที่บ้านครอบครัวมอร์ส เนื่องจากเขาได้ช่วยอาเธอร์ (Arthur) ซึ่งเป็นบุตรชายของครอบครัวนี้ไว้จากการถูกชกต่อยโดยอันธพาลที่ทำเรือที่มาร์ตินทำงานอยู่ เมื่อมาร์ตินไปที่บ้านของครอบครัวมอร์ส เขาพบว่าที่นี่มีสิ่งที่เขาต้องการมากมาย เช่น มีหนังสืออ่านที่เขาชอบ และเมื่อใด ๆ ในบ้านนี้เรียกเขาว่า "Mr. Eden" ทำให้เขานึกไปถึงชีวิตของเขาเองว่า เขาไม่เคยได้รับยกย่องเช่นนี้เลย

เมื่อมาร์ตินพบรูธ เขาคอนิกเปรียบเทียบรูธกับผู้หญิงในโรงงานที่เขาเคยพบไม่ได้ว่าผู้หญิงใน 2 ชั้นนี้ช่างแตกต่างกันเสียเหลือเกิน รูธเป็นผู้หญิงที่อ่อนโยน บอบบาง ส่วนผู้หญิงที่ทำงานในโรงงานที่เขาพบนั้นแข็งแกร่งดั่ง ภรรยาของโลก มือของผู้หญิงเหล่านั้นหยากกร้านเนื่องจากกรำงานหนัก แต่มือของรูธนั้นอ่อนนุ่ม เนื่องจากเธอไม่เคยแตะต้องงานหนักเลย ทำให้มาร์ตินนึกถึงบิดามารดาและพี่น้องของเขาเองไม่ได้ว่า พวกเขาล้วนมีชีวิตอย่างยากลำบาก เขาไม่เคยสัมผัสมือที่หยากกร้านของแม่ที่เขายังคงจำได้เมื่อแม่นอนสงบอยู่ในโลงศพ เขาไม่เคยสัมผัสชีวิตที่ต้องตรากตรำกับงานที่หนักของพ่อ แม้แต่เมื่อมาเรียนน้องสาวของเขา ที่ทำงานในโรงงานเครื่องกรอง ก็ยังมีรอยแผลเป็นให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้ นอกเหนือไปจาก

นิ้วที่ขาดหายไป 2 นิ้ว เมื่อตอนที่เธอทำงานที่โรงงานตัดกระดาษ มาร์ตินรู้สึกเห็นช่องว่างระหว่างเธอและตัวเขา รวมทั้งครอบครัวของเธอที่มีต่อเขาด้วย

หลังจากที่มาร์ตินได้รู้จักกับรูธ วันหนึ่งเขาทั้งสองพากันไปเดินเล่นในเมือง และได้พบกับลิซซี่ (Lizzie) ซึ่งเป็นผู้หญิงที่ทำงานในโรงงานที่รู้จักและชอบมาร์ติน รูธกล่าวว่า เธอคิดว่าลิซซี่เป็นผู้หญิงน่ารักแบบกล้าสู้กับโลกภายนอก ซึ่งผิดกับเธอที่ไม่ค่อยจะรู้อะไร นอกจากที่เรียนในตำราเท่านั้น ซึ่งมาร์ตินบอกว่า เป็นเพราะผู้หญิงเหล่านั้นต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงชีวิต ส่วนรูธมีชีวิตที่สุขสบายกว่า จึงไม่ต้องดิ้นรนอะไร

แม้แต่ตัวมาร์ตินเองก็พบกับสภาพที่ไม่ยุติธรรม ในขณะที่เขาต้องการเรียนหนังสือ แต่ก็ไม่ได้เรียนเพราะฐานะครอบครัวยากจน เขาจึงไม่มีความรู้ที่จะประกอบอาชีพสบาย ๆ แบบชนชั้นกระฎุมพีทั่วไป เมื่อมาร์ตินตัดสินใจเลิกเป็นกลาสีเรือแล้ว แต่ก็ยังเขียนหนังสือขายไม่ได้ เขาต้องทำงานร้านเชกกริดซึ่งเป็นงานที่หนักมาก จนไม่มีเวลาอ่านหนังสือ หรือทำในสิ่งที่ต้องการทำ ซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบของชนชั้นต่ำ เป็นสิ่งที่ไม่ยุติธรรม ไม่เท่าเทียมกันในสังคมทุนนิยม

มาร์ตินต้องทำงานหนักมากตั้งแต่เช้ามีดจนถึง 4 ทุ่มทุกวันเป็นอย่างน้อย เนื่องจากงานที่หนักหน่วงทำให้มาร์ตินไม่สามารถมีเวลาอ่านหนังสือหรือศึกษาหาความรู้ได้ แม้แต่โจ (Joe) ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานในฐานะหัวหน้าก็ต้องทำงานหนักมากทั้ง ๆ ที่ไม่อยากทำ จะเห็นได้ว่า คนทั้ง 2 นี้ไม่ต้องการทำงานเชกกริด แต่เนื่องจากความยากจนทำให้พวกเขาไม่มีโอกาสเลือก ไม่มีโอกาสทำในสิ่งที่ต้องการจะทำ

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าลง ซึ่งเป็นอีกลักษณะหนึ่งของลักษณะความเสื่อมโทรมในระบบทุนนิยมนั้น มนุษย์ภายใต้ระบบทุนนิยมจะถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลง กล่าวคือในประการแรก มนุษย์ส่วนหนึ่งคือผู้ใช้แรงงานจะถูกลดคุณค่าจากกระบวนการผลิตภายใต้ความสัมพันธ์การผลิตที่คนกลุ่มน้อยผูกขาดเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตและทรัพย์สิน มนุษย์พบว่ายิ่งเขาผลิต เขายิ่งจนลง เนื่องจากกระบวนการผลิตนั้นซูตริคกรรมกร กระบวนการผลิตหรือวิถีการดำรงชีวิต กำลังลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลง ซึ่งหมายถึง มนุษย์กำลังลดคุณค่าตัวเอง (self - alienation) ภายใต้การทำงานในระบบทุนนิยม มนุษย์มิได้ทำงานเพราะตัวเองพอใจจะทำ แต่งานกลายเป็นสิ่งที่ถูกบังคับให้ทำ แทนที่จะเป็นกิจกรรมอิสระ

ที่มนุษย์กำหนดเอง เป็นจุดหมายและเป็นชีวิตที่แท้จริงของมนุษย์ งานจึงกลายเป็นเพียงวิธีการ (Means) เพื่อให้มีชีวิตอยู่ได้เท่านั้น ประการที่สองของการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าของความ เป็นมนุษย์ลง คือมนุษย์ถูกลดคุณค่าโดยผลผลิต เนื่องจากระบวนการผลิตนั้นชุดไตร่ตรอง ผลผลิตอันเกิดจากกระบวนการผลิตนั้นก็เป็นตัวลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของพวกเขา เป็น ักตรึงกับให้พวกเขาตกเป็นทาสผลผลิต ซึ่งผลผลิตนั้นก็ให้แก่ วัตถุ สิ่งของ เงินทอง รวมทั้ง สิ่งที่น่าปรารถนาให้เห็นภายนอกด้วย มนุษย์ภายใต้ระบบทุนนิยมต้องการได้เป็นเจ้าของหรือถือ กรรมสิทธิ์เหนือวัตถุนั้น เงินทองลาภยศ ตลอดจนสิทธิเหนือผู้อื่น คือสิ่งที่มนุษย์ในระบบทุนนิยม ต้องการ ประการที่สามคือ การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าโดยมนุษย์ด้วยกันเอง จากกระบวนการผลิต ที่ลดคุณค่ามนุษย์ เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ถูกกระทบกระเทือนด้วย มนุษย์ ไม่เห็นมนุษย์เป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน แต่มองผู้อื่น ได้แก่ นายทุนเป็นผู้ที่ลดคุณค่าผู้อื่น ใน ขณะเดียวกันก็มองผู้อื่นซึ่งก็คือกรรมกร เป็นผู้ที่ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ความสัมพันธ์ที่แท้จริง ระหว่างมนุษย์ถูกบิดเบือนให้เป็นเพียงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุสิ่งของ มนุษย์บูชาวัตถุสิ่งของ และมองมนุษย์ผู้อื่นตามฐานะและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับตนเท่านั้น

นวนิยายทั้ง 2 เรื่อง คือ The Iron Heel และ Martin Eden สะท้อน ลักษณะการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ประการที่สองคือ การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าจากผลผลิต และ ประการที่สามคือ การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าโดยมนุษย์ด้วยกันเองนั้นมากกว่าลักษณะประการแรก ที่กล่าวถึง การลดคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยกระบวนการผลิต โดยเฉพาะเรื่อง Martin Eden ที่เป็นเรื่องซึ่งพยายามชี้ให้เห็นความเลวร้ายของระบบทุนนิยมในลักษณะของการ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์อย่างเด่นชัดในแบบที่สองและแบบที่สาม และยังเป็นเรื่องที่สะท้อน ลักษณะดังกล่าวออกมามากกว่าเรื่อง The Iron Heel

ในกรณีของ แจ็คสันที่ปรากฏในเรื่อง The Iron Heel นั้นเป็นลักษณะของ การที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าโดยมนุษย์ด้วยกัน การที่แจ็คสันได้รับอุบัติเหตุจากเครื่องจักรทำให้ แขนขาดนั้น เมื่อทำการยื่นฟ้องศาลเรียกร้องค่ารักษาพยาบาล เขากลับแพ้คดีทั้ง ๆ ที่ความจริง แล้วเขาควรจะได้รับค่าตอบแทนชดเชยในกรณีนี้ ทั้งนี้เนื่องจากคนงานที่เห็นเหตุการณ์สามารถ ให้การเป็นพยานได้ว่าแจ็คสันไม่ประมาทนั้น ได้ถูกนายทุนเจ้าของโรงงานขู่ไม่ให้พูดความจริง มิฉะนั้นจะถูกไล่ออกจากงาน

จะเห็นได้ว่าคนงานภายใต้ระบบทุนนิยมต้องตกเป็นทาสการทำงาน การทำงานไม่ใช่สิ่งที่เขาชอบหรือสมัครใจที่จะทำ แต่งานเป็นเพียงวิถีทางที่จะนำมาซึ่งเงินซึ่งคนในระบบทุนนิยมตกเป็นทาส มนุษย์ในระบบทุนนิยมไม่มีอิสระจะเลือกทำในสิ่งที่ตนคิดว่าถูกต้อง

แม้แต่คนที่มีอาชีพเป็นนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งที่จริงแล้วควรเสนอข่าวอย่างซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาก็เป็นมนุษย์ที่ถูกลดคุณค่าเช่นเดียวกันโดย เงินที่ฝ่ายนายทุนให้ค่าเอง จากกรณีของแจ็กสัน เอวิสคิดว่า เป็นกรณีที่ไม่เป็นธรรม เขาจึงเขียนจดหมายเล่าเรื่องราวดังกล่าวไปยังหนังสือพิมพ์หลายฉบับเพื่อให้ลงข่าวนี้ เพื่อขอความเป็นธรรมให้แก่แจ็กสัน แต่ปรากฏว่าไม่มีหนังสือพิมพ์ฉบับไหนยอมรับเรื่องนี้เลย ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าที่จริงแล้วแจ็กสันควรได้รับค่าชดเชยจากการที่เขาได้รับอุบัติเหตุในคร เวียน

ต่อมาเอวิสจึงเป็นผู้รับรู้เรื่องราวของแจ็กสัน และรู้สึกเห็นใจเขามากจึงไปเจรจากับนักหนังสือพิมพ์ชื่อ เลย์ตัน (Percy Layton) ซึ่งก็ได้รับคำตอบว่า หนังสือพิมพ์ก็มิได้อยู่ให้ด้วยการกำจุนของบรรษัทซึ่งเป็นของนายทุน เรื่องดังกล่าวจึงลงให้ไม่ได้ ถึงที่เลย์ตันออกกับเอวิสหาบองว่า หากเจ้าหน้าที่ของหนังสือพิมพ์นี้เล่า เรื่องที่เอวิสให้ลงเมื่อใด เขาผู้นั้นจะถูกไล่ออกจากงานทันที และยังสารภาพว่าความจริงแล้วเรื่องราวบางเรื่องที่ลงในหนังสือพิมพ์เขาก็ไม่ได้เขียนความจริงลงไปทั้งหมด

จะเห็นได้ว่านักหนังสือพิมพ์ผู้นี้ซึ่งถือเป็นตัวแทนของนักหนังสือพิมพ์ภายใต้สังคมทุนนิยม โดยทั่วไปกำลังถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะแท้จริงแล้วเขารู้ดีว่าเขาควรลงเรื่องนี้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม แต่สภาพที่เป็นอยู่นั้นเขาไม่สามารถทำได้ ซึ่งก็คือการที่เขาตกเป็นทาสเงินของนายทุน และการทำงานของเขา ก็มีใช้การทำงานเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาศักยภาพของตนเอง แต่เป็นเพียงวิธีการเพื่อให้มีชีวิตรอดเท่านั้น

แม้กระทั่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับ บิชอป มอร์เฮาส์ เมื่อบิชอปพูดต่อที่สาธารณะว่า คนร่ำรวยและโบสถ์สมถะจะก่อร่วมมือกันช่วยเหลือคนยากจน แทนที่หนังสือพิมพ์จะลงข่าวตามความจริง หรือให้การสนับสนุนเพราะเป็นสิ่งที่ดีงาม แต่กลับให้ข่าวว่ามีขบถจะทำงานหนักเกินไป จึงพูดเพื่อใจออกมาในวันนั้น

ส่วนในเรื่อง Martin Eden นั้น ตัวละครที่ถูกลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลงจนรู้สึกได้ว่าตัวเองไร้ค่า และว่าตัวภายในที่สุดก็คือตัวละครเอกในเรื่องนี้ คือ มาร์ติน อีเด็น

ส่วนรูธและครอบครัวของเธอซึ่งเป็นชนชั้นกรรมพีก็เป็นผู้ลบลบลค่าผู้อื่น ขณะเดียวกันก็ถูกลบลบลค่าของความเป็นมนุษย์ด้วยเช่นเดียวกัน

มาร์ติน อีเต็น รู้สึกตัวในครั้งแรกว่า ความแตกต่างระหว่างชนชั้น อันได้แก่วัฒนธรรมของชนชั้นกรรมพี ความร่ำรวย การศึกษาสูง ทำให้เขาารู้สึกกระอักกระอ่วนใจวางตัวไม่ถูก และรู้สึกต่ำต้อย ไม่มีคุณค่าเท่าเทียมคนในบ้านมอร์ส

เมื่อมาร์ตินได้รับเชิญให้ทานอาหารร่วมกับครอบครัวมอร์ส มาร์ตินรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนต่ำต้อยกว่าใคร ๆ ในโต๊ะอาหาร แม้แต่มารยาทบนโต๊ะอาหารเขาก็ทำไม่ถูก เกมส์เด็กเล่นที่ว่ายากเมื่อมาเปรียบเทียบกับเวลานี้ มาร์ตินยังรู้สึกว่าสิ่งที่เขาเคยว่ายากนั้นง่ายลงไปทันที มาร์ตินรู้สึกว่าสิ่งที่เขาสวมมานั้นเปี่ยมโชกไปด้วยเหงื่อ เขาจะก๊อทานสิ่งที่ไม่เคยมาก่อนในเวลานี้ เขาต้องใช้เครื่องมือแปลก ๆ ที่ไม่เคยใช้มาก่อน มาร์ตินมีความรู้สึกว่าเขาถูกกดขี่ตลอดเวลาที่ยืนโต๊ะอาหาร

ตลอดเวลาระหว่างการทานอาหาร มาร์ตินต้องบังคับตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่พวกมอร์สทำ ซึ่งที่จริงเขาไม่ต้องการทำเช่นนั้นเลย เขาต้องคอยระวังอยู่เสมอไม่ให้ตัวเองทำผิดไปจากที่พวกมอร์สทำและคอยระวังว่าพวกมอร์สจะพูดกับเขาหรือเปล่า หรือดูว่าเขาควรทำอย่างไรจึงจะไม่เคอะเขิน

จะเห็นได้ว่ายิ่งมาร์ตินเห็นว่าพวกมอร์สซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของชนชั้นกรรมพีมีคุณค่าหรือสูงส่งมากกว่าตัวเขาเท่าไร มาร์ตินเองก็จะยิ่งถูกลบลบลค่าของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ลงเท่านั้น เพราะเขาใช้ชีวิต เงินทองเป็นมาตรฐานในการวัดค่าของคน

และในที่สุดหลังจากที่มาร์ตินกลับจากบ้านของครอบครัวมอร์ส หลังจากที่เขาคบกับรูธและตัดสินใจเรียนหนังสือเพื่อยกฐานะตนให้อยู่เหนือชนชั้นต่ำเพื่อจะได้เทียบเท่าฐานะมอร์สนั้นเป็นจุดที่มาร์ตินถูกลบลบลค่าของความเป็นมนุษย์อย่างมาก เนื่องจากเขาได้ถูกเหยียดหยามชนชั้นที่เขาถือกำเนิดมาเสียเอง ก็เท่ากับเป็นการลบลบลค่าตัวเอง (self - alienated) โดยที่เขามองเพื่อนมนุษย์ด้วยกันโดยใช้ชีวิตเป็นเครื่องตัดสิน และยังตัดสินตัวเองด้วยวัตถุเช่นเดียวกัน

แม้แต่กิจวัตรประจำวันในชีวิตของเขา เขาก็เป็นกังวลกลัวว่าจะไม่มีวัฒนธรรมแบบครอบครัวมอร์สและนึกไปต่าง ๆ นานา เช่น เรื่องที่เขาไม่ได้เบร่งพันเป็นประจำ เขากลัวว่า

หากเราทราบเรื่องนี้ เธออาจรังเกียจเขา เขาจึงเริ่มเปลี่ยนนิสัย ยิ่งมาร์ตินสนิทสนมกับรูธมากเพียงใด เขายิ่งรู้สึกว่ารฐานะของเขารวมทั้งชนชั้นเดียวกับเขายิ่งต่ำต้อยมากเพียงนั้น ความแตกต่างระหว่างชนชั้น รฐานะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ทำให้มาร์ตินยิ่งมองครอบครัวมอร์สเป็นผู้เลิศจิต ซึ่งตรงข้ามกับตัวเขา เขายิ่งมองตนเองและพรรคพวกเดียวกันด้วยค่าลงทุกที เช่น มีวันหนึ่งที่นางมอร์สออกมาจากธนาคาร สิ่งนี้ทำให้มาร์ตินคิดถึง ความแตกต่างระหว่างชนชั้นระหว่างเขาและรูธ เขาคิดว่ารูธเป็นคนที่สามารถมีเงินฝากกับธนาคารได้ ซึ่งตัวเขาและครอบครัวไม่เคยมีเลย มาร์ตินเห็นธนาคารเป็นสิ่งที่กำหนดความสูงต่ำทางเศรษฐกิจและการติดต่อหรือสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม ซึ่งแท้จริงแล้วในสังคมทุนนิยมผู้คนมักถูกกำหนดโดยฐานะทางเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกันที่มักจะเลือกคบกับชนชั้นเดียวกัน สิ่งนี้ทำให้มาร์ตินรู้สึกว่าตัวเองไม่ใช่คนน่านับถือ หรือน่าคบในสังคม

กระทั่งการแต่งกายซึ่งตามปกติมาร์ตินไม่เลือกอะไรก็แต่โดยไม่รู้ตัวอะไร แต่ในเวลานี้เขากลับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของเขาให้เหมือนกับที่พวกมอร์สใส่กัน โดยที่เขาไม่รู้ตัวเลยว่า เขากำลังตกอยู่ใต้อิทธิพลของลัทธิบูชาวัตถุ (commodity fetishism) โดยมาร์ตินสังเกตความแตกต่างระหว่างกางเกงขายาวที่กรรมกรและเขาใส่ที่ลงแป้งแข็งที่หัวเข่า กับกางเกงของพวกมอร์สใส่ที่มีลักษณะนุ่มนวลสบายทั้งตัว

วันหนึ่งหลังจากที่มาร์ตินไปเที่ยวกับรูธ และได้พบกับลิซซี่ (Lizzie Connolly) ทำให้เขานึกเปรียบเทียบผู้หญิง 2 คนนี้ และคิดว่าตนเองน่าจะเหมาะกับลิซซี่สาวโรงงานมากกว่ารูธ เพราะเป็นชนชั้นต่ำเหมือนกัน มาร์ตินเกิดความรู้สึกอยู่เสมอกับเธอและชนชั้นต่ำต้อย เนื่องจากเขาใช้ค่านิยมในสังคมทุนนิยมเป็นมาตรฐานในการตัดสินนั่นเอง

มาร์ตินตั้งใจว่าจะยึดอาชีพนักเขียน แต่เมื่อไม่มีใครรับเรื่องของเขาเลย เขาจึงต้องหันมาทำงานที่ร้านซักรีด มาร์ตินต้องทำงานหนักร่วมกับคนงานอื่น ๆ ทำให้มาร์ตินนึกเปรียบเทียบ

สภาพชีวิตที่สุขสบายของชนชั้นกระฎุมพี กับสภาพการทำงานที่ยากลำบากของชนชั้นกรรมมาชีพอย่างพวกเขา พวกเขาต้องทำงานอย่างหนักจนแทบไม่มีเวลาพักผ่อน แม้ว่าพวกเขาจะไม่อยากทำ เช่น กรณีของมาร์ติน อีเค็น แต่ก็จำเป็นต้องทำเพื่อแลกกับเงิน การทำงานสำหรับคนเหล่านี้จึงเป็นการถูกบังคับให้ทำ งานมิใช่สิ่งช่วยสร้างสรรค์ความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ขึ้น แต่กลับเป็นสิ่งทำลายความเป็นมนุษย์เอง ยิ่งพวกเขาทำงาน เขาก็จะยิ่งรู้สึกว่าตนเองไร้ค่า

เช่น มาร์ติน อีเก้น ที่ไม่อยากทำงานนี้ แต่ต้องการทำงานอย่างที่เขาอยากทำ คือ การเป็นนักเขียน

ส่วนรูธ มอร์ส สำหรับเธอ มาร์ตินไม่ใช่คนที่เธอรักเพราะความรู้สึกอย่างจริงจัง เช่นที่มาร์ตินมีให้เธอ แต่เป็นเพราะเธอเห็นว่ามาร์ตินเป็นคนแปลกในสายตาของเธอ ซึ่งก็เป็นธรรมดาสำหรับผู้หญิง เช่น รูธที่ไม่เคยได้พบหรือสัมผัสโลกภายนอกที่แตกต่างไปจากชนชั้นของเธอเอง สิ่งที่ทำให้รูธสนใจมาร์ตินเป็นพิเศษ ก็คือเธอมองมาร์ตินเป็นเหมือนสัตว์ป่า เป็นคนป่าเถื่อน เป็นคนไร้การศึกษา มาจากชนชั้นกรรมาชีพและเธอพยายามชักเกลานิสัย ความประพฤติและมารยาทของเขาให้เป็นอย่างครอบครัวและชนชั้นของเธอ ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของเธอที่เธอสามารถจะหาสิ่งที่ป่าเถื่อนให้เชื่องได้

นั่นคือรูธมองมาร์ตินเป็นเพียงแค่คนป่าเถื่อนที่ต่ำต้อย ความสัมพันธ์ที่เธอมีให้เขา จึงเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ดีอะไรอย่างสมบูรณ์ซึ่งรูธเองก็รู้ดีจริง ๆ แต่เป็นเพราะเธอต้องการที่จะมีบางอย่างที่เธอทำไว้กับตัวเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นการที่เธอมองมาร์ตินอย่างไรก็ตาม เธอลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของมาร์ตินลงด้วยวัฒนธรรมและสิ่งที่เรียกว่า อารยธรรมของพวกชนชั้นกระฎุมพีเท่านั้น ในสายตาของเธอ มาร์ตินเป็นคนชั้นต่ำที่ไม่มีค่าอะไรเลย เมื่อเทียบกับพวกของเธอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มาจากความแตกต่างระหว่างชนชั้นนั่นเอง

รูธต้องการให้มาร์ตินเอาอย่าง บัตเลอร์ (Butler) ซึ่งเป็นคนที่ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของพวกชนชั้นกระฎุมพีที่ขยันขันแข็ง อดทน ทำงานหนักเพื่ออนาคตที่ร่ำรวย มีชื่อเสียง โดยรูธเล่าให้มาร์ตินฟังเกี่ยวกับนายบัตเลอร์ ว่าที่จริงบัตเลอร์ก็เป็นคนจนคนหนึ่ง พ่อของเขาเป็นพนักงานธนาคาร ซึ่งอยู่ได้ไม่นานก็เสียชีวิต ทำให้บัตเลอร์ต้องอยู่เพียงลำพังในโลก ซึ่งพ่อเขาเองเป็นชาวออสเตรเลียที่มาตั้งรกรากอยู่ในแคลิฟอร์เนีย เขาจึงไม่มีญาติพี่น้องใด ๆ แต่เขาก็ต่อสู้โดยการเข้าทำงานในสำนักงานทางศิลปะแห่งหนึ่งโดยได้รับค่าจ้างเพียงสัปดาห์ละ 3 ดอลลาร์ แต่ปัจจุบันเขามีรายได้ 30,000 ดอลลาร์โดยเฉลี่ยในแต่ละปีบัตเลอร์ได้รับความสำเร็จเพราะเขาขยันทำงาน ซื่อสัตย์ และประหยัด บัตเลอร์ไม่เคยเที่ยวหาความสุข เช่นชายหนุ่มทั่วไป เพื่อที่จะได้เก็บเงินให้ได้มาก ๆ แม้แต่อาหารการกิน เขาก็กินประหยัด อาหารที่เขาทานนั้นเลวยิ่งกว่าอาหารของพวกกลางสี่เรือเสียอีก เพียงเพื่ออนาคตที่ร่ำรวยมั่นคง แต่มาร์ตินกลับไม่เห็นด้วย และว่าคนอย่างบัตเลอร์เป็นคนที่หาความสุขในชีวิตไม่ได้

เนื่องจากเขาต้องทำทุกอย่างเพื่อเงินมากเกินไป เช่น การทานอาหาร เขาต้องทานอาหาร
 เลว ๆ เพื่อความร่ำรวยมาตั้งแต่อายุน้อย ป่านนี้กะเพาะเขาก็คงไม่ดีแน่ "... There's
 one thing I'll bet you ... he fed himself like that for years an'
 years, on a boy's stomach, an' I bet his stomach's none too
 good now for it ..." (London. 1982 : 620)

นั่นคือ บัตเลอร์เองก็ตกเป็นทาสของเงินและชื่อเสียง ทั้ง ๆ ที่ชีวิตเขาไม่มีความสุข
 เพราะแม้ได้เงินมาก็ไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า แต่สะสมทุนเรื่อยไป บัตเลอร์ถือเป็น
 ตัวอย่างของการเป็นคนในอุดมคติของชนชั้นกระฎุมพี ซึ่งจะไม่มีความรักใคร่ของความเป็นมนุษย์
 เหลืออยู่เลย เช่นเดียวกับรูปที่กำลังตกอยู่ใต้อิทธิพลของเงิน ชื่อเสียง เกียรติยศโดยไม่รู้ตัว
 และเธอกำลังพยายามทำให้มาร์ตินเป็นเช่นนั้น

บิดามารดาของรูปคือ นายและนางมอร์สก็เช่นเดียวกัน พวกเขาตกเป็นทาสของ
 ลัทธิชาวัตตุ พวกเขาให้ความสำคัญแก่เงินทอง ความมีชื่อเสียงมีหน้ามีตาในสังคม พวกเขา
 มองมนุษย์ด้วยกันโดยมีผลประโยชน์เป็นหลัก ในขณะที่พวกเขากำลังมองมาร์ตินว่าไม่มีคุณค่าพอ
 สำหรับบุตรสาวของเขาก็เท่ากับพวกเขา กำลังลดคุณค่ามาร์ตินลง ตัวพวกเขาก็มีฐานะเป็น
 ผู้ลดคุณค่าผู้อื่น ซึ่งหมายถึงเมื่อพวกเขาไม่มองมนุษย์ด้วยกันเช่นเพื่อนมนุษย์ เขาเองก็ถูกลด
 คุณค่าโดยความคิดและการกระทำเช่นนี้ด้วยเช่นกัน

เมื่อรูปสารภาพกับนางมอร์สว่า เธอรู้ว่าเธอรักมาร์ติน นางมอร์สกลับบอกว่า
 มาร์ตินไม่ใช่คนที่เธอควรรัก และไม่คู่ควรกับเธอ เขาเป็นเพียงกลาสีเรือที่ไม่มีทางร่ำรวย
 คนหนึ่งเท่านั้น

นายมอร์สผู้ซึ่งเป็นบิดาของรูป ก็เห็นว่ารูปควรได้แต่งงานกับผู้ชายที่อยู่ในชนชั้น
 เดียว นั่นคือ มีเงินทอง ชื่อเสียงเกียรติยศในสังคม โดยเขาวางแผนไว้กับนางมอร์สว่า
 จะต้องทำให้รูปเห็นข้อดีของผู้ชายที่พวกเขาเลือกมา ขณะเดียวกันก็พบข้อเสียของมาร์ติน
 เมื่อเทียบกัน ส่วนรูปก็กลัวว่ามาร์ตินจะไม่เป็นที่พอใจของบิดามารดาของเธอ เธอจึงพยายาม
 ให้มาร์ตินเข้าทำงานกับพ่อของเธอ เพราะอย่างน้อยก็เป็นงานที่มีเกียรติ และเป็นที่ยอมรับ
 ในชนชั้นของเธอ แม้ว่าเงินเดือนจะน้อยในตอนแรกก็ตาม แต่มาร์ตินไม่ยอม และว่าเขาชอบ
 ทำงานหนัก และต้องการเป็นนักเขียนที่มีความสามารถ ซึ่งรูปไม่เห็นด้วยเพราะงานนี้ไม่มี

เกียรติ และทำเงินไม่แน่นอน ซึ่งรูธเห็นว่าหากมาร์ตินได้เป็นนายความต่อไป เขาจะประสบ
ความสำเร็จและก้าวหน้า แต่มาร์ตินก็ไม่เห็นด้วย ยังคงยืนยันที่จะเป็นนักเขียนเหมือนเดิม

จะเห็นได้ว่ามาร์ตินมีความคิดที่ไม่ยอมถุกลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลง เนื่องจาก
เขาต้องการทำงานอย่างที่เขาชอบ ไม่ใช่ทำงานเพราะเงินหรือถูกบังคับให้ทำ ซึ่งนับเป็น
เหตุการณ์แรกๆที่มาร์ตินเริ่มเป็นปฏิปักษ์กับสังคมทุนนิยม และชนชั้นกระฎุมพี

ในที่สุดวันที่รูธ มาร์ติน และแฮกรับเชิญที่นายและนางมอร์สเชิญมาตามแผนที่วางไว้
ก็มาถึง วันนั้นเป็นวันที่ทำให้มาร์ตินรู้สึกว่าเขาเป็นสิ่งที่ปราศจากคุณค่า เมื่อเทียบกับ
ศาสตราจารย์ คาลด์เวลล์ (Professor Caldwell) เขามีความรู้สึกว่าชีวิตของเขา
เท่าที่ผ่านมามีชีวิตเป็นทาส เป็นอณูชาติ แต่ศาสตราจารย์ คาลด์เวลล์คนนี้
เป็นผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูมาเป็นอย่างดี มีชีวิตที่ดี แต่งกายดี มาร์ตินรู้สึกว่าเมื่อเขาอยู่ใกล้
ศาสตราจารย์ คาลด์เวลล์ เขาได้กลิ่นอายของความเป็นมนุษย์ ความเจริญ ความก้าวหน้า
โดยที่เขาไม่รู้ตัวเลยว่า เขากำลังถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยไม่รู้ตัวโดย ศาสตราจารย์
คาลด์เวลล์ ซึ่งเป็นคนในชนชั้นกระฎุมพี ซึ่งตัวมาร์ตินเองคิดเพียงแต่ว่าเป็นความผิดของเขา
ที่เกิดมาจน ไม่ได้ได้รับการศึกษาดีเช่นศาสตราจารย์ผู้นี้ ซึ่งแท้จริงแล้ว ในสังคมทุนนิยมมนุษย์
จะถูกลดคุณค่าโดยไม่รู้ตัวเช่นนี้เสมอ ดังกรณีของมาร์ติน ที่ถูกลดคุณค่าลงเนื่องจากความ
เหลื่อมล้ำทางชนชั้น

ในวันนั้นมีคนมากมาย ทำให้มาร์ตินได้พบและรู้ว่าสิ่งที่เขาเคยเข้าใจว่าคนที่อยู่
เหนือชนชั้นกรรมมาชีพอย่างเขา และได้รับการศึกษาอบรมอย่างดี จะเป็นผู้มีความคิดอ่าน
น่าเชื่อถือ นั้น ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

นอกจากนี้มาร์ตินยังได้คิดอีกว่า คนพวกนี้เป็นพวกที่ต้องตกเป็นทาสของวัตถุ ตกเป็น
ทาสทางความคิดของผู้อื่น ตกเป็นทาสค่านิยมที่เหมือนกันของสังคม ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง
ไม่สามารถตัดสินใจกระทำการต่าง ๆ ตามที่ตนเองต้องการ แต่อยู่ภายใต้อิทธิพลของวัตถุ

อย่างไรก็ตาม มาร์ตินก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความรู้สึกที่ว่าตัวเองไร้ค่าไปได้ เพราะ
นอกจากเขาจะถูกดูถูกดูแคลนจากชนชั้นกระฎุมพีแล้ว ในหมู่พวกเดียวกัน เขาก็ไม่เป็นที่ยอมรับ
เนื่องจากตลอดเวลาที่ผ่านมา เขาเองพยายามที่จะยกฐานะตนเองให้สูงกว่าพวกเดียวกัน
ดังนั้นในตอนนั้นนอกจากมาร์ตินจะไม่เป็นที่ยอมรับโดยชนชั้นกระฎุมพีแล้ว และเขาเองก็ไม่ยอมรับ

พวกนั้นด้วย ชนชั้นกรรมาชีพ จึงเป็นชนชั้นที่แท้จริงของเขาก็ไม่ยอมรับเขาเช่นเดียวกัน

"... Martin's alienation from his family continued ... and he was oppressed by his loneliness. Nobody understood him, nobody seemed to have any use for him ..." (London. 1982 : 829 - 823)

ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์ในสังคมทุนนิยม ถูกแบ่งแยกออกเป็นชนชั้นที่มีความเหลื่อมล้ำกัน และเป็นศัตรูกัน มนุษย์ทั้ง ๒ ชนชั้น ไม่ได้มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนมนุษย์ แต่เป็นเพียงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุสิ่งของ ความขัดแย้งระหว่างชนชั้น จึงเป็นเหตุให้มาร์ตินไม่อาจอยู่ในชนชั้นใดชนชั้นหนึ่งได้

ต่อมาความสัมพันธ์ระหว่างมาร์ตินกับรูธ เริ่มแตกร้างและขาดשבילลง อันเนื่องมาจากการที่มาร์ตินไม่ยอมทำตามที่เขาต้องการ เช่น ทำงานที่ล้าช้างานทนายความของบิดาเธอหรือการที่มาร์ตินพูดจาพูดจากระด้างกับเธอเป็นต้น รูธได้บ่นกับมาร์ติน เห็นว่า เธอเป็นคนหนึ่งในชนชั้นกรรมวิธีที่ความเป็นมนุษย์ได้สูญเสียไปกับลัทธิชาวนิยัตถ์ อันได้แก่ เงินทอง ชื่อเสียง เกียรติยศ ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีในสังคม ซึ่งมีได้มีความจริงใจต่อกัน รูธบอกมาร์ตินว่า เธอต้องอับอายเพื่อน ๆ ของเธอเพราะมาร์ตินที่เป็นคนชั้นต่ำ

หลังจากที่มาร์ตินได้พยายามยกฐานะตัวเองให้สูงขึ้น เพราะหลงใหลในสิ่งที่เขาคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม และเมื่อมาร์ตินค้นพบว่าทุกสิ่งของชนชั้นกรรมวิธีมีแต่ความหลอกลวง พวกชนชั้นกรรมวิธีไม่มีความจริงใจ การกระทำและการดำรงชีวิตของคนในชนชั้นกรรมวิธีล้วนตกอยู่ใต้อิทธิพลของวัตถุของผลประโยชน์แล้ว เขาก็หันกลับไปหาชนชั้นกรรมาชีพซึ่งเป็นชนชั้นเดิมของเขา แต่เขากลับพบว่า เขาได้ก้าวมาไกลเกินกว่าที่ใครจะยอมรับ แม้แต่ตัวเขาเอง เขากลายเป็นคนแปลกแยก (alienated person) ในสังคม ไม่มีใครยอมรับเขา อันเนื่องมาจากการกระทำของเขาเอง มาร์ตินได้กลายเป็นผู้ลบล้างค่าความเป็นมนุษย์ในตัวเองไปในที่สุด (self - alienated person)

มาร์ตินได้พยายามลบหลูความ ผลงานที่เขาเขียนไว้ลงตามวารสารต่าง ๆ และความพยายามของเขาก็ประสบผลในที่สุด เขากลายเป็นนักเขียนชื่อดัง มีชื่อเสียงและเงินทองมากมาย ซึ่งหากยังเป็นเมื่อก่อนนี้ มาร์ตินคงพอใจและมีความสุข แต่ขณะนี้เขาไม่สนใจสิ่งที่ไม่ได้รับเลย เนื่องจากเขาเห็นว่าทุกคนที่ให้ความสนใจแก่เขานั้น ล้วนเป็นเพราะชื่อเสียงของเขา

ซึ่งตรงข้ามกับสิ่งที่มาร์ตินต้องการ นั่นคือ ความเป็นเพื่อนมนุษย์กันอย่างแท้จริง ตัวอย่างในกรณีนี้ เช่น ครอบครัวมอร์สซึ่งไม่เคยสนใจและให้การต้อนรับเขามาก่อน แต่มาบัดนี้พวกเขา กลับต้องการมาร์ติน สนใจเขา ให้เกียรติเขา แต่มาร์ตินก็รู้ดีว่า ไม่ใช่เพราะต้องการเขา อย่างแท้จริง เพียงแต่เขามีชื่อเสียงขึ้นเท่านั้น และนี่คือวิธีการของชนชั้นกระฎุมพีที่มีความสัมพันธ์กับคนอื่น เนื่องจากผลประโยชน์ ไม่ใช่ความต้องการฉันท์เพื่อนมนุษย์อย่างแท้จริง ซึ่งหาเปรียบเทียบกับเพื่อนเก่าของเขา เช่น ลิซซี สาวโรงงาน หรือจิมมี่ เพื่อนที่เคยอยู่กินด้วยกัน มากี่ที พวกเขานี้ชื่นชมในตัวมาร์ตินอย่างจริงจัง

มาร์ตินรู้สึกผิดใจมาก เมื่อเขาพบว่าคนในสังคมไม่มีความจริงใจต่อกัน คนเหล่านั้น ชื่นชมในชื่อเสียงของเขา มากกว่าตัวเขา ซึ่งแสดงว่า คนในสังคมทุนนิยมมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากผลประโยชน์ ซึ่งหมายถึงการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ซึ่งกันและกัน "... And

why ? Because I'm famous, because I've a lot of money. Not because I'm Martin Eden, a pretty good fellow and not particularly a fool ..." (London. 1982 : 901)

และสิ่งที่มาร์ตินสะเทือนใจมากที่สุด คือ การที่รุธทวนกลับมาหาเขาอีกทั้ง ๆ ที่เธอเอง เป็นคนบอกเลิกความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับเขา ทำให้มาร์ตินพบว่า รูธก็ไม่ต่างอะไรจากคนที่เคยเหยียดหยามเขาแล้วกลับมาเอาใจเขาเมื่อเขาประสบความสำเร็จ ยามเมื่อเขาไม่มีงานทำ เมื่อเขากำลังอดอยากทำไมเธอไม่มาคอยดูแลช่วยเหลือ แต่เมื่อเขากลายเป็นนักเขียน มีชื่อ เธอกลับทวนมาหาเขา ทั้ง ๆ ที่เขาก็กังเป็นมาร์ตินคนเดิม ตามที่เขาได้บรรยายว่า เขายังคงมีเนื้อหนังเหมือนเดิม มีกระดูก มีนิ้วมือ นิ้วเท้า และมีสมองที่เป็นของเดิมอยู่นั่นเอง

"... Why didn't you dare it before ? When I hadn't a job ? When I was starving ? ... You see I have not changed ... I've got the same flesh on my bones, the same ten fingers and toes ... My brain is the same old brain ..." (London. 1982 : 913) มาร์ตินยังถือว่ารุธว่า ที่เธอมาหาเขาก็คงเป็นเพราะนายและนางมอร์สให้มาเพราะเห็นว่าเขามีชื่อเสียง ก็เลยต้องการคบหาด้วย ไม่ใช่เพราะต้องการตัวเขาอย่างแท้จริง

มาร์ตินโกรธมากที่รูธมาพบเขาและบอกเขาว่าทำไมไปปารีสกับภรรยา
ของบิดาของเธอ และยังบอกว่าเธอยังรักเขาอยู่ แต่มาร์ตินตระหนักดีว่าทั้งนายและนางมอร์ธ
และตัวรูธเองต้องการเขาเพราะชื่อเสียงของเขา และเหตุการณ์นี้เองทำให้เขาเข้าใจ
ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นว่า ที่เขารักรูธนั้นก็เพราะเธอเหมือนผู้หญิงในอุดมคติที่เขาใฝ่ฝันซึ่งไม่มีวันที่จะ
เป็นจริง สิ่งที่เขาทนไม่ได้ก็คือ รูธเป็นชนชั้นกระฎุมพีอย่างแท้จริงที่ไม่มีจิตใจบริสุทธิ์ให้
เพื่อนมนุษย์อย่างจริงจัง แม้แต่คนที่เธอบอกว่ารักก็ตาม

หลังจากเหตุการณ์ที่รูธมาพบเขาแล้ว มาร์ตินรู้สึกสับสนเหมือนกับว่าเขาไม่สามารถ
จะทนอยู่ในสภาพสังคมเช่นนี้ได้ มาร์ตินรู้สึกตัวเองว่า เขาสูญเสียทุกสิ่ง นั่นคือความภาคภูมิใจใน
ตนเอง และทุกอย่างที่ประกอบกันเป็นความเป็นมนุษย์ในตัวเขา เขาทวนนึกถึงคำพูดที่เคย
กล่าวกับลิซซีเพื่อนหญิงที่เข้าใจเขามากที่สุดว่า "เขาเป็นกบปวย แต่ไม่ได้ป่วยทางกาย แต่เขา

ป่วยทางใจ เขารู้สึกว่าตัวเขาไม่มีค่าเลย "... I am a sick man oh, not my
body. It is my soul, my brain. I seem to have lost all values ..."
(London. 1982 : 916) ถึงแม้ว่าลิซซีจะปลอบโยนเขาอย่างไรก็ตาม สภาพจิตใจของเขา
ในตอนนี้ก็ยากที่จะแก้ไขและกลับคืนสู่สภาพปกติได้

และในที่สุดมาร์ตินก็ตัดสินใจฆ่าตัวตายโดยกระโดดไปในทะเล ในการเดินทางไปกับเรือมาริโปซา (Mariposa) นั้นเอง "... He was too deep down ...
And some where at the bottom he fell into darkness. That much he
knew. He had fallen into darkness. And at the instant he knew,
he ceased to know ..." (London. 1982 : 931)

จากลักษณะของความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมที่ปรากฏในเนื้อเรื่องของนวนิยาย
ทั้ง 2 เรื่องดังกล่าวจะเห็นว่า นวนิยายทั้ง 2 เรื่อง สะท้อนลักษณะความเสื่อมโทรมในปริมาณ
มากน้อยต่างกัน กล่าวคือ เรื่อง The Iron Heel นั้นสะท้อนลักษณะเสื่อมโทรมของระบบ
ทุนนิยมทุกลักษณะเท่า ๆ กัน ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้นสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความ
อยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับชนยากจน และลักษณะการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์มากกว่าลักษณะอื่น ๆ

2. ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม

เนื่องมาจากความเลื่อมโทรมของตัวระบบทุนนิยมประเภทต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้ชนชั้นกรรมาชีพไม่สามารถทนได้ และเกิดแนวคิดเรื่องการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมโดยมีลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ เป็นพื้นฐาน ประกอบด้วยหลักการต่อไปนี้

หลักวิชาวิธี (Dialectic) มีแนวคิดที่ว่าปรากฏการณ์ทั้งหลายในโลกนี้มีความเกี่ยวข้องกัน และอยู่ในสภาพเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเปลี่ยนจากปริมาณไปสู่คุณภาพ จากสิ่งเล็กไปสู่อะไรที่ใหญ่อย่างรวดเร็วฉับพลัน และทุกสิ่งมีความขัดแย้งภายใน (Internal contraction) ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อันจะนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่า และจากหลักวิชาวิธีนี้มาร์กซ์ได้นำมาพัฒนาเป็นหลักวัตถุนิยมวิชา (Dialectical Materialism) กล่าวคือ ถือว่าวัตถุเป็นเบื้องต้นของสรรพสิ่งทั้งหลาย วัตถุเป็นตัวกำหนดจิตหรือแนวความคิดของมนุษย์ มาร์กซ์ได้ใช้หลักการนี้อธิบายสภาพความเป็นไปของสังคมมนุษย์ ซึ่งเรียกว่า วัตถุนิยมประวัติศาสตร์ (Historical Materialism) โดยมีความเชื่อว่าพื้นฐานเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดโครงสร้างส่วนบนของสังคม อันได้แก่ ระบบการเมือง กฎหมาย หลักปรัชญา ศีลธรรม ศาสนา ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี ศิลปวรรณคดีเหล่านั้น ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาสภาพชีวิตของมนุษย์และจะเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจขึ้นซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชนชั้น มาร์กซ์เห็นว่า ประวัติศาสตร์ของมนุษย์คือ ประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ระหว่างชนชั้นที่ถูกขูดรีดกับชนชั้นที่เป็นผู้ทำการขูดรีดมาโดยตลอด และการขูดรีดจะหมดไปได้ก็ต่อเมื่อมีการปฏิวัติเป็นระบบสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ตามลำดับ กระบวนการปฏิวัตินั้น เลนินกล่าวว่าต้องมีปัญญาชนเป็นผู้นำกลุ่มมวลชนปฏิวัติซึ่งประกอบด้วย กรรมกร ชาวนาชาวไร่ และชนชั้นกึ่งทั้งหลาย โดยต้องมีการปลุกฝังให้เกิดจิตสำนึกในความแตกต่างระหว่างชนชั้น จิตสำนึกในการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมและการดำเนินการปฏิวัติ เพื่อเปลี่ยนสังคมมาเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transitional period) หรือที่เรียกว่า สังคมนิยม โดยจะมีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้บริหารประเทศ ใช้ระบบกรรมสิทธิ์ร่วม แต่สังคมจะยังไม่เข้าขั้นสมบูรณ์ หรือขั้นที่เรียกว่า อุดมคติ-สังคมนิยม ในการปฏิวัติจึงจำเป็นต้องมีปัจจัยต่อไปนี้

2.1 จิตสำนึกในหมู่ชนชั้นกรรมาชีพ

จิตสำนึกจะเกิดจากประสบการณ์การทำงานร่วมกันของกรรมาชีพ และเกิดจากการที่หัวหน้ากลุ่มปฏิวัติเป็นผู้ชี้ให้เห็น จิตสำนึกนี้หมายถึงการรู้จักตนเอง ชนชั้นตนเอง และสังคม

2.2 การต่อสู้ระหว่างชนชั้น

เมื่อชนชั้นกรรมาชีพมีจิตสำนึกเช่นนั้นแล้ว การต่อสู้ระหว่างชนชั้นก็เกิดขึ้น โดยการเรียกร้องค่าแรงเพิ่มจนถึงการใช้กำลังต่อสู้ เนื่องจากถูกกดขี่ขูดรีด และได้รับความอยุติธรรมต่าง ๆ นานา

สำหรับนวนิยายเรื่อง The Iron Heel และเรื่อง Martin Eden นั้น สะท้อนลักษณะประการที่ 2 แห่ง 2 เรื่อง โดยเรื่อง The Iron Heel สะท้อนหลักการเกี่ยวกับวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ จิตสำนึกในการปฏิวัติ ความขัดแย้งและการต่อสู้ระหว่างชนชั้นจนถึงการปฏิวัติ ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น สะท้อนแนวคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้นให้เห็นเด่นที่ลุดกว่าแนวคิดอื่น เนื่องจากมิใช่เรื่องการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมเช่นเรื่อง The Iron Heel แต่เป็นเรื่องของการต่อสู้ชีวิตของตัวละครเอกต่อคนและค่านิยมของระบบทุนนิยม ที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่าง ความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรมที่มีต่อคนยากจน และความเลวร้ายของชนชั้นกระฎุมพีและระบบทุนนิยม

ในเรื่อง The Iron Heel นั้น กล่าวถึงกลุ่มปฏิวัติที่ยึดมั่นในอุดมการณ์มาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ หลักการหนึ่งที่ว่า การที่มวลชนจะได้รับความสุข ความเสมอภาคได้ก็โดยการทำลายซึ่งระบบการขูดรีดและชนชั้นให้หมดไปโดยการปฏิวัติ "... Thus do we poor humans attain our ends, striving through carnage and destruction to bring lasting peace and happiness upon the earth ..." (London. 1962 : 323)

เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด ซึ่งเป็นตัวละครเอก และเป็นผู้นำในการปฏิวัติ ก็ชี้แจงถึงแนวคิดและหลักของอุดมการณ์ที่กลุ่มปฏิวัติทุกคนยึดมั่น โดยกล่าวว่า เหตุที่ต้องทำการปฏิวัติเนื่องจากพวกเขา และผู้นิยมลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ ทุกคนเห็นว่าสังคมทุนนิยมมีแต่ความขัดแย้ง โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างชนชั้น ซึ่งถือ เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะผลักดัน

ให้สังคมมนุษย์พัฒนาไปตามกฎวัฏนิยมประวัติศาสตร์ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และในที่สุดสังคมจะพัฒนาไปถึงสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ และยังกล่าวต่อนายทุนทั้งหลายอีกว่า ชนชั้นกรรมาชีพจะยึดอำนาจจากพวกนายทุน และชนชั้นปกครองเพื่อมนุษยธรรม เพื่อความเป็นธรรมต่อมวลมนุษยทุกคน

พรรคสังคมนิยมในอเมริกาซึ่งมีเฮอร์เนสท์ เอฟเวอร์ฮาร์ด เป็นหัวหน้าพรรคได้ร่วมมือกับพรรคสังคมนิยมในเยอรมัน ในการต่อต้านสงครามเฟรชกิจระหว่างสหรัฐอเมริกา กับเยอรมัน เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งที่เหล่าชนชั้นปกครองและนายทุนร่วมมือกันสร้างสงคราม เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และการปกครองโดยไม่ได้นิ่งถึงความเดือดร้อนของคนยากจนซึ่งมีเป็นจำนวนมาก พรรคสังคมนิยมของประเทศทั้งสองจัดร่วมมือกันขัดขวางสงครามครั้งนี้ นับเป็นการร่วมมือกันของบรรดาสังคมนิยมสากลในการกระทำเพื่ออุดมการณ์เดียวกัน ส่วนสังคมนิยมที่เป็นกลุ่มปฏิวัติซึ่งนำโดย เฮอร์เนสท์นั้นก็วางแผนเพื่อทำการต่อต้าน และต่อสู้กับพวกนายทุนและชนชั้นปกครองฝ่ายทุนนิยม โดยก่อตั้งกลุ่มนักศึกษาเพื่อการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยอาสาสมัครซึ่งเป็นคนที่มีอุดมการณ์เดียวกัน เป็นสมาชิกพรรคไม่น้อยกว่า 5 ปี ต้องเป็นผู้รักอิสรภาพ และกล้าเสียสละเพื่ออุดมการณ์สูงสุด ในขณะที่พวกไอร์ออน ฮีล มีกำลังทรัพย์ ความสมบูรณ์พูนสุขอย่างพร้อมมูลนั้น พวกสังคมนิยมยึดมั่นแต่อุดมการณ์ ซึ่งเป็นไปเพื่อมวลชนอย่างแท้จริง มิใช่เพื่อคนจำนวนน้อยเพียงกลุ่มเดียว เช่น พวกนายทุน แม้ว่าสิ่งที่พวกเขาจะได้รับจะเป็นความทุกข์ทรมานและความตายก็ตาม แต่พวกเขาก็ยังคงตั้งมั่นต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ต่อไป

ภายหลังจากที่เฮอร์เนสท์ได้เรียกร้องให้สภาได้ออกพระราชบัญญัติช่วยเหลือผู้ว่างงาน แต่ถูกกลุ่มไอร์ออน ฮีล ก่อความไม่สงบ ปาระเบิดและใส่แก๊วมว่าแก๊สพวกสังคมนิยม จนทำให้เฮอร์เนสท์ถูกจับแล้ว พรรคพวกของเฮอร์เนสท์ซึ่งมี เอวิส เอฟเวอร์ฮาร์ดเป็นหัวหน้า ก็ได้ทำการหาทางช่วยเหลือเฮอร์เนสท์ และพวกที่ถูกจับไป ในการนี้เอวิสจะต้องได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนรูปร่างหน้าตา บุคลิกลักษณะทั้งหมดเพื่อมิให้ฝ่ายตรงข้ามจำได้ "... Everyday I practised for hours in burying forever the old Avis Everhard beneath the skin of another woman whom I may call my other self..." (London 1982 : 502) ซึ่งก็เช่นเดียวกับกลุ่มนักปฏิวัติทั้งหลายที่ต้องถูกผ่าตัดเปลี่ยนตัวเอง ซึ่งก็รวมทั้งเฮอร์เนสท์ด้วย หลังจากที่ได้รับการช่วยเหลือให้ออกมาจากคุกแล้ว

ในการดำเนินการปฏิวัติบางครั้งเมื่อพบศัตรูอาจต้องใช้วิธีทำให้หันมาอยู่ฝ่ายเดียวกัน เช่นกรณีของ ฟิลิป วิกสัน (Philip Wickson) ผู้ซึ่งเป็นลูกชายของนายวิกสันที่เป็นหนึ่งในบรรดาผู้นำของกลุ่มไอร์รอน ฮีล ฟิลิป เป็นผู้มาพบที่หลบซ่อนของพวกเขาปฏิบัติ ทำให้ถูกจับและถูกเปลี่ยนแนวคิดให้หันมานิยมลัทธิเกี่ยวกับกลุ่มปฏิวัติ โดยการให้การศึกษาดังอุดมการณ์สูงสุดแก่เขา เปลี่ยนแนวคิดของเขาให้หันมาเลื่อมใสลัทธิของนักปฏิวัติ

ในที่สุดการปฏิวัติก็มาถึง พวกเขายึดเอาชิคาโกเป็นเมืองแรก เนื่องจากเป็นเมืองที่มีความขัดแย้งระหว่างกรรมกรกับนายทุนเป็นประจำ เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยกลิ่นไอสงครามกลางเมือง เป็นเมืองที่มีสถานการณ์สูงจนถึงที่สุด เป็นเมืองของการเผชิญหน้ากันระหว่างฝ่ายนายทุนและกรรมกร และเป็นเมืองของการก่อตั้งองค์กรสหภาพแรงงาน ประชาชนชิคาโกไม่เคยลืมการต่อสู้ของเลื้อกระหว่างฝ่ายนายทุนและกรรมกรเลย

... Chicago was the ripest of all ... There, the revolutionary spirit was strong. Too many bitter strikes had been curbed there in the days of capitalism for the workers to forget and forgive ... Chicago had always been the storm - centre of the conflict between labor and capital ...

(London. 1982 : 524 - 525)

เมื่อแผนการดำเนินมาถึงขั้นลงมือสู้เพื่อการปฏิวัติ เอวิสและพรรคพวกบางส่วนทราบมาว่าพวกไอร์รอน ฮีล รู้ตัวก่อนแล้ว กัลวิน (Galwin) ซึ่งเป็นหนึ่งในบรรดาหัวหน้าปฏิวัติได้กล่าวกับเอวิสว่า ขอให้เข้มแข็ง และแม้ว่าการปฏิวัติครั้งแรกจะพ่ายแพ้ ก็จะต้องยังมีครั้งที่ 2 และพวกเขาจะฉลาดขึ้น มีประสบการณ์มากกว่าเดิม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจิตใจที่มั่นคงเด็ดเดี่ยวต่ออุดมการณ์ของนักปฏิวัติ การต่อสู้ได้ดำเนินไปในชิคาโก โดยที่ฝ่ายสังคมนิยมเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ไปในครั้งนี้

สำหรับเรื่อง Martin Eden ตัวละครเอกมีจิตสำนึกในชนชั้น ความแตกต่างระหว่างชนชั้นมากก็จริง แต่จิตสำนึกดังกล่าวมิได้เกิดจากความต้องการในการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม เป็นสังคมนิยมแต่ประการใด จิตสำนึกดังกล่าวเป็นจิตสำนึกทางสังคมและเศรษฐกิจเท่านั้น

หลังจากที่มาร์ตินตัดความสัมพันธ์กับรูธและหวนกลับมาหาชนชั้นเดิมของตนนั้น เขาตระหนักดีถึงความเป็นอยู่และชีวิตของชนชั้นกรรมมาชีพ มาร์ตินกลับมาใช้ชีวิตกับพวกกรรมมาชีพอีกครั้ง เขาคู่กับเพื่อนเก่า และรู้สึกถึงความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงได้ เขาคิดว่าเขาได้เสียเวลาและโง่เขลาไปกับการใช้ชีวิตกับพวกชนชั้นกรรมมาชีพ เขาพบความสุขที่สุดในโลกนี้แล้วกับกรรมมาชีพ มิใช่หนังสือ และพวกที่เรียกตัวเองว่าชนชั้นสูงกว่าพวกเขา

ลักษณะอีกประการหนึ่งที่ปรากฏอย่างเด่นชัดในเรื่อง Martin Eden ก็คือ ความแตกต่างระหว่างชนชั้น คือเป็นความแตกต่างระหว่างชนชั้นกรรมมาชีพและกรรมมาชีพ มาร์ตินเมื่อพบรูธเป็นครั้งแรกนั้น ความงาม ความอ่อนโยน เสื้อผ้าราคาแพงที่เธอสวมใส่ ทำให้เขาอดนึกเปรียบเทียบกับผู้หญิงตามโรงงานไม่ได้ว่ามีความแตกต่างกันเหลือเกิน รูธเป็นผู้หญิงอบบางลติส คาสีฟ้า เบล์ ทรกระกายแห่งความเจดขึ้นและชีวิตที่สุขสบาย ส่วนหญิงโรงงานนั้น เขาเองจะขึ้นแต่ความอ่อนแอ ใบหน้าที่เป็นทุกข์อยู่เสมอ หรือเมื่อมาร์ตินนึกเปรียบเทียบรูธกับมาเรียน (Marian) น้องสาวของเขาก็ตาม เขาก็พบว่าผู้หญิงทั้ง 2 คน แม้ว่าจะอยู่ในสังคมเดียวกัน แต่ว่ามีชีวิตต่างกันราวฟ้ากับดิน ซึ่งเป็นเพราะความแตกต่างระหว่างชนชั้นที่สร้างความเหลื่อมล้ำทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งความแตกต่างระหว่างชนชั้นนี้ทำให้ช่องว่างระหว่างรูธกับเขาก็กว้างออกไปด้วย แม้แต่พ่อแม่ของเขาก็มีชีวิตที่ลำเค็ญติดกับครอบครัวของรูธ เขายังจำสภาพของแม่ที่เสียชีวิตแล้วได้ดีว่า เธอยังคงร่ำรวยแห่งการตรากตรำงานหนักอยู่แม้จะสิ้นชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมือที่หยากกร้าน "... He remembered the hard palms of his mother as she lay in her coffin ..." (London, 1982 : 588)

เมื่อครั้งที่มาร์ตินไปที่บ้านครอบครัวมอร์สเป็นครั้งแรก รูธก็ได้แสดงอาการเหยียดหยามชนชั้นต่ำ เช่นมาร์ติน โดยเล่นเปียโนที่แสดงออกอย่างก้าวร้าวใส่เขา แท้จริงแล้วรูธก็คือตัวแทนของชนชั้นกรรมมาชีพที่ชอบดูถูกคนยากจนนั่นเอง "... at the piano, she played for him, and at him, aggressively, with the vague intent of emphasizing the impassableness of the gulf that separated them ..." (London, 1982 : 575) รูธเน้นความรู้สึกที่เป็นความจริงเสมอว่าเขาและเธอไม่มีทางอยู่ร่วมกันได้ เพราะช่องว่างระหว่างชนชั้นนั่นเอง

ชีวิตของเกอร์ทรูด (Gertrude) ซึ่งเป็นน้องสาวของมารตินก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างชนชั้นเมื่อเทียบกับรูธ เนื่องจากเกอร์ทรูดเป็นคนจน เธอต้องทำงานหนักมาก แม้มีสามีแล้ว แต่สามีเธอก็มีฐานะยากจนไม่ต่างอะไรไปจากเธอ เมื่อมารตินไปเยี่ยมน้องสาวของเขที่บ้าน เขาพบว่าเธอทำงานหนักมาก ทำทางเหนื่อยอ่อน เธอไม่รู้จักแม้แต่การจูบลา ประกอบกับสามีเธอที่ใช้ให้เธอทำงานหนักเนื่องจากมีฐานะยากจน แต่เมื่อเขานึกถึงรูธที่มีบุคลิกลักษณะร่าเริงสดใส เปี่ยมไปด้วยความสุข ผดชื่น สะท้อนให้เห็นชีวิตที่สุขสบาย ราบรีน ไม่ต้องต่อสู้กับความยากจนเช่นพี่น้องของเขา "Hers was the kiss of a tired woman who had been tired so long that she had forgotten how to kiss ... And then he thought of Ruth and the sweetness ..." (London. 1982 : 591)

ยิ่งเมื่อมารตินพบกับรูธนานเท่าไร เขาก็ยิ่งมีความรู้สึกว้าวุ่นขึ้นจนกระทั่งนั้นไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่ได้ได้รับความสะจอกสบายเท่าชนชั้นกรรมพี และความแตกต่างระหว่างชนชั้นนี้เองที่เป็นอุปสรรคต่อความรักของมารตินที่มีต่อรูธ เขาเคยรักและได้รับความรักจากผู้หญิงที่อยู่ในชนชั้นเดียวกันกับเขามากมาย และไม่เคยมีปัญหาเช่นนี้ มารตินพบว่าช่องว่างระหว่างเขาและรูธนั้นเกิดจากความแตกต่างระหว่างชนชั้นซึ่งรูธไม่เข้าใจ และไม่ยอมรับสภาพที่มารตินต้องทำงานหนัก เมื่อมารตินต้องการยืมคอปีย์หนังสือและเขียนหนังสือขาย เขาเช่าบ้านโทรม ๓ หลังหนึ่งอยู่ รูธก็ไม่สามารถทนได้ และไม่ยอมรับสภาพเช่นนั้น เนื่องจากเธอไม่เคยมีชีวิตที่ยากลำบากเช่นนี้มาก่อน เธอทนไม่ได้กับกลิ่นไอความสกปรกในบ้านหลังนั้น เธอจึงเกลียดผู้หญิงจน ๆ ที่เนื้อตัวสกปรกที่อยู่ในครัว แม้แต่ตัวมารตินเองที่ไม่ได้โกนหนวดเครา เธอก็ขะเขย่งเขา เธอมองเขาราวกับว่าเขาเป็นสัตว์ป่า นั่นก็รูธไม่ยอมรับสภาพของมารติน เพราะเธอไม่คิดว่าเธอต้องมาพบกับคนจนสกปรกอย่างเขา เนื่องจากสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเธอนั้นแตกต่างกับเขามาก

จะเห็นได้ว่ารูธซึ่งเป็นตัวแทนของชนชั้นกรรมพีในเรื่องนี้ ไม่สามารถทนต่อสภาพที่เป็นจริงของคนยากจนในสังคมได้ เนื่องจากชนชั้นกลางและชั้นสูงในสังคมไม่เคยสัมผัสความยากลำบากในชีวิต ซึ่งแตกต่างจากคนยากจนที่ต้องทนทุกข์ไปตลอด

ความขัดแย้งทางชนชั้นระหว่างชนชั้นกรรมกรและชนชั้นค้ำที่มีในสังคมทุกยุคทุกสมัยนั้น ก่อให้เกิดการไม่ยอมรับต่อการหมั่นระหว่างรูธและมาร์ติน ซึ่งในที่สุดเธอก็ตัดความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับมาร์ติน อันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างชนชั้น การหมั่นระหว่างมาร์ตินและรูธที่มีชนชั้นถูกปิดเป็นความลับจนกระทั่งมาร์ตินแต่งงาน ยากจน ไม่มีที่ไป ครอบครัวมอร์สก็ตัดสัมพันธ์กับเขา และยกเลิกการหมั่นเสีย รูธเองก็ทนไม่ได้กับสภาพที่เธอพบมาร์ติน เธอหวังว่าเขาจะเป็นผู้มีการศึกษาดี สะอาดเรียบร้อย และมีฐานะการงานที่ดี แต่สิ่งที่เธอพบกลับเป็นตรงกันข้าม เธอจึงคิดว่ามาร์ตินก็เป็นแค่เพียงกรรมกรที่ไม่มีวันยกฐานะตัวเองให้เท่าเทียมกับชนชั้นเดียวกับเธอได้เท่านั้น มาร์ตินเป็นคนหยาบเกินไปสำหรับเธอ "... Your past life had been too wild and irregular ... You could act only according to your nature and your early training ..."

(London, 1982 : 862)

เราจะพบว่าเรื่อง The Iron Heel นั้นสะท้อนลักษณะของการมีจิตสำนึกเรื่องชนชั้นและการปฏิบัติ การต่อสู้ระหว่างชนชั้น และการดำเนินการปฏิบัติได้ครบทุกประการ โดยเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับการต่อสู้ และความขัดแย้งระหว่างชนชั้นนั้น มีลักษณะที่สามารถชี้ให้เห็นถึงเป้าหมายที่เกี่ยวกับการต่อสู้ทางเศรษฐกิจและการเมืองอย่างเด่นชัด เป็นลักษณะที่สะท้อนถึงกฎแห่งการกลืนกลายขยายตัวตามหลักแห่งวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ ซึ่งต่างออกไปจากเรื่อง Martin Eden ที่มีลักษณะเด่นทางสภาพสังคมเท่านั้น

3. ลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับอุดมคติสังคมนิยม

เมื่อสังคมนิยมมีอันสูญสลายไปแล้ว สังคมจะเปลี่ยนมาสู่ยุคของสังคมนิยมอันเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน ซึ่งสังคมจะยังมีร่องรอยของระบบทุนนิยมอยู่บ้าง และเมื่อระยะเวลาผ่านไป พลังการผลิตและระบบต่าง ๆ พัฒนามาถึงขั้นสูงสุด จึงเข้าสู่สังคมคอมมิวนิสต์หรืออุดมคติ-สังคมนิยม ตามแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ ซึ่งมีลักษณะของสังคมที่ปราศจากรัฐ ไม่มีทรัพย์สินเอกชน ทุกคนทำงานด้วยความสมัครใจ ไม่หวังผลตอบแทน ไม่มีการเลือกงานทำ ซึ่งสังคมนี้อาจปราศจากการกดขี่ขูดรีด มนุษย์ได้รับความเสมอภาคกัน มีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ลักษณะเช่นนี้มีปรากฏในเรื่อง The Iron Heel นั้นเป็นลักษณะที่เห็น

เด่นชัดได้จากการบรรยายของเฮอร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด ที่ได้บรรยายสภาพสังคมแบบ
อุดมคติสังคมนิยมหลังการปฏิวัติแล้ว ซึ่งมีได้เป็นไปในลักษณะที่เกิดขึ้นแล้วจริงในเรื่อง เพราะ
ส่วนมากเรื่องประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยมนี้มักเป็นลักษณะที่ 1 และ 2 มากกว่าลักษณะที่ 3
เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกิดในสหรัฐอเมริกาซึ่งมิได้เป็นประเทศสังคมนิยมจึงต้องมีการปลุกจิตสำนึก
ผู้อ่านให้ตระหนักถึงการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมที่เสื่อมโทรมลงเสีย การที่สภาพเศรษฐกิจ
การเมืองแตกต่างกันออกไป ทำให้เรื่องที่ปรากฏทำนองนี้ไม่สามารถบรรยายจากสภาพที่
เป็นจริงแล้วได้ ดังนั้นนวนิยายที่นำมาวิเคราะห์จึงสะท้อนลักษณะนี้ไม่มากนัก ส่วนเรื่อง
Martin Eden ไม่สะท้อนลักษณะดังกล่าว เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีได้กล่าวถึงการปฏิวัติ
ล้มล้างสังคมนิยมเพื่อไปสู่อุดมคติสังคมนิยม

เฮอร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด ในเรื่อง The Iron Hoe เกยกล่าวถึง

สภาพสังคมของอุดมคติสังคมนิยม ว่าจุดประสงค์ของการล้มล้างระบบทุนนิยมนั้นก็เพราะต้องการ
ให้มีสังคมที่ปราศจากความขัดแย้งระหว่างชนชั้น เป็นสังคมที่เป็นของทุกคน ไม่มีกรรมสิทธิ์
ส่วนตัวอีกต่อไป เป็นสังคมที่ไม่มีความขัดแย้งทั้งในเรื่องผลประโยชน์ และการงาน และเป็น
สังคมที่เป็นขึ้นของการยุติเรื่องความยากจนอย่างเด็ดขาด บุคคลที่เป็นนักสังคมนิยมในขณะนั้น
ก็เป็นคนที่เปี่ยมไปด้วยอุดมการณ์ ไม่เห็นแก่ตัว มีชีวิตสะอาดบริสุทธิ์ สูงส่ง มีแต่ความอบอุ่น
การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปราศจากการแก่งแย่งชิงดี ซึ่งอุดมคติสังคมนิยมนี้เป็นสังคมที่ถึง
ขั้นสูงสุดของการพัฒนาการของสังคมมนุษย์ตามกฎวัตุนิยมประวัติศาสตร์ กล่าวคือ อุดมคติ-
สังคมนิยมนี้เป็นสังคมที่ได้รับการพัฒนาจนถึงขั้นสุดท้าย ซึ่งเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า สังคมคอมมิวนิสต์
หลังจากที่ชนชั้นกรรมพันธุ์ปฏิวัติระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ได้โดยล้มชนชั้นสูงหรือเหล่าขุนนาง
แล้ว ชนชั้นกรรมพันธุ์ก็เป็นชนชั้นที่มีอำนาจแทนชนชั้นสูง ทำการสร้างสังคมระบบทุนนิยม ต่อมา
ระบบทุนนิยมเนื่องจากมีข้อเลวร้ายนานาประการ จึงถึงจุดเสื่อมโทรม ทรมาณที่ปฏิวัติ
สังคมนิยมได้สำเร็จ จึงเปลี่ยนรูปแบบสังคมมาเป็นสังคมนิยม และอุดมคติสังคมนิยมตามลำดับ
ซึ่งสังคมแบบอุดมคติสังคมนิยมนี้ จะเป็นสังคมที่ไม่มีการขูดรีดเอารัดเอาเปรียบกันและกัน
เนื่องจากในสังคมจะเหลือชนชั้นเดียวคือชนชั้นกรรมาชีพ ซึ่งถือว่าสังคมจะปราศจากชนชั้น
ไม่มีการทำมาหากินเพื่อเอากำไร มีแต่ทำเพื่อสังคม ชีวิตมนุษย์ก็จะสงบสุขกว่าเดิม

4. ลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพ

ชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพในการต่อสู้ล้มล้างระบบทุนนิยมนั้นอาจต้องเสียสละชีวิตของผู้นำในการปฏิวัติไป แต่ก็ไม่ถือว่าพ่ายแพ้ เพราะการสละชีวิตของตัวละครเอกนั้นถือว่าทำเพื่ออุดมการณ์และมวลชนอันจะนำมาซึ่งชัยชนะหรือเป็นการกระตุ้นเตือนให้ชนรุ่นหลังได้ระลึกถึงวีรกรรมและเอาเยี่ยงอย่าง และจะมีการต่อสู้ต่อไปจนกว่าจะได้ชัยชนะ ลักษณะเช่นนี้พบได้ในเรื่อง The Iron Heel คือถึงแม้ว่าการปฏิวัติในชิคาโกจะไม่ประสบผลสำเร็จ ผู้นำและกลุ่มปฏิวัติก็ยังยืนยันว่าจะต้องมีการปฏิวัติครั้งที่ 2 เพื่อความสำเร็จตามอุดมการณ์ "... For this time lost, but not forever ... And hand in hand with this, Ernest and the other leaders were hard of work reorganizing the forces of the Revolution ..." (London, 1982 : 551 - 553)

กล่าวโดยสรุปสำหรับนวนิยายเรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden จะเห็นได้ว่าเรื่อง The Iron Heel นั้น สะท้อนลักษณะของเนื้อเรื่องความแนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมครบทุกประการ แม้ว่าจะมีน้ำหนักไปทางสะท้อนความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม ไม่ว่าจะเป็นระบบทุนนิยมผูกขาด การขูดรีดเอารัดเอาเปรียบกรรมกร สภาพการว่างงานของมวลชน ความอยุติธรรมที่คนยากจนได้รับจากสังคมนิยม และการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าในความเป็นมนุษย์ลงก็ตาม จะพบว่า เรื่อง The Iron Heel เน้นลักษณะดังกล่าวเพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงสังคมของกลุ่มปฏิวัติสังคมนิยม แม้ว่าจะกระทำไม่สำเร็จแต่ก็ยังคงเตรียมแผนการเพื่อปฏิวัติครั้งที่ 2 ต่อไป สำหรับเนื้อหาลักษณะที่ 3 ซึ่งเป็นอุดมคติสังคมนิยมนั้นปรากฏไม่มากนักเนื่องจากสภาพเหตุการณ์ในสหรัฐไม่ใช่ประเทศสังคมนิยม เหตุการณ์ทำนองนี้ที่เกิดขึ้นจึงหยุดอยู่แต่การปฏิวัติที่ไม่สำเร็จและการพยายามทำให้สำเร็จเท่านั้นตามที่กล่าวแล้วในตอนต้นของการวิเคราะห์ ส่วนในลักษณะที่ 4 ก็เป็นไปในแบบที่กลุ่มปฏิวัติดำเนินการต่อไปโดยทิ้งให้ผู้อ่านคิดต่อไปเองว่าการปฏิวัติจะไม่สิ้นสุดจนกว่าจะบรรลุถึงเป้าหมาย ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น เนื่องจากมิใช่เรื่องที่เน้นด้านเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเช่นเรื่อง The Iron Heel แต่เป็นเรื่องที่เน้นความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม จึงพบว่ามีเนื้อหาใหญ่ไปในเรื่องความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม

จึงเน้นที่เรื่องการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ในสังคมทุนนิยม อันเป็นลักษณะที่ 1 ของการประพันธ์
แนวนี และลักษณะที่ 2 อันได้แก่ ความแตกต่างและความขัดแย้งระหว่างชนชั้นมากกว่าลักษณะ
อื่น ๆ ซึ่งลักษณะที่ 3 และ 4 จะไม่พบในเรื่องนี้

ตัวละครเอก

ในแนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยม จะมีตัวละครเอกที่เรียกว่า "พอสิทีฟ
ฮีโร่" (positive hero) ซึ่งถือว่าเป็นตัวละครสำคัญที่มีบทบาทมากในเรื่อง ตัวละครนี้
ถือกำเนิดจากการรวมตัวของชนชั้นกรรมาชีพในการต่อสู้เพื่อการปฏิวัติ ตัวละครนี้เป็นหัวหน้า
ในการปฏิวัติ หรือเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคม และยังถือว่าเป็นบุคคลประเภทใหม่ใน
สังคมอนาคต หรืออุดมคติสังคมนิยม ซึ่งจะเป็นต้นแบบที่ดีที่ประชาชนควรเอาอย่าง เป็นบุคคล
ที่เปรียบเทียบกับคุณสมบัติที่ดี ที่เป็นคุณสมบัติของตัวเอง ตัวละคร พอสิทีฟ ฮีโร่ มีคุณสมบัติ
กล่าวเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. เป็นผู้ถือกำเนิดจากขบวนการใช้แรงงาน หรือจากผู้ใช้แรงงานโดยตรง
2. เป็นผู้มีจิตสำนึก (consciousness) ในการปฏิวัติต่อสู้ล้มล้างระบบ
ทุนนิยม

3. เป็นผู้ที่มีไปจนถึงมีศีลธรรมตามลัทธิศาสนา แต่เป็นคนของลัทธิมาร์กซิสต์ -
เลนินนิสต์ คือเป็นตัวแทนของอุดมการณ์สูงสุด กล่าวคือเป็นผู้รู้และเข้าใจในอุดมการณ์
มาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์เป็นอย่างดี มีการตัดสินใจอย่างมีอุดมการณ์ กล้าหาญ มีไหวพริบ มีการ
พัฒนาบุคลิกและความสามารถไปในทางที่ดีขึ้น เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีจิตใจเข้มแข็ง
สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้

4. ได้รับการยกย่องจากนักประพันธ์ และตัวละครอื่น ๆ ที่ตรงข้ามกับฝ่ายทุนนิยม
สำหรับนวนิยายทั้ง 2 เรื่องของลอราทอนนี้ตัวละครเอกในเรื่อง The Iron Heel
คือ เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด (Ernest Everhard) จัดเป็นตัวละครเอกประเภท
"พอสิทีฟ ฮีโร่" โดยมีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ ดังที่กล่าวมา ส่วนตัวละครเอกเรื่อง
Martin Eden คือ มาร์ติน อีเด็น นั้นมีลักษณะของตัวละครที่ตกเป็นเหยื่อของสังคมทุนนิยม
มากกว่าที่จะมีลักษณะเป็น "พอสิทีฟ ฮีโร่" เพราะถึงแม้ว่าจะมีลักษณะของ

"พอสซีทีฟ ฮีโร่" อยู่ข้างจากการที่เป็นคนฉลาด มีไหวพริบ มีจิตสำนึกในชนชั้นกรรมมาชีพ ที่ทนถ่อกำเนิดมา รู้จักคิดชอบชั่วดีโดยเฉพาะรู้ซึ่งถึงความเลวร้ายในระบบทุนนิยมในแง่มุมหนึ่ง แต่ลักษณะเด่นของ "พอสซีทีฟ ฮีโร่" ประการสำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์สังคมนิยมแบบมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ นั้น ตัวละครเอกเรื่องนี้ยังขาดไป

สำหรับตัวละคร "พอสซีทีฟ ฮีโร่" ที่สมบูรณ์นั้น ลักษณะแรกคือตัวละครต้องถือกำเนิดมาจากผู้ใช้แรงงานหรือกระบวนการใช้แรงงาน ซึ่งในตัวละครเอกของนวนิยายทั้ง 2 เรื่องที่นำมาวิเคราะห์นี้ แก์ เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด จากเรื่อง The Iron Heel กัตติ มาร์ติน อีเก้น จากเรื่อง Martin Eden กัตติ ส่วนถือกำเนิดจากผู้ใช้แรงงานทั้ง 2 คน

เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด เป็นผู้นิยมลัทธิสังคมนิยมที่ถือกำเนิดจากผู้ใช้แรงงานตัวเขาเองเป็นคนมาตั้งแต่อายุ 10 ขวบ โดยปราศจากการศึกษาเบื้องต้นเลยไป เขาต้องเรียนรู้ด้วยตัวเองควบคู่ไปกับการหาเลี้ยงชีพในโรงงาน แม้แต่ผู้เป็นบิดาก็เป็นทนาย โดยเป็นทนายที่ต้องทำงานหนักมากเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว เนื่องจากได้ค่าจ้างน้อย แต่ก็ต้องเสียชีวิตลงเนื่องจากเกิดอุบัติเหตุจากเครื่องจักร โดยที่นายจ้างมิได้เหลียวแลเลยแม้แต่หน่อย

ส่วนมาร์ติน อีเก้น จากเรื่อง Martin Eden นั้นก็เป็นผู้ใช้แรงงานที่มาจากครอบครัวยากจนที่บิดามารดาเสียชีวิตหมด เหลือแต่พี่น้องที่ต้องออกมือกินมือ คับแค้นต่อสู้เพื่อมีชีวิตรอด มาร์ตินเองต้องต่อสู้ดิ้นรน ผู้มีชีวิตตั้งแต่อายุได้ 11 ขวบ เขาต้องเผชิญกับความยากแค้นในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นชีวิตในคุก ในโรงพยาบาล แหล่งเสื่อมโทรม หรือกลางทะเล แม้จะไม่ได้เป็นคนงานในโรงงาน แต่เขาก็จัดว่าเป็นชนชั้นเดียวกับผู้ใช้แรงงาน

สำหรับลักษณะที่ 2 ของ "พอสซีทีฟ ฮีโร่" คือตัวละครเป็นผู้มีจิตสำนึกและเป็นผู้นำในการปฏิวัติล้มล้างสังคมทุนนิยมนั้น เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด ในเรื่อง The Iron Heel เป็นผู้ไม่ถูกชนชั้นครอบงำอย่างเห็นได้ชัด ส่วนมาร์ติน อีเก้น จากเรื่อง Martin Eden นั้น แม้ว่าจะเป็นตัวละครที่มีจิตสำนึกในเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้น แต่ก็ไม่ได้เป็นผู้เล็งมาใส่ในลัทธิสังคมนิยม จึงมิได้มีการต่อสู้เพื่อทำให้ได้มาซึ่งชัยชนะของชนชั้นกรรมมาชีพเช่นเดียวกับ เอฟเวอร์ฮาร์ด

เฮอร์เนสท์ เอฟเวอร์ฮาร์ด นอกจากจะถือกำเนิดมาจากผู้ใช้แรงงานแล้ว เขายังเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกและเป็นผู้นำในการปฏิวัติล้มล้างสังคมทุนนิยมด้วย เอฟเวอร์ฮาร์ด เป็นผู้นำคนหนึ่งในจำนวนหลายคนในโลกนี้ที่อุทิศชีวิตให้อุดมการณ์และการปฏิวัติ นอกจากนี้เขายังเป็นนักพูดระดับชั้นนำ มีความรู้เรื่องสังคมนิยมดี และทำงานให้แก่ฝ่ายสังคมนิยมอย่างไม่เห็นแก่เห็นดีเห็นน้อย เอฟเวอร์ฮาร์ดไม่เคยได้นอนหลับพักผ่อนมากกว่า 4 - 5 ชั่วโมงในแต่ละคืนทั้งนี้เพื่อมีเวลาในการวางแผนการโฆษณาชวนเชื่อ และเพื่อก่อตั้งองค์การของกรรมาชีพได้สำเร็จ

เฮอร์เนสท์ยังเป็นตัวแทนของพรรคสังคมนิยม และเรียกร้องให้สภาออกพระราชบัญญัติช่วยเหลือคนว่างงานที่มีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเขาตระหนักดีถึงความทุกข์ยาก ชีวิตที่อดอยากของคนยากจนและคนว่างงาน ในขณะที่ชนชั้นปกครองและนายทุนเสกสุขจากผลกำไรที่ทำการค้าให้ ... Millions of people were starving, while the oligarchs and their supporters were surfeiting on the surplus ... " (London. 1982 : 486) เฮอร์เนสท์ยังประนามสมาชิกพรรคเดโมแครต (Democratic members) และพรรครีพับลิกัน (Republican) ที่ไม่ให้ความสนใจแนวคิดนี้ ในขณะที่เฮอร์เนสท์กำลังพูดเรียกร้องให้บรรดาสมาชิกสภาเห็นดีเกี่ยวกับการออกร่างพระราชบัญญัติขึ้น สมาชิกของพรรคเดโมแครตและรีพับลิกันก็พากันทำท่ารำคาญ และรังเกียจจนเฮอร์เนสท์ว่าคนเหล่านี้ว่า พวกเขาไม่มีจิตใจของความเป็นคนที่จะนึกสงสารเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ที่เห็นแล้วพวกเขาก็คือพวกที่ยอมกลืนน้ำลายที่บ้วนออกมาแล้วลงเข้าไปอีก คือพวกที่ชักนำให้สังคมใกล้ถึงกาลวิบัติ ก็ขอพวกบ้าอำนาจและพวกไอ้รื้อถอน อีก และว่า แท้จริงแล้ว ที่พวกเหล่านี้ไม่ยอมให้สภาออกพระราชบัญญัติขึ้นก็เพราะได้รับคำสั่งจากพวกไอ้รื้อถอน ยึด และพวกนี้กำลังทำลายรัฐบาลของประชาชนของพวกเขาเองอย่างไร้ทางอาย

... You have no souls to be influenced ... You are lick - spittlers and panderers, the creatures of Plutocracy ... You have received the command from your masters to vote against it ... You, who have destroyed the government of the people...

(London. 1982 : 488)

การต่อสู้ของเฮอร์เนสต์ในสภาคองเกรส ทำให้พวกที่สนับสนุนฝ่ายนายทุนปะทะเปิดเข้ามา และจับตัวเขาไปพร้อมกับพรรคพวกสังคมนิยมอีกจำนวนหนึ่ง แม้กระนั้นเฮอร์เนสต์ก็ห้ามพรรคพวกต่อสู้ มิฉะนั้นจะมีการเสียชีวิตอีกมากมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจิตใจที่เสียสละ และห่วงใยเพื่อนมนุษย์ด้วยกันของเขา

เฮอร์เนสต์ยังเป็นผู้นำในการปฏิวัติครั้งแรกที่คอมมูน ชิคาโก ซึ่งแม้ว่าการต่อสู้ครั้งแรกนี้จะพ่ายแพ้ แต่เฮอร์เนสต์ก็ไม่ย่อท้อและกล่าวกับเอวิสกรรยาว่าต้องมีการต่อสู้ต่อไป

"... For this time lost, dear heart, "he said," but not forever ..."

(London. 1982 : 551)

ส่วนมาร์ติน อีเด็นนั้น เป็นตัวละครที่มีจิตสำนึกในชนชั้นกรรมาชีพ ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างชนชั้น และความหลอกลวงในหมู่ชนชั้นกระฎุมพี เมื่อมาร์ตินประสบความสำเร็จในงานเขียน สิ่งที่เขาเคยคิดว่าการกลับไม่มีความหมายสำหรับเขา เนื่องจากเขาตระพอกดีแล้วว่าความจริงใจ ความเป็นเพื่อนต่อกันเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าเงินทอง ซึ่งเขาหาไม่ได้จากชนชั้นกระฎุมพี

"... For the first time he refused to consider his debts ... Money had no meaning to him now except what it would immediately buy ..."

(London. 1982 : 873)

อย่างไรก็ตาม มาร์ตินก็ไม่ได้เลื่อมใสในลัทธิสังคมนิยม ถึงแม้ว่าเขาจะมีจิตสำนึกในเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้น แต่สิ่งที่เขาทำมิใช่การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพ แต่เป็นการยกฐานะตนเองให้สูงเท่าชนชั้นกระฎุมพี โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ เขารักรูธซึ่งเป็นผู้หญิงในชนชั้นกระฎุมพีนั่นเอง เมื่อมาร์ตินต้องการเรียนหนังสือเพื่อยกฐานะตนเอง เขาก็สอบถามรายละเอียดจากรูธ

เมื่อมาร์ตินเริ่มมีความรู้มากขึ้น ช่องว่างระหว่างเขาและรูธก็แคบลง

"... For the moment the great gulf that separated them was bridged ..."

(London. 1982 : 614) เขาทั้งสองเริ่มสนิทสนมกันมากขึ้น

ลักษณะที่ 3 ของตัวละครเอก คือ เป็นตัวแทนของอุดมการณ์สูงสุด เป็นผู้รู้และเข้าใจทฤษฎีมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์เป็นอย่างดี อุดมการณ์นี้มีเพียงเฮอร์เนสต์เท่านั้น ส่วนมาร์ติน อีเด็นมิได้เป็นผู้เลื่อมใสลัทธินี้

เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด อธิบายให้เอวิสฟังถึงความขัดแย้งระหว่างชนชั้นว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ตามกฎของวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ เมื่อสังคมมนุษย์วิวัฒนาการมาถึงระบบทุนนิยมก็ต้องมีการปฏิวัติล้มล้างเพื่อเปลี่ยนแปลงเป็นระบบสังคมนิยม อันจะนำไปสู่สังคมที่ปราศจากชนชั้นและความขัดแย้งระหว่างชนชั้น เออร์เนสต์ยังเข้าใจความแตกต่างระหว่างสังคมนิยมวิวนิสต์กับสังคมนิยมยุคทุนกาล ซึ่งมักมีคนเข้าใจว่าสังคมนิยมวิวนิสต์คือสังคมนิยมที่ย้อนกลับในหาอดีตยุคทุนกาล ซึ่งแม้สังคมทั้งสองจะมีลักษณะร่วมกัน คือล้วนไม่มีการรวมสิทธิ์ส่วนตัว แต่สังคมนิยมวิวนิสต์นั้นเป็นสังคมที่ก้าวหน้าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนสังคมนิยมยุคทุนกาลนั้นยังใช้แรงงานที่ไม่มีเครื่องทุ่นแรงทุ่นเวลา เออร์เนสต์จึงกล่าวแก่ พันเอกแวน กิลเบิร์ต (Colonel Van Gilbert) เมื่อครั้งที่เขาได้รับเชิญให้ไปอภิปรายร่วมกับบรรดานายทุนว่าเป็นสังคมที่ตรงข้ามกันไม่ใช่อย่างที่พันเอก กิลเบิร์ตเข้าใจ

และเออร์เนสต์ยังชี้่อีกว่า ระบบสังคมนิยมเป็นระบบที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะเป็นไปตามหลักวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ โดยระบบทุนนิยมจะสูญสลายไป ไม่ว่าจะเป็นนายทุนเล็กหรือนายทุนใหญ่ เพราะการพัฒนาตามกฎวัตถุนิยมวิภาษการเปลี่ยนแปลงในโลกนี้จะไม่ย้อนช้ารอยเดิม ซึ่งจากการที่ระบบทุนนิยมเสื่อมสลายไปแล้วระบบสังคมนิยมก็จะเข้ามาแทนที่

... Not only is it inevitable that you small capitalists shall pass away, but it is inevitable that the large capitalists shall pass away ... Remember, the tide of evolution never flows backward ... and it flows on to socialism ...' (London, 1982 : 413)

การที่ระบบทุนนิยมต้องถึงแก่การเสื่อมสลาย ก็เนื่องมาจากตัวระบบที่เลวร้าย เออร์เนสต์อธิบายถึงกระบวนการผลิตและการบริโภคของ นายทุนว่า ความปกติแล้วมูลค่าสินค้าที่ขายจะคิดจากค่าสีทหรอของเครื่องจักร ค่าที่ดิน วัตถุดิบ และค่าจ้างแรงงาน ซึ่งเมื่อขายสินค้าชนิดนั้นได้ นายทุนก็จะไม่ขาดทุน แต่ก็จะได้กำไร แต่นายทุนต้องการกำไร จึงทำการขูดรีดกรรมกรโดยวิธีการยืดเวลาให้นานออกไปโดยไม่จ่ายค่าแรงเพิ่ม และใช้เครื่องจักรเข้าช่วยเพื่อกรรมกรจะได้มีเวลาทำงานน้อยแต่ผลิตได้มาก และยืดเวลาออกไปก็จะให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ถ้าไรก็จะเพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อนายทุนผลิตสินค้าออกมามาก คนส่วนใหญ่

ที่มีฐานะยากจนก็ไม่สามารถซื้อสินค้านั้นมาใช้ได้ ทั้ง ๆ ที่มีความต้องการ นายทุนเองหากยังขายสินค้านั้นต่อไป ราคาก็ต้องถูกลงเพราะสินค้านั้นมากขึ้น วิธีการก็คือ นำสินค้าเหล่านั้นทิ้งทะเลทิ้ง ๆ ที่คนยากจนจำนวนมากจะเป็นอย่างไรก็ไม่เป็นไร

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว "พลซิทิน ฮีโร่" ยังต้องเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจอย่างมีอุดมการณ์ ฉลาด มีไหวพริบ มีความสามารถ มีการพัฒนาตัวเอง เสียสละ และฝ่าฟันอุปสรรคได้สำเร็จ เออร์เนสต์ เอพเพอร์ฮาร์ด และมาร์ติน ฮีเก้น เป็นตัวละครที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ แต่มาร์ตินนั้นไม่ได้ใช้คุณสมบัติดังกล่าวเพื่อการปฏิบัติตามอุดมการณ์ ซึ่งผิดกับเออร์เนสต์ที่ทำทุกอย่างเพื่ออุดมการณ์และความสำเร็จในการปฏิบัติ

เออร์เนสต์เป็นนักสู้ที่มีความสามารถ เขาสามารถพูดให้คนอื่นคล้อยตามได้ และสามารถทำให้คนใจดังอกถึงใจฟัง เนื่องจากเขามีบุคลิกที่เมื่อเวลาพูดท่าทางของเขาเข้ากันกับคำพูดในความที่พูด "... It always aroused people. His smashing, sledge - hammer manner of attack invariably made them forget themselves ..." (London, 1982 : 328)

ในการโต้แย้งกับผู้อื่นโดยเฉพาะฝ่ายนายทุน เออร์เนสต์จะพูดให้ตอบอย่างฉลาด และสามารถเอาชนะได้ในเชิงปรัชญา เออร์เนสต์ได้โต้ตอบกับบิชอป มอร์เฮาส์ และ ดร. แฮมเมอร์ฟีลด์ ถึงแนวคิดที่ว่า อภิปรัชญา (metaphysics) นั้นตรงข้ามกับวิทยาศาสตร์ ซึ่งทั้ง 2 คนไม่ได้มีความเข้าใจอย่างแท้จริง เออร์เนสต์จึงโต้แย้งจนกระทั่ง 2 ยอดมัจฉานั่น ความคิดของเขา

เออร์เนสต์ได้กล่าวว่า อภิปรัชญานั้นอธิบายปรากฏการณ์โลกจากทฤษฎี ส่วนวิทยาศาสตร์นั้นเกิดจากความเป็นจริง และแท้จริงแล้ว ปรัชญา (philosophy) ก็ได้รวมเอาความรู้ทั้งหลายไว้และกลายมาเป็นวิทยาศาสตร์ นั่นคือ การอธิบายปรากฏการณ์จากสิ่งที่เกิดแล้วมาสู่ทฤษฎี เช่นเดียวกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งทำให้ทั้งบิชอป และ ดร. แฮมเมอร์ฟีลด์ ต้องยอมรับว่าพวกเขาไม่ใช่ทั้งนักวิทยาศาสตร์และนักปรัชญา

เออร์เนสต์ยังเป็นผู้นำฝ่ายสังคมนิยมที่มีความสามารถล่วงรู้เหตุการณ์ล่วงหน้าโดยคาดการณ์จากสถานการณ์และประเพณีการที่เขาเคยพบมา โดยการที่บิชอป มอร์เฮาส์ได้พูดเกี่ยวกับหน้าที่ที่โบสถ์จะต้องช่วยเหลือคนยากจน โดยอย่างน้อยพวกเขาก็มีเงินที่ควรให้ทดแทน

ของถนนเป็นที่พักพิงของนกนกยางจนข้าง เฮอร์เนสต์ได้กล่าวว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสิ่งอันตราย
ของนายทุน ก็จะลงข่าวในทางตรงข้ามว่านิชอบทำงานหนักเกินไป ซึ่งในวันรุ่งขึ้นหนังสือพิมพ์
ก็ให้ลงข่าวทำนองเดียวกับที่เฮอร์เนสต์คาดเอาไว้ล่วงหน้าจริง ๆ

เฮอร์เนสต์เป็นผู้บ่มเพาะให้การปฏิบัติและอุดมการณ์ของตน เขาทำงานอย่างหนัก
เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติ เช่น วางแผนการโฆษณาชวนเชื่อ อ่านและแปลเอกสาร
ทางวิทยาศาสตร์และปรัชญา เขาก็พักผ่อนนอนหลับเพียงวันละไม่เกิน 4 - 5 ชั่วโมงเท่านั้น

เฮอร์เนสต์ยังเป็นผู้ว่าที่เสียสละเพื่อฝ่ายสังคมนิยมจะยังคงดำรงอยู่ แม้ตัวเองจะตก
อยู่ในอันตรายก็ตาม เมื่อครั้งที่เฮอร์เนสต์ให้ชุดในคุกเพื่อขอให้สมาชิกสภาอนุวัติ
พระราชบัญญัติช่วยเหลือนักงานนั้น ฝ่ายตรงข้ามได้พยายามก่อลางร้ายโดยจะเข้าทำร้ายเขา
เฮอร์เนสต์เท่าทันแผนนี้ จึงให้พรรคพวกอยู่ในความสงบ มิฉะนั้นอาจเกิดการต่อสู้เสียชีวิตได้
ส่วนตัวเขาขอหมกมุ่นต่อไป

ส่วนมาร์ติน อีเค็น นั้นจัดว่าเป็นคนมีไหวพริบดีก็จริงแต่ทำไมไม่ได้ใช้คุณสมบัติดังกล่าว
เพื่อจุดประสงค์ในการปฏิบัติ ในทางตรงข้าม มาร์ติน อีเค็นกลับกลายเป็นเหยื่อของสังคมนิยม
และความขัดแย้งระหว่างชนชั้น หลังจากที่มาร์ตินไปหาครูที่บ้าน ระหว่างทางที่เขากลับบ้าน
เขาร้องเพลงเสียงกึ่งจนตำรวจคิดว่าเมา แต่มาร์ตินเป็นคนหัวไวจึงไม่ตอบปากต่อคำ แต่รีบ
ตัดทวนว่าเขาเมาและจะกลับบ้านทันที

มาร์ตินเป็นคนฉลาด และสมองไว แม้จะไม่ได้ได้รับการศึกษาสูง แต่เขาก็พยายาม
ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง โดยมีครูคอยแนะนำ แก้ไข เช่น การใช้ภาษาเวลาคู นอกจากนั้น
เขายังเป็นคนรักความจริง เป็นนักเขียนลัทธิคอมมิวนิสต์ มาร์ตินเขียนเรื่อง wiki - wiki
ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของชนชาวยุโรป ซึ่งรูทหัวงำพูดของตัวละครว่าไม่ควรใช้คำพยาน
แต่มาร์ตินกลับบอกว่า เขาจำเป็นต้องเขียนเช่นนี้ เพราะเป็นชีวิตจริง

"But that character that Wiki - Wiki, why do you make him
talk so roughly ? ...

"Because the real Wiki - Wiki would have talked that way."

"But it is not good taste."

"It is life," he replied bluntly. "It is real. It is true.

And I must write life as I see it."

(London. 1982 : 825)

ในที่สุดมาร์ตินก็เข้าใจว่าชนชั้นกรรมพีและค่านิยมของพวกนี้ แท้จริงแล้วก็เป็นสิ่งหลอกลวง และไม่ใช่ว่าสิ่งที่เขาต้องการ นั่นคือ เขาตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างชนชั้น และการที่แนวคิดนั้นไม่อาจประนีประนอมกันได้ มาร์ตินกล่าวกับรูธว่า ชนชั้นกรรมพีและตัวเธอเอง กล่าวความจริง สิ่งที่เขาเขียนล้วนมาจากความจริง เพราะเขาชอบความจริงและชีวิตที่แท้จริง ไม่ใช่ชีวิตที่ฉาบไปด้วยชื่อเสียงและเกียรติยศจอมปลอม และว่ารูธต้องการขัดเกลานิยายเขาให้เหมือนอย่างพวกชนชั้นกรรมพีทั้งค่านิยม อุดมคติ และอกติ "...

you wanted to formalize me, to make me over into one of your own class, with your class-ideals, class-values, and class-prejudices ..." (London. 1982 : 915)

มาร์ตินเข้าใจถึงความแตกต่างและความขัดแย้งระหว่างชนชั้น เมื่อรูธมาขอคืนดีกับเขา หลังจากที่เธอตัดความสัมพันธ์กับเขาไปแล้ว มาร์ตินกลับปฏิเสธและว่ารูธเป็นเหมือนคนในชนชั้นกรรมพีทั่วไปที่เห็นแก่เงินและชื่อเสียง เมื่อเขาเป็นนักเขียนที่มีชื่อและร่ำรวย รูธก็กลับมาหาเขาในขณะที่เมื่อเขาไม่มีอะไร เธอก็ตัดจากเขาไป และมาร์ตินก็เข้าใจในที่สุดว่าเขาไม่ได้รักรูธ แต่เขารักความมั่งคั่ง ความอ่อนโยน ในกวีนิพนธ์ ที่ยังเอื้อรูธเป็นเสมือนตัวแทนสิ่งนั้น แต่เมื่อรูธก็คือชนชั้นกรรมพีที่เห็นแก่เงินเช่นเดียวกับคนอื่น จึงทำให้มาร์ตินตาสว่างขึ้น

อย่างไรก็ตาม มาร์ตินก็รู้สึกสับสนในสังคมของพวกชนชั้นกรรมพี เขารู้ตัวแล้วว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา เขาถูกรอบงำโดยอำนาจของชื่อเสียง เกียรติยศ เงินทอง ซึ่งแท้จริงแล้วสิ่งที่เขาต้องการคือความเป็นมนุษย์และมิตรภาพที่แท้จริง

มาร์ตินต้องตกเป็นเหยื่อสังคมทุนนิยม สังคมที่ประกอบไปด้วยชนชั้นที่ไม่เท่าเทียมกัน มาร์ตินกลายเป็นเหยื่อของความเลวร้ายในสังคมทุนนิยม เขากลายเป็นคนที่รู้สึกตัวเองว่าไม่มีคุณค่า และไม่สามารถจะทนอยู่ในสภาพที่เป็นอยู่ หวนกลับไปสู่สังคมเดิมก็ไม่ได้ เพราะไม่มีใครต้องการคนที่มาจากชนชั้นกรรมพี ซึ่งในที่สุดเขาก็ตัดสินใจฆ่าตัวตาย โดยเดินทางไปกับเรือมาริโปซ่า (Mariposa) และได้จบชีวิตลงในทะเลนั่นเอง

ลักษณะที่ 4. ซึ่งเป็นลักษณะสุดท้าย ก็คือการที่ "พอสซีฟ ฮีโร่" ได้รับความยกย่องจากผู้ประพันธ์และตัวละครที่เป็นฝ่ายตรงข้ามกับฝ่ายทุนนิยม ซึ่งมีปรากฏในเรื่อง The Iron Heel เท่านั้น

เฮอร์เนสต์นั้นเป็นตัวละครที่ได้รับยกย่องจาก เอวิส ซึ่งเป็นตัวละครฝ่ายสังคมนิยม เขาเป็นที่ยอมรับของฝ่ายสังคมนิยมโดยทั่วไปว่าเป็นผู้มีความสามารถ ขยันขันแข็ง มานะทำงาน เสียสละทุกสิ่งเพื่ออุดมการณ์ "... He devoted all the years of his manhood to it ..." (London, 1982 : 323) เฮอร์เนสต์ยังได้รับยกย่องจากเอวิสในเรื่องความสามารถในการเขียน ว่าสามารถเขียนได้กระฉ่าง แจ่มชัด น่าอ่าน และลงใจให้คล้อยตามราวกับพูด "... His written word was at his spoken word, dear and convincing ..." (London, 1982 : 339) แม้แต่พ่อของเอวิส ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัยยังเอ่ยปากชมเฮอร์เนสต์ว่าเป็นคนหนุ่มที่มีความสามารถหาสิ่งที่ดีกว่า และสำหรับตัวผู้ประพันธ์เองก็ยกย่องเฮอร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ดว่าเป็นผู้นำในการปฏิวัติสังคมนิยม ซึ่งเป็นหนึ่งในวีรบุรุษอีกว่านหมากในโลกที่ชีวิตอุทิศชีวิตเพื่อการปฏิวัติ "... He was, after all, but one of a large number of heroes who, throughout the world, devoted their lives to the Revolution ..." (London, 1982 : 319)

ดังนั้นจะเห็นว่าในด้านการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมของลอนดอนที่สะท้อนออกมาทางตัวละครนั้น แจ็ก ลอนดอนได้สร้างตัวละคร "พอสซีฟ ฮีโร่" ที่อานิวยามเรื่อง The Iron Heel นั้นนับว่าลอนดอนได้สร้างให้มีคุณสมบัติครบถ้วน กล่าวคือ เฮอร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด ซึ่งถือเป็นตัวละคร "พอสซีฟ ฮีโร่" ถ้าเปรียบเรื่องนั้น เป็นผู้ที่ถือกำเนิดจากผู้ใช้แรงงานโดยตรง เป็นผู้มีจิตสำนึก และเป็นผู้นำในการปฏิวัติ ต่อสู้กับล้างระบบทุนนิยม เป็นตัวละครที่เป็นตัวแทนอุดมการณ์อันสูงสุด คืออุดมการณ์ของลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ เป็นผู้ที่รู้ละเอียดเข้าใจลัทธิเป็นอย่างดี เป็นผู้ฉลาด มีไหวพริบ เสียสละเพื่อส่วนรวม สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้ และยังเป็นที่ยกย่องของผู้ประพันธ์ และตัวละครที่มีใช้ตัวละครฝ่ายทุนนิยมอีกด้วย ส่วนมาร์ติน ฮีเก้น จากเรื่อง Martin Eden นั้น มีลักษณะของ "พอสซีฟ ฮีโร่" น้อยกว่า และไม่ชัดเจนเท่าเฮอร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด แม้ว่าจะเป็นตัวละครที่ถือกำเนิดมาจากผู้ใช้แรงงานเช่นเดียวกับ เฮอร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด และแม้ว่า

จะเป็นผู้มีจิตสำนึกในเรื่องของชนชั้นและความขัดแย้งระหว่างชนชั้น เป็นคนฉลาด มีไหวพริบ มีการพัฒนาแนวความคิด ซึ่งแต่เดิมไม่สามารถพิจารณาถึงความเลวร้ายของชนชั้นกรรมกร และระบบทุนนิยมได้ แต่ต่อมาจนรู้เป็นอย่างดีในภายหลังก็ตาม มาร์ติน อีเด็น ผู้นี้ก็มิมีลักษณะของบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของระบบทุนนิยม และความขัดแย้งระหว่างชนชั้นที่อยู่ในสังคมเท่านั้น อันเป็นลักษณะที่ไม่เป็นไปตามลักษณะของ "พอสซิทีฟ ฮีโร่" ที่ต้องเป็นผู้ชนะมิใช่ผู้พ่ายแพ้ โดยปราศจากการต่อสู้ล้มล้างระบบเลวร้ายนั้นให้หมดไป มาร์ติน อีเด็น ไม่ใช่ชนกวีวิบัติเหมือนสังคมใหม่ที่ดีกว่า แต่กลายเป็นเหยื่อของระบบนั่นเอง จึงก็เข้าไปตามแก่นเรื่องของเรื่องนี้ ที่ลอนดอนต้องการชี้ให้เห็นถึงความเลวร้ายของระบบทุนนิยมที่ร่ำรวยผู้บริสุทธ์ผู้หนึ่งไป และละไว้ในฐานที่เข้าใจว่ายังมีคนอื่นอีกเป็นจำนวนมากที่ต้องตกเป็นเหยื่อของระบบทุนนิยม เช่นเดียวกับมาร์ติน แต่เรื่องนี้หยุดลงตรงจุดนี้ มิได้ก้าวเลยไปถึงการที่มวลชนควรจะร่วมมือกันล้มล้างสังคมนี้ลง เช่นเรื่อง The Iron Heel

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับนวนิยายทั้ง 2 เรื่องคือ The Iron Heel และ Martin Eden นั้น เรื่อง The Iron Heel นั้นมีลักษณะการประพันธ์สังคมนิยมมากกว่าเรื่อง Martin Eden ทั้งในแง่ของแก่นเรื่อง เนื้อเรื่อง และตัวละคร เรื่อง The Iron Heel นั้น เป็นเรื่องที่ได้รับการประพันธ์ให้มีลักษณะสมบูรณ์ในทุกแง่ ไม่ว่าจะเป็นแก่นเรื่องที่มีลักษณะเป็นไปตามกฎวิภาษวิธีโดยสะท้อนแนวคิดของความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม การปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมเพื่อเปลี่ยนมาเป็นสังคมนิยม หรือเนื้อเรื่องที่สะท้อนลักษณะของความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมออกมาพอสมควร ก็กล่าวถึงทั้งระบบทุนนิยมผูกขาด การกดขี่ขูดรีดกรรมกร สภาพการว่างงานของคนจำนวนมาก ความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับคนจน การที่มนุษย์ถูกกดขี่กดขี่ การตั้งการปฏิวัติที่รวมทุกระบวนการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นจิตสำนึกในการปฏิวัติ การปฏิวัติ แม้จะไม่สำเร็จแต่ก็บอกให้ผู้อ่านทราบว่ายังมีต่อไปในตอนจบของเรื่อง แม้ว่าการปฏิวัติจะพ่ายแพ้ แต่ก็ยังคงจะดำเนินต่อไป และแม้ว่าอุดมคติสังคมนิยมจะมีกล่าวถึงบ้างเล็กน้อย แต่ก็เน้นว่าสมบูรณ์สำหรับเรื่องประเภทนี้ในสหรัฐอเมริกา ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้นไม่มีแก่นเรื่อง เช่นเรื่อง The Iron Heel แต่เป็นเรื่องที่ต้องการเน้นที่ลักษณะที่ 1 ก็คือความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม โดยเฉพาะด้านความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับคนจน และการที่มนุษย์ถูกกดขี่กดขี่ โดยเห็นได้

ชัดเจนจากตัวละครที่ไม่สามารถทนต่อสภาพดังกล่าวได้จนฆ่าตัวตายไปในที่สุด เนื้อเรื่อง สะท้อนลักษณะที่ 1 ในแง่ของความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับคนยากจน และการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่า เค่นชัดมาก ทั้งตัวละครที่เป็นฝ่ายทุนนิยมและกรรมาชีพ ส่วนลักษณะของการปฏิวัตินั้นไม่ สะท้อนในเรื่องนี้ แต่สะท้อนแง่ของความแตกต่างระหว่างชนชั้นซึ่งเป็นขั้นแรกอันจะก่อให้เกิด การนำไปสู่การปฏิวัติ สำหรับลักษณะที่ 3 คืออุดมคติสังคมนิยมนั้นไม่มีปรากฏ สำหรับเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่ต้องการเน้นความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม ความเลวร้ายภายในตัวระบบ และชนชั้นกรรมาชีพ ตัวละครในเรื่องมีจึงมีไว้ "สอดคล้อง" ธีไร" แต่เป็นตัวละครที่บ่งบอกให้เห็นถึงความเลวร้ายของระบบทุนนิยม เป็นตัวแทนของคนจำนวนมากที่กำลังตกเป็นเหยื่อ ของระบบนี้ อาจกล่าวได้ว่าทั้ง 2 เรื่องนี้สะท้อนลักษณะการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยม ออกมาจนละแบบ โดยเรื่อง The Iron Heel สะท้อนออกมาทุกลักษณะเท่า ๆ กัน แต่เรื่อง Martin Eden นี้สะท้อนลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมมาก โดย ต้องการเน้นที่ลักษณะของการที่มนุษย์ในระบบนี้ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาวิเคราะห์การประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมในนวนิยายเรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden พบว่า นวนิยายทั้ง 2 เรื่องนี้สะท้อนแนวทางการประพันธ์ประเภทนี้ออกมาทั้ง 2 เรื่อง แต่ละเรื่องจะเน้นลักษณะการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมต่างกัน ซึ่งปรากฏอยู่ในส่วนต่าง ๆ ต่อไปนี้

แก่นเรื่อง

เนื้อเรื่อง

ตัวละครเอก

แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมสะท้อนลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ สะท้อนความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม แนวคิดปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม และเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมนิยม อันได้แก่ สังคมแบบอุดมคติสังคมนิยมซึ่งเกิดมาจากการล่มสลายสังคมระบบเก่าแล้ว นั่นคือเป็นไปในลักษณะของกฎวิภาษวิธี (Dialectic) ที่ถือว่าปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยลักษณะการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นแบบก้าวกระโดด รวดเร็วฉับพลัน ไม่ช้าร่อยเค็มและไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเสมอ การเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดจากการขัดแย้งภายใน (internal contradiction) ซึ่งจะมีในทุก ๆ ปรากฏการณ์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ สังคมทุนนิยมซึ่งมีความเสื่อมโทรมถึงขีดสุดแล้ว ย่อมก่อให้เกิดพลังเปลี่ยนแปลงล้มล้างสังคมเดิม อันเกิดจากการขัดแย้ง ภายในตัวระบบเองซึ่งจะนำไปสู่สังคมใหม่ คือ สังคมคอมมิวนิสต์ หรืออุดมคติสังคมนิยม

นวนิยายที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 2 เรื่อง สะท้อนลักษณะของแก่นเรื่องนี้ต่างกัน กล่าวคือเรื่อง The Iron Heel นั้น จัดได้ว่าเป็นนวนิยายที่มีแก่นเรื่องของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมโดย

สมบูรณ์ แม้ว่าจะสะท้อนลักษณะอุดมคติสังคมนิยมน้อยกว่า 2 ลักษณะแรก แต่ก็ไม่ต้องว่าเป็นข้อบกพร่อง เนื่องจากสหรัฐมิได้เป็นประเทศสังคมนิยม การประพันธ์จึงนิยมแนวสังคมนิยม จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นผู้อ่านให้เกิดจิตสำนึกในการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมและเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมนิยม ซึ่งต่างไปจากสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในประเทศที่เป็นสังคมนิยมอยู่แล้ว ซึ่งจะเน้นที่ลักษณะของอุดมคติสังคมนิยม เพื่อให้ผู้อ่านรู้ลึกภาควินิและต้องการพัฒนาสร้างสรรค์สังคมไปสู่จุดสุดยอดตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์ นั่นคือ ไปสู่สังคมคอมมิวนิสต์หรืออุดมคติสังคมนิยม กล่าวอีกอย่างคือ สังคมนิยมแนวสังคมนิยมจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพการณ์ที่เป็นจริงในสังคมนั้น ๆ สำหรับเรื่อง The Iron Heel นี้ เน้นลักษณะที่ 1 และ 2 คือ ลักษณะความเสื่อมโทรมในระบบทุนนิยม และความขัดแย้งภายในสังคมอันก่อให้เกิดหลังปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมืองแบบเก่าทั้งหมดไปสู่ระบบสังคมนิยม ซึ่งนับว่าเรื่อง The Iron Heel นี้แก่นเรื่องของสังคมนิยมแนวสังคมนิยมโดยสมบูรณ์โดยเป็นไปตามกฎวิภาษวิธี ส่วนแกนเรื่องของเรื่อง Martin Eden นั้น สะท้อนลักษณะของการที่ตัวละครเอกต้องตกเป็นเหยื่อของระบบทุนนิยม นั่นคือสะท้อนลักษณะของแก่นเรื่อง เฉพาะลักษณะที่ 1 และ 2 โดยเน้นที่ความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมในลักษณะของการที่สังคมทุนนิยมก่อให้เกิดความอยู่ดิ้นรนต่อคนยากจน เช่น โอกาสด้านต่าง ๆ ที่ไม่เท่าเทียมกัน สภาพความเป็นอยู่ที่ยากแค้น และในลักษณะของการที่มนุษย์ในระบบทุนนิยมต้องถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลง ทั้งชนชั้นกระฎุมพีและชนชั้นกรรมาชีพรวมทั้งคนยากจนทั้งหลาย รวมทั้งสะท้อนแนวคิดความแตกต่างระหว่างชนชั้น และความขัดแย้งระหว่างชนชั้นในทางสังคมเท่านั้น ไม่ได้ก้าวเลยไปถึงทางด้านเศรษฐกิจ และการเมืองเช่นเรื่อง The Iron Heel จนเห็นได้ว่าเรื่อง Martin Eden นี้มิได้เป็นไปตามกฎวิภาษวิธี กล่าวคือ สะท้อนเฉพาะลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม แม้ว่าจะมีแนวคิดเรื่องความขัดแย้งระหว่างชนชั้นก็ตาม แต่ก็ไม่มีแนวคิดการต่อสู้ระหว่างชนชั้น และการปฏิบัติเพื่อล้มล้างระบบทุนนิยม เพื่อเปลี่ยนเป็นสังคมนิยม ดังนั้นจึงไม่มีลักษณะของอุดมคติสังคมนิยมด้วยเช่นกัน

เนื้อเรื่อง

เนื่องจากการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยม ตั้งอยู่บนพื้นฐานของลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ เนื้อหาของสัจนิยมแนวสังคมนิยมจึงเน้นที่การเปลี่ยนแปลงสังคมจากระบบทุนนิยม ซึ่งถึงแก่ความเสื่อมโทรมไปสู่สังคมในระบบสังคมนิยม โดยการปฏิบัติ พอจะแบ่งลักษณะเนื้อหา ดังกล่าวออกเป็น 4 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. สะท้อนความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม
2. สะท้อนแนวคิดปฏิวัติล้มล้างสังคมทุนนิยม
3. สะท้อนลักษณะของสังคมแบบอุดมคติสังคมนิยม
4. ชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพ หรือการต่อสู้ที่ดำเนินต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง หากการปฏิวัติยังไม่สำเร็จ

1. ลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม ได้แก่ การที่ระบบเศรษฐกิจที่แข่งขันกัน โดยเสรีแต่ได้แปรเปลี่ยนมาเป็นระบบทุนนิยมผูกขาด ซึ่งดำเนินการโดยนายทุนใหญ่ เมื่อกิจการค้าขยายตัว พร้อมกับการที่เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้า นายทุนซึ่งได้ทำการกดขี่ขูดรีดกรรมกรโดยกดค่าแรงและขยายเวลาทำงานของกรรมกรตลอดมาก็จะใช้เครื่องจักรเข้าช่วยในการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตและกำไรมาก คนงานจะถูกปลดออกให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งทำให้เกิดภาวะว่างงานมากขึ้นทุกที ภายใต้อิทธิพลสังคมของระบบทุนนิยมคนยากจนจะยิ่งจนลง เขาเหล่านั้นจะยังมีโอกาสในสังคมน้อยลงโดยไม่ต้องพูดถึงความเหลื่อมล้ำในสังคม ระหว่างชนชั้นกระฎุมพีและชนชั้นกรรมาชีพซึ่งมีมานานแล้ว ชนชั้นกรรมาชีพและคนยากจนทั้งหลาย จะไม่มีโอกาสได้รับความเป็นธรรม ยิ่งกว่านั้น มนุษย์ในระบบทุนนิยมจะถูกลดคุณค่าของความ เป็นมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นนายทุนหรือกรรมกรก็ตาม สำหรับเรื่อง The Iron Heel นั้น สะท้อนลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมออกมาอย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นระบบทุนนิยมผูกขาดที่นายทุนทำการรวมตัวกัน ไม่แข่งขันกันขายสินค้าเพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายหนึ่งได้กำไรมาก หรือการรวมตัวกันเพื่อขจัดคู่แข่งชั้นย่อย ซึ่งทำให้ขจัดโอกาสของนายทุนย่อย และเป็นการเพิ่มกำไรตามใจชอบ เช่นในกรณีของนายโควอลท์และนายโอเวน ที่ตั้งบริษัททรัสต์ ทำความเดือดร้อนให้นายทุนย่อยและชาวนาเป็นอันมาก

แม้กระทั่งการกดขี่ขูดรีดกรรมกรของบรรดานายทุนเพื่อครอบงำกำไร โดยการขยายเวลาทำงานออกไปแต่ไม่จ่ายค่าแรง และเก็บเอามูลค่าส่วนเกินเป็นของตนเสีย เช่น กรณีของแจ๊คสัน การเกิดสภาพว่างงานของคนงานจำนวนมาก เนื่องจากการนำเอาเครื่องจักรกลอันเป็นผลจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์มาใช้ในโรงงานแทนแรงงานมนุษย์ หรือการที่นายทุนย่อมนิยมสภาพการเป็นนายทุน ทำให้มีที่ทำงานน้อยแห่งลง กรรมกรตกอยู่ในสภาพที่ต้องจ้องงาน ไม่มีทางทำอย่างอื่น นายทุนก็จะกดขี่ขูดรีดเอาตามใจชอบ เช่น การที่ปีเตอร์ คอนเนลลี และคนอื่นๆ อื่น ๆ ในโรงงานที่แจ๊คสันประสบอุบัติเหตุ ไม่สามารถพูดความจริงต่อศาลช่วยแจ๊คสันได้เพราะกลัวถูกไล่ออกจากงาน การใช้แรงงานเด็กและผู้หญิงที่ทำให้คนเหล่านี้ต้องตกอยู่ในสภาพว่าเวทนาเป็นอย่างยิ่ง ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น เน้นที่ลักษณะของความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับคนจนและการที่มนุษย์ถูกลดคุณค่าลง มากกว่าลักษณะอื่น ดังที่ตัวมารตินเองซึ่งมีฐานะยากจน ถึง...ก็อยากเรียนหนังสือ แต่ก็ไม่มีโอกาสได้เรียน เพราะไม่มีเงินเพียงพอ และยังต้องทำงานหนัก หรือลืมนึกไปที่ต้องลำบากตรากตรำในชีวิตการทำงานในโรงงาน เมื่อเทียบกับบุตรซึ่งมีชีวิตสุขสบาย เนื่องจากมีฐานะร่ำรวยกว่า การที่สังคมสร้างช่องว่างระหว่างมนุษย์ด้วยกันอย่างมากโดยวัดจากเศรษฐกิจ และวัตถุสิ่งของนั้น ย่อมทำให้มนุษย์ถูกลดคุณค่าจากเงิน และวัตถุสิ่งของนั้นไม่ว่าจะเป็นคนรวยหรือคนจน เพราะพวกเขาคงตกอยู่ใต้อำนาจของสิ่งดังกล่าว ยิ่งพวกเขานิยมชมชอบเงินและวัตถุสิ่งของมากเพียงใด ความเป็นมนุษย์ที่แท้ก็ย่อมถูกลดลงมากขึ้น เป็นเงาตามตัว เช่นในกรณีของ มารติน อีเด็น ที่ความเป็นมนุษย์ถูกลดลงโดยความลึกลับที่ยกย่องคนมีเงิน และชื่อเสียง ครอบครัวมอร์สที่เป็นชนชั้นกระฎุมพีก็ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลงเนื่องจากตกอยู่ใต้อำนาจเงิน เกียรติ ชื่อเสียง จนไม่มีอิสระเป็นตัวของตัวเอง ความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนมนุษย์ที่แท้ก็หมดไป มีแต่ผลประโยชน์ให้มาแทนที่ และบัคเลอร์ผู้ที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีของชนชั้นกระฎุมพีนั้น ยิ่งเป็นผู้ที่ตกเป็นทาสของเงินอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งย่อมแสดงว่า ชนชั้นกระฎุมพียินดีตกเป็นทาสของเงินทอง วัตถุสิ่งของด้วยความเต็มใจอย่างไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

2. แนวคิดปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม ซึ่งสืบเนื่องมาจากความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม โดยมีการขัดแย้งระหว่างชนชั้นเกิดขึ้น มีการต่อสู้ระหว่างชนชั้นซึ่งนำไปสู่การปฏิวัติ

แนวคิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงสังคมทุนนิยมไปสู่สังคมนิยมนั้น เป็นไปตามกฎวัตุนิยมประวัติศาสตร์ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สำหรับเรื่อง The Iron Heel นั้น กลุ่มปฏิวัติมีอุดมการณ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลัทธิมาร์กซิสม์ - เลนินนิสม์ กลุ่มปฏิวัติทุกคนเห็นว่าระบบทุนนิยมสร้างความเดือดร้อนให้แก่มวลชนเป็นอันมาก เกิดความขัดแย้งและการต่อสู้ระหว่างชนชั้นกรรมาชีพกับชนชั้นปกครองร่วมกับนายทุน จึงทำการปฏิวัติครั้งแรกที่ชิคาโกแต่ไม่สำเร็จ แต่ทุกคนก็ยังคงมุ่งมั่นในอุดมการณ์และวางแผนเตรียมที่จะปฏิวัติครั้งที่ 2 ต่อไป ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น เนื่องจากเป็นเรื่องที่มุ่งสะท้อนความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมและความแตกต่างระหว่างชนชั้นเป็นหลัก จึงมิได้มีแนวคิดปฏิวัติ เช่นเรื่อง The Iron Heel มาร์ติน อีเด็น เป็นตัวละครที่แม้ว่าในตอนแรกจะพยายามหนีจากสภาพชนชั้นกรรมาชีพ แต่ต่อมาเขาก็มีจิตสำนึกในความแตกต่างระหว่างชนชั้น รู้ถึงความยากลำบากของชนชั้นกรรมาชีพ ขณะเดียวกันก็เห็นถึงความสุขสบายของชนชั้นกระฎุมพี ซึ่งแตกต่างมาจากสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นกรรมาชีพราวฟ้ากับดิน แต่แม้ว่ามาร์ตินจะประสบกับความไม่เป็นธรรมในสังคม แต่เขาก็ไม่ได้ก้าวไกลไปถึงการปฏิวัติสังคม

3. ลักษณะอุดมคติสังคมนิยม ซึ่งเป็นสังคมที่เกิดภายหลังจากการที่ได้ปฏิวัติล้มล้างสังคมทุนนิยม และเข้าสู่สังคมยุคสังคมนิยมแล้วช่วงระยะเวลาหนึ่ง อุดมคติสังคมนิยมหรือสังคมนิยมวิวนิสต์ตามแนวคิดของ คาร์ล มาร์กซ เป็นสังคมที่ปราศจากรัฐ ไม่มีทรัพย์สินเอกชน ทุกคนทำงานด้วยความสมัครใจ ไม่หวังผลตอบแทน ไม่มีการเลือกงานทำ ซึ่งสังคมนี้อาจปราศจากการขูดรีด มนุษย์ได้รับความเสมอภาคกัน และมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ลักษณะที่ 3 นี้ มีปรากฏเฉพาะเรื่อง The Iron Heel เท่านั้น

4. ชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพในการต่อสู้ล้มล้างระบบทุนนิยม ในการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมตามกฎแห่งวัตุนิยมประวัติศาสตร์แล้ว ชัยชนะจะตกเป็นของชนชั้นกรรมาชีพ เพราะสังคมจะต้องเปลี่ยนแปลงจากระบบทุนนิยมมาเป็นสังคมนิยม แม้ว่าชัยชนะนั้นต้องเสียสละชีวิตผู้นำในการปฏิวัติไป แต่ก็ถือว่าเป็นการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการได้มาซึ่งชัยชนะหรือการต่อสู้ต่อไป ลักษณะดังกล่าวมีปรากฏในเรื่อง The Iron Heel เท่านั้น เนื่องจากเรื่อง Martin Eden มิได้เป็นเรื่องในการต่อสู้ล้มล้างระบบทุนนิยม เพื่อเปลี่ยนเป็นสังคมนิยม จึงไม่ปรากฏลักษณะนี้ สำหรับเรื่อง The Iron Heel นั้น แม้การปฏิวัติครั้งแรกของกลุ่ม

ปฏิกิริยาได้การนำของ เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด จะล้มเหลว แต่นักปฏิกิริยาทุกคนก็ยืนยันว่าจะทำการปฏิวัติครั้งที่ 2 และครั้งต่อไปจนกว่าจะสำเร็จ และเรื่องนี้จะทำให้ผู้อ่านทราบในตอนจบว่า เออร์เนสต์ ได้ถูกจับไปก่อนที่จะมีการปฏิวัติครั้งที่ 2 แต่การปฏิวัติยังคงดำเนินต่อไป

กล่าวโดยสรุป เรื่อง The Iron Heel สะท้อนลักษณะของเนื้อเรื่องประเภทสังคมนิยมแนวสังคมนิยมครบทุกประการ แม้ว่าจะมีลักษณะที่เห็นไปในเรื่องของความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมและการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมเพื่อเปลี่ยนแปลงเป็นระบบสังคมนิยมโดยไม่เห็นลักษณะของสังคมอุดมคติสังคมนิยมก็ตาม ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้น ไม่ใช่เรื่องที่เน้นการต่อสู้ปฏิวัติเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเช่นเรื่อง The Iron Heel แต่เน้นที่ความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม โดยเฉพาะการที่มนุษย์ต้องถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ และอีกลักษณะหนึ่งคือ ความแตกต่างและความขัดแย้งระหว่างชนชั้นกรรมกรและกรรมาชีพ

ตัวละครเอก

ตัวละครเอกในแนวการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยม หรือที่เรียกว่า "พอสิทีฟฮีโร่" (positive hero) นั้นถือว่าเป็นตัวละครสำคัญที่มีบทบาทมาก โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้ที่ดีอกำเนิดจากขบวนการใช้แรงงานหรือจากผู้ใช้แรงงาน
2. เป็นตัวละครที่มีจิตสำนึกและเป็นผู้นำในการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยม
3. เป็นตัวแทนของอุดมการณ์สูงสุด กล่าวคือ รู้และเข้าใจลัทธิมาร์กซิสม์ - เลนินนิสม์เป็นอย่างดี ฉลาด ปิ๋วพริบ ฝึบสละเพื่อส่วนรวม และมีจิตใจเข้มแข็งสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้

4. ได้รับยกย่องจากนักประพันธ์ และตัวละครอื่นที่เป็นฝ่ายตรงข้ามกับฝ่ายทุนนิยม

ตัวละครเอกในเรื่อง The Iron Heel ก็คือ เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด จัดเป็นตัวละครประเภท "พอสิทีฟฮีโร่" โดยสมบูรณ์ กล่าวคือ เป็นตัวละครที่ดีอกำเนิดมาจากผู้ใช้แรงงาน ตัวเขาเองต้องทำงานในโรงงานตั้งแต่เด็ก เออร์เนสต์ เป็นผู้ดำเนินการปฏิวัติของกลุ่มปฏิวัติ โดยมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าพรรคสังคมนิยมในสหรัฐด้วย เขาเป็นผู้นำกลุ่ม

ปฏิกิริยาที่มีความสามารถ เป็นผู้มีจิตสำนึกเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้น และแนวคิดที่ต้อง
ปฏิกิริยาส่งคมไปสู่สังคมนิยม เออร์เนสต์วูดเป็นผู้นำในการปฏิกิริยาที่มีความสามารถคนหนึ่งในโลก
เขารอบรู้และเข้าใจทฤษฎีมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ เป็นอย่างดี แนวคิดการล้มล้างระบบทุนนิยม
ไปสู่สังคมนิยม เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ตามกฎหมายแห่งวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ เนื่องจากสังคมนิยม
ระบบทุนนิยมมีความเสื่อมโทรมจนถึงขีดสุด จึงเกิดความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพ
ที่ดีกว่า นอกจากจะเป็นผู้นำในการปฏิกิริยาที่สามารถแล้ว เออร์เนสต์ยังเป็นผู้ที่เสียสละเพื่อ
ส่วนรวมเห็นใจคนยากจนที่ได้รับบาดเจ็บเนื่องจากนายทุน และเป็นผู้นำที่ได้รับการยกย่อง
จากตัวละครอื่น เช่น เอวิส เอฟเวอร์ฮาร์ด หรือศาสตราจารย์คินนิงแฮม ส่วนมาร์ติน อีเด็น
ในเรื่อง Martin Eden นั้น มีลักษณะของ 'พอสซิทีฟ ฮีโร่' น้อยกว่า เออร์เนสต์
เอฟเวอร์ฮาร์ด ถึงแม้ว่ามาร์ติน อีเด็น จะถือกำเนิดจากผู้ใช้แรงงานเช่นเดียวกับเออร์เนสต์
และแม้ว่ามาร์ตินจะมีจิตสำนึกเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้น และความพลัดถิ่นของชนชั้น
กรรมกร เป็นผู้ที่ฉลาด มีไหวพริบ มีการพัฒนาแนวคิดที่เข้มแข็งไม่สามารถพิจารณาตามความเลว
ร้ายของชนชั้นกรรมกร และระบบทุนนิยม มาเป็นรู้อย่างดีในภายหลังก็ตาม แต่มาร์ติน อีเด็น
เป็นบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของระบบทุนนิยม และไม่ใช่ผู้นำในการปฏิกิริยา มาร์ติน อีเด็น กลับกลายเป็น
ผู้ที่ถูกเป็นเหยื่อของสังคมนิยมระบบทุนนิยม โดยมีได้มีการต่อต้านตามแนวคิดมาร์กซิสต์ -
เลนินนิสต์ เช่นเดียวกับ เออร์เนสต์ เอฟเวอร์ฮาร์ด จากเรื่อง The Iron Heel

กล่าวโดยสรุปสำหรับนวนิยายทั้ง 2 เรื่องที่นำมาวิเคราะห์คือ The Iron Heel
และ Martin Eden พบว่าเรื่อง The Iron Heel สะท้อนลักษณะแนวการประพันธ์สังคมนิยม
แนวสังคมนิยมกรบถวนมากกว่าเรื่อง Martin Eden ทั้งลักษณะของแก่นเรื่อง เนื้อเรื่อง
และตัวละคร โดยที่เรื่อง The Iron Heel นั้นมีแก่นเรื่องตามกฎหมายวิธีกรบทุกประการ
มีเนื้อเรื่องสะท้อนลักษณะความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม แนวคิดปฏิกิริยาเปลี่ยนแปลงสังคมไป
สู่สังคมนิยมอุดมคติสังคมนิยม และการต่อสู้ที่ยังคงดำเนินต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งของกลุ่มปฏิกิริยา
กรบทุกลักษณะ และมีตัวละครเอกที่เป็นลักษณะของ 'พอสซิทีฟ ฮีโร่' โดยสมบูรณ์
ส่วนเรื่อง Martin Eden นั้นสะท้อนลักษณะการประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมน้อยกว่าเรื่อง
The Iron Heel กล่าวคือ มีแก่นเรื่องที่กล่าวถึงความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม และ
ความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยมีสาเหตุจากความแตกต่างระหว่างชนชั้น ซึ่งเป็นเหตุให้ตัวละครเอก

ผู้ที่ประสบกับสิ่งเหล่านี้ก็ตัดสินใจฆ่าตัวตาย โดยไม่มีแนวคิดปฏิวัติล้มล้างสังคมระบบเก่า ส่วนเนื้อเรื่องก็เน้นที่ความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม โดยเฉพาะลักษณะของความอยุติธรรมที่เกิดกับคนจนและการที่มนุษย์ในสังคมทุนนิยมถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ลงด้านสังคมโดยที่มิได้สะท้อนความเสื่อมโทรมด้านเศรษฐกิจและการเมือง รวมทั้งแนวคิดปฏิวัติไปสู่สังคมนิยมและอุดมคติสังคมนิยมดังเช่นเรื่อง The Iron Heel ส่วนตัวละครเอกนั้นซึ่งคือ มาร์ติน อีเด็น เป็นผู้ที่ถือกำเนิดมาจากชนชั้นกรรมาชีพ มีไหวพริบ ฉลาด และมีการพัฒนาบุคลิกไปในทางที่ดีขึ้น มีจิตสำนึกเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้น รู้ถึงถึงความเลวร้ายของระบบทุนนิยม แต่ไม่ใช่ผู้เลื่อมใสในลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ และไม่ใช่ผู้นำในการปฏิวัติ มาร์ติน อีเด็นเป็นตัวละครที่ลอนดอนต้องการชี้ให้เห็นว่าเป็นหนึ่งในบรรดาเพื่อนมนุษย์หลายคนที่ต้องตกเป็นเหยื่อของความเลวร้ายของระบบทุนนิยม เป็นตัวอย่างของผู้ที่ถูกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่ชัดเจนมาก

จะเห็นได้ว่า ลอนดอนประพันธ์นวนิยายสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในลักษณะที่เห็นเรื่องความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยมเป็นหลัก ดังจะสังเกตได้จากเรื่อง The Iron Heel และ Martin Eden ที่สะท้อนลักษณะดังกล่าวทั้ง 2 เรื่อง ส่วนลักษณะที่สะท้อนน้อยมากได้แก่อุดมคติสังคมนิยม ทั้งนี้เนื่องจากการประพันธ์นวนิยาย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริงในสังคมนั้น ๆ นั่นคือ การประพันธ์ที่เป็นสังคมนิยม ดังนั้น การที่ลอนดอนประพันธ์นวนิยายในลักษณะของสังคมนิยมแนวสังคมนิยม จึงจำเป็นอยู่เองที่นวนิยายดังกล่าวจะสะท้อนแนวคิดเรื่องความเสื่อมโทรมของระบบทุนนิยม และการปฏิวัติล้มล้างเพื่อเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมนิยม เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่แท้จริงของสหรัฐเป็นแบบทุนนิยม การประพันธ์สังคมนิยมแนวสังคมนิยมที่เกิดในสหรัฐจึงเน้นที่ความเลวร้ายของระบบทุนนิยม และกระตุ้นผู้อ่านให้เกิดจิตสำนึกเรื่องชนชั้นและการปฏิวัติ เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมนิยม ซึ่งจะต่างไปจากสังคมนิยมแนวสังคมนิยมในประเทศสังคมนิยมที่จะเน้นอุดมคติสังคมนิยม เพื่อชี้ให้เห็นข้อดีของสังคมที่เป็นอยู่และมุ่งมั่นสร้างสรรคพัฒนาสังคมนิยมให้ก้าวไปสู่ขั้นสูงสุดในประวัติศาสตร์มนุษย์คือ อุดมคติสังคมนิยม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทราบถึงนวนิยายของลอนดอนว่าสะท้อนแนวการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยมออกมามากน้อยเพียงไร และอย่างไร นอกเหนือจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสัจนิยมแนวสังคมนิยม และอิทธิพลของการประพันธ์แนวนั้นในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งลัทธิมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ ที่เป็นพื้นฐานของการประพันธ์แนวนั้น การศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมสมัยช่วงก่อนและหลังที่ลอนดอนมีชีวิตอยู่ ยังช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงสาเหตุของการที่อิทธิพลของลัทธิสังคมนิยมแบบมาร์กซิสต์ - เลนินนิสต์ รวมไปถึงแนวการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยมที่มีในสหรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของระบบทุนนิยมหรือมีความเสื่อมโทรมของตัวระบบเอง ความยากแค้นในชีวิตของคนยากจนนับล้านภายใต้ระบบทุนนิยมและการกดขี่ขูดรีดของนายทุนและการกดขี่จัดตั้งของเหล่านายทุนต่อกรรมกรโดยทั่วไปในรูปแบบต่าง ๆ ความอยุติธรรมและความเหลื่อมล้ำในโอกาสและความเสมอภาคที่คนยากจนได้รับมีปรากฏให้เห็นในสังคมดังกล่าว เหตุการณ์เหล่านี้นำไปสู่ความคิดขัดแย้งของคนกลุ่มหนึ่ง ที่ต้องการเห็นเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกได้มีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์และมีความเป็นอยู่โดยเท่าเทียมกัน พวกเขาได้รับอิทธิพลแนวคิดสังคมนิยมจากสหภาพโซเวียตและประเทศในยุโรป คนกลุ่มนี้ประกอบไปด้วยบุคคลหลายอาชีพ และหนึ่งในนั้นก็นักประพันธ์ผู้สร้างผลงานให้ปรากฏสู่สายตาของคนทั่วไป งานประพันธ์ที่สะท้อนแนวคิดต่อต้านระบบทุนนิยมและสนับสนุนสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ เช่น ในงานประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยมของแจ็ก ลอนดอน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า จากงานวิจัยเรื่องนี้ยังมีแง่มุมอื่น ๆ ที่น่าศึกษาค้นคว้าต่อไปได้อีกดังนี้

1. นับแต่อดีตมาการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยม ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในวงการศึกษาวรรณคดีในประเทศไทย เนื่องจากเหตุผลทางการเมือง จึงมีการศึกษาหรือได้รับความสนใจเฉพาะในวงแคบ แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ทางการเมืองเปิดกว้างกว่าแต่ก่อน จึงน่าที่จะมีการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและผลงานของนักประพันธ์คนอื่น ๆ ที่สะท้อนแนวการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยม เช่น อัฟตัน ชินเกลร์ เอเลน ซิลิโท แม็กซิม กอร์กี แบร์ทอลท์ เบเรคซท์ หรือหลุยส์ อารากง เป็นต้น

2. เนื่องจากในการประพันธ์แบบสัจนิยมแนวสังคมนิยม ผู้ประพันธ์ต้องอ้างอิงกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในเวลานั้น จึงน่าที่จะมีการค้นคว้าเปรียบเทียบเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ในช่วงเวลาที่ระบุอยู่ในงานประพันธ์นั้น ๆ ว่าเหมือนหรือต่างกันหรือไม่

3. จะมีการศึกษาเปรียบเทียบผลงานที่สะท้อนแนวการประพันธ์สัจนิยมแนวสังคมนิยมของตะวันตกกับผลงานประพันธ์ของนักเขียนไทยที่ประพันธ์แนวนี้หรือที่เรียกว่าวรรณกรรมเพื่อชีวิต ว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

4. จากการศึกษาผลงานของแจ๊ค ลอนดอน พบว่า ตัวละครเอกชายมีลักษณะการดำเนินชีวิตคล้ายกับแจ๊ค ลอนดอน มาก จึงน่าจะมีการศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเอกชายว่ามีบุคลิกลักษณะและการดำเนินชีวิตเหมือนแจ๊ค ลอนดอน อย่างไรหรือไม่ เพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุหลาบ สายประดิษฐ์ ปรัชญาของลัทธิมาร์กซิสม์ เจริญวิทย์การพิมพ์ 2517, 170 หน้า
- โจเซฟ สตาลิน อนาธิปไตยหรือสังคมนิยม แปลโดย ป. ปวโรหิต สันธสารการพิมพ์ 2522, 286 หน้า
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา ลัทธิเศรษฐกิจการเมือง ไทยวัฒนาพานิช 2519, 193 หน้า
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย โรงพิมพ์ กิเลน 2520, 346 หน้า
- น. ชูชานุกรม วิวัฒนาการของมาร์กซิสม์ เกสติกไทย 2516, 151 หน้า
- นันทา โชติกะนุกณะ "เสรีนิยม" วารสารประวัติศาสตร์ 9 : 91 - 120 กันยายน - เมษายน 2507
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สาส์น ความแปลกแยกและปัญหามลพิษในระบบสังคมนิยม ไทยวัฒนาพานิช 2526, 186 หน้า
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ ความคิดทางการเมืองสมัยใหม่ พาสีโก้ 2523, 270 หน้า
- วิภาช รักษาชาติ เศรษฐศาสตร์เพื่อมวลชน กลุ่มเศรษฐกิจวิจารณ์ 2521, 370 หน้า
- สมร นิตินันท์ประภาศ ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1865 - 1945 เล่ม 1 ไทยวัฒนาพานิช 2525, 198 หน้า
- สุรพงษ์ ชัยนาม มากซ์และสังคมนิยม เกสติกไทย 2517, 217 หน้า
- _____ "ว่าด้วยสารัตถะสังคมนิยมมาร์กซิสม์" ใน นาวาว่าด้วยลัทธิสังคมนิยม หน้า 99 - 128 คณะกรรมการจัดนิทรรศการวิชาการสังคมนิยม คณะรัฐศาสตร์และ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517
- สุรีย์ หงษ์จันทร์ ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2523, 247 หน้า
- อรพินท์ พงษ์ภักดิ์ ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา 2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2522, 409 หน้า
- อัสมันพงศ์ ฉัตรากม ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520, 251 หน้า

อุทัย คันทเสรี คำบรรยายวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 73 หน้า

เอ็ม. เจ. ฮาร์มอน ความคิดทางการเมืองจากเพลโตถึงปัจจุบัน แปลโดย เสน่ห์ จามริก
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2522, 568 หน้า

เออร์เนสต์ แมนเคิล เกร็ดประวัติศาสตร์มาร์กซิสม์ แปลโดย ขวัญสุตา รัตนชัย เรียวไผ่
2524, 414 หน้า

แอลแลน เนวินส์ และ เอ็นรี สตีล คอมเมเจอร์ ประวัติศาสตร์สังคมนิยมของสหรัฐอเมริกา
เล่ม 2 แปลโดย ไพฑูรย์ พงษ์บุตร และ วิลาศวงศ์ นพรัตน์ แพร์พืงยา 2516,
405 หน้า

Alexandrova, Vera. A history of Soviet Literature 1917 - 1964 From Gorky to Solzhenitsyn. Trans. by Mirra Ginsburg. New York, Doubleday & Company, 1964. 464 p.

Barltrop Robert. 'Jack London,' in Twentieth Century Literary Criticism. Vol. 15, 1900 - 1909, ed. by Eric Rieu. New York, Gale Research Company, 1983.

Berthoff, Warner. The Ferment of Realism American Literature 1884 - 1919. New York, Collier - Macmillan, 1965. 330 p.

Brooks, Robert C. "Jack London," in Modern American Literature. V. 2, p. 223 - 229, ed., by Dorothy Nyren Curley. New York, Frederick Ungar Publishing, 1969.

Brooks, Van Wyck. The Confident Years 1885 - 1915. New York, E.P. Dutton and Company, 1955. 620 p.

Bukharin, Nikolai. "Poetry, Poetics and the Poetry in the U.S.S.R.," in Dramatic Theory and Criticism. p. 967 - 969, ed by Bernard F. Dukore. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1974.

Burns, Johnnie Wade. "An Examination of Elements of Socialist Realism in Five Novels of Alan Sillitoe," Dissertation Abstract. 36 2213 - A, 1975

Cuddon, J.A. A Dictionary of Literary Terms. London, Andre Deutsch, 1979. 761 p.

Daniel, Bell "The Background and Development of Marxian Socialism in The United States," in Socialism and American Life. V.1., p. 215 - 405, ed by Donald D. Egbert and Stow Persons. Princeton, Princeton University Press, 1952.

Davidson, Marshall B. The Writers' American. New York, American Heritage Publishing Company, 1973. 416 p.

Dukore, Bernard F. "nineteenth and Twentieth Century Russia and Hungary," in Dramatic Theory and Criticism. p. 894 - 912, ed. by Bernard F. Dukore New York, Holt, Rinehart and Winston, 1974.

Eagleton, Terry. Marxism and Literary Criticism. Berkeley and Los Angeles, University of California Press, 1976. 87 p.

Egbert, Donald Drew. "Marxism Its Effects on Art in the United States," in Socialism and American Life. V.1, p. 623 - 751, ed. by Donald D. Egbert and Stow Persons. Princeton, Princeton University Press, 1952.

Egbert, Donald Drew and Stow Persons. Socialism and American Life. V.2, Princeton, Princeton University Press, 1952. 534 p.

Fadayev, Alexander. 'Socialist Realism,' in Socialist Realism in Literature and Art. p. 66 - 70, Trans. by C.V. James and Senior Fellow. Moscow, Progress Publishers, 1971.

Farrell, James T. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 9, p. 262, ed. by Dennis Poupard - Michigan, Gale Research Company, 1983.

French, Warren. "Fiction 1900 to the 1930s," in American Literary Scholarship. p. 237 - 263, ed. by Albert J. Robbins, North Carolina, Duke University Press, 1974.

Geismar, Maxwell. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticisms. V. 9, p. 263 - 267, ed. by Dennis Poupard. Michigan, Gale Research Company, 1983.

Gibian, George. Interval of Freedom, Soviet Literature During the Thaw 1954 - 1957. Minneapolis, The University of Minnesota Press, 1960. 180 p.

Gilbert, James. "Literature and Revolution in the United States," in Literature and Politics in the Twentieth Century p. 153 - 168, ed. by Walter Laqueur & George L. Moose. New York, Harper Torchbooks, 1967.

Gorky, Maxim. "On Socialist Realism," in Socialist Realism in Literature and Art. p. 32 - 55, Trans. by C.V. James and Senior Fellow. Moscow, Progress Publishers, 1971.

Gottesman, Ronald et al. The Norton Anthology of American Literature. V. 2. New York, 1979. 2590 p.

- Hartmann, George E. "Marxism Its Effects on Arts in the United States," in Socialism and American Life. V. 1, p. 525 - 622, ed. by Donald D. Egbert and Stow Persons. Princeton, Princeton University Press, 1952
- Harvey and Heseltine. The Oxford Companion to French Literature. Oxford, Clarendon Press, 1959. 771 p.
- Heiney, Donald. Recent American Literature New York, Barron's Educational Series, 1958. 609 p.
- Hicks, Granville. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 9, p. 260, ed. by Dennis Poupard Michigan, Gale Research Company, 1983.
- Holthusen, Johannes. Twentieth Century Russian Literature. Trans. by Theodore Heubener New York, Frederick Ungar Publishing, 1972. 320 p.
- Ivashchenko, Alexander. "The Most Important Development of Contemporary Art," in Socialist Realism in Literature and Art. p. 220 - 221, trans. by C.V. James and Senior Fellow. Moscow, Progress Publishers, 1971.
- James, C. Vaughan. Soviet Socialist Realism. London, Macmillan, 1973. 146 p.
- Kagan, Moisei. "The Formation and Development of Socialist Art," in Socialist Realism in Literature and Art. p. 156 - 178, trans. by C.V. James and Senior Fellow. Moscow, Progress Publishers, 1971.
- Kazin, Alfred. On Native Grounds. New York, Harcourt, Brace and Company, 1942. 541 p.
- Kunitsyn, Georgi. "Lenin on Partisanship and Freedom of Creativity," in Socialist Realism in Literature and Art. p. 127 - 155, trans. by C.V. James, Senior Fellow, Moscow, Progress Publishers, 1971.
- Kunitz & Haycraft. Twentieth Century Authors. New York, The H.W. Wilson Company, 1942. 1577 p.
- Kurzwell, Edith and William Phillips. "Introduction Writers and Politics," in Writers & Politics. p. 1 - 8, ed. by Edith Kurzwell & William Phillips Boston, London, Routledge & Kegan Paul, 1983.
- Lenin, V.I. "Party Organization and Party Literature," in Socialist Realism in Literature and Art. p. 22 - 27, trans. by C.V. James and Senior Fellow, Moscow, Progress Publishers, 1971.
- London, Jack. Martin Eden, in Novels and Social Writings. p. 955 - 933, ed. by Literary Classics of the United States, Inc., New York, The Library of America, 1982.

- London, Jack. The Iron Heel, in Novels and Social Writings.
p. 315 - 555, ed. by Literary Classics of the United States,
Inc., New York, The Library of America, 1982.
- _____. "What Life Means to Me," in Jack London No Mentor
But Myself. p. 87 - 94, ed. by Dale L. Walker. London, Kennikat
Press, 1979.
- Lunacharsky, Anatoly. "On Socialist Realism," in Socialist Realism
in Literature and Art. p. 55 - 59, trans. by C.V. James, Senior
Fellow, Moscow, Progress Publishers, 1971.
- Marlowe, Dumas. "Jack London," in Dictionary of American Biography
p. 370 - 372, New York, Charles Scribner's Sons, 1933.
- Martin, Jay. Harvests of Change. New Jersey, Prentice Hall, 1967.
382 p.
- Nye, R.B. and J.E. Morpurgo. A History of the United States.
Great Britain, Penguin Books, 1965. 766 p.
- O'Connor, Richard. Jack London A Biography. Toronto, Little,
Brown and Company, 1964. 430 p.
- Poupard, Dennis. "Jack London," in Twentieth Century Literary
Criticism. V 15, p. 315 - 339, Michigan, Gale Research Company,
1983.
- Radek, Karl. "Contemporary World Literature and the Tasks of
Proletarian Art," in Dramatic Theory and Criticism. p. 964 -
966, ed. by Bernard F. Dukore. New York, Holt, Rinehart and
Winston, 1974.
- Reavey, George. Soviet Literature Today. New Haven, Yale University
Press, 1974. 187 p.
- Shcherbina, Vladimir et al. "Socialist Realism and the Artistic
Development of Mankind," in Socialist Realism in Literature and
Art. p. 232 - 250, trans. by C.V. James, Senior Fellow, Moscow,
Progress Publishers, 1971.
- Sholokhov, Mikhail. "Speech on Acceptance of the Nobel Prize," in
Socialist Realism in Literature and Art. p. 86 - 88, trans. by
C.V. James and Senior Fellow. Moscow, Progress Publishers, 1971.
- Simmons, Ernest J. "The Organization Writer (1934 - 1946)," in
Literature and Revolution in Soviet Russia 1917 - 62. p. 74 - 83,
ed. by Max Hayward and Leopold Labedz. London, Oxford University
Press, 1963.

- Sinclair, Andrew. A Biography of Jack London. New York, Harper & Row Publishers, 1977. 297 p.
- Sinclair, Upton. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 9, p. 254 - 257, ed. by Dennis Poupard. Michigan, Gale Research Company, 1983.
- Slonim, Marc. Modern Russian Literature From Chekhov to the Present. New York, Oxford University Press, 1953. 467 p.
- Stein, Paul. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 9, p. 278 - 279, ed. by Dennis Poupard. Michigan, Gale Research Company, 1983.
- Spiller, Robert E. and others. Literary History of the United States. 3rd ed. London, Macmillan Company, 1963. 1511 p.
- Spinney, J. Harold. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 15, p. 256, ed. by Dennis Poupard. Michigan, Gale Research Company, 1983.
- Struve, Gleb. Russian Literature under Lenin and Stalin 1917 - 1953. London, Routledge & Kegan Paul, 1971. 454 p.
- Swayze, Harold. Political Control of Literature in the U.S.S.R. 1946 - 1959. Cambridge, Harvard University Press, 1962. 301 p.
- Swingewood, Alan. The Novel and Revolution. London and Basingstoke, Macmillan Press, 1975. 288 p.
- Tertz, Abram. On Socialist Realism. New York, Pantheon Books, 1960. 50 p.
- Tanner, Tony. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 9, p. 270, ed. by Dennis Poupard. Michigan, Gale Research Company, 1983.
- Trotsky, Leon. "Jack London," in Twentieth Century Literary Criticism. V. 9, p. 260 - 261, ed. by Dennis Poupard. Michigan, Gale Research Company, 1983.
- Wagenknecht, Edward. Cavalcade of the American Novel. New York, Henry Holt and Company, 1952. 525 p.
- Walker, Dale L. No Mentor But Myself. London, Kennikat Press, 1979. 197 p.
- Walker, Franklin. "Jack London, Martin Eden," in The American Novel. Voice of America, U.S. Information Agency. Washington D.C., 20547.

Williams, Raymond. Marxism and Literature. Oxford, Oxford University Press, 1977. 217 p.

Zhdanov, Andrei A. "Soviet Literature - the Richest in Ideas, the Most Advanced Literature," in Dramatic Theory and Criticism. p. 960 - 964, ed, by Bernard F. Dukore. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1974.